

Inatsisissatut siunnersuummut oqaaseqaatit

Oqaaseqaatit nalinginnaasut

1. Aallaqqaasiut

1.1. Siunnersuummut tunngaviusut

Naalakkersuisut innuttaasut peqqissuunissaannut suliniummik Inuuneritta II-mik akuersissuteqareerput. Inuuneritta II-mi qitiutinneqarpoq innuttaasut inooriaasiat aamma inooriaatsit kingunerisartagai, tassa kalaallit innuttaasut peqqissuunissaannut pingaaruteqarnerpaatut isigineqartut.

Inuuneritta II-mi imigassaq aalakoornartortalik hashilu sammisassatut pingaarnerpaatut toqqarneqarput, tassami atornerluineq meeqqat, inuusuttut ilaqutariillu ajornartorsiuteqartarnerannut annertuumik pissutaasarmat. Kalaallit Nunaanni innuttaasut peqqissusaannik misissuititsinerup 2014-imeersup takutippaa imigassamik aalakoornartortalimmik hashimillu atornerluinerit innuttaasut peqqissuunissaanni nunatsinni ullumikkut ajornartorsiutit annerpaartarigaat, tamatumani inuit ataasiakkaat peqqissusaannut inuiaqatigiinnullu kingunerisaasut annertoorujussuullutik.

Kalaallit Nunaanni innuttaasut peqqissusaannik misissuititsinerup ersersippaa imminut toquttarnermi ileqqut, kinguaassiutigut atornerluineq aammattaaq persuttaasarneq angerlarsimaffinni imigassamik aalakoornartulimmik atornerluinerimut attuumassuteqartut. Aammattaaq innuttaasunik misissuititsinerup takutippaa inuit amerlanerit atornerluinerimik katsorsartissimasut angerlarsimaffimmi atornerluiffiusimasumi peroriartorsimasut. Taamaalilluni imigassamik aalakoornartumik aamma hashimik atornerluineq inuuniarnermi atugarisani kingornuttakkanut attuumassuteqarpoq.

Naatsorsueqqissaartarfimmit kisitsisigut takutippaat 1989-imiilli imigassamik atuineq annkilliartorsimasoq kisianni 2016-imi imigassamik eqqussuneq 5,4 %-imi annertusisimasoq. 1989-imiilli eqqussuineq annikilliantorsimalluni ataasiakkaatigut nikerartarluni, tassani imigassaq akoqanngitsoq eqqunneqartoq imaluunniit maani nunami nioqqutissiarineqartoq, ukiut 30-it ingerlaneranni affaa sinnerlugu annikillisimavoq. Imigassamut aalakoornartulimmut inatsisip imigassaq aalakoornartortalik pillugu Inuuneritta II-mi anguniarneqartunut ikorfartuutaassasoq Naalakkersuisut kissaatigaat. Anguniarneqartut tassaapput meeqqat inuusuttuaqqallu atornerluinerimik aallartitsisinnaanerannik pitsaaliuinissaq, inersimasut aalakoortut

ersarissuunerannik killilersuinissaq aammalu imigassamik aalakoornartortalimmik atuinerup sapinngisamik annikillisarneqarnissaa.

Naalackersuisut imigassanut aalakoornartortalinnut tunngasumik inatsimmik nutarterinermikkut inassutit WHO-mit iliuuseqarfigisassatut innersuussutaasut malinniarpaat, ingammik takuneqarsinnaanerinit aamma pissarsiariuminarsinnaanerinit tunngasut aammattaq sassaalliteqartarfinnut malittarisassaliornikkut taakkulu nakkutigineqarnerisigut.

WHO-p Europami imigassaq pillugu nalunaarustaanni, "European Conference on Health, Society and Alcohol" 1995-meersumi imigassamik aalakoornartortalimmik nittarsaassinermut illersorneqarlutik meeqqat kikkulluunniit peroriartorsinnaatitaanissaat pingartinneqarpoq.

WHO-p nunarsuarmut tamarmut pilersaarutimini 2010-meersumi, "Global strategy to reduce the harmful use of alcohol"-imi, imigassaq aalakoornartortalik imigassamullu aalakoornartortalimmut attuumassuteqartut ajornartorsiutit pitsaaliornissaat qitiutippai.

WHO-p inassutigai imigassamik aalakoornartortalimmik tuniniaanissamik avammut nittarsaassisarnermut atatillugu killilersuinissat pitsaaliuinermi iliuuserisassat pingaaruteqartuusutut. WHO-p allappaa ingammik meeqqat inuusuttullu avammut nittarsaassisarnermut atatillugu eqqorneqarsinnaasut, aamma taamaattumik pingartuusoq tamatumunnga tunngatillugu iliuuserisassatigut meeqqat inuusuttullu imigassamik aalakoornartortalimmik avammut nittarsaassinermi illersorneqarnissaat siunertarineqarnerussasoq. Tuniniaanissamik nittarsaassisarneq aamma nalunaaqutsersuisarneq pillugu Inatsisartut inatsisaanni (tuniniaanissamik nittarsaassisarnermut inatsit) § 9 imm. 3 malillugu tuniniaanissamik nittarsaassinermi meeqqanut inuusuttunullu sammisumi allassimasoqassanngitsoq, assitaqarani imaluunniit innersuussutitaqarani aanngajaarniutinut, tassunga ilanngullugu imigassamut aalakoornartortalimmut. WHO-p erseqqissarpaa tuniniaanissamik nittarsaassinermi inersimasut atuisartut eqqorneqarneqarneranni tamanna ilutigalugu meeqqat inuusuttullu nittarsaassinermik eqqorneqannginnissaat ajornakusoortuusoq. Taamaattumik WHO-p inassutigaa tuniniaanissamik nittarsaassinerup inatsisiliornikkut aqqiiffigineqarnissaa – tassunga ilanngullugit tuniniaanissamik nittarsaassinermi imarisaanut aamma annertussusaanut atatillugu.

Ilisimatuutut allaatigisami "Sales impact of displaying alcoholic and non-alcoholic beverages in end-of-aisle locations"-imi, Nakamura R-mit, Pechey R-mit, Suhrcke M-it, Jebb SA-mit aamma Marteau TM-imit suliarineqartumi, takutinneqarpoq imigassamik aalakoornartortalimmik nioqquteqartarnermut sunneeqataasartoq imigassat aalakoornartortalit takoriaannanngorlugit inissinnerisigut nioqquteqartarneq annertusisarluni.

Allaatigisami aammattaq inernilerneqarpoq imigassat aalakoornartortalit takoriaannanngorlugit inissinneqarnerisigut imigassamik aalakoornartortalimmik nioqquteqartarnermut sunneeqataasorujussuusinnaasoq, taamattaq inuit ataasiakkaat sunnertarlugit imigassanik aalakoornartortalinnik suli amerlanerusunik pisinissaannut.

Inatsisartut Inatsisaata imigassanik aalakoornartortalinnik nioqquteqartarnermut sassaalliteqartarnermullu tunngasup aqqissuuneqarneratigut siunissamut pitsaaliuinermut peqqinnerulersitsinissamullu pilersaarutinut tapertaasussatut pingaarutilittut isigineqassaaq aamma pitsaaliuinerup pilersaarusionerata ilaatut.

1.2. Inatsisissap piareersarnerani immikkoortut pingaarnerit.

Imigassat aalakoornartortallit pillugit inatsisissap nutaap suliarineqarnissaanut suliarisassanut nassuiaassummi takuneqarsinnaavoq suliarinninneq aqutsisooqatigiinnit aquneqassasoq. Aqutsisooqatigiit katitigaaneranni sinnisoqartinneqartut tassaapput: Imigassaq Ikiaroorartullu pillugit Siunnersuisooqatigiit, Kalaallit Nunaanni Politiit, KANUKOKA, Kalaallit Nunaanni Sulisitsisut aamma Peqqissutsimut Naalakkersuisoqarfimmi immikkoortortaqaarfimmi pisortaq ataaseq, kiisalu Peqqissutsimut Naalakkersuisoqarfimmi pisortaq siulittaasutut inissisimasoq.

Aqutsisooqatigiit suleqatigiissitanik pilersitsipput taakkunani sinnisuutitaqarlutik Kalaallit Nunaanni Politimestereqarfik, Kalaallit Nunaanni Politiit, akunnittarfiutillit aamma neriniartarfiutillit soqutigisaqaqatigiiffiat, pisiniarfiutillit, kommuneqarfiit, KANUKOKA, Imigassaq Ikiaroorartullu pillugit Siunnersuisooqatigiit aammattaaq Peqqissutsimut Naalakkersuisoqarfimmi immikkoortortaqaarfimmi pisortaq aamma fuldmægtigit, tassani siunertarineqarpoq taakku ajornartorsiutit attuumassuteqartut inatsimmik suliaqarnermut ilanngunneqarnissaannut qulakkeerinninnissaq.

Suleqatigiissitat Inuuneritta II-mi aamma WHO-mit inassutigisat aallaavigaat.

Suleqatigiissitat sulinerminni immikkut eqqartorpaat akuersissuteqartarnermut aalajangiisartut, imigassanik aalakoornartortalinnik sassaalliteqarsinnaanermut nioqquteqarsinnaanermullu akuersissutit, imigassat aalakoornartortallit pissarsiariuminarnerat aamma pinaveersaartitsinermi iliuusissat tamatumunnga ilanngullugit meeqqat aamma inuusuttut imigassanik aalakoornartortalinnik atuisarnermi ileqqi. Taamatuttaaq suleqatigiissitat peqataaffigaat ajornartorsiutinik piviusunik qulaajaanermi. Taamaattumik inatsimmik suliaqarnermi immikkut salliutinneqartut tassaapput meeqqat aamma inuusuttut imigassanik aalakoornartortalinnik atuinermi ileqqi.

1.3. Siunnersuutip imarisai ataatsimut isigalugit.

Siunnersuummut ilaapput allannguutissat taakku imigassat aalakoornartortallit kikkut tamat ornittagaanni pisiarineqarsinnaanerat takussaavallaarnerallu killilissavaat. Siunnersuutip imarai imigassanik aalakoornartortalinnik nittarsaassisarnermik inerteqquteqalernissaq aamma imigassanik aalakoornartortalinnik pisiniarfinni nioqqutissanit allaniit assiaqusersuinissaq. Siunnersuummi imigassat aalakoornartortallit immikkoortunut

arlalinnut agguarneqarput, imigassanik aalakoornartortalinnik nioqquteqarsinnaanermut sassaallersinnaanermullu akuersissummik tunineqarnissamut sunniuteqarlutik.

Tamatuma saniatigut siunnersuummi ilanngunneqarput imigassanik aalakoornartortalinnik nioqquteqartarnermut ammasarfiit allangortinneqarnerat.

2. Siunnersuummi immikkoortut pingaarnert

Inatsimmi maannakkut atuuttumi ullumikkut imigassanik aalakoornartortalinnik nioqquteqarsinnaanermut sassaallersinnaanermullu akuersissummik taamaallaat immiaaqpanik aamma viinninik aammattaq imigassanik kimittuunik ataatsimoortumik pissarsisoqarsinnaavoq. Inatsisissatut siunnersuummi imigassanik aalakoornartortalinnik nioqquteqarsinnaanermut sassaalliuteqarsinnaanermullu akuersissutit assigiinngitsut arfineq pingasut ilaapput. Taamatut agguataarinerup kommunalbestyrelsi periarfississavaa akuersissutit ataasiakkaat qinnuteqartunut ataasiakkaanut naleqqussaanissamik periarfissinneqarpoq.

Malittarisassani maannakkut atuuttuusuni mittarfeqarfinni kioskini hotelinilu unnuisulinni piffissami 06.00-12.00-imit sassaalliuteqarsinnaanermut immikkut akuersissuteqartoqarsinnaavoq. Aalajangersagaq tamanna inatsisissatut siunnersuut atorlugu atorunnaarsinneqarpoq.

Imigassanik aalakoornartortalinnik nioqquteqarnermi ammasarfiit allangortinnagit ulluinnarni nal. 09.00-imit 18.00-ip tikillugu nioqquteqartarneq taamaaginnaassaaq. Taamaattorli arfininngornikkut ammasarfiit allangortinneqassapput siunissami 11.00-imit 15.00-imut ammasassallutik.

Imigassanik aalakoornartortalinnik sassaallertarnermi ammasarfiit atuutiinnassapput, tassalu ulluinnarni ataasinngornermi sisamangornermut 12.00-imit 24.00-p tungaanut aammalu tallimangornani arfininngornernilu 12.00-imit 03.00-p tungaanut. Sapaatini nalliuttunilu kiisalu inuiattut ullorsiornermi piffissat ammasarfiusartut assigiinnginnerat atorunnaarluni allangortinneqassaaq, tassalu nal. 12.00-imit 24.00-ip tungaanut ammaffiussalluni. Tamatuma saniatigut juullip ullui tamakkerlugit matoqqasoqartassaaq.

Imigassat aalakoornartortallit takuneqarsinnaanerannut tunngatillugu killilersuinissaq inatsisissatut siunnersuummut ilanngunneqassaaq. Imigassat aalakoornartortallit tamarmik niuertarfinni pisiassanut allanut assiaquserneqarnissaat aammalu imigassanik aalakoornartortalinnik nittarsasseqqusinnginneq pillugu aalajangersakkat ilanngunneqarput.

Assiaqusiinermi ilaatigut siunertaavoq meeqqat inuusuttullu siunertaqanngitsumik sunnerneqarnissaannut illersorneqarnissaat, tamatumunnga ilanngullugu imigassat

aalakoornartortallit meeqqanit inuusuttuaqqanillu nioqqutissatut nalinginnaasutut ulluinnarnini isigineqannginnissaat.

Inerteqquteqarnikkut imigassap aalakoornartortallip inuusuttuaqqanit nalinginnaasutut isigilersinnaanerata annikillisinneqarnissaa siunertarineqarpoq. Pingaartumik meeqqat inuusuttullu imigassanik aalakoornartortalinnik nalinginnaasutut isiginnilersillugit aammalu inuunerup ilaani imigassamik aalakoornartulimmik atuisinnaaneq pillugu nalinginnaasumik paasinnittarnerannut sunniteqarsinnaanerata nittarsaassinermik inerteqquteqarnermut atatillugu isigineqassaaq.

Nittarsaassinermut inerteqquteqarneq tupamut tunngasuni ilisimaneqarpoq, tassani tupanik nioqqutissianik pilersaarinerup inerteqqutaanera ingammik meeqqanik inuusuttunillu pissusissamisoortutut peqqissutsimut akornutaasinnaasunik aamma naleqqutsinngitsunik ileqqoqalernissamik nuannaartorinnilernissamut illersuinerut isigineqarluni isigineqarpoq.

Imigassanik aalakoornartortalinnik sassaalliuteqarnissamut nioqquteqarnissamullu piumasaqaatit inatsimmit atuuttumit ingerlateqqinneqarput. Taamaattorli siunnersuutigineqarpoq piumasaqaammik ilanngussisoqarnissaanik, tassa qinnuteqaateqartoq 100.000 koruuninik imaluunniit taakkuninnga amerlanerusunik pisortanut akiligassaareersunik akiitsoqassanngitsoq, taassuma akuersissummik tunineqarnissani kissaatigiguniuk. Tamatuma saniatigut nioqquteqartartut sassaalliisartullu imigassanik aalakoornartortalinnik nioqquteqarsinnaanermullu qinnuteqaateqarnermut ilanngullugu imigassartortarnermut politikkiminnik ilanngussisarnissaat piumasaqaataalissaaq. Ataasiaannartumik atuuttussamik qinnuteqarnermi aaqqissuussinermut pilersaarussiaq ilanngunneqassaaq, taamaaliornikkut aaqqissuussinermi sassaalliuteqarnerup aamma ingerlatsinerup akisussaassuseqartumik ingerlanneqarnissaa.

Aalajangersakkat atuuttut tunngavigalugit kommunalbestyrelsi tassaavoq imigassanik aalakoornartortalinnik sassaallersinnaanermut nioqquteqarsinnaanermullu akuersissutinik tunniussisartoq aammalu akuersissummut atatillugu piumasaqaataajunnaartunik aalajangersaasartoq. Suleriaaseq tamanna ingerlaannassaaq, taamaattorli pinngitsoornani politiinit, nunaqarfinni aqutsisunit, meeqqat inuusuttullu kommunimit ingerlatsinikkut aamma peqqissutsikkut pitsaaliuinermillu tusarniaasarnissaaq piumasaqaataassaaq.

Immikkut pingaartinneqarpoq kommunalbestyrelsi mianerisanik ilanngussissaaq, taakku imigassamik atuinerup killilersimaarnissaanut aamma imigassamik tulluartumik siuarsaanissamut, soorluttaaq qulakkeerneqassalluni imigassamut tunngatillugu akuersissutit kinaassusersiunngitsumik tunngaveqarluni tunniunneqartassasut.

Kommunalbestyrelsi akuersissummik utaqqissaasumik arsaarinnissuteqarsinnaanermut pisinnaatitaaffeqarpoq. Tamatuma saniatigut nutaatut akuersissut atorunnaarsinneqartassaaq

akuersissummik pigisaqartoq 100.000 koruuninik imaluunniit taakkuninnga amerlanerusunik pisortanut akiligassaareersunik akiitsoqarpat aamma akiitsut naafferarlugit akilersorneqanngippata.

Inatsisissaq piareersarlugu suliarineqarnerani saqqummiunneqarpoq imigassamik aalakoornartortalimmik pissuteqartumik eqqissiviillioortitsisarnerit ilaat ataasiaannartumik atuuttussamik akuersissuteqarsimanernut attuumassuteqartartut. Ineriartorneq tamanna illuatungaanut saatsinniarlugu aalajangersakkamik ilanngussisoqarpoq, tassa aaqqissuussinerni taamatut ittuni imigassamik aalakoornartortalinnik 16 volumenprocentit angullugit kimittussusilinnik sassaalliteqartoqartassanngitsoq.

Taamattaq siunnersuutigineqarpoq aaqqissuussinernut taamatut ittunut isersinnaanerup killilerneqarnissaa, tassa meeqqat inuusuttullu 18-it inorlugit ukiullit peqataasut angajoqqaaminnik, angajoqqaatut akisussaataasumik imaluunniit inersimasumik allamik akisussaataasumik inuusuttumut immikkut akisussaassuteqartumik ingiaqateqartussanngorlugit. Ataasiaannartumik atuuttussamik akuersissuteqarnermut tunngaveqartumik sassaalliteqarnermut atatillugu siunnersuutigineqarpoq nal. 24.00-ip tungaanut akuersissuteqartoqartarnissaa, taamaattorli immikkut ittunik pisoqartillugu tamanna sivitsorneqarsinnaalluni.

Inatsisissatut siunnersuummi sassaalliteqartarfiit imigassamik aalakoornartortalinnik angerlaassassamik nioqquteqaaqusaanngillat.

Taamatuttaq siunnersuutigineqarpoq niuertarfiit aamma neriniartarfiit aammattaq imigassamik aalakoornartortalinnik nioqqutissioartartut imigassamik aalakoornartortalinnik nioqquteqarsinnaanerumut sassaalliteqarsinnaanermullu akuersissummik pigisaqartut paasititsiniaanerumut Naalakkersuisunit aallartinneqartunut peqataasarnissaat, tassani siunertarineqarluni imigassamik aalakoornartortalinnik atuinermut tunngatillugu tulluarnerusumik ileqqoqalernissaq.

Inatsisissatut siunnersuutip siunissamut politiit nutaanik arlalinnik periarfissippaat pinaveersaartitsinermut suleqataanissaat aamma inatsimmi aalajangersakkat tunngavigalugit kinguneqartitsisinnaanerumut.

Tamatuma kingunerisaanik politiit tunngavissaqalerput akuersissummik peqartumut inerteqqutigisinnaalerlugu inuit aalajangersimasut neriniartarfimmut aalajangersimasumut iseqqusaajunnaartissinnaallugit, soorlu assersuutigalugu inuk taanna uteqqiattumik nakuuserniarluni ileqqulersosimappat imaluunniit allatut isersimasunik allanik akornusersuisarsimappat, imaluunniit politiit qularnaarlugu paasigunikku ikiaroorartut pillugu inatsimmik unioqqutitsisoqarsimasoq.

Aalajangersagaq nutaaq ilanngunneqarpoq nipiliorluni, nakuuserluni, ajuallatsitsiniarluni imaluunniit assigisaannik ileqqulersornernik inerteqquteqarneq, taamaaliorneq tassaasinnaappat tamat ornittagaanni eqqissiviillioortitsinernik imaluunniit allanut tamaaniittunut imaluunniit eqqaani

najugaqartunut akornusersuutaasumik kinguneqarsinnaalluni, tassa sumiiffinni imigassanik aalakoornartortalinnik nioqquteqarfiusuni imaluunniit sassaalliuteqarfiusuni. Akuersissummik piginnittoq imaluunniit taassumunnga taartaasoq pisussaavoq nakkutigissallugu inerteqqutip malinneqarnera, pisariaqarpallu politiinnut ikioqqusinnaavoq. Aalajangersagaq ilanngunneqarpoq kikkut tamarmik ingerlasinnaaniassammata akornusersuinernik taamatut ittunik nalaataqarnatik, aamma ilaqutariittut meerartaqarluni pisiniarfiliartoqarsinnaassammata cafémut isertoqarsinnaaniassammata, meeqqat inuusuttullu taamatut tulluanngitsumik ileqqulersornernik naammattuugaqarnatik.

Taamatuttaaq politiit nakuusertoqarsinnaanera pinaveersaartinniarlugu niuertarfinni, kioskini neriniartarfinni, akunnittarfinni aamma sassaalliuteqartarfinni allani kikkut tamarmik iserfigisinnaasaanni init aqqissuunerannik allannortitsisoqarnissaanik peqqussuteqarsinnaapput. Taamatut peqqussuteqarnissamut piumasaqaataavoq nioqquteqarfimmut – imaluunniit sassaalliuteqartarfimmut ataattillugu immikkut aarlerinaateqarsinnaappat nakuusernarmik ileqqulersortoqarsinnaanera.

Sassaalliuteqartarfiit eqqissisimasumik torersumillu ingerlatsisinnaanissaminnut pisariaqartikkunikku matulerisutut sulisussanik atorfinitsitsinissaat pillugu inatsisissatut siunnersuummi aalajangersakkanik aalajangersaasoqarpoq.

Inatsisip ulloq 1. marsi 2018 atuutilersinneqarnissaa siunnersuutigineqarpoq.

3. Pisortanut aningaasaqarnikkut aamma allaffissornikkut kingunerisassai

Imigassamik aalakoornartumik atuineq tamarmiisoq appassagaluarpat Nunatta Karsianut kinguneqartussaavoq akileraarutinik annaasaqarnermik. akileraarutinilli annaasaqarneq illuatungeqassaaq peqqinnissakkut inunnillu isumaginninnikkut aningaasartuutikinnerulernermik.

4. Inuussutissarsiutinik ingerlatsisunut aningaasaqarnikkut aamma allaffissornikkut kingunerisassai

Naatsorsuutigineqarpoq assiaqusersuinissamut aalajangersakkat nutaat pisiniarfinnut aningaasartuutissanik kinguneqarumaartut, tassa imigassanik aalakoornartortalinnik nioqqutissanit allanit assiaqusersuinissaminnut. Tamanna pisiniarfiit namminneq aalajangissavaat qanoq imigassat aalakoornartortallit assiaqusersussanerlugit, tamanna pissutigalugu ilisimatitsissutigineqarsinnaanngilaq aningaasartuutit qanoq annertutiginissaat naatsorsuutigineqarnerisooq.

Aalajangersakkap ilinniartut aamma praktikkertut 18-it inorlugit ukiullit imigassanik aalakoornartortallinik nioqquteqarnermik toqqaannartumik suliaqassanngitsut, tamatuma kingunerisaanik naatsorsuutigineqartariaqarpoq pisiniarfiit aningaasarsianut aningaasartuuteqarnerunissaat.

Imigassanik aalakoornartortalinnik nittarsaassinermik ineqquteqarnermut aalajangersagaq pisiniarfinnut taamatuttaaq imigassartortarfinnut aningaasatigut kinguneqarunarsivoq aammattaq Kalaallit Nunaanni nioqqutissiortunut.

5. Avatangiisinut, pinngortitamut aamma innuttaasut peqqissusiannut kingunerisassai

Naatsorsuutigineqarpoq piffissap ingerlanerani imigassanik aalakoornartortalinnik atuinerup annikillinissaa tamannalu innuttaasut peqqissusiannut ajunngitsumik kinguneqarumaartoq.

6. Innuttaasunut kingunerisassai

Inatsisip maleruaqqusai siunissaq ungasinnerusoq eqqarsaatigalugu iliuusissani pitsaaliuinermi aamma peqqinnerunissamik siuarsaanermi tapertaasussatut isiginneqassapput. Innuttaasunut ajunngitsumik kingunerisassarivaa peqqinnerulernissaq, Naatsorsuutigineqarpoq persuttaasernerit ikinnerulernerat, innuttut atugarisatigut ajornartorsiutit ikinnerulernerat, timikkut tarnikkullu ajoqusernerit ikinnerulernerat, imminnut toqquttut ikinnerulernerat assigisaallu. Taamaattorli peqqissutsip pitsanngoriarnerata annertussisianut ilaatigut apeqqutaassaaq, imigassamik atuinerup annikilleriarnissaanut naatsorsuutigisat qanoq annertutigissanersut aalakorniutigalugu imertanermut aamma imerajuttuunermut naleqqiussilluni.

Aningaasartuutit siunnersuummit tunngaveqartumik pisiniarfinnut tuttuq qanoq annertutiginersumik nioqqutissat ulluinnarni atorineqartartut akiisa qaffannissaanik kinguneqassanerpa.

Siunnersuummi aalajangersagaqarpoq qassinik ukioqarnerluni uppersaateqarnissamat taassuma kingunerissavaa inuit 18-it inorlugit ukiulittut nalilerneqartut, pisariaqartissinnaassavaat passitaarnissaq imigassanik aalakoornartortalinnik pisisinnaaniarlutik.

7. Sunniutaasussat allat malunnaateqarluartut

Manna tikillugu oqartussaasunik nakkutilliisuutit misissuisarnissaminnut pisinnaatitaaffeqarput, tassa inatsimmi aalajangersarneqartunik unioqqutitsisoqarneranut tunngatillugu. Oqartussaasunik nakkutilliisuutitaasut imaaliiallaannaq isersinnaanerit sammisanit allaniit ilisimaneqarpoq, tassa nakkutilliinernik ingerlatsiffiusuni. Naalackersuisoqarfimmit nalilerneqarpoq tamanna pillugu aalajangersakkap innuttaasut ikittuinnaat sunniuteqarfigissagai.

8. Oqartussaasunik aamma kattuffinnik il.il. tusarniaaneq

Siunnersuut piffissami ulloq 26.04.2017-imit ulloq 31.05.2017-ip tungaanut tusarniarfigisanut makkununga tusarniutigineqarpoq:

Namminersorlutik Oqartussani naalackersuisoqarfiit tamarmik aammalu Peqqissutsimut Pitsaaliuinernullu Aqutsisoqarfik kiisalu Allorfik.

Imigassaq Ikiaroorartullu pillugit Siunnersuisooqatigiit, Pinerlutsaaliuinnermut Siunnersuisooqatigiit, KANUKOKA, Kommuneqarfik Sermersooq, Nunatsinni Nakorsaaneqarfik, Kalaallit Nunaanni Politimestereqarfik, Kalaallit Nunaanni Eqqartuussiviit, Kalaallit Nunaanni Eqqartuussivik, Naalagaaffiup Sinniisooqarfia, Sulisitsisut, KNI, Pisiffik, Brugseni aamma MIO.

Tamatuma saniatigut inatsisissatut siunnersuut piffissami tassani tusarniaanermut nittartakkami saqqumisinneqarpoq.

Tusarniaanermut akissutit 18-it tiguneqarput, taakkunanit uku oqaaseqaateqarnatik: Aatsitassanut Naalakkersuisooqarfik, Kommuninut, Nunaqarfinnut, Isorliunerusunut, Attaveqarnermut Ineqarnermullu Naalakkersuisooqarfik.

Tusarniaanermut akissuteqartut uku inatsisissatut siunnersuummut oqaaseqaateqarput: KNI , Kalaallit Nunaanni Politimestereqarfik, Allorfik, HECA Nuuk, Isumaginninnermut, Ilaqutariinnermut, Naligiissitaanermut Inatsisinillu Atuutsitsinnermut Naalakkersuisooqarfik, Brugseni, MIO, Ilinniartitaanermut, Kultureqarnermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisooqarfik, Meeqqat Atuarfianneersut Kattuffiat (IMAK), Sulisitsisut, Atuisartoqarnermut Unammilleqatigiinnermullu Aqutsisoqarfik, Imigassaq Ikiaroorartullu pillugit Siunnersuisooqatigiit, KANUKOKA, Pisiffik, Inuussutissarsiornermut Naalakkersuisooqarfik, Suliffeqarnermut, Niuernermut Nukissiuuteqarnermullu Naalakkersuisooqarfik, Sermitsiaq.AG, Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Naalakkersuisooqarfik, Carlsberg aamma Kommuneqarfik Sermersooq.

Tusarniaanermut akissutit tusarniaanermilu allannguutissatut siunnersuutit tulliuuttuni sammineqarput. Tusarniaanermut akissutit uingasumik allanneqarput oqaasertaallu tamakkerlugit ilanngunneqarlutik.

KNI-mit tusarniaanermut akissut

Siulersuisunut ilaasortat sulisunit qinerneqartarmata §§ 5, 8 aamma 9-mi pisortamut siulersuisunullu atatillugu piumasagaatit ingerlatseqatigiiffimmu pisortanit pigineqartumut pisariaqanngitsumik sukaterinerusut suli isumaqarpugut. Tamatuma annerpaamik kingunerisinnaavaa siulersuisunut ilaasortap toqqarneqartup qinerneqartulluunniit piumasagaatinik tamanik eqquutsitsinngippat KNI-tut ingerlatseqatigiiffiup pisiniarfiutimini tamani imigassanik aalakoornartortalinnik nioqquteqarsinnaanermut akuersissutini annaasinnaammagit.

Ingerlatseqatigiiffik KNI-tut ittoq aammalu amerlasuunik niuertarfiutilik eqqarsaatigalugu isumaqarpugut ingerlatseqatigiiffik tassaasariaqarpoq niuertarfiutiminut atatillugu imigassanik aalakoornartortalinnik nioqquteqarnissamut akuersissuteqartariaqartoq aammalu § 10 malillugu akuersissuteqartarnermut aalajangiisartut niuertarfinni pisortanik/nunaqarfinni niuertunik ataasiakkaanik naliliinerat malillugu aalajangiisooqartassanngitsoq. Inatsisip oqaasertaa ima paasivarput niuertarfinni pisortaq/nunaqarfimmi niuertoq nutaamik atorfinitsinneqartoq atorfinitsinneqarnermi kingorna akuersissuteqartarnermut aalajangiisartunit akuerineqassaaq – tamatumani taassuma § 4, imm. 1, nr. 1-imit 4-mut immikkoortunik eqquutsitsinissaa

qulakkeerniarneqarluni. Taamaattoqassappat tamatuma kingunerisinnaasaa annerpaaq tassaavoq niuertarfimmi pisortaq/nunaqarfimmi niuertoq akuersissuteqartarnermut aalajangiisartunit akuerineqanngippat KNI-p akuersissumminik annaasaqarsinnaanera. Matumani qinnuteqarnermut atatillugu sulisut ataasiakkaat pinnagit suliffeqarfik nalilerneqartariaqarpoq.

Illoqarfinni mikinerni nunaqarfinnilu immikkut akuersissuteqarsinnaanermut periarfissaq innersuussutigineqarpoq. Tamatumunngali atatillugu illoqarfik qanoq mikitigisussaava?

Akuersissummik oqartussaaffeqartumik toqqaanissamut atatillugu § 23-mi allassimavoq niuertarfimmit sinniisuutitassaq Sulisitsisunit toqqarneqassasoq. Taamaaliornikkut assersuutigalugu KNI akuersissuteqartarnermut aalajangiisartunut ilaasortaaitaqassaguni Sulisitsisunut ilaasortanngornissamut pinngitsaalineqassaaq – akuersissuteqartarnermut aalajangiisartuni ilaasortaassagaanni kattuffimmi sorlermi peqataanissamut tamatuma peqatigisaanik kiffaangissusiagaasoqassappat akuerineqarsinnaanngilaq.

§ 36-mut atatillugu inatsisip oqaasertaasa ilanngussaq 2-llu akornanni naapertuuttoqanngilaq. Inatsisip oqaasertaani (eqqortuusutut ilimagineqartoq) allassimavoq ataasinngornermit tallimanngornermut ammasarfiit tassaasut 09.00-imit 18-imut aammalu arfininngornikkut 11.00-imit 14.00-imut. Ilangussaq 2-mi allassimavoq tallimanngornekkut arfininngornikkullu ammasarfiit tassaasut 11.00-imit 14.00-imut.

Inatsimmi § 26-mut oqaasertanut nassuiaatit allanngortinneqarsimasut maluginiarparput, maannakkut ima allassimasoqarmat ”.. suliffeqarfiup inissisimanera isiginiarneqarsinnaavoq taamaaliornikkut nangaassutaasinnaapput suliffeqarfiit neriniartarfittut atorineqartussat ineqarfiit imaluunniit atuarfiit assigisaasalu eqqaanni atuutilersinneqarnissaat akuerineqarsinnaanersoq.”

Oqaasertat nanginnerini ima allassimasoqarpoq, ”... akuersissuteqartarnermut aalajangiisartut pingaartissinnaavaat sivilunerusumik atuutussamik akuersissummik suliffeqarfinnut tunniussisoqassanersoq, taakku ineqarfiit akornanni inissisimappata imaluunniit timersorfiusartup, timersortarfiup assigassaalu meeqqat inuusuttullu nalinginnaasumik najortagaasa eqqaanni inissisimappata...”

Allassimappat ”suliffeqarfiit”, tamatumani niuertarfiit aamma ilaatinneqarsinnaapput. Niuertarfiit amerlanersaat najugaqarfiit akornanni inissisimappat aammalu sumiiffiit ilaanni illoqarfiup/nunaqarfiup niuertarfia pingaarneq atuarfiup/timersortarfiup eqqaanni inissisimallutik (imaluunniit atuarfik/timersortarfik niuertarfiup eqqaanni inissinneqarsimavoq, tassami niuertarfik taakku sananeqannginnerannili inissisimaffimminiimmat. Nunaqarfiit ilaat ima mikitigaat suna tamarmi niuertarfimmut qanilluni.

§ 38-mut atatillugu inatsisip oqaasertaani allassimavoq imigassat aalakoornartortallit nioqutissanit allanit assiaqusersorneqassasut. Nassuiaatinilu allassimalluni ”...nioqutissanit allanit assiaqusersuineq ingerlanneqassaaq inimik immikkoortumik pilersitsinikkut”. Inatsisip oqaasertai atuutissappata nioqutissiat taamaattut nunaqarfinni illoqarfiillu amerlanersaanni

tuninarsinnaaneqassanngilaq ininik immikkoortunik pilersitsisoqassappat taakkunanilu sulisussanik immikkut atorfinitsitsisoqassappat tunisassiat taamaattut tunineqarneranni isertitanut sanilliullugu aningaasartuutit amerlanerujussuussammata.

Aammattaaq inatsisip oqaasertaani allassimavoq "Niuertarfinni imigassat aalakoornartortallit assiaqusersorneqarnissaat inissisimaffissaallu pillugit maleruagassanik erseqqinnerusunik Naalakkersuisut aalajangersaasinnaapput". Tamanna qanoq kinguneqassanersoq siumoortumik paasisallugu iluaqutaassagaluarpoq – soorluttaaq ininik immikkoortunik pilersitsinissaq pillugu inatsisissatut nassuiaammut oqaasertat oqaasertanit taakkunanit allaanerusut.

Aamma inatsisissatut siunnersuummut malitsigisatut oqaasertani allassimavoq imigassat aalakoornartortallit pisisartunit allanit takuneqarsinnaassanngitsut aammalu siunnersuutigineqarluni pisiniarfuit karsinik akiliiffiusartunik pisiniarfimmi assiaqusersorneqarsimasup iluani pilersitsisinnaasut – tamanna aamma ininik immikkoortunik sanasoqanngippat niuertarfinni mikinerusuni piviusunnngortikkuminaassaaq. Imaassinnaavoq illoqarfinni anginerusuni periarfissaasinnaasoq, taamaattorli annikinngitsumik aningaasartuutaasariaqartumik.

§ 46 malillugu inunnut 18-it inorlugit ukiulinnut nioqquteqarnermi uppernarsaasiinissaq eqqarsaatigalugu tamanna unammillernassaaq. Inuk pasimik biilernernulluunniit allagartamik assitalimmik peqanngippat tamakkiisumik uppernarsaasiisoqarsinnaanissaata qulakkeerneqarnissaa ajornakusoorsinnaavoq.

Nittarsaassinermut atatillugu § 54-imi allassimavoq imigassanik aalakoornartortalinnik neqerooruteqarsinnaaneq inerteqqutaasoq. Taamaattoqassappat niuertarfiit pitsaasumik ingerlatsisinnaanerak akornuserneqassaaq aammalu nioqqutissat ullui qaangiilersut akiisa appartinnissaannut periarfissaqartoqarunnaassaaq aammalu niuernerme akinik pituttorsimangitsumik annertussusiliinissamut periarfissaqarunnaartoqassalluni. Imaluunniit oqaasertat ima paasineqassappat nioqqutissat akikillineqarnerat allagartaliinikkut niuertarfinni nittarsaassinissaq inerteqqutaasoq taamaallaallu nioqqutissap akia allannngortinneqarsinnaasoq?

Naggasiullugu oqaatigissavarput ilimagigatsigu inatsit inaarutaasumik akuerineqartussaq niuertarfinnut atuulluni assersuutigalugulu Kangerlussuarmi Kulusummilu akitsuuteqanngitsunik niuertarfinnut atuutissanngimmat.

Siuliani allassimasut pillugit annertunerusumik oqaloqatigiinnissaq kissaatigineqassappat piareersimavugut.

Akissut:

Siulersuisunut ilaasortanut piumasaqaatit pillugit oqaaseqaatit naalakkersuisoqarfimmit tusaatissatut tiguneqarput, inatsisissatullu siunnersuut allannngortinneqarpoq taamaalilluni imigassaq pillugu akuersissummut siulersuisunut ilaasortat taamaallaat affaasa piumasaqaatit naammassissavaat.

Naak KNI ingerlatseqatigiiffittut arlalippassuarnik pisiniarfiuteqaraluarluni kommunalbestyrelsip imigassaq pillugu akuersissutinik niuertarfiit tamaasa tunisariaqarpai, tassa niuertarfiit tamarmik akuersissuteqarnissamut piumasaqaatinik tamarmik eqquutsisisussaammata. Imigassanik aalakoornartortalinnik tuniniaaneq sapinngisamik isumannaannerpaamik ingerlanneqassasoq taamaalilluniluni suliffeqarfik aammalu taassuminnga aqutsisut nalilerneqarnissaasa qulakkeerneqarnissaa naalackersuisoqarfimmit kissaatigineqarpoq.

Illoqarfiit mikinerusut qanoq inuttaqartigisariaqarnersut inatsisissatut siunnersuummi erseqqinnerusumik oqaatigineqanngilaq. Immikkut ittumik akuerineqarnissamut aalajangersakkamut nassuiaatit naalackersuisoqarfimmit itisilerneqassapput.

Sulisitsisut imigassanik akuersissuteqartartunut ilaatinneqarnissaat KNI-mit iluarisimaarneqanngitsoq naalackersuisoqarfimmit maluginiarneqarpoq, tamatumani KNI-mit oqaatigineqarluni taamaaliortoqarneratigut suliffeqarfittut kiffaanngissuseqarnerat arsaarutigineqassasoq. Imigassanik akuersissuteqartartut pillugit oqaaseqaatit naalackersuisoqarfimmit tusaatissatut tiguneqarput, kiisalu inatsisissatut siunnersuut allanngortinneqarpoq, taamaalilluni imigassanik aalakoornartortalinnut akuersissummik tunniussisartuunini ingerlatiinnassavaa.

Ammasarfiit pillugit inatsimmi oqaasertat inatsisillu oqaasertanut ilanngussaq 2 imminnut naapertuutinnngitsut KNI-mit erseqqissaatigineqarpoq. Tamanna iluarsineqarpoq.

Imigassat aalakoornartortalinnik akullit assiaquserneqassappata tamanna nunaqarfiit illoqarfiillu ilaanni nioqqutissanik tuniniaasoqarsinnaajunnaarneranik KNI-mit oqaatigineqarpoq, tassa ininik immikkut ittunik pilersitsineq aamma sulisunik allanik atorfinitsitsineq imigassamik aalakoornartulimmik tuniniaanermi isertitanit matussuserneqarsinnaassanngimmata. Oqaaseqaatit naalackersuisoqarfimmit tusaatissatut tiguneqarput aamma inatsisissatut siunnersuut allanngortinneqarpoq, taamaalilluni immikkut iniliornissaq piumasaqaataajunnaarluni. Taamaattorli imigassat aalakoornartortalinnik akullit nioqqutissanit allanik assiaquserneqarnissaannik piumasaqaat naalackersuisoqarfimmit attatiinnarneqarpoq.

Assiaqusersuinissaq aamma imigassat aalakoornartumik akullit sumut inissinneqarnissaat pillugu Naalackersuisut qanoq erseqqinnerusumik maleruagassiorsinnaanersut inatsisissatut siunnersuummi naalackersuisoqarfimmit erseqqissaatigineqarpoq.

Inunnut 18-it inorlugit ukiulinnut tusinissami uppersaasiinissamut atatillugu inuk passimik imaluunniit biilersinnaanermut allagartamik assitalimmik peqanngippat tamanna unammillernartoqarsinnaasoq KNI-mit oqaatigineqarpoq. Nunatsinni innuttaasut tamarmik passitaarsinnaatitaapput.

Nioqqutissanik neqerooruteqartarneq eqqarsaatigalugu tamanna niuertarfiit tuniniaanermi pitsaasumik isertitaqarnissamut periarfissanik akornusiissasoq KNI-mit oqaatigineqarpoq.

Oqaaseqaat tamanna naalackersuisoqarfimmit tusaatissatut tiguneqarpoq aammalu neqerooruteqartarneq pillugu aalajangersagaq inatsisissatut siunnersuummit peerlugu.

Inatsisissatut siunnersuut niuertarfinnut atuulluni mittarfinni assigisaannilu akitsuusigaanngitsunik niuertarfinnut atuutissanngitsoq KNI-mit ilimagineqarpoq. Inatsisissatut siunnersuut mittarfinni akitsuusigaanngitsunik niuertarfinnut atuutissanngitsoq naalackersuisoqarfimmit erseqqissaatigineqarpoq.

Kalaallit Nunaanni Politimestereqarfiup tusarniaanermut akissutaa

Imigassat aalakoornartortallit pillugit Inatsisartut inatsisissaannut nutaamut siunnersuummut nassiunneqartumut oqaaseqaateqaqqullunga Peqqissutsimut Naalakkersuisoqarfik allakkatigut 26. april 2017-imeersutigut uannut qinnuiginnippoq.

Aallarniutigalugu oqaatigerusuppara inatsisunik atuutsitsinermut ministereqarfimmi atlantikut avannaani qinikkat inatsisissatut siunnersuummut oqaaseqaateqarusunnersut aperineqarsimammata, tusarniaanermulli matumunnga atatillugu oqaaseqaateqarsimannngimmata. Aammattaaq oqaatigineqassaaq imigassanik aalakoornartortalinnik nioqquteqarneq sassaalliteqarsinnaanerlu pillugit Inatsisartut inatsisissaannik tusarniaanermut akissutigisanni 17. maj 2016-imeersumi oqaaseqaatikka tusarniaanermut akissummi matumani assigingajammagit, akissutillu taakku tusarniaanermut akissummut matumunnga aamma ilanngunneqarput.

Inatsisissatut siunnersuut arlalinnik arlalinnik oqaaseqaateqarnissannut tunngavissiivoq. § 14: Akuersissutit assigiinngitsuunissaat pillugu maleruaqqusat inatsimmut ilanngussatut naalakkersuisoqarfimmit ilanngunneqarsimammata nuannaarutigaa. Tamanna inatsisip atorneqarsinnaanerani qinnuteqartunut oqartussaasunullu tapertaalluassaaq paasiuminarsaassallunilu.

§ 17, imm. 2: Nuannaarutigaa § 17, imm. 2-mi immikkut oqaaseqaatini erseqqissaatigineqarmat meeqqat inuusuttuaqqallu 18-it inorlugit ukiullit ataasiaannartumik atuuttumik akuersissuteqarnermi angajoqqaamik, angajoqqaatut oqartussaassuseqartumik oqartussaassusilimmilluunniit allamik ukiukitsumut immikkut akisussaassuseqartumik ingiallorteqanngikkunik peqataasinnaannngimmata.

§ 23: Akuersissuteqartarnermut aalajangiisartut pillugit periutsimik atuutsitsilernissaq pillugu aalajangersagaq isumaqatigaara. Taamaattorli Peqqinnissaqarfimmit sinniisuutitaqarnissaq inatsisissatut siunnersuummi matumani ilaatinneqanngimmat ajuusaarutigaa, tassa aalajangiisartut suliaannik ingerlatsinermi peqqissutsimut tunngasut pingaarutilittut isiginiagassaammata.

Aalajangersakkami imm. 5-imi allassimavoq akuersissuteqartarnermut aalajangiisartut aalajangiissuseqassasut tamakkersimagaangamik. Uanga nammineq isumaqarpunga tamanna unammillernartortaqaassasooq – assersuutigalugu ataasiaannartumik atuuttussamik akuersissuteqarnissamut atatillugu, tamatumani aaqqissuussinermik ingerlatsinissaq pillugu aalajangiinissamut piffissaq sivikissinnaasassammat aammalu aalajangiisartut tamakkerlugit aggersarnissaat periarfissaasinnaasassanngimmat. Tassunga atatillugu ataasiaannartumik atuuttussamik akuersissuteqarsinnaanermut piginnaatitaaffimik siulittaasumut tunniunneqarsinnaanersoq isumaliutigeqqinneqarsinnaavoq, tamatumalu peqatigisaanik akuersissummik tunniussinissami politiit akuersisinneqartarnissaat pillugu piumasaqaammik aalajangersaasoqarluni.

§ 24, imm. 2: Qinnuteqarnermi suliffeqarfiup imigassartorneq pillugu politikkaa ilanngunneqartussanngorpoq aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq. Tamanna akuersissummik pissarsiaqarsinnaanermut piumasaqaataammat uanga isumaqarpunga imigassartorneq pillugu politikip minnerpaamik qanoq imaqarnissaa pillugu maleruaqqusanik aalajangersaanissaq pisariaqartoq. Taamaanngippat aalajangersakkap taamaassorinninnermik nassataqarsinnaanera aarleqqutigineqarsinnaavoq. Annikinnerpaaffissanik piumasaqaatit

taamaattut imigassartorneq pillugu politikimik suliaqarnissamut qinnuteqartup iluaqutigisinnaasaanik immersugassamik ilanngussisoqarsinnaavoq.

§ 25, imm. 5: Imigassanik aalakoornartortalinnik nioqquteqarneq sassaallernerlu pillugit Inatsisartut inatsisaannut 2016-imeersumut siusinnerusukkut oqaaseqaatikka tusaatissatut tusaaneqarsimmammata pitsaasutut isigaara, taamaalilluni ataavartumik akuersissuteqarnissamut siunnersuummi aalajangersagaqarunnaarluni, tamatumunngalu taarsiullugu akuersissutip ukiunut pingasunut arfinilinnulluunniit atuuttup sivitsorneqarnissaanut periarfissiisoqarmat. Taamaaliornikkut qulakkeerneqassaaq akuersissummik pigisaqartup inatsit malillugu neriniartarfimmillu pitsaasumik aqutsinissaq naapertorlugu ingerlatsiinnarsinnaassammata, soorluttaa neriniartarfiit illoqarfimmi sumiiffinni inissisimaffimminni ataavartumik akuersissuteqarnissamut naapertuutinngitsumik ineriartortoqarneranut malinnaasinnaanissaat eqqumaffiginiarneqassalluni.

§ 28: Arsaarinninissaq pillugu aalajangersakkap oqaasertaanut siusinnerusukkut siunnersuutikka naalakkersuisoqarfimmit tusaaniarneqarsimmammata nuannaarutigaa, taamaalilluni "piumasaqaatinik annertuumik sumiginnaasimappat imaluunniit piumasaqaatinik arlaleriarluni unioqqutitsisimappat" allanngortinneqarluni "akuttunngitsumik arlaleriarluni unioqqutitsinermit" –mut allanngortinneqarluni aammalu "imigassanik aalakoornartortalinnik nioqquteqarsinnaanermut sassaalliuteqarsinnaanermullu akuersissut arsaarinnissutigineqarsinnaavoq" allanngortinneqarmat "Imigassanik aalakoornartortalinnik nioqquteqarsinnaanermut sassaalliuteqarsinnaanermullu akuersissuteqarsinnaatitaaneq" –mut. Sulili isumaqarpunga imigassamik aalakoornartortalinnik inatsimmik kiisalu pinerluttulerineq pillugu inatsimmik taamaallaat unioqqutitsinermit arsaarinnittoqartassanngitsooq, aammali aanngajaarniutit pillugit inatsimmik, aallaasit pillugit inatsimmik kiisalu akileraartarnermut akitsuusersuinerimullu inatsimmik unioqqutitsinermit tamanna pisassasoq, taamaattumillu tamatuma isumaliutigeqqinneqarnissaa sakkortuumik innersuussutigalugu.

Kapitali 8 ataatsimut isigalugu:

Siusinnerusukkut oqareernittut kapitalimi aalajangersakkat paasiuminaatsittorujussuuakka nassaariuminaatsillugillu.

Aalajangersakkat tamaasa aallaavigalugit sakkortuumik inassutigerusuppara nalliuttut assigiinngitsut immikkut isiginiarneqassanngitsut. Tamanna assersuutigalugu suliarineqarsinnaavoq oqaatsit nassuiaataasut atorlugit "ataasinngornermit tallimanngornermit", "arfininngorneq" aamma "sapaatini nalliuttunilu" taava piffissani assigiinni ammatitsisarluni assersuutigalugu sapaatini nalliuttunilu sassaalliilluni nalliuttut soorpiaat pineqarnerisut apequtaatinnagit.

Inatsisissatut siunnersuummi ilanngussaq 1 qiviaraanni imigassanik aalakoornartortalinnik qaqugukkut sassaallersinnaaneq – assersuutigalugu arfininngornerup sapaatillu unnuasa akornanni – suli nalornissutaasinnaavoq, tassa nal. 23.59-nngoraangat ulloq unnuarlu nikiffeqartarmata.

§ 36: Siunnersuummi imm. 1, nr. 2-mi allassimavoq imigassanik aalakoornartortalinnik tuniniaaneq ataasinngornermit tallimanngornermit nal. 09.00-imit 18.00-imit pissasoq, taamaattorli imm. 2 takuuk aammalu arfininngornermit nal. 11.00-imit 14.00-imit pissasoq, taamaattorli takuuk imm. 2.

Tamatuma peqatigisaanik imigassanik aalakoornartortalinnik niuertarfinni nioqquteqarnermut maleruaqqusat erseqqissarneqarnissaat siunertarineqarunarluni ilanngussamik suliaqartoqarpoq. Ilanngussamili maleruaqqusat allassimasut inatsimmi aalajangersakkamit allaanerupput. Taamaalillunilu niuertarfinni imigassanik aalakoornartortalinnik ataasinngornermit sisamanngornermut 09.00-imit 18.00-imut aammalu tallimanngornermi arfininngornermilu 11.00-imit 14.00-imut nioqquteqartoqarsinnaasoq ilanngussami oqaatigineqarpoq, tamannalu inatsimmi aalajangersakkamut akerliuvoq.

§ 43: Siusinnerusukkut paragrafimut allamut ilaatinngu erngup imigassap isertunut sassaalliutigineqartarnissaa naalackersuisoqarfimmit aalajangersakkatut ilanngunneqarmat pitsaasuvoq.

§ 47: Uanga suli isumaqarpunga, tassa taaguummi "ilinniartut aamma praktikkertut" taakununga atatillugu kikkut tassani pineqarnersut tunngavimmigut paatsoorneqarsinnaammat.

Taamaalillunilu meeqqat atuarfiani atuartoq suliffeqarfimmi nalinginnaasumik praktikkertoq oqaasertanik paasinninneq malillugu tassunga ilaatinneqarsinnaavoq, isumaqarpungalu tamanna siunertaasimagunangitsoq. Taamaattumillu tamanna oqaasertanik ukuningga taarserneqassasoq kaammattuutigaara "inuit saqisutut ilinniartut imaluunniit saqisutut ilinniarsimasut". Imm. 1-imi danskisuuani "bortser skal være" kukkuneqarpoq imaassagaluarluni "bortset"

§ 52: Aalajangersakkami imm. 3, nr. 5-imi oqaatsit atorneqarput "suliassamut paasisimasalik 1 Kalaallit Nunaanni Politiinit toqqarneqartoq". Siunnersuutigaara tamatumunnga taarsiullugu oqaatsit uku naalackersuisoqarfimmit atorneqassasut "ilaasorta q ataaseq politiineersoq Kalaallit Nunaanni Politiinit toqqarneqartoq", soorluttaaq § 23, imm. 2, nr. 2-mi oqaatsit uku atorneqartut "ilaasorta q 1 politiineersoq, Kalaallit Nunaanni Politiinit toqqarneqartoq". Taamaalillunilu taaguut "Kalaallit Nunaanni Politiit" inatsisissatut siunnersuummi tamarmi aalajangersimasumik assigiiaartumillu atorneqalissaaq.

Taamaattorli eqqissiviilliornerit aamma sioorasaarisutut pissusilersornerit pillugit kapitali 12-imi "politiit" kistiisa eqqaaneqarnissaat naammassaaq, kapitalimi tamarmi politiit piginnaatitaaffiit pineqarmata.

§ 59: Malugeqqussavara § 59-imi imm. 1-imi (2016-imi siunnersuutaqqaartumi § 63, imm. 1) aalajangersakkanut oqaasertat inatsisissatullu siunnersuummi nassuiaatini oqaasertai imminnut naapertuutinngimmata, tassami inatsisissatut siunnersuummi pineqarpoq matusineq, nassuiaatinili pineqarluni tuniniaasinnaanermik sassaalliisinnaanermillu matusineq. Inatsimmik atuutsitsineq pitsaanerpaatikkusullugu - matumanilu politiit eqqissisimatitsiniarnerat qularnaarniarlugu - isumaga naapertorlugu pingaarpoq aalajangersagaq inatsimmullu nassuiaatit imminnut naapertuutissasut.

§ 59, imm. 2-mi allaqqavoq politiinit tunngavigalugu taamatut matuseqqusisimaneq "piaarnerpaamik" akuersissuteqartarnermut aalajangiisartunut nalunaarutigineqassasut. Siunnersuutigissavara oqaasertai imaalissasut, "ullormi suliffiusumi siullermi", tassami piaarnerpaamik nalunaaruteqarnermi unnukkat politiit ulapaarnerannut atatillugu unammilligassaasinnaavoq, soorluttaaq uannut ersarluttoq piaarnerpaamik nalunaaruteqartarnissap suna siunertarineraa, tassa isumaqarama nalunaaruteqarnerup kinguninngua akuersissuteqarnermut aalajangiisartut taamaallaat ulluinnarni ataatsimeeqatiserineqarsinnaassasut

§ 60: *Politiit isumannaatsuunissamut piunasaqaatai pillugit piaartumik pitsaasumillu malitseqartinnissaat qulakkeerniarlugu § 60, imm. 3 allanngortinneqassaaq imaalillugu, politiit peqqussutaat malinneqanngippat politiit akuersissummik arsaarinnissinnaapput.*

Aamma siunnersuutigerusuppara politiit imm. 1 naapertorlugu peqqussuteqarnerat imm. 3-lu naapertorlugu akuersissummik arsaarinninneq ima akuersissummik tunniussisoqassasoq, tassa akuersissutaagallarlutik akuersissuteqarnermut aalajangiisartut politiit aalajangigaat atuuttuaannartussatut isummerfigineqarnissaata tungaannut.

§ 63: *Aalajangersakkakut pisortat suliffeqarfii tamaasa imigassartortarneq pillugu politikiliornissaat pisussaaffilerneqarput. Nassuiaatini eqqaaneqarpoq sassaalliisarnermut tunngasumi assersuutigalugu imigassartortarneq pillugu politikki. Isiginnittaasera naapertorlugu imigassartortarnermut politikkip siunertaa § 24, imm. 2 naapertorlugu aamma akuersissuteqarnissamut tunngaviussami aaqqissuussaanerup imigassartortarnermut politikkip siunertaa assigiinngitsuusut, tassami neriniartarfiutillip akuersissummik qinnuteqarneranut atatillugu imigassartortarnermik politikkiassaa pisisartunut "sammititassaagami", akerlianik sulisunut imigassartortarneq pillugu politikki pingaarnertut "suliffeqarfimmu" sammititassaalluni. Taamaammatt isumaqarpunga nassuiaatit suliffeqarfimmu imigassartortarneq pillugu politikkimut tunngasuusariaqartut*

Siunnersuummi § 63 siunnersuutaappaartumi § 68-imut sanilliullugu pisortat suliffeqarfiutaat kisiisa pinnagit namminersorlutik suliffeqarfiutillit aamma ilaatinneqalersimammata nuannaarutigaa.

Sulili siunnersuutigerusuppara aalakoornartoq pillugu politikkip imassaanut minnerpaaffiliisoqassasoq imigassartortarneq pillugu politikkimut aamma atugassamik immersugassamik ilanngussisoqassasoq inatsimmu ilanngussatut.

§ 68, imm. 1: *Matumuuna siunnersuutigeqqissavara § 63, imm. 1 aamma 2-mik unioqqutitsinerit aamma akiliisitsinermik pineqaatissiisutaasinnaassasut.*

§ 68, imm. 6: *Arsaarinnissinnaaneq inatsisitigut pisussaataasunut pineqaatissiisutaasinnaasutut taaneqarsimannngimmat eqqaasitsissutigeqqissavara. Tamanna kukkunerusimassasoq ilimagaara.*

Akissut:

Peqqinnissaqarfiup akuersissuteqartarnermut aalajangiisartunut sinniisoqannginnera Politimesterimit ajuusaarnartinneqarpoq, tassa peqqissutsimut tunngasut aalajangiisartuni sulianik ingerlatsinermi pingaarutilimmik inissisimammata. Naalakkersuisoqarfiup kommunalbestyrelsip imigassaq pillugu akuersissutinik aalajangiisinnaasuunera tassunga ilanngullugu tusarniaanissamut aalajangersimasumik tusarniaasoqartarnissaa, ilaatigut peqqissutsimut pitsaaliuinernullu kommunimi ingerlatsivinnut, aalajangiusimaannarpaa.

Akuersissuteqartarnermut aalajangiisartunut ilaasortat aatsaat tamakkeraangamik aalajangiisinnaatitaanissaanni unammilligassaqaassasoq Politimesterimit oqaatigineqarpoq, tamatumani akuersissummik tunniussinissamut piginnaatitaaffik siulittaasumut tunniunneqarsinnaanersoq, tamatumalu kingorna tunniussinissamut politiit akuersisinnaatitaassanersut isumaliutigineqarsinnaalluni. Siunnersuut naalakkersuisoqarfimmit taparserneqarpoq, inatsisissatullu siunnersuummi periarfissaliissut ilanngullugu taamaalilluni kommunalbestyrelsimi siulittaasoq politiit akuersinerisigut ataasiaannartumik atuuttussamik

akuersissummik tunniussinissaq pillugu aalajangiisinnaassalluni, suliassat kommunalbestyrelsip ataatsimiinnerani angumeqqunneqarsinnaasimannippata.

Akuersissummik qinnuteqarnermut atatillugu imigassaq pillugu politikki ilanngunneqartassapput. Taanna minnerpaamik qanoq imaqassanersoq aammalu imigassaq pillugu politikkimik suliarinninnissamut qinnuteqartumut ikiuutaasussamik immersugassiatut ilanngussamik ilaqartinneqartarnissaa pillugu maleruaqqusat pisariaqartut Politimesteri isumaqarpoq. Oqaaseqaatigineqartut naalakkersuisoqarfimmit tusaatissatut tiguneqarput aamma imigassaq pillugu politikkip qanoq imaqarnissaanut inatsisissatut siunnersuummi aalajangersaalluni. Tamatuma saniatigut imigassaq pillugu politikkip ingerlanneqarnissaannut ilitersuut immersugassarluunniit imigassaq pillugu akuersissummik qinnuteqarnermi ilanngunneqartartussamik naalakkersuisoqarfik ilanngussissaaq. Immersugaasarli taanna inatsimmi ilanngussatut ilannguneqassanngilaq kisianni tamanit pissarsiarineqarsinnaassalluni.

Imigassaq pillugu akuersissummik arsaarneqarnissami imigassaq pillugu inatsimmik pinerluttulerinermilu inatsimmik unioqqutitsineq kisimik toqqammavigineqassanngitsut aammali aanngajaarniutit pillugit inatsit, sakkut pillugit inatsit kiisalu akileraartarnermut akitsuusiisarnermullu inatsit arsaarinnissinnaanermi atorneqarsinnaasariaqartut Politimesterimit oqaatigineqarpoq. Siunnersuut naalakkersuisoqarfimmit isumaqatigineqarpoq. Ammasarfinnut atatillugu oqaatigineqarpoq ilanngussaq inatsimmut naapertuutinngitsoq. Kukkuneq naalakkersuisoqarfimmit iluarsineqarpoq.

Piffissani imigassartortitsiffiusuni ullut nalliuttut apeqqutaatinneqassanngitsut tamatumunngalu taarsiullugu sapaatikkut nalliuttunilu piffissat ammasarfiit pillugit aalajangersaasoqarnissaa Politimesterimit kaammattuutigineqarpoq. Oqaaseqaat naalakkersuisoqarfimmit tusaatissatut tiguneqarpoq. Taamaattorli juullip ullui tamatumani ilaatinneqassanatik.

Politimesterimit oqaatigineqarpoq oqaatsit ”praktikkertut aamma ilinniartut” paatsuungatitsillutillu nalornisitsisinnaasut. Oqaaseqaat naalakkersuisoqarfimmit tusaatissatut tiguneqarpoq aamma aalajangersakkap oqaasertai allanngortinneqarput, taamaalilluni praktikkertut ilinniartullu 18-it inorlugit ukiullit aalajangersakkami ilaatinneqarunnaassallutik.

Taaguummumt ”Politiet i Grønland” tunngatillugu Politimesterip kaammattuuteqarneratigut naalakkersuisoqarfiup inatsisissatut siunnersuut tamakkerlugu ”Grønlands Politi”-mut allanngortinneqarpoq, . Taamaattorli kapitali 6-imi ”politiet” atuinneqarpoq, tamatumani politiit oqartussaaffii pineqarmata.

Matusinissamik peqqusissut pillugu aalajangersakkamut atatillugu inatsimmi oqaasertat nassuiaatillu akornanni naapertuuttoqannngitsoq Politimesterimit erseqqissaatigineqarpoq. Oqaaseqaat naalakkersuisoqarfimmit tusaatissatut tiguneqarpoq aamma siunnersuut naleqqussarneqarpoq, taamaalilluni inatsimmi oqaasertat inatsisissatullu siunnersuummut nassuiaatit akornanni naapertuuttoqalernissaa qulakkeerneqassalluni.

Neriniartarfiit piffissaq matuffissaat pillugu akuersissuteqarnermut aalajangiisartunut nalunaaruteqartussaananermi oqaaseq ”ingerlaannartumik” allanngortinneqassasoq imaalillugu ”ulluinnaat ulluanni siullermi” allanngortinneqassasoq Politimesterimit siunnersuutigineqarpoq. Oqaaseqaat naalakkersuisoqarfimmit tusaatissatut tiguneqarpoq aamma inatsisissatut siunnersuut allanngortinneqarpoq politiesterip inassuteqaataa tunngavigalugu.

Politimesterimit siunnersuutigineqarpoq tuniniaavinni imigassartortitsisarfinniluunniit nakuuserluni eqqissiviillioortoqarsinnaaneranut tunngatillugu allassimasup ”peqqussuteqarnerit imm. 1 aamma 2 tunngavigalugit piffissarititaasup iluani naalanneqarsimangippata akuersissuteqartarnermut aalajangiisartut politiit inassuteqarnerat tunngavigalugu akuersissut arsaarinnissutigisinnaavaat” ima allanngortinneqartariaqartoq ”politiit inassuteqarnerat malinneqanngippat akuersissut politiit arsaarinnissutigineqarsinnaavoq”. Aammattaaq politiit akulerussinnaanerat utaqqiisaasumik atuutsinneqassasoq aammalu politiit aalajangigaat ataavartunngortinneqassanersut akuersissutinut oqartussaasunit aalajangerneqarnissaasa tungaanut atuutsinneqassasut Politimesterimit siunnersuutigineqarpoq. Oqaaseqaatit tamaasa naalakkersuisoqarfimmit tusaatissatut tiguneqarput aamma inatsisip oqaasertai ima allanngortinneqassallutik ”politiit inassuteqarnerat malinneqanngippat akuersissut politiit arsaarinnissutigineqarsinnaavoq” kiisalu imm. 2-mik nutaamik ilangussisoqarpoq, tamatumani politiit akuersissummik arsaarinninnerat utaqqiissaagallarluni, akuersissutip arsaarinnissutigineqarnera pillugu kommunalbestyrelsimit aalajangiiffigineqarnissaata tungaanut atuutsinneqalissalluni.

Pisortat namminersortullu suliffeqarfiutaanni tamani imigassaq pillugu politikkeqarnissamik pisussaaffilerneqarnissaannut atatillugu Politimesterimit oqaatigineqarpoq imigassartortitsisarfinnut tunngatillugu imigassaq pillugu politikki eqqaaneqartoq suliffeqarfinnut tunngatillugu eqqaaneqartariaqartoq. Piumasarineqartoq paasilluarneqarpoq, taamaalillunilu imigassaq pillugu politikki imigassaq pillugu akuersissummik qinnuteqarnermi ilanngunneqartussaq aammalu imigassaq pillugu politikki suliffeqarfinnut atuuttoq inatsisissatut siunnersuummi immikkoortinneqarlutik. Oqaaseqaatit naalakkersuisoqarfimmit tusaatissatut tiguneqarput aamma nassuiaatit iluarsineqarpoq imigassaq pillugu politikkip suliffeqarfinnut tunngasuunera allassimalersillugu allanngortinneqassalluni. Aammattaaq imigassaq pillugu politikkip imarisassaanut piumasaqaatit minnerpaaffissaannik aalajangersaasoqassasoq aamma inatsimmut ilanngussakkut imigassaq pillugu politikkip ilusissaanik ilanngussisoqassasoq Politimesterimit siunnersuutigineqarpoq. Aalajangersakkami siunertarineqartoq tassaavoq ataatsimeersuartoqarneranut, ilassinnittoqarneranut allanullu atatillugu piffissami suliffiusumi imigassamik atuisinnaaneq pillugu suliffeqarfiit isummernissaat. Namminersortut suliffeqarfiutaat pisortallu suliffeqarfiutaat angissutsimikkut assigiinngitsorujussuummata piumasaqaatit annikinnerpaaffissaasa imarisaata inatsisissatut siunnersuummi aalajangersarnera naapertuunnerpaassasoq naalakkersuisoqarfik isumaqarpoq, taamaattumillu oqaasertat allanngortinneqarput aammalu piumasaqaatit minnerpaaffissaat ilanngunneqarpoq. Aammattaaq naalakkersuisoqarfik iluserititassamik tamanut saqqummiunneqartussamik suliffeqarfiillu imigassaq pillugu politikkimik suliaqarnerminni atorsinnaasaannik naalakkersuisoqarfik suliaqassaaq. Imigassaq pillugu politikkinut assigiinngitsunut inatsimmi piumasaqaataasut iluserititassap imarissavai. Taamaattorli iluserititassaq inatsisissatut siunnersuummut ilanngussatut ilanngunneqassanngilaq.

Suliffeqarfinni imigassaq pillugu politikkeqarnissamik eqquutsitsinnginneq akiliisitaanermik kinguneqartinneqartassasoq Politimesterimit siunnersuutigineqarpoq. Oqaaseqaat naalakkersuisoqarfimmit tusaatissatut tiguneqarpoq.

Aammattaaq inatsisitigut akisussaasut suliffeqarfinnut pineqaatissiisutitut arsaarinnissinnaanerat eqqaaneqartariaqartoq Politimesterimit oqaatigineqarpoq. Oqaaseqaat naalakkersuisoqarfimmit

tusaatissatut tiguneqarpoq. Tamatuma kingorna inatsisitigut akisussaasut arsaarinnissuteqarsinnaanerit inatsisissatut siunnersuummut ilanngunneqassaaq.

Allorfimmit tusarniaanermut akissut

Imigassartorneq pillugu politikeqarnissaa imaluunniit uagut paasinninnerput malillugu aanngajaarniutinut aningaasanoormullu politikeqarnissaa inatsisissatut siunnersuummi annertuumik pingaartinneqarmat assut nuannaarutigaarput.

Imigassanik aalakoornartortalinnik nioqquteqarnermi ammasarfiit sivitsorneqarniarnerat sullitavut sinnerlugit ajuusaarutigaarput. Inunnut aanngajaarniutinik ajornartorsiuteqartunut iluaqutaanaviangilaq, tamatumani amerlasuut katsorsartinnermi aallartinnerani aanngajaarniutit pillugit piumarusususermik aqunnissaa aatsaat ilikkarnialertarmassuk.

Sassaalliuteqartarfiit inissititerneranni ajornartorsiutaasut pillugit inatsit oqariartuuteqarmat nuannaarutigaarput. Sullitatsinnit tusartarparput imigassat aalakoornartortalit ulluinnarni nioqqutissanik niuernerminnut atatillugu takunngitsoorsinnaasannammikkitt ajornartorsiutigalugu.

Akissut:

Naalakkersuisoqarfiup maluginiarpaa imigassamik aalakoornartortalimmik tuniniaanermi piffissat sivitsorneqarnissaat Allorfimmit ajuusaarutigineqarmat. Naalakkersuisoqarfimmit erseqqissaatigineqarpoq imigassanik aalakoornartortalinnik piffissat tuniniaaffiit sivitsorneqarniannimmata, taamaattorli arfininngornikkut nangikkiartarnerit pinngitsoortinniarlugit ammasarfiit akunnernik marlunnik nikisinniarneqarmata.

HECA NUUK A/S-imit tusarniaanermut akissut

Imigassat aalakoornartortalit pillugit Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuut nr. xx, xxx 2017-imeersoq (imigassaq pillugu inatsit) pillugu tusarniaanermut akissut

Inatsimmi tunngavissat pitsaasut amerlapput, inatsilli taama isikkoqartillugu akuerineqassappat inatsisip ilaaniittut najukkami tunisassiornermik ingerlataqartut akornusissavai, nunani allani unammillertigisat eqqarsaatigalugit najukkami suliffeqarfiit atugarisaat ajornerulersissallugit aammalu nunatsinni neriniartarfiuteqarnermi ingerlatsinissaq ajornarnerulersissallugu.

Najukkami tunisassiornermik ingerlataqartut inatsimmit eqqorneqassapput Nunatsinni maqitsiveeqqani immiaaralianik nittarsaasseqqusinninnissaq akuerineqassappat tamanna najukkami tunisassiornermik ingerlataqartut aammalu immiorfinni immiaaqqanik tunisassiortunut akornusiissaaq.

Kalaallit Nunaanni immiaaraliat soqutigineqaleriartorput aammalu takornarianut tunineqarnerulerlutik. Nunatsinni immiaaraliat nunatsinni tikeraartunit alutorineqartarput aammalu imigassanut kimittuunut sanilliullugu peqqissutsimut akornusiinninnerusarlutik. Taamaattorli najukkami immiaaraliat nunatsinni nunat allamiut immiaraannit ilisimaneqanninnerusut nittarsaanneqarsinnaanissaat pisariaqartippaarput. Taamaalillutalu

nittarsaassinissarput pisariaqartinneruarput, nunat allamiut nittarsaassutaat pinnagit najukkami toqqarneqarsinnaasut najukkami najugalinnit takornarianillu ilisimaneqalersinnaaqqullugit.

Immiaaqqat najukkami tunisassiarineqartut aalakoorniaannarnissaq siunertarlugu imertoqarnissaanik siunertaqanngillat, taamaattorli nerinermut iggisissiatut annertunngitsumik najooqqagassatut tunisassiarineqartarlutik.

Immiaaqqanik nunatsinni suliarineqartunik tunisassiorneq taamaalillunilu nunatsinni immiaraliorfeqqat ingerlaannarnissaminnut tunngavissaqassagunik nunatsinni niuerfinni tunisassiat nittarsaanneqarnissaat pisariaqartinneqarpoq.

Nittarsaasseqqusinninneq akuerineqassappat najukkani tusagassiornermik ingerlataqartut aamma eqqorneqassapput aammalu nittarsaassinerimi koruunit isertitat nunanut allanut ingerlatinneqalissallutik.

Nutaarsiassanit nunanit allaneersunit, digitalimik oqallittarfinnit, internetikkut ujarlertarfinnit oqallittarfinnillu nunatsinni innuttaasunut nittarsaasartunit nunatsinni tusagassiorfiit ullumikkut annertuumik unammillerteqareerput.

Facebook, internetikkut nutaarsiassaqqarfiit nunanit allaneersut aammalu Google tamarmik ataatsimut nunatsinni tusagassiorfinni amerlanerusunik nittarsaassisarput. Facebook aammalu mobilikkut nittarsaassinerit (display netværk) annertuumik siuariartorput.

Najukkami tunisassiorput inatsisissatut siunnersuut nutaaq atuutsinneqalissappat eqquutsinniassagunikku aningaasat nunamit annittariaqassavaat.

Assersuutigalugu nunatsinni tusagassiuutitigut immiaaqqanik nittarsaassinissamik inerteqquteqartumik inatsimmik akuersissuteqartoqassappat najukkami tunisassiorfiit nunani allani oqallittarfinni nittarsaassisariaqalissapput.

Tamatuma kingunerissavaa aningaasat nunatsinni atorneneqarsinnaagaluit nunanut allanut ingerlatsinneqalissammata. Aammalu tamatuma ajoraluartumik kingunerissavaa najukkami tunisassiorput ajornerusumik atugaqalissammata, tassa maqitsisarfiit angisuut nunani allaneersut assigalugit nunani allani oqallittarfinnut iserniarnerminni assinganik periarfissaqassannginnamik.

Tamatuma peqatigisaanik nunatsinni nunat allamiut tv-kkut nittarsaataat amerlapput aammalu KNR-imi assigisaannilu arsaattunik aallakaatitsisoqartillugu immiaaqqanut nittarsaassutit takutinneqartarput, taamaattumillu taama nittarsaassisooqqusaajunnaassappat tamannalu atuutsinneqalissappat annertuumik kinguneqassaaq.

Taamaattorli inatsit akuerineqassappat naatsorsuutigisariaqarparput timersornikkut unamminernik tv-kkullu allanik aallakaatitassiat unitsinneqassammata. Taamaattoqanngippammi tamanna unammillernermut eqquutsitsinertut isigisariaqaratsigu. Aamma Facebookip tusagassiuutillu arlalippassuit nunatsinni naalakkersuisumit atoqquneqarsinnaajunnaarnerannik tamanna kinguneqassava?

Soorunami nunatta nunarsuup sinneranut mattunneqarnissaa periarfissaanaviannigilaq, naak DNS atorlugu mattussinerit aammalu nunat allamiut tv-annik isiginnaaqqusinninnerit, akiliuteqarluni isiginnaarsinnaasat il.il. aallartinneqarsinnaagaluartut. Taamaattorli immiaaqqat pillugit nittarsaasseqqusineq pillugu inatsimmik akuersissuteqartoqassappat nunatsinni tusagassiorfiit akueriuminaatsumik annertuumillu eqqorneqassapput imigassaq pillugu nittarsaassutit nunanit allaneersut ikilisinneqanngippata annertunerusumik sunniuteqanngitsumik.

Taamaattoqassappat tamanna najukkami tunisassiorfinnut aamma annertuumik sunniuteqassaaq. Nunatsinni maqitsisarfiit nunani allani maqitsisarfinnit annertuumik unammillerneqarput.

Maqitsisarfiit nunanit allaneersut nittartakkaminni, oqallittarfinni, tv-kkut isiginnaagassiani assigisaannilu nunatsinni takuneqarsinnaasuni annertuumik nittarsaassisarput.

Facebook nunatsinneersutut inatsisissatut siunnersuummi isigineqarsorinarpoq? Facebookip atorneqarnera unitsinneqanngippat Facebook nunatsinnit aquneqarsinnaanngilaq. Nunatsinni Facebook inerteqqutaalissanerluni?

Aamma nutaarsiassanik aallakaatitsinerit imigassamik nittarsaassiffiusut il.il. tamarmik mattunniarneqarpat?

Imigassanik aalakoornartortalinnik nittarsaasseqquisoqassanngippat illorsuarni timersortarfinni il.il. assersuutigalugu Carlsbergip ullumikkut nittarsaassiffigisartagaanni nittarsaassineq aamma inerteqqutaalertariaqassaaq.

Aningaasaliisartut nittarsaassisarput imigassaq aalakoornartortalik pillugu nittarsaasseqquusaajunnaassappata tamanna kulturikkut illorsuarni sumiiffinnilu arlalippassuarnik nipilersortarnerit annertuumik eqqorneqassapput.

Timersornikkut unamminernik, cykelimik sukkaniunnerit nittarsaassutinik takutitsiviusartunik takutitsinnginnissamik KNR tv-eqarfiillu allat inerteqquteqarfigineqartariaqassapput.

Nunatsinni najukkami nittarsaassutinik suliaqartartut inerteqquteqarfigalugit tv-kkut aallakaatitsisarfiit imigassanik aalakoornartortalinnik nittarsaasseqqutillugit imaluunniit imigassanik aalakoornartortalinnik nittarsaassissutinik imalinnik internetikkut iserfissat inerteqqutiginiaraanni tamanna unammilleqatigiinnermik equititsinertut isigineqartariaqarpoq, najukkami tunisassiortut mikinerit kisimik nittarsaasseqquusaassanngimmata.

Imeq nunatsinni tunisassiaq

Neriniartarfinni nerisut tamarmik imermik akeqanngitsumik pissarsisinnaanissaat pillugu maanna inatsimmi allassimasut paasilluarsinnaavavut. Isumaqarpugulli tamanna annertusarneqassappat ajornartorsiutitaqassasoq. Imeq tunisassiarineqartarpoq aammalu nunatsinni taama tunisassiorneq ineriartortinniarneqarluni. Najukkami suliffeqarfeqarpoq imermik puujaasanut tuniniaasartunik. Imeq niuerutigineqartoq imillu allat ersarissumik immikkoortinneqartariaqarput. Taamaalilluni imeq najooqqagassaq nalinginnaasoq kisimi isersimasunut akeqanngitsuutillugu. Najukkami imermik puilasumeersumik il.il. tunisassiortut naalakkersuinikkut isiginiarneqartariaqarput.

Inatsit erseqqissuunngitsaq

Inatsimmi erseqqissuunngitsaqannginnissaata qulakkeerneqarnissaa pingaaruteqarpoq.

Inatsisissatut siunnersuummi oqaasertat arlaqarput erseqqissunatillu paasiuminaassinnaasut.

Illuatungeriit tamaasa eqqarsaatigalugit tamanna pinngitsoortinniarneqartariaqarpoq. Aamma immikkut ammasarfiit eqqarsaatigalugit "tallimanngornerit aamma arfininngornerit" niuerfimmutoq affiusinnaanngitsut isiginiarneqarnissaat pingaaruteqarpoq. Ulloq immikkut ittoq tallimanngornermi arfininngornermiluunniit pippat tamanna "nalinginnaasumik ammasarfiusut" isigisariaqarparput, tamatumani nal. 03.00 tikillugu sassaallertoqarsinnaalluni.

Ullut immikkut ittut

Tamanna isumaqarpoq ullut immikkut ittut erseqqissumik nalunaarneqartariaqartut, taamaalilluni paasineqarnissaat ajornartorsiutigineqaqqunagu, soorluttaaq ukiup siuliani ulloq 23. december eqqarsaatigalugu inatsimmik assigiinngitsumik paasinnittoqartoq.

Piffissat ammasarfiit inatsisissatut siunnersuummi nassuiaatigineqartut ataatsimut isigalugit ajorisassaannngillat. Taamaattorli isumaqarpugut juullernerani ukiortaarneranilu ullut matoqqasarfiit ikinnerusariaqartut. Ulloq 26. december ileqquuvoq inuusuttut illoqarfimmi unnukkut naapittarlutik. Inuusuttut taamaaliormikkut ilinniarnerminni juullimi feeriartillutik il.il. aammalu sinerissamit tikeraartillutik inuusuttoqatiminnik takorniortarfiat ataasituaalarfittut. Taamaattumillu ulloq 25. decembarimi taama takorniortarnerit eqqarsaatigalugit nal. 03.00-ip tungaanut ammasoqarnissaanut periarfissaqartariaqarpoq.

Periarfissat

Najukkami nioqqutissianik nittarsaasseqqusinninnermut taarsiullugu imigassat 7 %-imik imaluunniit 10 %-imik aalakoornartortalit nittarsaanneqartarnissaannut ammaassinisaa kaammattuutigaarput.

Tamanna assersuutigalugu pisinnaavoq imigassanik aalakoornartortalinnik nittarsaassinermi annertuumik iminninnissamut mianersoqquteqartoqartarnissaanik aammalu imigassanik aalakoornartortalinnik atornerluineri kingunerisinnaasat pillugit mianersoqquteqartoqartarnissaanik piumasagaatit sakkortusinerisigut aammalu imigassat aalakoornartortalit 7 % imaluunniit 10 % ataallugit kisimik nittarsaaqqusaanerisigut. Aamma naalackersuinerimik suliaqartut nioqquteqartartullu peqataatillugit immikkut ilisimasalinnik suleqatigiissitaliortoqarluarsinnaavoq imigassanik aalakoornartortalinnik nittarsaassinissamut atatillugu pitsaasumik nittarsaassinissamut maleruaqqusanik oqaasertalersuisinnaasunik. Maleruaqqusat allassimangitsut qanoq pitsaanerpaamik mianerinnittoqarnissaanik tikkuussisut aammalu nittarsaassineq pillugu pitsaaliuinikkut oqariartuutinik sakkusanillu imaqartut.

Kaammattuutigaarput angerlarsimaffimmi erngunneq annikillisinniarlugu aningaasanik sulisusanillu immikkoortitsisoqarnissaa aammalu angerlarsimaffinni erngunneq killilersorniarlugu suliniuteqarnissaa siunertaralugu immikkut ilisimasalinnik suleqatigiissitaliortoqarnissaa, imigassaaq aalakoornartortalik eqqarsaatigalugu inuusuttut iserfigisinnaasaasa killilersorneqarnissaa aammalu tamatuminna soqutiginninnerisa killilersorneqarnissaa aammalu aaqquussani imigassanik aalakoornartortalinnik annertunerusumik ernguffiisuni ukiukitsut peqataasinnaanannut killilersorneqarnissaa eqqarsaatigalugit. Tamatumunnga tunngasut inatsisissatut siunnersuummi ilaatigut ilanngunneqareerput aammalu atuutsinneqalernissaat annertunerusumik sulissutigineqarsinnaalluni.

Aammattaaq kaammattuutigaarput ilaatigut Islandimit misilittakkat isiginiarneqassasut, tamatumani inuusuttut sunngiffimmini soqutigisaat aammalu sunngiffimmini eqeersimaartumik sammisaqarnissaat qitiutillugu aallunneqarnerulersimalluni. Sunngiffimmi sammisassat annertusarneqarnerisigut inuusuttut imigassanik aalakoornartortalinnik aannngajaarniutinillu atuinerat annikilliserujussuarneqarsinnaavoq. Tamanna pillugu atortussanik manna iluatsillugu immikkut nassiusserusuppunga.

Akissut:

Naalackersuisoqarfiup nittarsaassinermut tunngatillugu malittarisassat erseqqissarusuppai qularinnginnamiuk HECA Nuuk-mit paasineqarsimanngitsut. Siunissami nittarsaassineq suugaluartorluunniit inerteqqutaalissaaq, taamaattorli nittarsaassutit nunanit allaneersut aalajangersakkami ilaatinneqanngillat, taakku maleruagassiornissaannut periarfissaqanngimmat. Neriniartarfinni neriartortut akeqanngitsumik aqqissuussinerup tamatuma annertusarniarneqarnera ajornartorsiutitaqartoq HECA Nuuk-mit inatsimmi atuuttumi aalajangersarneqarpoq ”imeq sikuligaq saqqumitineqassaaq isersimasunit akeqanngitsumik atugassanngorlugu”, tamatumanilu inatsisissatut siunnersuummi oqaasertat assigalugit ” Imeq saqqumitineqassaaq isersimasunit akeqanngitsumik atugassanngorlugu ”. Naalackersuisoqarfik isumaqarpoq aqqissuusaaq annertusarneqanngitsaq.

Inatsit ersarinnerusariaqartoq HECA Nuummit oqaatigineqarpoq, taamaalilluni assersuutigalugu piffissat ammasarfissat pillugit paatsoortoqannginniassammat. Ulloq immikkut ittoq tallimannngorneruppat arfinginnngorneruppalluunniit nalinginnaasumik ammasarfittut HECA Nuummit isigineqarpoq, taamaakkaangat nal. 03.00-p tungaanut sassaalliisoqarsinnaalluni. Inatsimmik nassuiaanerme paatsoortoqaqqunagu inatsisip oqaasertai nassuiaatitaalu naalackersuisoqarfimmit paasinernerulersinneqarput. HECA Nuummit isumalutigineqartut eqqarsaatigalugit taama paasinnineq eqqunngilaq, tassa sapaatini nalliuttunilu nalinginnaasumik ammasarfiit ammasarfinit nalinginnaasunit pingaernerutinneqarmata.

HECA Nuummit juullip nalaani ullut ammasarfiit amerlanerunissaat kissaatigineqartoq. Juullip nalaani soqutigisat allat meeqqat inuusuttuaqqallu eqqarsaatigalugit salliutinneqartariaqanngitsut naalackersuisoqarfik isumaqarpoq, taakku nuannersumik juullisiorsinnaanissaat qulakkeerneqartariaqartoq. Juullip nalaani imigassartortitsisoqannginnissaa naalackersuisoqarfiup attatiinnarpaa.

Nittarsaassinermut inerteqquteqarnermut atatillugu imigassat 7 % imaluunniit 10 % ataallugit aalakoornartortallit ilaatinneqartariaqanngitsut HECA Nuummit oqaatigineqarpoq.

WHO-p imigassaq pillugunalunaarutaa, ”European Conference on Health, Society and Alcohol 1995-imeersumi, meeqqat tamarmik nittarsaassinermut illersorneqarlutik peroriartorsinnaatitaanissaat pingaartinneqarpoq.

WHO-p inassutigai imigassamik aalakoornartortalimmik tuniniaanissamik avammut nittarsaassisarnermut atatillugu killilersuinissat pitsaaliuinerme iliuuserisassat pingaaruteqartuusutut.

WHO-p allappaa ingammik meeqqat inuusuttullu avammut nittarsaassisarnermut atatillugu eqqorneqarsinnaasut, aamma taamaattumik pingaartuusooq tamatumunnga tunngatillugu iliuuserisassatigut meeqqat inuusuttullu imigassamik aalakoornartortalimmik avammut nittarsaassinermi illersorneqarnissaat siunertarineqarnerussasoq.

Meeqqat inuusuttullu eqqarsaatigineqarnissaat naalackersuisoqarfimmit pingaartinneqarpoq, taamaattumillu nittarsaassineq pillugu aalajangersagaq inatsisissatut siunnersuummi attatiinnarneqassalluni.

Angerlarsimaffimmi erngunneq annikillisinniarnaqartariaqartoq kiisalu ilaatigut Islandimi misilittagarineqartut isiginiarnaqartariaqartut HECA Nuummit kaammattuutigineqarpoq, tamatumani inuusuttut sunngiffimmini soqutigisaat qitiutillugit aallunneqarnerulersimallutik.

Kaammattuutit taakku naalackersuisoqarfimmit qujarunneqarput aammalu Islandimi misilittakkat erseqqinnerusumik misissorneqassallutik.

Isumaginninnermut, Ilaqutariinnermut, Naligiissitaanermut Inatsisinillu Atuutsitsinnermut Naalackersuisoqarfimmit tusarniaanermut akissut

WHO-p siunertat pillugit inatsisissatut siunnersuummi aallaavigineqarnissaat, tassalu imigassat aalakoornartortallit qitiutillugit aallunneqarnissaat aammalu imigassamik aalakoornartortalimmik aallaaveqartumik ajornartorsiutinik pitsaaliuinissaq Isumaginninnermut, Ilaqutariinnermut, Naligiissitaanermut Inatsisinillu Atuutsitsinnermut (IINIAN) isumaqatigineqarpoq.

Aammalu oqallittarfinni, aviisini ulluinnarni saqqummersartuni, aviisini neqerooruteqarfiusuni nittarsaassinerit suugaluartulluunniit inerteqqutaalernissaa isumaqatigaarput.

Aammattaaq meeqqat, inuusuttut ilaqutariillu siusissukkut iliuuseqarfigineqartarnissaasa qitiutillugu aallunneqarnissaa siunnersuutigaarput, tassa imaappoq pitsaaliuineq inatsisissatut siunnersuummi qitiutillugu aallunneqarnerusariaqartoq kissaatigaarput.

Atornerluinnermut katsorsaasarfimmit Katsorsaavimmit paasissutissiissutigineqarpoq sullitamik amerlanersaat meeraanerminni kinguaassiutitigut atornerlugaasimasutut nalilerneqartut.

Siusinnerusukkut misissuinerit (2005-2007-imi Kalaallit Nunaanni innuttaasut akornanni misissuisitsineq) takutippaat kinguaassiutitigut atornerlunneqarsimasut aammalu meeraanermi angerlarsimaffigisami imigassamik aalakoornartortalimmik ajornartorsiutit imminnut ataqatigiikkajuttut. Arnaniit 47 %-t aammalu angutinit 26 %-t oqaluttuarput meeraanerminni angerlarsimaffigisaminni imigassamik ajornartorsiuteqartoqartoq meeraanerminni kinguaassiutitigut atornerlunneqarlutik.

Aamma misissuinerup "Kalaallit Nunaanni inuusuttut atugarissaarnerat 2004"-p takutippaa meeqqat inuusuttullu tamarmiusut sisamararterutingajaat imminoriarsimasut. Imminornissamik eqqarsaateqartut ilaqutariinni meeqqap kinguaassiutitigut atornerlunneqarfianeersuunerisut imaluunniit angerlarsimaffimmi imigassamik atornerluiffiunerusuneersuusut misissuinerup takutippaa.

Kinguaassiutitigut atornerlunneqarsimasut katsorsartinnerata sunniuteqarluarnissaa qulakkeerumallugu inuit katsorsarneqartut katsorsarneqarnerminni imernaveersaartuussapput.

Taamaattumillu inuit ataasiakkaat katsorsarneqarnissaasa immikkut pilersaarusiorneqarnissaanut periarfissaqassaaq. Tamatumani siunertarineqarpoq ataasiakkaat pisariaqartitaasa isiginiarneqarnissaat – nukissat pisariaqartitalllu eqqarsaatigalugit, taamaalilluni ulluinnarni inuuniarnissamut ilaqutariittullu inuuneqarnissamut nukissaqarneruleqqullugit.

Katsorsaannissamut neqerooruteqarnissami nunatsinni nunaqarfinni illoqarfinnilu ataasiakkaani assigiinngitsunik suliaqartut aamma suleqatigiittariaqarput, tamatumani eqqarsaatigineqarlutik atuarfiit, sunngiffimmi sammisassaqartitsiviit isumaginninnermullu ingerlatsiviit.

Tamatuma saniatigut oqaaseqaatigiumasavut makkuupput:

1. § 4-mut atatillugu imigassamik aalakoornartortalinnik nioqquteqarsinnaanermut sassaallersinnaanermullu akuersissuteqarnissaq annertuumik eqqoriaaffiuvoq, tamannalu qinnuteqaatit assigiinngitsumik suliarineqaratarsinnaanerannik kinguneqaratarsinnaavoq.

2. *Imigassanik aalakoornartortalinnik tuniniaasinnaaneq sassaallersinnaanerlu eqqarsaatigalugit inuit / attuumassuteqartut annertoorujussuarmik maleruagassiorneqarput.*
3. *Imigassat aalakoornartortallit tuniniarneqartut sassaalliutigineqartullu suussutsimikkut assigiinngitsorujussuupput, tamannalu inatsisip atuutsinniarnerni ajornartorsiortitseratarsinnaalluni. Tamanna pisariinnerulersinneqartariaqarpoq.*
4. *Ataatsimut isigalugu inatsit pisariaqanngitsumik pisariuvoq. Aammattaaq inatsimmik tunngaveqarluni aalajangersakkanik amerlasuunik imaqarpoq annertunerusumik maleruagassiorneqartariaqartunik.*
5. *Assersuutigalugu pinerluttulerinermi inatsit eqqarsaatigalugu pisut ilaanni marloqiusamik maleruagassiortoqarnersoq pillugu naliliinissaq pisariaqarpoq.*

Akissut:

Imigassaq pillugu akuersissuteqartarnermut aalajangersakkamut atatillugu eqqoriaasoqarpallaartoq Isumaginninnermut, Ilaqutariinnermut, Naligiissitaanermut Inatsisinillu Atuutsitsinnermut Naalackersuisoqarfimmit oqaatigineqarpoq. Maleruagqusat naalackersuisoqarfimmit erseqqissarneqarput. Tamatuma saniatigut kommunalbestyrelsit tunngavissanik erseqqinnerusunik kiisalu taakkua periusissamik ineriartortitsinissaannut tunngavissanik erseqqinnerusunik naalackersuisoqarfik aalajangersaaniarpoq.

Tuniniaaneq imigassartortitsisarnerlu eqqarsaatigalugit inuit tamatumunngalu atassuteqartut sukumiisumik maleruagassiorneqarnerat Isumaginninnermut, Ilaqutariinnermut, Naliigiissitaanermut Inatsisinillu Atuutsitsinnermut Naalackeruisoqarfimmit pingaartinneqarpoq. Oqaaseqaatigineqartoq naalackersuisoqarfimmit tusaatissatut tiguneqanngilaq, tassa inatsisip atuutereersup saniatigut annertunerusumik maleruagassiinissaq pineqanngimmat. Taamaattoorli maleruagqusat oqaasertaat naalackersuisoqarfimmit allanngortinneqarput aammalu inatsisissatut siunnersuummi pisariinnerusumik oqaasertalersorneqarlutik.

Tuniniaanermut imigassartortitsinermullu akuersissutit assigiinngippallaartut Isumaginninnermut, Ilaqutariinnermut, Naligiissitaanermut Inatsisinillu Atuutsitsinnermut Naalackersuisoqarfimmit oqaatigineqarpoq, tamanna inatsisip aqunneqarniarnernanut ajornartorsiortitseratarsinnaammat pisariillisarnerariaqartoq. Tuniniaasinnaanermut akuersissutit assigiinngitsut pingasuupput aammalu imigassartortitsinnaanermut akuersissutit assigiinngitsut tallimaallutik, taamaalilluni akuersissutinik tunniussisartut imigassamik aalakoornartortalimmik tuniniaanissamut imigassartortitsinissamullu sakkussanik amerlanernik toqqammavissaqartinneqarlutik. Naalackersuisoqarfik isumaqarpoq akuersissutit assigiinngitsut iluaqutigalugit nunatsinni pissutsit immikkut ittut aqunneqarsinnaassasut, tassa nunaqarfinni arlalinni imigassat aalakoornartortallit kimittussusaat assigiinngitsut tuniniarneqartarmata. Taamaattumik aalajangersagaq attatiinneqassasoq naalackersuisoqarfimmit kissaatigineqarpoq, taamaattoorli imigassaq pillugu akuersissutit paasinissaannut taakkulu sunniuteqarluartumik atorneqarnissaannut kommunalbestyrelsimik ikiuerusulluni.

Inatsit ataatsimut isigalugu pisariaqanngitsumik pisariusoq aammalu annertunerusumik maleruagassiinissamik siunertaqartunik tunngavissatut aalajangersakkanik amerlasuunik imaqartoq Isumaginninnermut, Ilaqutariinnermut, Naligiissitaanermut Inatsisinillu Atuutsitsinnermut

Naalackersuisoqarfimmit uparuarneqarpoq. Tamanna naalackersuisoqarfimmit tusaatissatut tiguneqarpoq. Inatsimmi aalajangersakkat arlallit oqaasertaat naalackersuisoqarfimmit allannngortinneqarput pitsaanerusumillu aaqqissuunniarneqarlutik.

Kalaallit Nunaanni Pinerluttulerinermi inatsimmut atatillugu marloqiusamik maleruagassiiisoqarneris pillugu naliliisoqarnissaanik pisariaqartitsisoqartoq Isumaginninnermut, Ilaqutariinnermut, Naligiissitaanermut Inatsisinillu Atuutsitsinnermut Naalackersuisoqarfimmit oqaatigineqarpoq. Eqqissiviillioortoqarnera sioorasaarisutullu pissusilersortoqarnera pillugit kapitali Isumaginninnermut, Ilaqutariinnermut, Naligiissitaanermut Inatsisinillu Atuutsitsinnermut Naalackersuisoqarfimmit pineqartoq naalackersuisoqarfiup ilimagaa. Marloqiusamik maleruagassiiisoqanngitsoq naalackersuisoqarfik isumaqarpoq.

Brugsenimit tusarniaanermut akissut

26. maj 2016-imi tusarniaanermut akissuterput ilannguppara ukioq kingulleq tusarniaanermut akissutitta maanna tusarniaanermut akissutigut assigimmagit – tassami siunnersuutit amerlanersaat allannguuteqanngimmata.

Kalaallit Nunaanni Brugsenimi peqqissumik inooriaaseqarnissap aallunneqarnissaa suli assut pingaartipparput. Oqaaseqaatit ukioq kingulleq nassiussavut suli atuupput, tamannalu Peqqissutsimut Naalackersuisoqarfimmit malunnartinniarneqarpoq “inuiaqatigiinni suliniuteqarluarnerpaatut” Kalaallit Nunaanni Brugsenip 2016-imi decembarimi toqqarneqarneratigut.

Ukioq manna sapaatit akunneranni 18-imi meeqqat inuusuttullu annertuumik qitiutinneqarput, tamatumuunakkut tamanna sinerissami niuertarfiutitsinnut tamanut siammarterneqarluni – tamatumani ilu imigassap aalakoornartortallip isiginiarneqarnera pinnagu taarsiulluguli meerartatta siunissatta pitsaasumik ingerlataqarnissaat aallunniarlutigu.

Imigassanik aalakoornartortalinnik hashimillu atonerluineq innuttaat peqqissusiannut ataatsimut isigalugu pitsaanngitsumik sunniuteqarnerat ilisimalluarlugu aammalu imminortarnerup, kinguaassiuutitigut atonerluisarnerup nakuusertarnerullu akornanni ataqatigiittoqartoq nunatsinni innuttaasut akornanni misissuinerup takutimmagu Kalaallit Nunaanni Brugsenimit isumaqartoqarpoq inerteqquteqarneq pissanganartorsiorusunnermik annertunerulersitsisartoq, inerteqquteqarneq akisussaassutsimik annikillisaasartoq kiisalu inerteqquteqarneq killiliinnarmik sunniuteqarsinnaasoq.

Ukiuni kingullerni amerlasuuni imigassanik aalakoornartortalinnik nioqquteqarneq sooq appariaateqarsimanersoq, suut peqqutaasimanersut aammalu CSR inuussutissarsiuutinik ingerlatalinnut sunniuteqarsimanersoq illuatungeriit oqaaseqaataat tusassallugit soqutiginarsinnaavoq.

Siusinnerusukkut tusarniaanermut akissutigisatta saniatigut makkuninnga oqaaseqaatissaqarpugut:

§ 36, imm. 2: Piffissat ammasarfiit akunnernit 4-nit pingasuinnannngortinniarneqarnerat sullitatsinnut iluaqutaanani ajoqutaanerussaaq, tassa karsini akiliisarfinni sulisut

tatineqarnerussammata. Aammali aatsaat nal. 11-imit ammasalernissaat eqimattat oqaaseqaateqarnerattulli iluaqutaassasoq isumaqarpugut – taamaattorli isumaqarpugut sulisut artukkerneruqqunagit piffissap ammasarfiup akunnerni 4-niitiinnarneqassasoq imaluunniit sivisutinneqarnerussasoq. Tamatumani maluginiaqquneqarpoq siusinnerusukkut arfininngornikkut ammasarfiit akunnernik marluinnarnik sivisussuseqarsimanera piffissap ammasarfiup sivitsorneqarneranut suut tunngavigineqarsimansut misissorneqarsimanerluni?

§ 38 Assiaqusersuineq: Siunnersummi siunertarineqartut malillugit niuertarfiit taama annertutigisunik aningaasartuuteqartinneqarniarnerat akueriuminaappoq. Innuttaasut peqqissuunissaat inuiaqatigiit namminneq aqutassaraat aammalu tamannarpiaq siuarsarniarlugu niuertarfiit tungaannit annertoorujussuarmik iliuuseqartoqareerpoq. Atuisunut paasissutissiisernerup aammalu ingerlataareersut allat saniatigut niuertarfiit annertunerusumik aningaasartuuteqarnissamik sooq ”pillarneqassappat”?

§ 47 Inuusuttunut 18-it inorlugit ukiulinnut imigassanik aalakoornartortalinnik nioqquteqarneq: Atuartut/praktikkertut aammalu sulisut allat 18-it inorlugit ukiullit sooq immikkoortinniarneqarnersut Kalaallit Nunaanni Brugsenimit paasiuminaatsinneqarpoq. Suliffeqarfittut akisussaassuseqartutut isumaguassavarput sulisut 18-it sinnerlugit ukiullit aqutsinermillu sungiusimasut nioqquteqarnermut akisussaatinnessaat. Taamaattorli Kalaallit Nunaanni Brugseni ilinniagaqartunik inuusuttunillu amerlasuunik sulisoqartarpoq atuarnermik saniatigut sulisuusunik. Siunnersuut akuerineqassappat inuusuttut taakku sullitanik viinninik/immiaaqqanik piserusuttunik sullisseqqusaajunnaassappata taama ukiulinnik sulisugut ikilisittariaqassavavut.

§ 54 Nittarsaassisinnaaneq: Assiaqusersueqquneq aammalu tunisassiat meeqqanut inuusuttuaqqanullu ersarinnginnerulernissaat anguniarlugu nittarsaasseqqusinnginneq sunniuteqarnaviannngitsut isumaqarpugut. Interneti – TV – aviisit nunanit allaneersut tusagassiorfillu allat takussaasuupput aammalu inuusuttut ulluinnarni takujuarlugit. Aammattaaq allaat assiaqusikkami nioqqutissanik niuertarfiit nittarsaassisinnaannginnissaat akueriuminaatsinneqarpoq. Aammalu imigassanik aalakoornartortalinnik nittarsaasseqqusinnginnerit kingunerissavaat nioqqutissat ullunik qaangiilersut pilertornerusumik tunineqarsinnaaqqullugit akinik qaffaasariaqarnerat.

Suliniuteqaqqinnermi tamanna siusinnerusukkullu tusarniaanermut akissutigisavut ilanngullugit isiginiarneqarumaartut neriuutigaarput.

Akissut:

Arfininngornikkut piffissap ammasarfiup akunnermik ataatsimik sivikillinera pisiniartartunit iluaagineqassasoq Brugsenimit oqaatigineqarpoq, tassa karsini akiliiffissani akiliititsiniarneq annertusissamat. Taamaattorli aatsaat nal. 11.00 ammaasarnissaq Brugsenimit iluaqutaassanganinneqarpoq. Oqaaseqaat naalakkersuisoqarfimmit tusaatissatut tiguneqarpoq aamma ullumikkut ammasarfiit akunnerni sisamani atuuttut attatiinnarneqarnissaat

aalajangiusimaneqarluni, tamatumani inatsisissatut siunnersuut malillugu piffissat ammasarfissat tassaassallutik 11.00-imit 15.00-ip tungaanut.

Init immikkut assiaqutsikkat eqqarsaatigalugit niuertut inatsisissatut siunnersuummi annertutigisutut aningaasaqarnikkut artukkerneqarnissaat naammaginangitsoq Brugsenimit erseqqissaatigineqarpoq. Oqaaseqaat naalakkersuisoqarfimmit tusaatissatut tiguneqarpoq aammalu qanoq assiaqusersuisinnaaneq niuertarfiit ataasiakkaat namminneq aalajangissallugu, taamaalillunilu imigassat aalakoornartortallit immikkut inissinneqarnissaat pillugu immikkut piumasaaqateqartoqassanani.

Ilinniartut/praktikkertut sulisunit allanit 18-it inorlugit ukiulinnit sooq immikkoortinneqassanersut Brugsenimit paasiuminaatsinneqarpoq. Sulisunik 18-it sinnerlugit ukiulinnik aqutsinermik misilittagalinnik aammalu tuniniaanermik akisussaaffeqartunik sulisoqartuaannarlutik Brugsenimit oqaatigineqarpoq. Sulisut 18-it inorlugit ukiullit imigassanik aalakoornartortalinnik tuniniaasinnaatitaassanngippata sulisussat taama ukiullit sulisussarsiarineqartarnerat annikillissasoq Brugsenimit erseqqissaatigineqarpoq. Aalajangersagaq naalakkersuisoqarfimmit attatiinneqarpoq, tamatumani inuusuttuaqqat 18-it inorlugit ukiullit imigassanik aalakoornartotalinnik tuniniaasinnaajunnaassallutik kisianni ilinniartut praktikkertullu aalajangersagaq killilernerullugu ilaatinneqannginnerat atorunnaarsillugu aalajangersagaq sukannernerulersissallugu. Tamatumunnga tunngavilersuutigineqartoq tassaavoq meeqqat inuusuttullu 18-it inorlugit ukiullit imigassanik aalakoornartotalinnik tuniniaasinnaannginnissaat. Tunisassiat meeqqanut inuusuttuaqqanullu ersarissuunnginnissaat anguniarlugu nittarsaasseqqusaannginnissaq siunertaqanngitsoq Brugseni isumaqarpoq.

Nunarsuaq tamakkerlugu peqqinnissakkut suleqatigiiffiup WHO-p imigassaq pillugu isumaqatigiissutaani 1995-imeersumi, "European Conference on Health, Society and Alcohol fra 1995, pingaartinneqarpoq meeqqat kikkulluunniit imigassamik aalakoornartortalimmik nittarsaassinissamut illersorneqarlutik peroriartorsinnaatitaasut.

WHO-p inassutigai imigassamik aalakoornartortalimmik tuniniaanissamik avammut nittarsaassisarnermut atatillugu killilersuinissat pitsaaliuinermi iliuuserisassat pingaaruteqartuusutut. WHO-p allappaa ingammik meeqqat inuusuttullu avammut nittarsaassisarnermut atatillugu eqqorneqarsinnaasut, aamma taamaattumik pingaartuusooq tamatumunnga tunngatillugu iliuuserisassatigut meeqqat inuusuttullu imigassamik aalakoornartortalimmik avammut nittarsaasinermi illersorneqarnissaat siunertarineqarnerussasoq.

Naalakkersuisoqarfiup Brugsenip isumaa isumaqatiginngilaa aammalu imigassamik aalakoornartortalimmik atuineq pillugu isummat allannngortinnissaannut nittarsaasseqqusinnginnissaq sakkussatut pitsaasutut isigalugu. Nittarsaasseqqusinnginnermut aalajangersagaq naalakkersuisoqarfimmit aalajangiusimaneqarpoq.

Inatsisissatut siunnersuut nittarsaassinissamik inerteqquteqarpat imigassamut aalakoornartortalimmut nalinginnaasumik akigitinneqartut niuertarfinnit allannngortinneqartariaqartut Brugsenimit oqaatigineqarpoq. Oqaaseqaat naalakkersuisoqarfimmit tusaatissatut tiguneqarpoq aammalu neqeroorutit pillugit aalajangersagaq inatsisissatut siunnersuummit peerlugu.

MIO-mit tusarniaanermut akissut

Meeqqat Illersuisuata 2. maj 2017 tusarniaanermut allakkiaq tigusimavaa Meeqqat Illersuisuata akissutaa Imigassat aalakoornartut pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. xx.xxx 2017-imeersoq siunnersuut pillugu (imigassat pillugit inatsit) Meeqqat Illersuisuat qujavoq inatsisissatut siunnersuummut oqaaseqaateqarnissaminut periarfissinneqarami. Tusarniaanermut akissummi suliniutit ataasiakkaat isummerfigineqanngillat, MIO-lli ataatsimut isigalugu meeqqat inuunerinnerannut sunniutigisinnaasai isummerfigai.

Aallaqqaasiullugu Meeqqat Illersuisuata nuannaarutigalugu takusinnaavaa, inatsisitut siunnersuutip siunertarigaa, meeqqat inuusuttullu angerlarsimaffinni atonerluiffiusuni peroriartornissaat kiisalu inuit kikkulluunniit orniguffigisinnaasaanni inersimasunik aalakoortunik naapitsinissaasa, pinaveersaartinnissaa. Iluarinarpoq inatsisitut siunnersuutip ingammik meeqqat pitsaasumik inuuneqarnissaasa pilersinnissaat siunertarimagu, taassumalu iluani pinaveersaartissallugu meeqqat inuusuttullu imigassamik atuinermik aallartiaarnissaat. Meeqqat Illersuisuata aammattaaq nuannaarutigaa, ukiuni kingullerni ilisimatusarnikkut paasisat inatsisitut siunnersuummi takussaammata, pineqartumut paasisanut nutaanut innersuussilluni, soorlu Innuttaasunik misissuinerup paasinarsisikkaa, inuttut peqqinnikkullu ajornartorsiuterpasuit imigassamik atonerluinermut aallaaveqartut, kiisalu persuttaanermik, sumiginnaanermik kinguaassiutitigullu innarliinernik suliasarpasuit amerlanersaat imagassartorsimanermut aallaaveqartartut.

Meeqqat Illersuisuata aammattaaq maluginiarsimavaa, inatsisissatut siunnersuutip innersuussutigigaa innuttaasut peqqinnissaannik suliniut Inuuneritta II, tassani allaqqalluni persuttaaneq, kinguaassiutitigut innarliineq imminullu toqunnissamut eqqarsarnerit meeraanermi kinguaassiutitigut innarlerneqarsimanernut kiisalu angerlarsimaffinni imigassamik ajornartorsiuteqarsimanermut, ersarissumik atassuserneqarsinnaasut. Meeqqat Illersuisuata innuttaasut peqqinnissaannik suliniutip arlariinngorlugit pinaveersaartitsinissamut tunaartai ilalersinnaavai, taassuma iluani atonerluinermut peqqutaasut inuiaqatigiinni oqimaaqatigiinnginnermik kinguneqartut taamaalillunilu aalakoornissaq tunaartaralugu imertarnerup peqqutai, kingunerlutsitsisumik imigassamik atuisarneq kiisalu nalinnaasumik atonerluineq. Tamakkua peqqutit ilagivaat ilaatigut aningaasaatikinnek, ilinniagaqannginneq, pitsaanngitsunik ineqarneq kiisalu suliffissaaleqineq.

Meeqqap pisariaqatitai allaninngaaniit siulliusussaapput, taamaammat Meeqqat Illersuisuannut pitsanngoriaataavoq, siunnersuut nunarsuaq tamakkerlugu peqqinnissamut suliniaqatigiiffiup WHO'p imigassap sunniuteqarluartumik pinaveersaartinnissaanut innersuussutai aallaavigalugit suliaammat, taassuma iluani aamma imigassap saqqumilaarnerata killilernissaa, pissarsiariuminarpallaannginnissaa kiisalu pilerisaarutaanera.

Kalaallit Nunaata Naalagaaffiit Peqatigiit Meeqqat pillugit Isumaqatigiissutaa atortussanngortinnikuuaa pisussaaffigalugulu malinneqarnissaata qulakkeernissaa. Meeqqat pillugit Isumaqatigiissutip malinneqarnera tunngaviatigut isumaqarpoq, nunap meerartai toqqissisimasumik peroriartornissaat qulakkeerneqassasoq, ineriartorlutillu inuttut nukittuutut nammineersinnaasutullu.

Meeqqat pillugit Isumaqatigiissummi artikel 19,1 malillugu, Kalaallit Nunaata "Naalagaaffiit peqataasut inatsisiliatigut, pisortaaffiginninnikkut, inunnik isumaginninnikkut ilinniartitaanikkullu iliuusissatut maleruagassanik naleqquttunik tamanik aalajangiisassapput meeqqamut timikkut

tarnikkulluuniit qanorluunniit iliornikkut pinerlineqatsaaliuutaasussanik, ajoqusiitsaaliuutaasussanik imaluunniit atornerluitsaaliuutaasussanik, sumiginnaatsaaliuutaasussanik, ilanngullugit naalliitsitsinernut atornerluinernullu soorlu meeraq angajoqqaaminit, taakkua sinnerlugit perorsaasiminit inunnilluunniit allanit paarsarineqartillugu kinguaassiuutitigut atornerlunneqannginnissamut illersuutissanik.”

Meeqqat Illersuisuata nunami angalasarnerani meeqqat inuusuttullu ajornartorsiutit annerpaat ilaat oqaasertalersugaat tassaavoq imigassamik atornerluineq, tamannalu malitsigalugu ilungersunartumik sumiginnaaneq. Imigassamik atornerluinerup malitsigisai tassaapput:

- Nakkutigineqannginneq, ulorianartorsiortitsisinnaasoq
- Kaanneq, angajoqqaat imigassaq siulliikkaangassuk meeqqat pisariaqartitaannit
- Timikkut misigissutsikkullu persuttagaaneq imigassamik atornerluinermut atatillugu, tamatigut qanilaarnermik amigaateqarneq, ineriartortinneqannginneq kiisalu inersimasunik oqaloqateqartannginneq

Meeqqat Illersuisuata misissuinerata meeqqallu oqaaseqaataasa takutippaat, meeqqat amerlavallaani atukkaminni, Kalaallit Nunaata, artikel 19 malillugu, pisussaaffini eqquutsissinnaanngikkai. Meeqqat assut toqqaannartumik oqariartuuteqarput, kissaatigalugu, inersimasut imigassartussanngitsut, inersimasuniillu isumassorneqarnissartik kissaatigigitsik: ”Meeqqatit eqqorsaartigikkat. Soruna Inuit alakkoortartut? Meqqat aamma alakkoortarput atuaqatikka ilai alakkoortarput meeraallutillu”. (13-årig).

”Qitornatit paarissavatit qitornavit ajunngitsumik pissavaatit. Immiaaraq tunullugu qitornat paariu asajuk erligijuk persorsaruk ajunngitsumik pisarniaruk atuarnermut tungaanut ingerlateqqiuk persorsaruk. Qujanaq!” (“Du skal passe på dine børn dine børn vil behandle dig godt. Se bort fra øllen pas på dit barn elsk det værdsæt det pas ordentligt på det få dit barn igen til at vende blikket mod skolen opdrag det. Tak!”)

”Anaanangga ataatagalu imeraangami nuannaarneq ajorpunga tujormisaqaanga qatanngutikka ilagisarpakka ilaanni uanga sumiippissaarutarpunga”. (“Når min mor og far drikker, er jeg ked af det jeg har det rigtig skidt jeg er sammen med mine søskende nogle gange har jeg ikke noget sted at være”). Pige, 14 år.

Aammattaaq Meeqqat Illersuisuata Meeqqat pillugit Isumaqatigiissutip artikel 27-iat maluginiaqquaa, ilaatigut allassimasoq:

”Naalagaaffiit pegataasut akuersaarpaat meeqqap kialuunniit timikkut, tarnikkut, ileqqorissaarnikkut inuttullu ineriartornermini pisariaqartitassaminut piginnaatitaaffeqarnera.” Meeqqat sumiginnagaaneq innarligaanerlu pillugit oqaasiisa, Meeqqat Illersuisuanut takutippaat meeqqat tamanna ulluinnarsiutaasa ilagigaat. Meeqqat illersorneqarnissartik isumassorneqarnissartillu pisariaqartippaat, qanigisalli akornanni tamanna nassaarisinnaakkajunnagu. Erngumanarpoq taamaalillutik meeqqat illersorneqarneq ikorfersorneqarnerlu qanigisaminnit pissarsiarisinnaakkajunngimmassuk, inersimasunullu, ikiuunniartussaagaluanut illersuisussaagaluanullu, saaffiginnikkaluarlutik angiluttortartut. Taamatut pisoqaraangat, apeqqusiinissamut tunngavissaqalerpoq, meeqqat illersorneqarnissaminnut inerikkiartornissaminnullu pisinnaatitaaffii atuunnersut. MIO’p oqaaseqqaatinik taakkuninnga inatsisissamut siunnersuummut tapersiivoq.

Meeqqat Illersuisuat MIO'lu oqaaseqaatsinik taakkuninnga, kissaatigineqarpat itisiliinissamut, piareersimavoq.

Akissut:

Siunnersuutip siunertarisai MIO-mit tigulluarneqarlutillu tapersorsorneqartut aammalu siunnersuummi ilisimatusaatit WHO-llu kaammattuutaanik tunngaveqartutut isiginqartut naalakkersuisoqarfimmit maluginiarneqarpoq. Meeqqat Illersuisuiata nakkutilliinerata meeqqallu oqaaseqaataasa takutippaat meeqqat amerlasuut inuuniarnikkut atugaat Naalagaaffiit Peqatigiit meeqqat pillugit isumaqatigiissutaanni piumasaqaatinik eqquutsitsinngitsut. Meeqqat Illersuisuat naalakkersuisoqarfimmit isumaqatigineqarpoq. Meeqqap atugarissaarnissaa sunit tamanit salliutinneqartuaannartariaqarpoq.

Ilinniartitaanermut, Kultureqarnermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Pisortaqarfimmit tusarniaanermut akissut

Inatsisissatut siunnersuutip siuliani taaneqartup tusarniutigineqarnera IKIIN-imit ulloq 26. april 2017-imit tiguneqarpoq.

Imigassanik aalakoornartortalinnik nioqquteqartarnej sassaallertarnerlu pillugit Inatsisartut inatsisaattut siunnersuutip siulliup tusarniutigineqarneranut atatillugu naalakkersuisoqarfik allakkatigut 2. juni 2016-imeersutigut tusarniaanermut akissuteqarpoq.

Naak tusarniaaneq pillugu allakkani inatsisissatulluunniit nassuiaatini allassimangikkaluartoq siunnersuut maanna saqqummiunneqartoq siunnersuummik siusinnerusukkut nassiunneqartumik tunngaveqarsorinarpoq. Tassunga atatillugu kissaatiginartinneqarpoq tusarniaanermut atortussani allassimassagaluartoq siunnersuummut siusinnerusukkut tusarniutigineqartumut sanilliullugu allannguutit suunersut.

Naalakkersuisoqarfiup tusarniaanermut akissutaani 2. juni 2016-imeersumi oqaaseqaatigineqartut taamaallaat killilimmik isiginiarneqarsimasut naalakkersuisoqarfiup ajoraluartumik oqaatigissavaa. Tamanna matuma kinguliani allassimasuni naalakkersuisoqarfimmit erseqqinnerusumik nassuiaatigineqassaaq.

Imigassat aalakoornartortallit nassuiaatigineqarnerat

Imigassat aalakoornartortallit nassuiaatigineqarnerat allannguuteqartinneqartoq paasineqarpoq, taamaalilluni imigassamik aalakoornartortalinnik imigassat 0,5 procentimik akullit taassuminngaluunniit sakkortunermik akullit pineqalerlutik. Naalakkersuisoqarfiup tusarniaanermut siusinnerusukkut akissummi tamanna pillugu oqaaseqaatai tassunga atatillugu tusarniarneqarsimammata naalakkersuisoqarfimmit naammagisimaarlugu maluginiarneqarpoq. Tassungali atatillugu oqaatigineqassaaq sooq 0,5 procenterpiap killigitinneqarneranut tunngavilersuut amigaataammat. Tassunga atatillugu oqaatigineqassaaq nunat allat arlallit imigassat aalakoornartortalinnik akoqanngitsut aammalu 0,5 procent tikillugu akullit ilaatimmatigut. Tamanna aamma naalakkersuisoqarfiup tusarniaanermut siusinnerusukkut akissutaani eqqaaneqarpoq.

Aammattaaq imigassat aalakoornartortallit nassuiarneqarnerannut tunngasut pillugit nassuiaatit inatsisip oqaasertarpiaanut tamakkiisumik naapertuutinnimmata naalakkersuisoqarfimmit maluginiaqquneqarpoq, tassa § 2, imm. 1-imut nassuiaatini allassimammata meeqqat inuusuttullu

18-it inorlugit ukiullit 0,5 volumenprocentilinnik pisisinnaatitaajunnaartut. Aammattaaq § 2, imm. 1-imut nassuiaatini oqaatigineqarpoq immiaaqqat 0,5 volumenprocentimik akullit immiaaqqatut aalakoornartortaqaanngitsutut tuniniaasinnaanissaq nutaatut ilanngunneqartoq. Taamatuttaaq nalinginnaasumik nassuiaatini inatsisissap piareersarnerani immikkoortut pingarnerit pillugit imm. 2-p ataani oqaaseqatigiinni kingullerni taamaappoq. Kiisalu isumaliutigineqarsinnaavoq imigassat aalakoornartortallit 0,5 %-imik annertunerusumilluunniit akoqartussatut taaneqartorlu § 2, imm. 1-imut nassuiaatini imigassat aalakoornartortallit 0,5 % ataallugu akoqarnissaannik oqarneq naapertuunnersoq.

Iliniartut ineqarfiini imigassanik aalakoornartortalinnik imerneq uninngatitaqarnerlu
Oqaatigineqarsinnaavoq tamanna pillugu naalakkersuisoqarfiup 2. juni 2016-imi tusarniaanermut akissutaani nassiunneqartumi oqaaseqaatit tusaaniarneqarsimannimmata. Aamma oqaatigineqarsinnaavoq tamatumunnga suna tunngavilersuutaanersoq oqaatigineqanngimmat. Imigassanik aalakoornartortalinnik qanoq pisoqartillugu killilersuisoqarsinnaanersoq inatsisip oqaasertaani erseqqissaatigineqartuuppat tamanna tulluartsuussasoq naalakkersuisoqarfimmit kaammattuutigineqarpoq. Aammattaaq tamanna pillugu nalunaarutikkut maleruaqqusanik erseqqinnerusunik aalajangersaanissamut aammalu ilinniartut ineqarfiini ileqqorissaarnissamut malittarisassianik imigassat aalakoornartortallit imerneqarsinnaaneritut uninngasuutigineqarsinnaanerinullu malittarisassanik aalajangersaasoqarsinnaanera inatsisitigut ersarissumik tunngavissamik aalajangersakkami aalajangersaasoqarpat naapertuutissasoq. Kaammattuutit taakku malinneqanngillat.

Kiisalu taama maleruagassiornikkut ilaatigut marloqiusamik maleruagassiisoqassammat aammalu tamatumunnga tunngasutigut ilinniartitaanermut tunngasut iluini pisariaqartoq, taamaattumillu ilinniartut ineqarfii siunnersuummit peerneqartariaqartut naalakkersuisoqarfimmit erseqqissaatigineqarpoq. Kaammattuut tamanna aamma malinneqanngilaq, ilinniartut ineqarfii pillugit maleruaqqusat siunnersuummi suli ilaatinneqarmata.

Aammattaaq itisilerneqarnerat eqqarsaatigalugu tusarniaanermut akissummi oqaatigineqartut innersuussutigineqarput.

Imigassanik aalakoornartortalinnik raadiukkut tv-kkullu nittarsaassineq.

Oqaatigineqarsinnaavoq tamanna pillugu naalakkersuisoqarfiup 2. juni 2016-imi tusarniaanermut akissutaani nassiunneqartumi oqaaseqaatit tusaaniarneqarsimannimmata. Aamma oqaatigineqarsinnaavoq tamatumunnga suna tunngavilersuutaanersoq oqaatigineqanngimmat. Siunnersuut atuutilissappat marloqiusamik maleruagassiisoqalissasoq naalakkersuisoqarfimmit erseqqissaatigineqarpoq, tassa raadiukkut tv-kkullu nittarsaassineq aningaasaliisarnerlu pillugit maleruaqqusanik aalajangersaasoqareemat.

Suliassaqarfimmi inatsisitigut inissisimaffik atuuttoq aammalu raadiu tv-lu pillugit inatsimmut aalajangersakkap kingunerisassai nassuiaatini nassuiaatigineqartariaqartut naalakkersuisoqarfimmit kaammattuutigineqarpoq.

Aammattaaq itisilerneqarnerat eqqarsaatigalugu tusarniaanermut akissummi oqaatigineqartut innersuussutigineqarput.

Ilanngullugulu oqaatigineqassaaq nalinginnaasumik nassuiaatini (danskisuuani) raadiumi tv-milu nittarsaassinerit aningaasaliinerillu pillugit qupperneq 4-p naanerani maleruaqqusat

eqqaaneqarnissaat isumaliutigilluarneqarsinnaasoq, tamatumani nioqputissianik nittarsaasseqqusinninneq nassuiaatinneqarluni.

Imigassanik aalakoornartortaliliorneq

Angerlarsimaffimmi imigassanik aalakoornartortaliliorarneq eqqarsaatigalugu isumaliutigineqartut nassuiaatigineqarnissaat naalakkersuisut 2. juni 2016-imi tusarniaanermut akissummi kaammattuutigaa, tamannalu nammineq atugassiatut imigassanik aalakoornartortaliliornermut inerteqqut tamatumunngalu tunngavigineqartoq pillugu aalajangersakkap siunertarisaanik nassuiaammut pisinnaalluni.

Tamanna pisimanngitsoq paasineqarpoq.

Aammattaaq itisiliinissaq eqqarsaatigalugu tusarniaanermut akissummi taaneqartumi oqaatigineqartut innersuussutigineqarput.

Oqaaseqaatit allat:

§ 54, imm. 1-imi inatsisip oqaasertaani raadiu ersarissumik eqqaaneqarmat pingaarnertut siunnersuummi immikkoortut nassuiarneqarneranni siunnersuummut nalinginnaasumik nassuiaatini raadiu aamma eqqaaneqartariaqarpoq.

Akissut:

Imigassamik aalakoornartortalimmik akullit suunerat pillugu nassuiaatit amigaateqartut aamma inatsimmi oqaasertanut akerliusorinartut Ilinniartitaanermut, Kultureqarnermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoqarfimmit erseqqissaatigineqarpoq. Oqaaseqaat naalakkersuisoqarfimmit tusaatissatut tiguneqarpoq aamma imigassat aalakoornartortalit suuneri pillugit nassuiaatit naleqqussarneqarput.

Ilinniartut ineqarfiini imigassanik aalakoornartortalinnik uninngasuuteqarsinnaanermt killilersuinissami pissutsit qanoq ittut isiginiarneqassanerat kiisalu maleruagassanik erseqqinnerusunik aalajangersaanissamat inatsisitigut ersarissumik tunngavissaq inatsisit oqaasertaanni erseqqissaatigineqarpat naapertuutissasoq Ilinniartitaanermut, Kultureqarnermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoqarfimmit oqaatigineqarpoq. Aammattaaq marloqiusamik maleruagassiisoqartoq, taamaattumillu suliassaqarfimmi tamatumani ilinniartitaanermut ilinniartullu ineqarfiinut tunngasut maleruagassiorneqarnerat siunnersuummit peerneqartariaqartut Ilinniartitaanermut, Kultureqarnermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoqarfimmit erseqqissaatigineqarpoq. Oqaaseqaatit naalakkersuisoqarfimmit tusaatissatut tiguneqarput aamma ilinniartut ineqarfiinut tunngasut siunnersuummit peerneqarput. Raadiukkut tv-kkullu nittarsaassineq aningaasaliisarnerlu pillugit maleruagassanik aalajangersagaqareermat raadiukkut tv-kkullu nittarsaassisinnaaneq pillugu maleruagassat atuutissappata tamanna marloqiusamik maleruagassiinerussasoq Ilinniartitaanermut, Kultureqarnermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoqarfimmit erseqqissaatigineqarpoq. Inatsisitigut inissisimaffik aamma raadiu tv-lu pillugit inatsimmut sunniutissat nassuiaatigineqartariaqartut kiisalu nittarsaasseqqusinninneq pillugu ilisimasassat nassuiaatigalugit tv-kkut nittarsaassinerit pillugit maleruagassat nalinginnaasumik nassuiaatini eqqaaneqarnissaat Ilinniartitaanermut, Kultureqarnermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoqarfimmit kaammattuutigineqarpoq. Imigassaq aalakoornartortalik pillugu raadiukkut tv-kkullu nittarsaassineq pillugu maleruagassat marloqiusannngornissaat

naalackersuisoqarfimmit eqqumaffigineqarpoq. Inatsisissatut siunnersuummi nittarsaasseqqusaannginnermik aalajangersagaq nalinginnaasumik aalajangersagaavoq tusagassiorfinnut tamanut atuuttoq, tamatumalu saniatigut raadiumut tv-mullu inatsit immikkut inatsisaalluni taamaallaat raadiumut tv-mullu atuuttoq. Naalackersuisoqarfiup inatsimmut oqaaseqaatit annertusivai taamaaliluni inatsisitigut inissisimaffik aammalu raadiu tv-lu pillugit inatsimmut sunniutissat.

Aammattaaq nittarsaassineq pillugu aalajangersakkami raadiu paatsuugassaannngitsumik eqqaaneqartoq, taamaattumillu siunnersuummut nalinginnaasumik nassuiaatini pingaarnertut immikkoortuni raadiu eqqaaneqartariaqartoq Ilinniartitaanermut, Kultureqarnermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Naalackersuisoqarfimmit oqaatigineqarpoq. Aalajangersakkap oqaasertai naalackersuisoqarfimmit allangortinneqassapput, taamaalilluni imigassamik aalakoornartortalimmik imigassat suulluunniit nittarsaassutigeqqusaajunnaarsillugit. Nammineq immiortarneq eqqarsaatigalugu aamma nammineq atugassatut imigassamik aalakoornartortalimmik immioqqusinnngineq pillugu aalajangersakkami siunertarineqartoq, tassungalu ilanngullugu tamatumunnga tungavigineqartoq pillugit isumaliutigineqartut nassuiaatigineqassasut Ilinniartitaanermut, Kultureqarnermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Naalackersuisoqarfimmit kaammattuutigineqarpoq. Siunnersuutigineqartoq naalackersuisoqarfimmit isumaqatigineqanngilaq aamma nammineq immiortarnermut inerteqqut attatiinnarlugu.

Ilinniartitsisut Meeqqat Atuarfianneersut Kattuffiannit (IMAK) tusarniaanermut akissut
IMAK-ip siulersuisuisa siunnersuut nassiunneqartoq oqaluuseraat. Siulersuisut aallarniutigalugu oqaatigissagaat killilersuinerit uivernermit nassataqarsinnaammata. Pitsaanerpaq tassaassaaq paasititsiniaanerit maligassiuilluarnerillu meeqqat inuusuttullu imigassamik aalakoornartortalimmik pitsaasumik atuinissamik paasinnittaaseqalersinneqassammata. Killilersuinikkut tamanna pisinnaanngilaq akerlianilli kinguneqassalluni. Nunatsinni takornariat amerlinissaat kissaatigaarput, taamaattumillu siunersuummi killilersuinissamik siunnersuutigineqartut nunatsinni takornariat pitsaanngitsumik misigisaqarfisinnaagaat siulersuisut naliliipput. Siunnersuummi immikkoortunut ataasiakkaanut atatillugu siulersuisut ima oqaaseqarumapput: Piffissat ammasarfiit: piffissat ammasarfiit killilersorneqartariaqanngillat, taamaalilluni piffissap ammasarfiup naannginnerani pisiniapallannerit matunerisalu kingorna imerniartarfinni imigassamik aalakoornartortalinnik pisisariaqarnerit pinngitsoortinniarlugit. Niuertarfinnik inissititerineq: niuertarfiit ima inissititerneqassapput pisiniartut assersuutigalugu iffiukkanik pisiniartut imigassamik aalakoornartortalinnik pisiniartut akornanni akiliinissaminnut utaqqisariaqassanatik. Taamaattorli niuertarfiit tamarmik immikkut isertarfilersorneqarnissaat siulersuisunit isumaqatigineqanngilaq. Meeqqat inuusuttullu imigassanut aalakoornartortalinnut pissusissamisoortumik atuilernissamik eqqarsartaasiannut tamanna peqataanaviannngitsoq isumaqarpugut, akerlianillu pissanganartutut inerteqqutaasutullu isigilerunikku orniginartinnerulissavaat. Aammattaaq unammilleqatiginneq eqqarsaatigalugu tamanna inuusutissarsiummik ingerlataqartut mikinerusut artukkernerussapput.

Imigassanut aalakoornartortalinnut procenterititat: imigassamik aalakoornartortalinnut procenterititanut killissarititat maanna inatsimmi allassimasutut attatiinnarneqartariaqarput, soorluttaaq akuersissutit assigiinngissutaat maanna inatsimmi atuuttumi allassimasut attatiinnartariaqartut.

Akuersissuteqartarnermut aalajangiisartut: siulersuisut isumaqarput kommunalbestyrelsit suli tassaasariaqartut akuersissuteqarsinnaatitaasut, tassa najukkami pissutsinik taakku ilisimanninnerussasut ilimagineqartariaqarmat.

Matulerisut: imigassamik aalakoornartortalinnik sassaallertarfinni tamani matulerisoqarnissaata piunasaqaataalernissaa siulersuisunit isumaqatigineqanngilaq. Sumiiffinni tamani matulerisoqarpat tamanna perullulioortoqarsinnaaneranik takutitsissaaq. Akuersissummik pigisaqartup matulerisoqassanersoq nammineq aalajangertariaqarpaa.

Nittarsaanerit, neqeroorutit, happy hour il.il.: aallaqqaasiutit oqaatigineqartutut IMAK-imi siulersuisut isumarput taama killilersuinerit imigassamik aalakoornartortalinnik pissusissamisoortumik atuinissamut peqataaqataanaviannigisut –akerlianilli anngiortumik tuniniaanernik qularutissaanngitsumik nassataqassasut.

Akissut:

Piffissat ammasarfiit killeqartinneqassanngitsut Ilinniartitsisut Peqatigiiffiannit kissaatigineqarpoq. Nunarsuaq tamakkerlugu peqqinnissakkut suleqatigiiffiup WHO-p isumaqatigiissutaani ”Global strategy to reduce the harmful use of alcohol”, imigassamik aalakoornartortalinnik pissarsisinnaaneq annikillisinneqassasooq WHO-mit kaammattuutigineqarpoq. Piffissat ammasarfiit killeqartinneqannginnissaannik siunnersuut naalakkersuisoqarfimmit isumaqatigineqanngilaq. Imigassamik aalakoornartortalinnik akullit tuniniarneqartarneranni immikkut akiliiffeqartarnissaq taamaattorli imigassamik aalakoornartortalinnik akullit assiaqusersorneqassanngitsut Ilinniartitsisut Peqatigiiffiata siulersuisuinit kissaatigineqarpoq. Assiaqusersuinissaq pillugu aalajangersagaq naalakkersuisoqarfimmit aalajangiusimaneqarpoq, taamaattorli immikkut ininik tuniniaaffeqarnissaa pillugu inatsisissat siunnersuummi piunasaqaat peerneqarluni. Imigassamik aalakoornartortalinnik pisiniarnermi immikkut akiliiffissaqartitsineq toqqassanerlugu niuertarfiit nammineq toqqarsinnaavaat, taamaalillutillu inuusuttuaqqat 18-it inorlugit ukiullit imigassamik aalakoornartortalinnik akulinnik tuniniaasinnaannginnerat qulakkeerlugu. Imigassamik aalakoornartortalinnik akullit killilersorneqarnerat allanngortinneqassanngitsoq Ilinniartitsisut Peqatigiiffiannit kissaatigineqarpoq. Siunnersuut naalakkersuisoqarfimmit taparserneqarpoq.

Aammattaaq kommunalbestyrelsit akuersissuteqartussaaginnassasut Ilinniartitsiut Kattuffiat isumaqarpoq, taakku najukkami pissutsinik ilisimasaqarnerpaassasut ilimagineqartariaqarmat. Siunnersuut naalakkersuisoqarfimmit taparserneqarpoq, tamatumali saniatigut najukkami pissutsinik sammisarlu pillugu ilismiasaqarneq pingaartinneqarniassamat piunasaqaataasumik tusarniaasoqartarnissaanik piunasaqartoqassaaq.

Matulerisoqarnissaanik piunasaqaat Ilinniartitsisut Peqatigiiffiannit isumaqatigineqanngilaq, tamanna aarlerinartarneranik takutitsissamat. Aalajangersakkamut nassuiaatit naalakkersuisoqarfimmit erseqqissaatigineqarusupput, tamatumani eqqissisimasoqarnissaa torersumillu pissusilersortoqarnissaa qulakkeerniarlugu sulisussat pisariaqartinneqartut

sulisorinissaannik isumagissallugu suliffeqarfiit pisussaaffilerneqassallutik. Taamaattorli eqqissimasoqarnissaa torersumillu pissusilersortoqarnissaa nakkutigissallugu pisariaqanngippat suliffeqarfiit matulerisoqarusunngikkunik matulerisoqannginnissartik qinersinnaavaat. Imigassartortitsineq iluaalliuutaaqqunagu matulerisunik pisariaqartitsinerlutik suliffeqarfiit namminneq naliligassarimmassuk naalakkersuisoqarfiup erseqqissaatigerusuppaa. Nittarsaassinissamik neqeroorteqarnissamillu killilersuinerit imigassamik aalakoornartortalimmik nalinginnaasumik atueriaatsimut peqataaqataanaviannigitsut akerlianilli anngiortumik niueruteqarnermik nassataqassasut Ilnniartitsisut Peqatigiiffiat isumaqarpoq. Imigassaq pillugu WHO-p Europaminalunaarutaanni, ”European Conference on Health, Society and Alcohol, 1995-imeersumi imigassaq aalakoornartortalik pillugu nittarsaassinernut illersorneqarlutik meeqqat tamarmik peroriartorsinnaatitaanissaat pingaartinneqarpoq. WHO-p inassutigai imigassamik aalakoornartortalimmik tuniniaanissamik avammut nittarsaassisarnermut atatillugu killilersuinissat pitsaaliuinermi iliuuserisassat pingaaruteqartuusut. WHO-p allappaa ingammik meeqqat inuusuttullu avammut nittarsaassisarnermut atatillugu eqqorneqarsinnaasut, aamma taamaattumik pingaartuusooq tamatumunnga tunngatillugu iliuuserisassatigut meeqqat inuusuttullu imigassamik aalakoornartortalimmik avammut nittarsaassinermi illersorneqarnissaat siunertarineqarnerussasoq. Meeqqat inuusuttullu eqqarsaatigineqarnissaat naalakkersuisoqarfimmit pingaartinneqarpoq, taamaattumillu nittarsaassisarneq pillugu aalajangersagaq aalajangiusimaneqarluni. Taamaattorli neqeroorteqaqqusaannginneq pillugu aalajangersagaq inatsisissatut siunnersuummit peerneqassaaq.

Sulisitsisut tusarniaanermut akissutaat

Aallarniutigalugu Sulisitsisunit (GE) erseqqissaatigineqassaaq imigassamik aalakoornartortalinnik nioqquteqarnermik sassaalluuteqartarnermillu killilersuinerit annertusarnerisigut imigassamik atuineq annikillinaviannigitsooq peqatigiiffimmit nalilerneqarmat. Ukiut kingulliit 20-t ingerlanerini imigassamik aalakoornartortalinnik nioqquteqarnerup sassaallertarnerullu ammanerulersinnerisigut imigassamik atuineq annertuumik appariaateqartoq takuneqarsinnaavoq. Paasititsiniaaneq paasinnittaasermillu sulissutiginninneq inerteqquteqarnermit sunniuteqarnerusut Sulisitsisut nalilerpaat.

Sulisitsisut aalajangersakkanut ataasiakkaanut oqaaseqaataat:

§ 2 pillugu. Imigassatut aalakoornartortalittut isigineqarsinnaasut volumenprocentiata annikinnerpaaffissaanik killiliinerup annertusineqarnissaa isumaliutigineqartariaqarpoq. Maanna siunnersuutaasumi 05 % killigitinneqarpoq aammalu inatsimmi maanna atuuttumi 2,25 %-ulluni kiisalu inuussutissarsiummik ingerlataqarneq pillugu inatsimmi 1,21 %-utinneqarluni, taamaalillunilu inatsisini taakkunani marlunni procenterititat assigiippat, taamaalillunilu ciderinik tuniniaanissamut periarfissaqarluni.

§ 9 pillugu. Siulersuisunut ilaasortat tamarmik § 4, imm. 1, nr. 1-4-mi piumasagaatinik eqquutsitsinissaat annertuumik ajornartorsiutaasinnaassaaq.

Ingerlatseqatigiiffinni ”qinikkanik” siulersuisunut ilaasortaqqarpat taakku piumasagaatinik eqquutsitsinissaat qulakkeerneqarsinnaanngilaq. Eqquutsitsinngippatalu ingerlatseqatigiiffiup imigassanut aalakoornartortalinnut akuersissutini annaassavaa.

Siulersuisunut ilaasortat sulisunit toqqarneqarsinnaapput imaluunniit ingerlatseqatigiiffinni/peqatigiiffinni allani ilaasortat siulersuisunut ilaasortanik toqqaasinnaapput. § 17 pillugu. Ataasiaannartumik atuuttussanik akuersissuteqarnermut atatillugu init atorneqartussatut pillugit piumasaqaateqartoqassanersoq isumaliutigineqartariaqarpoq, pingaartumik aaqqissuussinerit naapertuuttumik isumannaallisaanikkullu illersorneqarsinnaasumik ingerlanneqarnissaat eqqarsaatigalugu.

§ 23, imm. 5 pillugu. Aalajangiisartut aalajangiisinnaatitaassagunik ilaasortat tamakkersimasariaqassanersut isumaliutigineqartariaqarpoq. Tamanna imm. 5 imaluunniit 6-imi aalajangersarneqarsinnaassaaq.

§ 26, imm. 3 pillugu. Aamma ataasiaannartumik atuuttussanik akuersissutinut atatillugu akuersissuteqarnermut aalajangiisartut akuersissutip assilinerakilerartarnikkut oqartussaasunut nassiuussinnaasariaqarput, taamaaliornikkut akileraarnermut oqartussaasunit eqqumaffigineqassammat aaqqissuussinernut atatillugu akileraarutinik isertitanilluunniit immaqalu nipilersortut akissarsiaqarnerat il.il. pillugit nalunaaruteqartoqassanersoq.

§§ 25-26-mut nassuiaatini akunnittarfiit neriniartarfiillu pillugit taaguutit assigiiarnerutinneqartariaqarput. Aamma eqqaaneqarput imigassat kimikinnerit – Taakku suuppat?

§§ 31-32 pillugit. Akuersissummik arsaarinninnissami suut tunngavigineqassanersut erseqqissaatigineqartariaqarpoq. Nassuiaatini oqaasertat, immikkut ittunik pissutissaqarpat aammalu isumannaatsumik, atorneqarnerat nassuiaatini ersernerluttorujussuuvoq.

Akuersissuteqarnermut aalajangiisartut ataasiakkaat assigiiartumik aqutsisinnaanissaat qulakkeerniarlugu oqaatsit atorneqartut nalilersorneqarnissaannut suut tunngaviussanersut erseqqissaatigineqartariaqarpoq, nassuiaatini allassimangikkunik § 31 aamma § 32-p paasineqarnissaa taakkulu malillugit aqutsinissaaq pillugit maleruaqqusanik erseqqinnerusunik Naalackersuisut tunngavissiorsinnaanerat pillugu immikkoortumik ilanngussisoqartariaqarpoq.

§ 36 pillugu. Sulisitsisunit kaammattuutigineqarpoq ulluinnarni nal. 9.00-imit 19.00-ip tungaanut aammalu arfininngornikkut nal. 10.00-imit 16.00-ip tungaanut ammaffiit pissasut. Imigassanik aalakoornartortalinnik tuniniaaneq akunnerni pingasuinnarni arfininngornikkut ammasoqartassappat tamanna ulapinnerujussuarmik nassataqassaaq.

§ 38 pillugu. Assiaqusersuinissaaq eqqarsaatigalugu niuertarfiit tamarmik annertoorujussuarmik aningaasartuuteqassapput. Tamanna atuuppoq niuertarfinnut mikinernut anginernullu. Niuertarfiit angisuut pingasuusut sanaartornermut aningaasartuutissaasa millionilikkaat saniatigut niuertarfiit mikinerit amerlasuut tusindilikkaanik aningaasaliisariaqassapput. Tamannalu kissaatigisatut sunniuteqarnissaa ilimagineqanngilaq.

Inini immikkut assiaqusersuisoqarneratigut niuertarfinni tillinniartoqarsinnaanera ima annertutigissaaq tillittoqaqqunagu inini assiaqusersukkani niuertarfiit tamarmik immikkut sulisoqartariaqassallutik.

Sulisut ataatsimik amerlinerat sapaatip akunnerani ataatsimi 48 tiimit nalinginik akeqassaaq, tamannalu pisiniarfimmi ataatsimi 300.000 kr.-it missaannik aningaasartuutaanerussalluni. Assiaqusersuinikkut immikkut aningaasartuuteqarnerit aammalu tamatuma atuinermut sunniutissaasa akornanni assigiissitsisoqarsinnaanngilaq. Irlandimi Sverigimilu assiaqusersuisoqarnerata kingorna atuineq annertusivoq. Taamaattumillu inatsisissatut

siunnersuummi siunertarineqartut pitsaasumik sunniuteqarsinnaaner at upperissallugu tunngavissaqanngilaq. Taama annertutigisunik aalajangiisoqannginnerani nunani assiaqusersuiffiusuni pissutsit erseqqinnerusumik misissuisoqartariaqarpoq. Imigassat 20 volumenprocentimik taannalu qaangerlugu kimittussusillit assiaqusersorneqarnissaat annertunerusumik ajornartorsiutitaqarnaviannngilaq, taakku sumiiffinni amerlasuuni kioskip tunuani inissisimareermata.

§ 39, imm. 2 pillugu. Ukiortaaq, Kunngit pingasut Ulluat Inuiattullu ullorsiorneq tallimannngornermi arfininngornermiluunniit pissappata nal. 03.00-ip tungaanut ammasoqarsinnaanera erseqqissaatigineqartariaqarpoq.

Ataasiaannartumik atuuttussamik akuersissutinut atatillugu nal. 01.00-ip tungaannaanut akuersissuteqartoqarsinnaasoq inatsimmi aalajangersarneqartariaqarpoq.

§ 42 pillugu. Neriniartarfiit viinninik aalakoornartortalinnik akoqanngitsunik peqartoqarnissaa piumasagaataasariaqanngilaq. Tamatuma kingunerissavaa suliffeqarfiit igitsisarnermikkut aningaasartuuteqarnerulissammata, tassami viinnit aalakoornartortaqqanngitsut atasinnaassusiat killeqarmat.

Viinninik aalakoornartortaqqanngitsunik piumasagaat aalajangersakkamit peerneqartariaqarpoq.

§ 45 pillugu. Akuersissutillit sulisui tamarnik suliassaqqarfimmik iluanni ilinniagaqarsimagunik pikkorissartinneqarnissaat piumasagaataasariaqanngilaq. Tamatumanimi imigassanik aalakoornartortalinnik akisussaassuseqartumik nioqquteqarnissaa sassaallernissarlu ilinniareertarpaat – assersuutigalugu saqisoq ilinniarsimasooq imaluunniit niuernikkut allaffissornikkullu ilinniarsimasooq niuernermik immikkut ilisimasaareertarmata.

§ 46 pillugu. Neriniartarfiutillit niuertarfiutillillu uppernarsaasiisarnissamik piumasagaateqartoqalernissaa kissaatigaat, taamaalilluni pisiniartut 18-inik ukioqalersimanersut uppernarsaammik piumasagaarsinnaaleqqullugit.

Uppernarsaatinik kortinik peqartoqartinnagu ukioqqortussuseq pillugu uppernarsaatinik takunnittarnissamut suliffeqarfiit qulakkeerinninnissaat inatsisitigut peqqusissutaasinnaannngilaq. Uppernarsaasiisoqarnissaanik inatsisitigut piumasagaateqartoqarsinnaannngilaq tamanna eqquutsinneqarsinnaanngippat.

Piumasagaat taamaattoq politiinit atuutsinneqarsinnaassannngilaq.

Uppernarsaatinik kortinik Namminersorlutik Oqartussani atuutsitsisoqalernissaa Sulisitsisunit kaammattuutigineqarpoq.

Inuusuttut 18-it inorlugit ukiullit angajoqqaaminnik ilaqaralarlutik nal. 22.00-ip kingorna neriniartarfimmeequsaajunnaarnissaat aalajangersarneqartariaqanngilaq. Tamatuma kingunerissavaa inuusuttut ilaqutariit neriniartarfinni nalliuttorsiualaarneranni peqataasinnaannngimmata.

§ 47 pillugu. Karsimi pisiniartitsisut ukioqqortussusissaannut immikkut piumasagaateqarnissaa isumaliutigineqartariaqarpoq. Karsimi pisiniartitsisut imigassanik 16 %-it sinnerlugit aalakoornartortalinnik pisiniartunut sullissisassannngillat, nioqqutissat taamaattut kioskimiisinneqartarmata.

Atuartut 16-inik ukioqarlutik atuarfimmit naammassisarput. Atuartut arlallit atuarnerup naammassinerata kingorna ingerlaannaq ilinnialertanngitsut ilisimaneqarpoq. Ilaat ukiumi

ataatsimi ilinnianggiffeqartarput, taamaalineranilu niuertarfinni sulisinnaasarlutik. Taakku karsini aamma issiasinnaanissaat naapertuutissaaq.

Inuusuttut igaffinni sulisinnaatitaasut nassuiaatini allassimavoq, taamaattumillu inuusuttut atisaasivimmi (garderobimi) sulisinnaanissaat aamma erseqqissaatigineqartariaqarsorinarpoq.

§ 54 pillugu. Nittarsaassineq toqqaannartumik inerteqqutiginagu – aamma tv-kkut isiginnaagassani nittarsaassisoqarneratigut malinniartinneqarsinnaanngitsoq – Sulisitsisunit kaammattuutigineqarpoq imigassat aalakoornartortallit qanoq nittarsaanneqarsinnaanerat/nittarsaanneqartariaqarnerat pillugu naalackersuisoqarfiup suliamillu ingerlatsisut akornanni oqaloqatigiittoqartariaqarpoq. Assersuutigalugu imigassat kimittuut 20 % sinnerlugu kimittussusillit imaluunniit alkopopsit pillugit killilersuisoqarsinnaavoq.

Taamaalilluni nittarsaanerit inuusuttunut sanngiitsunulluunniit sammiteqqunagit.

Nittarsaassisarnermut najoqqutassiortussanik siunnersuisoqatigiinnik aalajangiisartunilluunniit pilersitsisoqarsinnaanera isumaliutigineqarsinnaavoq, taamaalilluni innuttaasut

paasinnittarnerannut allannguisitsisunik paasititsiniaasoqarsinnaaqqullugu. Siunnersuutit inatsisissatut siunnersuummi oqaatigineqartut pinnagit tamanna annertunerusumik sunniuteqassasq Sulisitsisunit nalilerneqarpoq.

Imigassanik aalakoornartortalinnik neqerooruteqarsinnaaneq inerteqqutaavilernissaanik aalajangersaasoqartariaqanngilaq, siulianilu oqaatigineqareersutut Sulisitsisut naliliipput inerteqquteqarnerit aalakoorniaannarluni imernerit imigassamilluunniit aqussinnaanngisaminnik atuisut imernerat annikillisinnaviannngikkaat. Iliuusissat allaanerujussuit atorineqartariaqarput.

Assersuutigalugu Islandimi niuertarfiit immikkut ittut saniatigut arlalinnik suliniuteqartoqarpoq, tassanilu atuineq annikillivoq. Sverigimi assinganik sunniuteqarsimannngilaq, tassa iliuusissanik

allanik aallartitsinatik taamaallaat inerteqqutinik aalajangersaasimagamik. Tamatumalu takutippaa inerteqquteqarneq siunertaasutut immini sunniuteqarneq ajortoq. Imigassamik aalakoornartortalinnik atuineq annikillisarniarlugu aammalu aalakoorniaannarneq siunertaralugu imertariaaseq allanngortinniarlugu iliuusissanik arlalinnik allanik aallartitsinissaq immaqa pingaaruteqarneruvoq.

Imigassanik aalakoornartortalinnik nittarsaassisinnaaneq neqerooruteqarsinnaanerlu inerteqqutaalissasut Sulisitsisunit kaammattuutigineqanngilaq.

§ 60 pillugu. Akuersissummik pigisaqartup oqaloqatigenerata kingorna immaqalu teknikimut aqutsisoqarfimmit suliffeqarfiup inissititernera pillugu allannguutaasinnaasunik akuersisussamit akuersissummik piniaqqaarluni aatsaat peqqusisoqarsinnaasoq aalajangersakkami aalajangersarneqartariaqarpoq.

Sulisitsisut siunnersuummut nassiunneqartumut allanik oqaaseqaatissaqanngillat, kissaatigaluguli oqaaseqaatit tiguneqartut ilanngunneqareerpata Naalackersuisumik Agathe Fontainimik ataatsimeeqateqarnissamut aggersaasoqassasq.

Akissut:

Imigassap aalakoornartortallip kimittussusiata annikinnerpaaffissaa 0,5 % -imit 1.21 % -imut qaffaanneqarnissaa naalackersuisoqarfimmit isumaliutigineqartariaqartoq Sulisitsisut isumaqarput, tassa inuussutissarsiummik ingerlataqartut 1.21 % aallaavigimmassuk. Oqaaseqaat naalackersuisoqarfimmit tusaatissatut tiguneqarpoq aamma imigassat aalakoornartortallit

kimittussusiat 0,5 %-imit 1.21 %-imut qaffanneqarluni, inuussutissarsiummik ingerlataqartunut killissarititat aamma inatsisissatut siunnersuutissami killissarititat assigiinnissaat naalackersuisoqarfimmit naapertuussorinarmat.

Siulersuisunut ilaasortat imigassaq pillugu akuersissummi piumasaqaatinik eqquutsitsinissaat ajornartorsiutaasinnaasoq Sulisitsisunit oqaatigineqarpoq. Oqaaseqaat naalackersuisoqarfimmit tusaatissatut tiguneqarpoq aamma siulersuisunut ilaasortat ikinnerpaamik affaasa imigassaq pillugu akuersissummi piumasaqaatinik naammassinnissimanissaat inatsisissatut siunnersuut allangortinneqarpoq.

Ataasiaannartumik atuuttussamik akuersissutinut atatillugu init atorneqartussat pillugit piumasaqaateqarnissaq inatsisissatut siunnersuummi isumaliutigineqartariaqartoq Sulisitsisut isumaqarput. Ataasiaannartumik atuuttussamik akuersissutit pillugit aalajangersakkami allassimavoq avatangiiserisat inuiaqatigiillu eqqarsaatigalugit naapertuunnerpaamik ingerlatsinissamut akornutaasinnaasunilluunniit killilersuutaasinnaasunik atugassaqartitsinissaq apeqqutaatillugu ataasiaannartumik atuuttussamik akuersissuteqarnissami piumasaqaataasinnaasoq. Taamaattumillu naalackersuisoqarfik isumaqarpoq aaqqissuussinerit isumannaatsumik ingerlanneqarsinnaanissaat piumasaqaataasassasoq.

Akuersissuteqartarnermut aalajangiisartut pillugit aalajangersakkat allangortinneqassasut Sulisitsisunit kaammattuutigineqarpoq, taamaalilluni akuersissuteqartarnermut aalajangiisartut inatsisissatut siunnersuummi piumasaqaatigineqartutut tamakkernatik ilaasortat tallimat arfinillilluunniit najuuppata aalajangiisinnaatitaallissallutik. Akuersissuteqartarnermut aalajangiisartut kommunalbestyrelsimik taarserneqarnissaat pinngitsooranilu tusarniaasarnissamik piumasaqartoqarnissaanut. Naalackersuisoqarfimmit inatsisissatut siunnersuut allangortinneqarpoq, taamaalilluni imigassanik nioqquteqartarnermut sassaalliteqartarnermullu akuersissuteqartarneq akuersissuteqartarnermut aalajangiisartunut tunniunneqarnarni kommunalbestyrelsimiiginnassalluni, taamaattorli tamatumunnga ilutigitillugu pinngitsoorani tusarnissarnissaq atuutsilerneqassaaq.

Akuersissutit ataasiaannartumik atuuttut assilineri akileraartarnermut oqartussanut nassiunneqartarnissaat pillugu piumasaqaammik inatsisissatut siunnersuut Sulisitsisut oqaatigaat. Naalackersuisoqarfik isumaqarpoq akuersissutit ataasiaannartumik atuuttut pillugit paasissutissinneqarnissamut akileraartarnermut oqartussaasut periarfissaqartut soorlu innuttaasut allat tamanna pillugu ilisimatinneqartartut, taamaattumillu naalackersuisoqarfiup inassuteqaat ilalinnigikkaa. Naalackersuisoqarfimmit misissorneqanngilaq akileraartarnermut oqartussaasut tusarniaaffigisap siunnersuutaanut qanoq isumaqarnersoq.

Akuersissutip arsaarinnissutigineqarnissaanut suut tunngavigineqassanersut erseqqissaatigineqassasoq pingaaruteqartoq Sulisitsisut isumaqarput. Oqaaseqaat naalackersuisoqarfimmit tusaatissatut tiguneqarpoq aamma akuersissutip utertinneqarnissaanut aalajangersagaq erseqqissaatigineqarpoq.

Ulluinnarni tuniniaanermi ammasarfiit 9.00-imit 19.00-imut arfininngornikkut nal. 10-imit 16-imut sivitsorneqarnissaat Sulisitsisut kaammattuutigaat. Oqaaseqaat naalackersuisoqarfimmit tusaatissatut tiguneqanngilaq, kisianni inatsisissatut siunnersuummi piffissaq nioqquteqatarnermut ammasarfiusoq allangortinneqarpoq arfininngornerni uanngaannit nal. 11.00-imit 14.00-imut imaalilerlugu 11.00-imit 15.00-imut allangortinneqarpoq.

Assiaqusersuinermut aningaasartuutissat niuertarfinnut annertussasut aamma atuinerup annertussusissaanut sunniutissatut naatsorsuutigineqartunut sanilliullugu iluanaaruteqangaarfiunaviunngitsut Sulisitsisunit paasissutissiissutigineqarpoq. Oqaaseqaat naalackersuisoqarfimmit tusaatissatut ilaannakortumik tiguneqarpoq. Tamatuma kingorna immikkut tuniniaaveqarnissamik inatsisissatut siunnersuummi piumasqaateqassanngilaq, tamatumunngali taarsiullugu imigassanik aalakoornartortalinnik tuniniakkat qanoq assiaqusersorneqassanersut niuertarfiit namminneq aalajangersinnaassavaat.

Ukiortaaq, kunngit pingasut inuiattullu ullorsiorfik tallimangornermi arfininngornermiluunniit pigaangata nal. 03.00-p tungaanut ammasoqarsinnaanera erseqqissaatigineqartariaqartoq Sulisitsisut kissaatigaat. Imigassartortitsinermi ammasarfiit naalackersuisoqarfimmit pisariillisarniarneqarput, tamatumani sapaatini nalliuttunilu kiisalu inuiattut ullorsiorfimmi piffissaq imigassartortitsisarfiusoq nal. 12.00-imit 24.00-imit killeqassalluni. Ukiortaaq kunngillu pingasut nalliuttuupput, taamaattumillu ulluni taakkunani nal. 12.00-imit 24.00-ip tungaanut ammasoqarsinnaavoq.

Ataasiaannartumik atuuttumik akuersissutit immikkut akuersissuteqarfineqarsinnaalluni nal. 24.00-imit pinnani nal. 01.00-imit akuersissuteqarfiusariaqartut Sulisitsisut isumaqarput. Aalajangersagaq maanna ilusimisut iluseqartoq naalackersuisoqarfimmit attatiinnarniarneqarpoq. Neriniartarfiit viinninik aalakoornartortaqaanngitsunik sassaalliteqarsinnaanissaannik piumasqaateqartoqartariaqaanngitsoq Sulisitsisut oqaatigaat. Oqaaseqaat naalackersuisoqarfimmit tusaatissatut tiguneqarpoq, taamaattumillu viinninik aalakoornartortaqaanngitsunut atatillugu piumasqaat inatsisissatut siunnersuummit peerneqarluni.

Sulisut suliamik iluanni ilinniarsimasuugaluarlutik tamarmik pikkorissartinneqartarnissaat piumasqaataasariaqaanngitsoq Sulisitsisut isumaqarput. Naalackersuisoqarfimmit erseqqissaatigineqarusuppoq akisussaassusilimmik imigassartortitsineq pillugu nunatsinni maleruaqqusat sammineqarnissaat pikkorissaassutigineqartassamat, taamaattumillu aalajangersagaq aalajangiusimaneqarluni.

Ukiqqortussutsimut uppersaasiisoqarnissaanik suliffeqarfiit inatsisitigut pisussaaffilerneqarsinnaanngitsut Sulisitsisunit erseqqissaatigineqarpoq. Aammattaaq piumasqaat taamaattoq politiinit nakkutillivigineqarsinnaassanngitsoq Sulisitsisut isumaqartoqarput, taamaattumillu kinaassutsimut uppersaammik allagartamik Namminersorlutik Oqartussanit atuutsisoqalernissaa Sulisitsisut kaammattuutigalugu. Naalackersuisoqarfiup erseqqissaatigerusuppaa nunatsinni innuttaasut tamarmik passitaarsinnaatitaammata, taamaattumillu kinaassutsimut uppersaasiinissamat piumasqaat innuttaasut tamarmik eqquutsissinnaagaat. Naalackersuisoqarfiup erseqqissaatigerusuppaa nunatsinni innuttaasut tamarmik passimik pissarsinnaatitaammata, taamaattumik innuttaasut tamarmik kinaassutsimik uppersaasiisarnissamik piumasqaammik eqqortitsisinnaapput. Kinaassutsimik uppersaasiisarnissamik piumasqaat naalackersuisoqarfimmit aalajangiusimaneqarpoq. Aammattaaq inuusuttut nal. 22.00-p kingorna neriniartarfimmeeqqusaannginnissaat aalajangersarneqartariaqaanngitsoq Sulisitsisut oqaatigaat, inuusuttut neriniartarfinni ilaqutariit katerisimaarneranni peqataasinnaajunnaassammata. Oqaaseqaat naalackersuisoqarfimmit tusaatissatut tiguneqarpoq aamma aalajangersagaq inatsisissatut siunnersuummit peerneqarpoq.

Sulisut imigassamik aalakoornartortalimmik tuniniaanermut atatillugu karsimiittut aalajangersimasumik ukioqarnissaannik piumasaqaateqarnissaq isumaliutigineqartariaqartoq Sulisitsisut isumaqarput. Imigassanik aalakoornartortalinnik tuniniaanissami 18-inik ukioqalereersimanissamik piumasaqaat naalakkersuisoqarfiup inatsisissatut siunnersuummi attatiinnarpaa.

Nittarsaassinissamik inerteqquteqarnani suliamik ingerlatsisut naalakkersuisoqarfiullu akornanni oqaloqatigiinnermik aallartitsisoqassasoq Sulisitsisut kaammattuutigaat, tamatumaniissaaq nittarsaassinissamut najoqqutassiortussanik siunnersuisoqatigiinnik pilersitsinissaq isumaliutigineqarsinnaalluni. Imigassaq aalakoornartortalik pillugu nittarsaassinerup neqerooruteqartarnerullu inerteqqutaassanngitsut Sulisitsisunit kaammattuutigineqarpoq.

Nunarsuaq tamakkerlugu peqqinnissakkut suleqatigiiffiup WHO-p imigassaq pillugu isumaqatigiissutaani, "European Conference on Health, Society and Alcohol fra 1995 meeqqat tamarmik nittarsaassinerumut illersorneqarlutik peroriartorsinnaatitaanissaat pingaartinneqarpoq. WHO-p inassutigai imigassamik aalakoornartortalimmik tuniniaanissamik avammut nittarsaassisarnerumut atatillugu killilersuinissat pitsaaliuinermi iliuuserisassat pingaaruteqartuusut. WHO-p allappaa ingammik meeqqat inuusuttullu avammut nittarsaassisarnerumut atatillugu eqqorneqarsinnaasut, aamma taamaattumik pingaartuusooq tamatumunnga tunngatillugu iliuuserisassatigit meeqqat inuusuttullu imigassamik aalakoornartortalimmik avammut nittarsaassinerumut illersorneqarnissaat siunertarineqarnerussasoq.

Tamaattumik naalakkersuisoqarfiup nittarsaasseqqusinningineq pillugu inatsisissatut siunnersuummi piumasaqaat naalakkersuisoqarfimmit aalajangiusimaneqarluni. Imigassanik aalakoornartortalinnik neqeroorutit eqqarsaatigalugit aalajangersagaq tassunga tunngasoq inatsisissatut siunnersuummit naalakkersuisoqarfimmit peerneqassaaq.

Suliffeqarfiit inissititernerat pequsersornerallu pillugit aalajangersagaliortoqarnissaa Sulisitsisut kissaatigaat, tassa akuersissummik pigisaqartumik oqaloqateqareernikkut aamma teknikkimut aqutsisoqarfimmit akuersissummik pissarsereernikkut aatsaat peqqusissuteqartoqarsinnaassalluni. Aalajangersakkap oqaasertai naalakkersuisoqarfimmit allanngortinneqarput taamaallini kommunalbestyrelsen inaarutaasumik aalajangiinissaata tungaanut arsaarinnissuteqartoqarsinnaalerluni.

Atuisartoqarnerumut Unammilleqatigiinnermullu Aqutsisoqarfiup tusarniaanermut akissutaa

Imigassanik aalakoornartortalinnik nioqquteqartarnek sassaallertarnerlu pillugit Inatsisartut inatsisissaannut siunnersuut (imigassaq pillugu inatsit) tusarniaanermut atatillugu

Atuisartoqarnerumut Unammilleqatigiinnermullu Aqutsisoqarfimmit soqutigalugu atuarneqarpoq aammalu tassunga atatillugu ima oqaaseqaateqassalluni.

Imigassanik aalakoornartortalinnik pisisarnerumut atuinermullu akisussaassuseqarnerusumik atuilernissamik atuisut ikorfartorneqarnissaat qitiutillugu aallunneqarmat Aqutsisoqarfimmi ataatsimut isigalugu pitsaasutut isigineqarpoq. Nittarsaassisarnek pillugu inatsimmi ilaatigit imigassanik aalakoornartortalinnik meeqqanut inuusuttunullu sammititamik atueqqusinningineq aamma nassassaavoq.

Tamatuma saniatigut inatsisissatut siunnersuummi immikkoortunut Aqutsisoqarfik erseqqinnerusunik arlalinnik oqaaseqaatissaqarpoq:

§ 38, imm. 1-imut

Maleruaqqusat nalunaarutinngorlugit piviusunngortinneqarnissaat aalajangersarneqarpoq, tamatumali peqatigisaanik nassuiaatini oqaatigineqarluni immikkut inimik pilersitsoqarnissaa imaluunniit karsimik immikkut inissisimatillugu akiliisarfimmik pilersitsisoqarnissaa piumasaqaataassasoq. Taamaalillunilu nassuiaatini tunngavissaatinneqarpoq assiaqusersuinerit allat pillugit maleruaqqusanik aalajangersaasoqarsinnaanngitsoq, tamatumalu kingunerissallugu Naalackersuisunut piginnaatitsissut annertuumik annikillisinneqassammat.

Immikkut ininik pilersitsinissamik piumasaqaateqarnermi niuertarfiup allannortiterneratigut sanaartortoqarnissaa piumasaqaataalerniarpoq. Taama assiaqusersuineq inuussutissarsiummik ingerlataqartut sanaartornermut nuunnermullu aningaasartuuteqarfigissagaat kiisalu sullissinermut aningaasartuuteqarnerulernerannik nassataqassasoq ilimagineqartariaqarpoq. Aningaasartuutit taamaattut pissutsit taamaatsillugit annertooujussuussagunarput, naggataatigullu atuisunit akilerneqarnissaat naatsorsuutigineqartariaqarluni. Pingaartumik niuertarfiit mikinerit inikitsut aammalu killilimmik kaaviiartitallit pissutsit taamaatsillugit piumasaqaatinik taamaattunik eqquutsitsiniarsinnaanissaat ajornakusuussaaq. Aammattaaq niuertarfik inini attartorneqartuni ingerlanneqarpat piumasaqaatip naammassinissaa namminneq imaasinnaavoq aqussinnaanngikkaat.

Nassuiaatit malillugit niuertarfiit tunisat annertusiniarlugit imigassanik aalakoornartortalinnik nioqqutissianik niuertarfimmi ininini aalajangersimasumut inissiisannginnissaat kiisalu pisiniat takusaminnit sunnerneqaratillu aqunneqannginnissaat aalajangersakkami pingaarnertut anguniagaasorinarpoq. Inimik assiaqusersukkamik niuertarfiullu sinnerani takuneqarsinnaanngitsumik piumasaqaat siunertap tamatuma naammassineqarnissaanut ataatsimut isigalugu naammassorinarpoq, aamma inimik pisiniarfimmik immikkut ittumik allatut pilersitsisoqaraluarpat. Atuisut assiaqusersukkamut ersarissumillu inissinneqarsimasumut isertut tamatumani siunertarisartik siumoortumik aalajangereersimasassavaat.

Taamaattumillu sunniuteqarluartumik assiaqusersuinissamut maleruaqqusat qanoq ilusilersorneqarsinnaanerat eqqarsaatigalugu Naalackersuisut inuussutissarsiutinillu ingerlataqartut annertunerusumik namminneq aalajangiisinnaanissaat nassuiaatini allassimanissaa Aqutsisoqarfimmit kaammattuutigineqarpoq.

Pisussaaffigilerneqarsinnaasanut aalajangersakkap nassatarisinnaasaanut sinaakkutissanik ersarinnerusunik pilersitsisoqaqqusinnaallugu Aqutsisoqarfimmit aamma kaammattuutigineqarpoq maleruaqqusanik aalajangersaanermi niuertarfiit ingerlaannarsinnaanissaanni suliassat aalajangersimasut aningaasaqarnikkullu mianerisassat erseqqissaatigineqassasut kiisalu illumi aalaakkaasumi niuertarfiup inissisimaaffigisaani (imaanngitsorli pigisariaqagaani) allilerinissamik allannortiterinissamillu piumasaqaateqartoqarsinnaassasoq.

§ 46, imm. 5-imut

Immikkoortoq taanna assersuutigalugu inuusuttut 17-inik ukiullit angajoqqaatik ilagalugit nal. 22.00-ip kingorna nalinginnaasumik neriniartarfimmeeqqusaajunnaarnissaannik siunertalik ingasattajaarnerusorineqarpoq. Ukiukitsoq taamaattoq inatsimmi § 46, imm. 4 naapertorlugu angajoqqaaminit assigisaannilluunniit nakkutigineqariissaaq kiisalu imigassanik

aalakoornartortalinnik sukkulluunniit pisisinnaatitaanaviarnani. Ilaqutariit nunatsinneersut nunanillu allaneersut nal. 22.00-ip kingorna nalinginnaasumik neriniartarfimmeeqqusaajunnaassapput.

Tamanna neriniartarfiutilimmut pisussaaffiliissaaq ukiukitsut nal. 22.00-imi ininik qimatseqqunissaannut, tamatumani angajoqqaat assigisaallu ingiaqataaqqullugit peqquneqarnissaannut pisussaaffilerneqaratik aammalu ukiukitsup angerlarfissaa qulakkeerneqarsimangippat tamanna naapertuutinngissorinarpoq. Naak neriniartarfiutillit amerlanerit angajoqqaat assigisaalluunniit ingiaqataanissaannik pinngitsaalisinnaassagunaraluaaraat taakku kingunitsiannua iseqqinnissaat pinngitsoortissinnaassagunangilaq immaqalu imerniartarfimmut allamukarsinnaanissaat pinngitsoortissinnaanaviangilaat, tamatumani ukiukitsiq ilaginagu nuussinnaallutik. Naak qaqutiguussagunaraluartoq angajoqqaat ilaat meeraq inuusuttuaraluunniit qimallugu illoqarfimmi unnuk naaniarlugu namminneq toqqartassagaat aarleqqutigineqarsinnaavoq. Taamaattumillu oqaasertat taakku peerneqassasut Aqutsisoqarfimmit kaammattuutigineqarpoq. Attatiinnarneqarnissaat kissaatigineqassagaluarpat ukiukitsut unnukkat angajoqqaaminnit avissaartinneqarnerminni ajornartorsiutaalersinnaasut qulaajarneqartariaqarput isumaliutigineqarlutillu, naak ukiukitsut unnussuarmut neriniartarfimmiiginnarsinnaanerat aamma soorunami ajornartorsiutitaqarsinnaagaluartoq. Oqaatigineqareersutut tassunga atatillugu Aqutsisoqarfik nalilivoq angajoqqaatut oqartussaassusillit assigisaalluunniit ilagiinnarneqarsinnaanerat atuuttariaqarpoq, ajornartorsiutillu pinngorsinnaasut allat isumaginninnikkut oqartussaasunit isumagineqartariaqarlutik.

§ 54, imm. 1-imut

Niuertarfinni, nunatsinni tusagassiorfitsigut kiisalu internetikkut nittarsaassisinnaaneq aalajangersakkakut inerteqqutigitinneqarpoq. Aqutsisoqarfimmit maluginiarneqarpoq init tamat ornittagaat eqqaaneqanngimmata. Init tamat ornittagaat assersuutigineqartunut sanilliunneqarsinnaanersut nalornissutigineqarsinnaavoq, tamatumani pinerluttulerinermi inatsimmi § 1 naapertorlugu § 2-mut sanilliullugu aalajangersakkanut pineqaatissiissuteqarnissamik imaqartunut atatillugu inatsisitigut piumasaqaatit sakkortusinerat naammassineqarsimasutut isigineqarsinnaanersoq eqqarsaatigineqarluni Taamaattumillu tamat ornittagaanni, assersuutigalugu allagartaliinikkut, katinngatit atorlugit, nittarsaassutit qullillit biililluunniit allannilersukkat atorlugit nittarsaasseqqusisoqassanngippat tamanna inatsisip oqaasertaani toqqaannartumik allassimasariaqarpoq. Nioqquteqarfii sassaallertarfillu nipilersornermik tusarnaartitsisoqartillugu il.il. suliffeqarfittut namminneq ilisarnaatitik atorlugit nittarsaassisinnaatitaanerat nassuiaatini allassimasoq eqqarsaatigalugu Aqutsisoqarfimmit tassunga atatillugu tunngavissaatinneqarpoq inerteqqut taamaattoq ima paasineqassasoq assersuutigalugu imerniartarfik maqitsisarfilluunniit nammineq atini ilisarnaatinilu atorlugit imerniartarfiup maqitsisarfiulluunniit saavani suli allagarsiisinnaatitaassasut, tamannali nassuiaatini allassimasariaqarpoq. Nittarsaassineq pillugu inatsimmi § 17, imm. 1 naapertorlugu imigassat aalakoornartortallit akii pillugit paasisutissiisusaatitaaneq inatsisitigut pisussaaffigineqartoq assiaqusiinernut atatillugu

inerteqqutitut atuutsinneqanngimmat Aqutsisoqarfimmit tunngavissaatinneqarpoq. Kiisalu niuertarfiit pineqartillugit sassaallertarfiit ilaatinneqanngillat, taamaattumillu imerniartarfinni neriniartarfinni assigisaannilu imigassanik aalakoornartortalinnik nittarsaassisoqarsinnaatitaavoq. Tamannali nassuiaatini toqqaannartumik allassimasinnaasariaqarpoq.

§ 54, imm. 4-mut

Niuertarfiit imigassanik aalakoornartortalinnik akikilliliisinnaanerata aalajangersakkakkut inerteqqutigineqassasoq nassuiaatini allassimavoq. Taamaalillunilu aalajangersakkakkut pingaarnertut anguniarneqartoq tassaavoq imigassat aalakoornartortalit akikitsut atuinnermik annertusisinnaanerata pinngitsoortinneqarnissaa.

Imigassat aalakoornartortalit akiata qaffasissusiannik attassiinnarnissaq pisortanit kissaatigineqarpat pisortat akitsuutaannik qaffaaneq aqutsinnermi sakkussatut pisariinnerpaatut sunniuteqarnerpaatullu isigineqarsinnaavoq. Tamatuma peqatigisaanik niuerfimmt suliffeqarfiillu ingerlatsinerannut toqqaannartumik akulerunnikkut ajornartorsiutaasinnaasut taamaasilluni pinngitsoortinneqarsinnaassapput. Tamatuma saniatigut iluanaarutit Nunatta Karsianut tuttassapput.

Taamaattumillu suli taama pisoqareersimangippat Aqutsisoqarfimmit kaammattuutigineqarpoq suliaasaqarfimmi akileraartarnikkut akitsuusiisarnikkut maleruagassineq aqqutigalugu tamatumunnga taarsiullugu siunertarisaq sakkukinnerusumik pisarnertullu ingerlanneqarsinnaanersoq misissorneqassasoq.

Imigassamik aalakoornartortalimmik akullit ataasiakkaat nalinginnaasumik aalajangersimasumik akeqartillugit tuniniarneqartuarnissaat aammalu piffissami sivikinnerusumi appartinneqartannginnissaat aalajangersakkami anguniarneqarsorinarpoq. Taamaattumillu niuertarfiit akornanni akitigut unammillertoqarnissaanut periarfissatuaq tassaassaaq nalinginnaasumik akit aalajangersimasut tunngavigalugit unammillertoqarnissaa. Tamanna naapertuutinningsutut isigineqarpoq, tassa niuerfinni unammillerneq sanngiillisinneqarlunilu inuiaqatigiit aningaasaqarnerannut ajoqusiissammat aammalu niuertarfiit akigititaminnik ataqatigiissaarinissamut periarfissaqarluarnerussammata. Taamaalilluni niuerfimmi ikioqatigiittoqarnissaata aalajangersakkakkut siuarsarneqarsinnaavoq.

Aammattaaq piffissami sivikinnerusumi akit appartinneqarnissaannik il.il. inerteqquteqartoqassappat tamanna niuerfinni pituttorsimangitsumik akinik annertussusilersuisinnaanermut annertuumik akulerunnerussaaq, tamanna namminersorluni inuussutissarsiummik ingerlataqarnermi pingaarutilittut nalinginnaasumik isigineqartarmat.

§ 68-imut

Inatsimmi § 54, imm. 1, 3 aamma 4-mik unioqutitsinerit pineqaatissiissuteqarfiusussatut aalajangersakkami allassimavoq. Innersuussutigineqartut eqqortut tassaasimassagunaraluarput § 54, imm. 1, 4 aamma 5.

Akissut:

Atuisartoqarnermut Unammilleqatigiinnermullu Aqutsisoqarfimmit oqaatigineqarpoq imigassat aalakoornartortalit assiaqusersorneqarnissaanni immikkut inissiinissamik piumasaqaat inini

pisiantunut takussaangitsuni inissiinikkut pisariaqartoq. Atuisartoqarnermut Unammilleqatigiinnermullu Aqutsisoqarfiup oqaatigaa imigassanik aalakoornartortalinnik nioqquteqarnermut immikkut inimik pilersitsisoqarnissaanut piunasaqaatip niuertarfiutillit allangortiterinermut annertuumik aningaasartuuteqartissagai, taamatullu tamatuma kingunerisinnaagaa pisiniartitsinernut amerlanerusunik aningaasartuuteqalernissaq. Aningaasartuutillu tamakku naggataatigut atuisartunut tutsinneqarnissaat naatsorsuutigineqartariaqartoq. Oqaaseqaatit tunngavigalugu aalajangersakkami siunniunneqarpoq, pisiniarfiit imigassanik aalakoornartortalinnik nioqqutissat pisiniarfinni saqqumiulluurtumi inissiarnissaat tamatumani tunisinertik annertusarniarlugu ingammik pinngitsortinniarnissaa, aammattaq atuisartut takullatsiakkaminnik sunnerneqarnissaasa aqunneqarnissaasalu akiorniarlugu. Atuisartoqarnermut Unammilleqatigiinnermullu Aqutsisoqarfiup nalilerpaa sumiiffimik assiaqusersorluarsimasumik pisianiarfiup sinneranit takuneqarsinnaangitsumik piunasaqaat siunertamik tamatuminnga naammassinninnissamut naamamassasoq.

Oqaaseqaatit naalackersuisoqarfimmit tusaatissatut tiguneqarput, taamaattumillu init immikkut ittut pillugit piunasaqaat inatsisissatut siunnersuummit peerneqarpoq, taamaalilluni qularnaatsumik assiaqusersuinissaq qulakkeerniarlugu inuussutissarsiummik ingerlataqartut namminneq aalajangersinnaassallugu.

Meeqqat inuusuttuaqqallu 18-it inorlugit ukiulliut nal. 22-p kingorna neriniartarfimmeeqqusaannginnissaat pillugu aalajangersagaq piunasaqaatit annertuallaartoq aqutsisoqarfimmit erseqqissaatigineqarpoq, taamaattumillu aalajangersagaq peerneqassasoq aqutsisoqarfimmit kaammattuutigineqarluni. Oqaaseqaataa naalackersuisoqarfimmit tusaatissatut tiguneqarput, taamaattumillu aalajangersagaq inatsisissatut siunnersuummit peerneqarluni. Nittarsaassineq pillugu aalajangersakkami ”oqallittarfiit” ilaatinneqanngitsut aqutsisoqarfimmit oqaatigineqarpoq, taamaattumillu inatsisip oqaasertaani tamanna eqqaaneqartariaqarluni. Tuniniaasariit sassaallertarfiillu suliffittut namminneq atitik ilisarnaatitillu atorlugit nipilersortoqarnissaanik allagarsiisinnaanerat pillugu nassuiaatit aqutsisoqarfimmit taakku ima paasineqarput imerniartarfiit immiorfiillu namminneq atertik ilisarnaatertillu atorlugit suli allagarsiisinnaasut, tamannalu nassuiaatini allassimasariaqartoq. Oqaasermi ”pisiniarfiit” ilaatinneqanngillat sassaallertarfiit, taamaattumillu imerniartarfiit, neriniartarfiit il.il.iluini nittarsaassisoqarsinnaasooq aqutsisoqarfik isumaqarpoq.

Oqaaseqaatit naalackersuisoqarfimmit tusaatissatut tiguneqarput aammalu inatsisip oqaasertaanut nassuiaatini ilanngullugu ”tamat ornittagaanni” kiisalu inatsisissatut siunnersuummi oqaasertat erseqqissarneqarputt aammalu nittarsaasseqqusaannginnermut atatillugu nassuiaatit erseqqissaatigissallugit, taamaalilluni aalajangersakkap sunut atuuffissaa paatsoorneqarsinnaaqqunagu.

Suliassaqarfimmi akileraartarnermut akitsuusiisarnermullu inatsisit iluarsiiviginerisigut neqerooruteqarsinnaatitaannginnermi siunertarineqartoq oqinnerulersinneqarsinnaanersoq pillugu misissuisoqassasoq aqutsisoqarfimmit kaammattuutigineqarpoq. Imigassat aalakoornartortalimmik akullit nalinginnaasumik aalajangersimasumillu akigitinneqartut piffissanilu sivikinnerusuni appartinneqarsinnaanngitsut malillugit tuniartuarneqarnissaat aalajangersakkami anguniarneqarpoq. Aqutsisoqarfimmit tamanna naapertuutinngitsutut isigineqarpoq, tassa

inuiaqatigiinni aningaasaqarneq eqqarsaatigalugu niuernermi unammilleqatigiinneq sanngiillisinneqassammat aammalu akit taakku ataqatigiissaarneqarnissaannut niuertarfiit pisariillisaavigineqassammata, tamannalu niuerfinni suliffeqarfiit suleqatigiinnissaannut ikorfartuutaataasinnaalluni. Aammattaq neqerooruteqaqqusinningineq niuerfinni akit pituttorsimangitsumik ineriartorsinnaanerannut innarliissasoq aqutsisoqarfik isumaqarpoq, tamannami namminersorluni inuussutissarsiummik ingerlatsisinnaanermt pingaaruteqarluinnartutut nalinginnaasumik isigineqarmat. Neqerooruteqaqqusinningineq pillugu oqaaseqaat naalakkersuisoqarfimmit tusaatissatut tiguneqarpoq aammalu aalajangersagaq inatsisissatut siunnersuummit peerneqapog.

Imigassaq Ikiaroorntorlu pillugit Siunnersuisooqatigiit tusarniaanermut akissutaat

Imigassaq Ikiaroorntorlu pillugit Siunnersuisooqatigiit ulloq 27. april 2017-imi mailikkut ilaasortatik qinnuigaat imigassanik aalakoornartortalinnik nioqquteqartarneq sassaallertarnerlu pillugit Inatsisartut inatsisissattut siunnersuummut oqaaseqaateqaqqullugit.

Siunnersuisooqatigiinnut ilaasortat isumaqatigiissuteqarfigineqarput oqaaseqaatitik ataani atsiortumut nassiuatissagaat, taamaalillunga taakku uanga ataatsimoortissinnaassagakkat aammalu mailinut siuliani taaneqartunut ingerlateqqillugit. Taamaalillunga matuminnga akissuteqarpunga. § 14: Akuersissutinut assigiinngitsunut maleruaqqusat inatsimmut ilanngussatut ilanngunneqarnerat pitsaasutut isigineqarpoq, tassa qinnuteqartunut oqartussaasunullu tungavigissallugit pitsaasuummata aammali inatsisip atorneqarnerani paasiuminartuunissamik siuarsaammata.

§ 17, imm. 2: Imigassaq Ikiaroorntorlu pillugit Siunnersuisooqatigiinnit nuannaarutigineqarpoq ataasiaannartumik atuuttussamik akuersissuteqarluni aqqqissuussinerni meeqqat inuusuttullu 18-it inorlugit ukiullit angajoqqaamik, nakkutilliisuutitamik imaluunniit oqartussaatinneqartumit allamit ukiukitsumut immikkut akisussaassuseqartumit ingiallorteqarnatik peqataasinnaatitaanngitsut matumani erseqqissaatigineqarmat.

§ 23: Akuersissuteqartarnermut aalajangiisartoqarnissaa pitsaasutut isigineqarpoq.

Imm. 5 naapertorlugu ilaatigut allassimavoq akuersissuteqartarnermut aalajangiisartut ilaasortaat tamakkersimatillugit aalajangiisinnaassuseqartut. Tamanna [aalajangersagaq] unamminartoqarsinnaammat maluginiaqquneqarpoq – assersuutigalugu ataasiaannartumik atuuttussamik akuersissuteqarnermut atatillugu, tamatumani aqqqissuussinerup ingerlanneqarnissaa pillugu aalajangernissami piffissaq sivikissinnaasassammat aammalu assersuutigalugu aalajangiisartut tamakkerlugit aggersarneqarnissaat tamatigut periarfissaasinnaassanngimmat. Tamatumani ataasiaannartumik atuuttussamik akuersissuteqarnissamut piginnaatitaaffik siulissaasumut tunniunneqarsinnaanissaa eqqarsaatigineqarsinnaavoq, tamannalu ilutigalugu politiit tamatumunnga akuersisimanissaannik piumasagaammik aalajangersaasoqarluni.

Aalajangiisartut suliassaat suleriaasissaallu pillugit maleruaqqusanik (imm. 8) aalajangersaasoqarsinnaanissaa kaammattuutigerusunnarpoq, tassa taakku ininik silami sumiiffinnik (imm. 9) il.il. nakkutilliinissamut aamma piginnaatinneqarmata.

§ 24, imm. 2: Qinnuteqarnermi imigassartortarneq pillugu politikimik ilanngussisoqartassasoq aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq. Imigassartortarneq pillugu politikki minnerpaamik

qanoq imaqassanersoq pillugu maleruaqqusat matumani pisariaqartutut isigineqarput. Matumani ilanngunneqarsinnaavoq imigassartortarneq pillugu politikimik piumasagaatinik eqquutsitsisumik suliaqarnermi qinnuteqartup atorsinnaasaanik immersugassamik ilanngussisoqarsinnaavoq. Tamanna akuersissuteqartarnermut aalajangiisartut suliaqarneranni aamma iluaqutaassasoq qularutigineqanngilaq.

§ 25, imm. 5: Ataavartumik akuersissuteqarnissamut periarfissaqarunnaarluni, tamatumunnigali taarsiullugu piffissanut ukiunut pingasunut arfinilinnullu sivitsuisinnaaneq aalajangersarneqarmat pitsaasutut isigineqarpoq. Taamaaliornikkut akuersissummik pigisaqartup inatsit naapertorlugu aammalu pitsaasumik periuseqarnissaq naapertorlugu ingerlatsinissamut aallussisinnaanissaa qulakkeerneqassaaq – soorluttaaq avatangiiserisat ataavartumik akuersissuteqarnissamut tulluannigitsut eqqumaffiginarneqarsimasut.

§ 28: Arsaarinnissuteqarsinnaaneq pillugu aalajangersakkap oqaasertaasa allanngortinneqarnerat iluarisimaarneqarpoq. Taamaattorli imigassaq pillugu inatsimmik imaluunniit pinerluttulerinermi inatsimmik unioqqutitsinerit kisimik arsaarinnissutaanatik aanngajaarniutit pillugit inatsimmik, sakkut pillugit inatsimmik kiisalu akileraartarnermut akitsuusiisarnermullu inatsimmik unioqqutitsinerit arsaarinninnermik kinguneqartinneqarsinnaasariaqartut Imigassaq Ikiaroorartorlu pillugit Siunnersuisooqatigiit kaammattuutigaat.

Kapitali 8, ataatsimut isigalugu: Imigassanik aalakoornartortalinnik qaqugukkut sassaallertoqarsinnaanera suli nalornissutigineqarsinnaasooq Siunnersuisooqatigiinnit ernumagineqarpoq – aamma naak Ilanngussaq 1 isiginiaraluaaraanni. Tamanna paasiuminarsarniarlugu piffissani sassaallerfiusartuni ullut nalliuttut immikkoortinnagit piffissalli ammasarfiusut assigiisinneqassasut Siunnersuisooqatigiit kaammattuutigaat.

§ 36: Siunnersuummit imm. 1 aamma 2 kiisalu ilanngussaq tuniniaanermut maleruaqqusat paasiuminarnerulernissaannik/pisariinnerulernissaannik siunertaqarput – taamaattorli ilanngussami maleruaqqusat aalajangersakkamit allaanerusut allassimapput: Assersuutigalugu ilanngussami allassimavoq niuertarfinni ataasinngornermi sisamanngornermut nal. 9.00-imit 18.00-ip tungaanut nioqquteqartoqarsinnaasooq aammalu tallimanngornermi arfininngornermi nal. 11.00-imit 14.00-ip tungaanut nioqquteqartoqarsinnaasooq, tamannalu inatsimmi aalajangersakkamut akerliuvoq. Ullut nalliuttut assigiinngissinnginnerisigut tamanna pisariinnerulersinneqarsinnaavoq – taamaaliornikkut tamanna assigiiaarnerulersillugu.

§ 38: Inatsisip matuma akuersissutigineqarneranit kingusinnerpaamik ukioq ataaseq [ukiup atatsip ingerlanerani] qaangiutsinnagu imigassat aalakoornartortalinnik akullit niuertarfinni immaqa Islandimi Sverigimilu systembolagenitut ilillugit nioqqutissanit allanit assiaqusersorneqarsimanissaat kaammattuutigineqarpoq – tamatumani anguniarneqarluni nioqqutissat nalinginnaasut aamma nioqqutissat imigassanik aalakoornartortallit nioqqutigineqarnerisa immikkoortinneqarnissaat. Assiaqusersuinikkut imaluunniit ”systembolagen”-itut ittumik pilersitsinikkut nioqqutissat takujuminaallisarnerisigut kinguaariit peroriartut inersimasut imigassanik aalakoornartortalinnik nioqquteqarsinnaanermut ammasarfiit naalerneranni minutsini kingullerni 10-15-ini naalliullutik pisiniartarnerat takusinnaassanngikkaat.

§ 43: Erngup imigassap akeqanngitsumik pissarsiarineqarsinnaanngorlugu saqqumisinneqarnissaa pillugu immikkut paragrafilerneqarmat pitsaasutut isigineqarpoq.

§ 45: Tassa sulisut atorfinitsinneqarnermik kingorna sapinngisamik piaartumik akisussaassuseqartumik sassaallersinnaanermik nioqquteqarsinnaanermillu pikkorissarnerni peqataasarnissaat pitsaasutut isigineqarpoq, tamanna akisussaassuseqarneq eqqarsaatigalugu sunniuteqarnerussammat aammali sulisut piginnaasaat taamaalilluni annertusarneqassammata.

§ 47: Oqaatsit “praktikkertut atuartullu” eqqarsaatigalugit tamatumani kikkut pineqarnerannut paatsuungalersitsisinnaavoq. Tamatumani atuarfimmi atuartut aamma ilaatinneqarput? Tamatumunnga taarsiullugu kaammattuutigineqarpoq oqaaseqatigiit imaalineqassasut “inuit saqisutut ilinniartuusut imaluunniit suliamik tamatuminnga ilinniarsimasut”.

Nuup avataani sumiiffinni mikinerni maluginiarneqartarpoq sulisut 18-it inorlugit ukiullit matulernerup nalaani uiverlutik niuertut kisimiillutik sullittaraat – taamaattumillu inuusuttut 18-it inorlugit ukiullit nioqquteqarnermik sassaallertarnermillu toqqaannartumik suliaqartinneqanngivinnissaat pingaaruteqarpoq.

§ 52: Siunnersuisoqatigiinnit kissaatigineqarpoq imm. 3, nr. 5-imi oqaaseqatigiit “1 sagkyndig fra Politiet i Grønland” atorngit uku atorneqartariaqartut “1 sagkyndig fra Grønlands Politi”. Taamatuttaaq § 23 imm. 2, nr. 2-mi oqaaseq “Politiet i Grønland” atorneqarpoq, tamatumani allassimasussaagaluartooq “ilaasortaq ataaseq politiineersoq Kalaallit Nunaanni Politiinit toqqarneqartoq”.

Kapitali 12-imi oqaaseq “politiit” atorneqarnissaat naammassaaq, kapitalimi politiit piginnaatitaaffii innersuussutigineqarmata.

§ 54: Immiaaqqanik aamma viinninik assigisaannillu misiliititsiniarnermik aaqqissuussinerni nittarsaassinerit suugaluartulluunniit inerteqquataapput. Tamatuma eqqarsaatigeqqinneqarnissaa kaammattuutigineqarpoq, tassa siunnersuutit imminnut assortuuttut assigiinngitsut marluummata.

§ 59: Inatsisissatut siunnersuummi § 59, imm. 1-ip (missingiutaaqqaartumi 2016-imeersumi § 62, imm. 1) oqaasertai aammalu nassuiaatini oqaasertat imminnut naapertuutinngimmata Siunnersuisoqatigiinnit maluginiaqquneqarpoq, tassa sumiiffimmik matusinissaq inatsisissatut siunnersuummi pineqarmat, akerlianillu nioqquteqarnissamik sassaallernissamillu matusinissaq nassuiaatini pineqarluni. Inatsimmik atuutsitsinissaq sapinngisamik sunniuteqarsinnaaqqullugu – aammali politiit torersuunissamik inatsisinillu malinninnissamik suliaqarnissamut periarfissaqarnissaat qulakkeerumallugu – inatsimmi aalajangersakkap inatsimmullu oqaaseqaatit naapertuuttuunissaat pingaaruteqarluinnartutut isigineqarpoq.

Siunnersuummi § 59, imm. 2 naapertorlugu allassimavoq neriniartarfiup matuneqarnissaanik peqqusissummik akuersissuteqartarnermut aalajangiisartunut nalunaaruteqartarnermi oqaaseq “ingerlaannartumik” atorneqassasoq. Tamatumunnga taarsiullugu ima allanngortinneqassasoq siunnersuutigineqarpoq “ullormi nalinginnaasumi siullermi”, tassa ingerlaannartumik nalunaaruteqartoqarnermi politiit unnuami ulappunneranni suliasatigut unammilligassaqarsinnaanerannit sunnerneqarsinnaammat.

§ 60: Aammattaaq Siunnersuisoqatigiinnit siunnersuutigineqarpoq isumannaatsumik inissititerinissaq pillugu politiit peqqusissutaannik sunniuteqarluartumik pilertortumillu malitseqartinneqarnissaat qulakkeerniarlugu § 60, imm. 3 ima allanngortinneqassasoq politiinit peqqusissutit malinneqanngippata akuersissut politiinit arsaarinnissutigineqarsinnaasooq. Taamaattumillu tunniussinermi qulakkeerneqassaaq politiit (imm. 1 aamma imm. 3 malillugit)

aalajangigaat ataavartunngortinneqassanersut pillugu akuersissuteqartarnermut oqartussaasut isummernissaasa tungaanut akuersissutip utaqqiisaasumik atuunnissaa.

§ 61, imm. 3: Siunnersuisoqatigiinnit kaammattuutigineqarpoq matulerisut taakkulu ilinniartinneqarnissaasa inatsisitigut pisussaaffigineqarnissaa pillugit maleruaqqusanik Naalakkersuisut aalajangersaassasut. Tamanna piginnaasanik annertusisitsissaaq aammali akisussaassuseqalersitsissalluni.

§ 63: Imigassartortarneq pillugu politikiliornissami sulisunut tunngatinneqarneruvoq aammalu imigassartorneq pillugu politi neriniartarfiit akuersissummik qinnuteqarnermut atatillugu suliarisassaata sullitanut samminerulluni. Taamaattumillu paatsuungasoqaqqunagu imigassartorneq pillugu politikki suliffeqarfinnut siunnerfeqarluni attuumassuteqassasoq nassuiaatini allassimasariaqartoq Siunnersuisoqatigiit isumaqarput. § 63-imi pisortat suliffeqarfiutaat kisiisa pinnagit namminersorlutik suliffeqarfiutillit aamma ilaatinneqarmata nuannaarutigineqarpoq. Siusinnerusukkut oqaatigineqareersutut imigassartortarneq pillugu politikip imarisassaata minnerpaaffissaanik aalajangersaasoqarnissaa aammalu inatsimmut ilanngussatut ilusilerlugu imigassartortarneq pillugu politikiliornissamut immersugassamik ilanngussisoqarnissaa siunnersuutigissallugu Siunnersuisoqatigiinnit pingaartinneqarpoq.

§ 68: § 63, imm. 1 aamma 2-mik unioqutitsinerit akiliisitsinermik pineqaatitsiffiusinnaanissaat Siunnersuisoqatigiinnit tikkuarneqarpoq. Aammattaaq arsaarinnissinnaaneq pineqaatissiisutaasinnaasutut eqqaaneqarsimangimmat (imm. 6) maluginiaqquneqarpoq. Imigassaq Ikiaroorntorlu pillugit Siunnersuisooqatigiit imigassaq pillugu inatsimmut isummaminnik saqqummiussisinnaagamik qujassutigaat.

Akissut

Imigassaq Ikiaroorntorlu pillugit Siunnersuisooqatigiit oqaatigaat akuersissuteqartarnermut aalajangiisartuni ilaasortat tamakkerangamik aatsaat aalajangiisinnaassuseqarsinnaanissaat unammillernartoqassasoq, tamatumani ataasiaannartumik akuersissummik tunniussisinnaanermut piginnaatitsissut siulittaasumiitinneqarsinnaanera isumaliutigineqarsinnaalluni, tamatumalu kingorna akuersissummik tunniussinissaq politiit akuerineqartassalluni. Siunnersuut naalakkersuisoqarfimmit isumaqatigineqarpoq.

Akuersissummik qinnuteqarnermut atatillugu imigassaq pillugu politikerisamik ilanngussisoqartassaaq, tamatumani Imigassaq Ikiaroorntorlu pillugit Siunnersuisooqatigiit isumaqarput qinnuteqaat tamanna imigassaq pillugu politikimik imaqarnissaata saniatigut annikinnerpaamik sumik imaqassanersoq pillugu maleruaqqusanik aalajangersaasoqartariaqartoq, immaqalu imigassaq pillugu politikiliornissami qinnuteqartumut immersugassaq pillugu ilanngussamik ilaneqarsinnaassalluni. Oqaaseqaatigineqartut naalakkersuisoqarfimmit tusaatissatut tiguneqarput aammalu imigassaq pillugu politikip imarisassaanut qanoq piumasaaqateqartoqassanersoq inatsisissatut siunnersuummi aalajangersarlugu. Tamatuma saniatigut imigassamik sassaallersinnaanermut akuersissummik qinnuteqarnissamut ilitsersuummik immersugassamillunniit naalakkersuisoqarfik ilanngussisassaaq, tamatumani imigassaq pillugu politikimut atatillugu inatsimmi piumasaaqataasut paasissutissiisutigineqassallutik. Taamaattorli iluseritassaq inatsisissatut siunnersuummut ilanngussatut ilanngunneqassanngilaq.

Imigassaq pillugu inatsimmik imaluunniit pinerluttulerinermi inatsimmik unioqqutitsinerit kisimik arsaarinnissutaanatik aanngajaarniutit pillugit inatsimmik, sakkut pillugit inatsimmik kiisalu akileraartarnermut akitsuusiisarnermullu inatsimmik unioqqutitsinerit arsaarinninnermik kinguneqartinneqarsinnaasariaqartut Imigassaq Ikiaroorntorlu pillugit Siunnersuisooqatigiit kaammattuutigaat. Oqaaseqaatit naalakkersuisoqarfimmit tusaatissatut tiguneqarput aammalu aanngajaarniutit pillugit inatsit, sakkut pillugit inatsit aammalu akileraartarnermut akitsuusiisarnermullu inatsit ilanngunneqarlutik.

Piffissani sassaallerfiusartuni ullut nalliuttut immikkoortinnagit piffissalli ammasarfiusut assigiisinneqassasut Imigassaq Ikiaroorntorlu pillugit Siunnersuisooqatigiit kaammattuutigaat. Oqaaseqaat naalakkersuisoqarfimmit tusaatissatut tiguneqarpoq, inatsisissatullu siunnersuut naleqqussarneqarpoq taamaalilluni sapaatini nalliuttunilu sassaallersinnaanermi piffissat assigiiartinneqarput.

Inatsisip akuerineqarneranit kingusinnerpaamik ukiup ataatsip qaangiunnerata kingorna imigassamik aalakoornartulinnik tuniniakkat assiaqusersorneqarniartut Imigassaq Ikiaroorntorlu pillugit Siunnersuisooqatigiit paasivaat. Inatsit atuutilerpat assiaqusersuinissamik piumasaaqatip niuertarfinnit naammassineqarnissaata piumsaqaataanera naalakkersuisoqarfimmit alajangiussimaneqarpoq.

Oqaatsit ”praktikkertut ilinniartullu” paatsuungatitsisinnaallutillu nalornititsisinnaasut Imigassaq Ikiaroorntorlu pillugit Siunnersuisooqatigiit oqaatigaat. Inuusuttuaqqat 18-it inorlugit ukiullit tuniniaanermik sassaallertarnermillu toqqaannartumik suliaqartinneqaqqusaannginnissaat pingaaruteqartoq siunnersuisooqatigiit isumaqarput. Oqaaseqaat naalakkersuisoqarfimmit tusaatissatut tiguneqarpoq aammalu aalajangersakkap oqaasertai allanngortinneqarput, taamaalilluni inuit 18-it inorlugit ukiullit imigassamik aalakoornartulinnik tuniniaanermik sassaallertarnermillu suliaqaqqussaajunnaarlutik.

Oqaatsinut ”Politiet i Grønland” tunngatillugu, tamanna naalakkersuisoqarfiup inatsisissatut siunnersuut tamakkerlugu allanngortinneqarpoq imaalillugu ”Kalaallit Nunaanni Politiit”, Politimesterip kaammattuina tunngavigalugu. Taamaattorli kapitali 12-imi oqaaseq ”politiit” atorneqarpoq, tamatumani politiit piginnaatitaaffii innersuussutigineqarmata.

Nittarsaasseqqusinnginnermik aalajangersakkamut atatillugu immiaaqqanik aamma viinninik assigisaannillu misiliititsiniarnermik aqqissuussinernut nittarsaassinerit ilaatinneqannginnissaasa isumaliutigineqarnissaa Imigassaq Ikiaroorntorlu pillugit Siunnersuisooqatigiit kaammattuutigaat, siunnersuisooqatigiit isumaqaramik siunnersuutit taakku imminnut assortuuttut. Oqaaseqaat naalakkersuisoqarfimmit tusaatissatut tiguneqarpoq aammalu viinninik misiliititsiniarnermut tunngasut inatsisissatut siunnersuummit peerneqarput.

Sassaallertarfiup matuneqartarnissaanik peqqusissut pillugu inatsimmi oqaasertat nassuiaatillu oqaasertaasa akornanni naapertuuttoqanngimmat Imigassaq Ikiaroorntorlu pillugit Siunnersuisooqatigiinnit erseqqissaatigineqarpoq. Neriniartarfiup matuneqarnissaanik peqqusissummik akuersissuteqartarnermut aalajangiisartunut nalunaaruteqartarnermi oqaaseq ”ingerlaannartumik” ima allanngortinneqassasoq siunnersuisooqatigiit siunnersuutigaat ”ullormi nalinginnaasumi siullermi”. Oqaaseqaatit naalakkersuisoqarfimmit tusaatissatut tiguneqarput

aammalu inatsisip oqaasertaasa nassuiaatillu akornanni naapertuuttoqalernissaa qulakkeerneqarpoq kiisalu oqaasertaq allanngortinneqarpoq ”ullormi nalinginnaasumi siullermi”.

Tuniniaavinni saassaallertarfinniluunniit nakuusernarmik pissusilersortoqaratarsinnaaneranut atatillugu oqaasertat ”peqqussuteqarnerit imm. 1 aamma 2 tunngavigalugit piffissarititaasup iluani naalanneqarsimangippata akuersissuteqartarnermut aalajangiisartut, politiit inassuteqarnerat tunngavigalugu akuersissut arsaarinnissutigisinnaavaat” ima allanngortinneqassasoq ”politiit peqqussuteqarnerat malinneqanngippat akuersissut arsaarinnissutigineqarsinnaavoq” Imigassaq Ikiaroomartorlu pillugit Siunnersuisooqatigiinnit siunnersuutigineqarpoq. Aammattaaq politiit akulerunnissaat piffissami aalajangersimasuinnaq atuutsinneqalissasoq aammalu politiit aalajangigaat ataavartunngortinneqassanersut pillugu akuersissuteqartarnermut aalajangiinissamut oqartussaasut aalajangiinissaannut atuutissasut siunnersuisooqatigiinnit siunnersuutigineqarpoq. Oqaaseqaatit tamarmik marluk naalackersuisoqarfimmit tusaatissatut tiguneqarput aammalu inatsimmi oqaasertat ima allanngortinneqarput ”politiit peqqussuteqarnerat malinneqanngippat akuersissut arsaarinnissutigineqarsinnaavoq” kiisalu imm. 2 nutaaq ilanngunneqarpoq, tamatumani politiit akuersissummik arsaarinninnerat akuersissummik arsaarinninneq pillugu akuersissuteqartarnermut aalajangiisartut aalajangiinissaasa tungaannut atuutsikkallarneqalissalluni. Matulerisut pillugit maleruagassanik Naalackersuisut piaartumik aalajangersaassasut Imigassaq Ikiaroomartorlu pillugit Siunnersuisooqatigiinnit kaammattuutigineqarpoq, taamaaliornikkut oqartussaaffik qaffanneqarlunilu akisussaassuseqalertoqassalluni. Oqaaseqaat naalackersuisoqarfimmit tusaatissatut tiguneqarpoq aamma sulisut imigassamik aalakoornartulimmik tuniniaavinni sassaallertarfinnilu sulisut pikkorissartinneqalertalernissaannut piumasagaat inatsisissatut siunnersuummi ilanngunneqarpoq.

Imigassaq pillugu politikiliornissamut suliffeqarfiit pisussaaffeqarnerannut atatillugu Imigassaq Ikiaroomartorlu pillugit Siunnersuisooqatigiinnit oqaatigineqarpoq tamanna suliffeqarfinnut sammitinneqartoq nassuiaatini oqaatigineqartariaqartoq. Aammattaaq imigassaq pillugu politikip minnerpaamik imarisasaanut piumasagaatinik aalajangersaasoqassasoq aammalu inatsimmut ilanngussatut ilusilerlugu imigassaq pillugu politikiliornissamut malitassamik ilanngussisoqassasoq siunnersuisooqatigiinnit siunnersuutigineqarpoq.

Suliffeqarfiit pillugit nassuiaatit annertusarneqarnissaat pillugu oqaaseqaatit naalackersuisoqarfimmit tusaatissatut tiguneqarput aamma oqaaseqaatit naleqqusarneqarput, taamaalilluni erseqqissumik allanneqarpoq imigassaq pillugu politikki suliffeqarfinnut sammitinneqartuusoq. Ataatsimeersuortoqarneranut, ilassinnittoqarneranut allatulluunniit pisoqarneranut atatillugu imigassamik atuisinnaanerup suliffeqarfinni aalajangiiffigineqartarnissaa aalajangersakkakut anguniarneqarpoq. Suliffeqarfiit namminersortunit pisortanillu ingerlanneqartut angissusiat assigiinngitsorujussuummat imigassaq pillugu politikip imarisassaasa minnerpaaffissaanik piumasagaatinik aalajangersaanissaq naapertuutinngitsoq naalackersuisoqarfik isumaqarpoq. Immersugassiaq suliffeqarfinnut atugassanngortillugu saqqummiunneqartussaq naalackersuisoqarfimmit suliarineqassaaq, taamaattorli taanna inatsimmut ilanngussatut ilanngunneqassanngilaq.

Inummut inatsisitigut akisussaasumut arsaarinnissutitut pineqaatissiisoqarsinnaaneq eqqaaneqartariaqartoq Imigassaq Ikiaroomartorlu pillugit Siunnersuisooqatigiinnit oqaatigineqarpoq. Oqaaseqaat naalackersuisoqarfimmit tusaatissatut tiguneqarpoq, taamaattumillu

inatsisissatut siunnersuummi maannakkut inatsitigut pisinnaatitaasut pisussaataasullu assaarinnissuteqarnermut ilanngunneqarput.

KANUKOKA-p tusaniaarnermut akissutaa

Tusarniaanermut akissuteqarsinnaanini KANUKOKA'p qujassutigaa.

Imigassaq pillugu nutaamik inatsisissamat tusarniaassuteqarnerit manna pingajussaraat.

KANUKOKA'p paasivaa inatsisissatut siornatigut siunnersuutaasimasut,

tusarniaassutigineqarsimasullu, teknikkikkut arlalinnik amigaateqarsimasut.

Inatsisissatut siunnersuummi maannakkut saqqummiunneqartumi siornatigut siunnersuutaasut assigalugit inatsimmit ullumikkut atuuttumiit imigassanik nioqquteqarnermik sassaalliisarnermillu aaqqiiviginninneq annertunerusoq siunnersuutigineqarpoq. Tamanna ilutigalugu allaffissornikkut suliarineqartarnera allanngortinniarneqarpoq, tassa kommunalbestyrelset

oqartussaaffeqarneranniit immikkut ataatsimiitsitaliamut akuersisarneq nuunneqarniarmat.

KANUKOKA'p imigassamik tuniniaanerup ersarippallaarnera, ajornangippallaarnera

pilersaarutaasarneralu pillugit WHO'p sukaterinissamik inassuteqaataanik Naalakkersuisut

malinninniarnerat akuersaarluinnarpaa. Aammattaaq naammagisimaarnarpoq peqqinnissamat

politikkip Inuuneritta II-p Naalakkersuisunit malinniarneqarnera.

Tassunga atasumik KANUKOKA'p tikkuarumavaa imigassamik ajornartorsiuteqarnerup

ukiorpasuarneri Inatsisartuni oqaluuserineqartarsimanera, ukiullu ingerlaneranni

ammanerulersitsimanerit sukaterisarsimanerillu. Ineriartorsimaneq pingarneq Kalaallit Nunaanni

Naatsorsueqqissaartarfiup nittartagaani imatut allaaserineqarpoq:

”Ukiuni kingullerni 25-ni , imigassap eqqunneqartup annertussusaata affaa sinnerlugu

apparsimavoq. Imigassamik eqqussuineq 1987-imi qaffasinnerpaavoq, inummut ataatsimut 14-it

sinnerlugit ukiulimmut 22,23 literiusimagami. Eqqussuineq 1989-ip kingorna

appariartulersimavoq, 2011-mi inummut ataatsimut 14-it sinnerlugit ukiulimmut imigassaq 9,79-

imiilersimammat. Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqqissaartarfiup imigassaq pillugu

naatsorsueqqissaarneq ukiumut ataasiarluni saqqummiuttarpaa.”

Politikkerilli amerlanerit isumaqatigaat, imigassamik atornerluinerup kingunerisaanik inuiaqatigiit

suli annertuumik ajornartorsiuteqarnerat. Aammalu imigassamik atornerluisuunerup ilaqutariinnut

meerartalinnut artorsaatissiinera, tassunga immikkut annertusisamik sammitinneqarluni

iliuuseqarfigineqartariaqartoq.

KANUKOKA'p taamaattumik inuiaqatigiinnik artukkiisup tamatuma qaangerniarneranut

politikkikkut iliuuseqarniarnerit tamatumunnga attuumassuteqartut tamaasa tapersorsorpai.

Ineriartorerulli aamma takutippaa nutaamik eqqarsartoqartariaqartoq, inatsisiliornikkummi

kaaviiartitanik killilersuutaasunik iliuuseqarniarnerinnaap ataasiinnarmik siunnerfillip

ajornartorsiutinik qaangiisitsisinnaannginnera kattuffiup qularutiginnilaa. KANUKOKA'p

taamaalilluni nuannaarutigaa, imigassaq aalakoornartulik pillugu nutarterinerup suli

pingaartinneqartuarnera.

Imigassamat aalakoornartulimmut politikkeqarneq pingaaruteqarpoq aammalu pisussaaffiliivoq

pisortat namminersortullu suliffeqarfiutaannik pigineqarnisaanik piumasaqaataalersussami

ersarissumik periusissiassanik maleruagassanillu ilitsersuutinik suliaqaqqaartoqarnissaa.

Tassanilu aamma peqatigiiffiit, klubbit aammalu kollegiat, atuarfiit ulloq unnuarlu ineqarfiutitaqartut aamma ulloq unnuarlu paaqqinnittarfiit allat eqqarsaatigalungit. Peqatigiiffiit klubbit assigisaallu imigassanik aalakoornartortalinnik sassaalliuteqarnertut ittunik ingerlatsisut akuersissummillu peqartut, meeqqat inuusuttullu 18-it inorlungit ukiullit peqataasinnaatillugit akisussaasumik ilaqartussaataanerisa sukannersumik atuutinneqarnissaa kiisalu aaqqissuussinermut akisussaasunut sukannersumik nakkutigininnerup pisussaaffiliinera qulakkeerneqartariaqarpoq, tassanilu imigassamut aalakoornartulimmut politikki immikkut pingaaruteqarpoq. Taamaaliornikkut meeqqat inuusuttullu imigassamik aalakoornartortalinnik atuinneginnissaat qulakkeerneqassammat.

KANUKOKA 'p naatsorsuutigaa inatsisiliornermi aammalu najoqqutassanik sananeqarumaartussani taaguutit najoqqutassat atorneqartussat qanorpiaq isumaqarnersut sunullu tunngassuteqarneri ersarissumik paasiuminartunillu allanneqarnissaat isumagineqarumaartoq.

Tulliuttuni immikkut oqaaseqaateqarfigineqanngitsut pillugit KANUKOKA 'p innersuussutigai tusarniaanernut siusinnerusukkut akissutigineqartut 12. juni 2015-imeersut aamma 3. juni 2016-imeersut.

KANUKOKA 'p tassani tikkuarumavaa kommunet inatsisip aqunneqarneranik akisussaasuunissaat, aammalu najukkaminik ilisimaarinnittuunerat, tamannami KANUKOKA 'p paasinninnera tunngavigalugu nunaqarfimmi/illoqarfimmi ajornartorsiutit annertussusaannik sunillu pissuteqarnerannik paasisaqarnissamut aalajangiisuulluinnartuummat. Inatsisinik nalimmassaanerit nalinginnaasut najukkani pissutsinik pisariaqartitanillu eqqarsaatiginninngitsut, ungasinnerusooq eqqarsaatigalugu naleqquttut aaqqiissutissatut taamaalilluni KANUKOKA 'mit isigineqanngillat.

Tassunga atasumik aammattaaq pingaarutilittut eqqarsaatigineqartariaqarpoq, imigassamik atornerluinerup kingunerinut attuumassutilinnut inunnik isumagininnikkut suliassanut kommunet akisussaaffeqareersuunerat.

KANUKOKA isumaqarpoq nutaamik eqqarsarneq tassaasinnaasooq, killilersuinerit ullumikkut nalinginnaasumik inatsitigut aalajangersarneqarsimasut nammatassartaasa suliassartaasalu kommunenut agguataarneqarsinnaanerisa eqqarsaatigineqarsinnaaneri, taamaalillutik inatsisikkut atuuttukkut aammalu inatsisissatut siunnersuutigineqartukkut periarfissaasuniit suli annerusumik kommunenut ataasiakkaanut piffissat nioqquteqarfiusut aammalu ersarissusaannut killiliinerit naleqquttumik killilersorneqarlutik ingerlanneqarsinnaanngussammata.

Taamaakkami kattuffimmut pingaaruteqarluinnarpoq inatsimmik sukaterisariaqarneq pissasooq allaffissornikkut pisariaqanngitsumik annertuuliorfiusumik, aammalu inuusutissarsiornikkut inuuneq ersarissunik oqitsunilu inuusutissarsiummik ingerlatsisunit taakkulu sullitaannit paasiuminartunik malittarisassiuunneqartariaqartoq. Inatsimmik suliaqarnermi aqutsisunit malittarisassat atuuffissaminut pitsaanerpaaffeqarnissaat qulakkeerniarneqartariaqarpoq, KANUKOKA 'llu minnerunngitsumik eqqumaffiginiarsimavaa siornatigut inatsisissatut siunnersuutini teknikkikkut amigaatigineqarsimasut inatsisissatut siunnersuummi nutaami aaqqiivigineqarsimanerat.

Tamakku pineqartillugit KANUKOKA 'p aammattaaq eqqaasitsissutigiumavaa, kommunet annertuunik suliassinneqareeqisut aammalu suliassanik tamakkuninnga ingerlatsinermi

aningsartuutissaqareeqisut, inatsisip nutaap matuma ingerlanneqarneranut atasunut aningsartuuteqarnerunernut tamanut taartisiaqartinneqarnissaat.

Tamanna tunngavigalugu KANUKOKA ima oqaaseqaateqarpoq:

Ataatsimiitsitaliamik aaqqissuussineq pillugu nalinginnaasut:

Kattuffiup tusarniaanermut akissutaani 3. juni 2016-imeersumi, iluseq imigassallersinnaanermut akuersissutinik aalajangiinermi nioqquteqartunik peqataatitsiffiusoq, tunngaviatigut ilalerneqarpoq. Tamanna ilutigalugu malittarisassatut siunnersuutigineqartuni inatsisilerinermut tunngatillugu pitsaassuseq KANUKOKA 'p nalornisigalugu ersersippaa.

Siunnersuummi saqqummiunneqartumi KANUKOKA 'p paasinninnera malillugu nalorninaqaaq ataatsimiitsitaliap aaqqissuussaananermini killiffia inuttalersugaaneralu. § 23-mut oqaaseqaatit ataaniittut innersuussutigineqarput.

Kommunet allaffisornerisa attanneqaannarnerannik inatsisissatullu siunnersuummi § 24, imm. 2-mi allassimasutut suliaqaqatigiinnik pinngitsoorani tusarniaanissamik aaqqissuussineq tapertaliullugu, aqutsinermik oqinnerullunilu aningsartuutaannginnerusumik ingerlatsiviusinnaanera KANUKOKA 'mit isumaqarfineqarpoq.

Mittarfinnut nunanut tamalaanut angallaffiusunut hotelinullu tunngatillugu nalinginnaasut

Takornariaqarneq aammalu angalasut pisariaqartitaat eqqarsaatigalugit pingaaruteqarpassippoq ammasarnerit, assersuisarnerit, neqerooruteqarsinnaanerit il.il. sapinngisamik annertunerpaamik killilerneqarnissaat, tassani angalasunut akitsuuteqanngitsunik nioqquteqarneq sullissinerillu eqqarsaatigalugit.

Sumiiffinni angalasunut assiaqutsersugaareersuni nioqquteqarnerup sassaalliinerullu ammanerulersinnissaa pillugu nangaassuteqarnerit annikitsuaraannaarpasippot.

KANUKOKA 'p taamaattumik inassutigissavaa, akitsuuteqanngitsunik nioqquteqarneq sassaalliinerlu sumiiffinni ilaasunik nakkutiginniffiusuni inatsisip malittarisassaani nalinginnaasunik ilanngussiviginnginnissaat.

Takornarissat eqqarsaatiginerat aallaavigalugu, KANUKOKA aammattaaq

inassutigisinnaanngilaa mittarfinni kioskit hotelillu pillugit immikkut malittarisassaannik atorunnaarsitsinissamik siunnersuuteqarneq.

Procentinik killiliineq pillugu nalinginnaasut

KANUKOKA 'p inatsisissatut siunnersuummi tamanna amigartumik tunngavilersugaasutut isigaa, taamaattumillu procentinut killiliunneqartartut 4, 10 aamma 16 malillugit akuersisoqartarnissaa siunnersuutigalugu.

Inatsisissatut siunnersuutip imarisaanut oqaaseqaatit

§ 1 Imm. 1 pillugu mittarfiit hotelillu pillugit KANUKOKA 'p qulaani oqaaseqaataanut innersuussisoqarpoq.

Imm. 2-mut tunngatillugu KANUKOKA 'p paasinngilaa, inatsimmi imeruersaatinik aalakoornartortaqaanngitsunik imigassallersinnaanermik sooq ersarissaasoqarnera, uffa inatsit neriniartarfinni imeq imerneqarsinnaasoq pillugu taamaallaat malittarisassaartoq.

§ 2 Imm. 4-mut tunngatillugu KANUKOKA 'p inassutigaa oqaatsip "imigassallernerup" ("udskænkning") oqaatsimik nutaaliaanerusumik taarserneqarnissaa.

§ 3 Imm. 5-imut tunngatillugu KANUKOKA'p nangaanartoqartippaa imigassallersinnaanermik akuersissutaatillit imigassaq pillugu nittarsaassinermut atortunik agguaassinernut namminneq peqataanissaannik malittarisassiuussinissaq. Imigassallersinnaanermik akuersissutaatillit kiffaangissuseqarlutik isummersinnaanerannut nangaanartoqarpassippoq namminneq isumaqatiginngisaminnik siammartereqataatinneqarnissaat. Malittarisassaq taamaattumik killegartinneqartariaqarpoq nittarsaassinermut atortunut tunngasuinnanngorlugu, taakkulu sullinneqartunut taamaallaat takussaasumiitinneqassapput, namminnerlu aalajangissavaat tigusissanerlutik.

Tamakku saniatigut § 3, imm. 5-imi immikkoortoq kingullermut oqaaseqaatit annertuginarput, inatsimmimi imigassamik nioqqutissiorneq pineqanngilaq.

§ 4 Oqaaseq "piginneqataaneq" ("interessentskab") atorneqartariaqarpoq.

§ 7 Oqaaseq "imigassallernertut isikkulik" ("har karakter af udskænking"), ersernerluppasippoq. Siunnersuummut oqaaseqaatit atuarneranni imigassallerneq kisimi allaaserineqarpoq.

Aalajangersakkap sulinermi sumut iluaqutaaffeqarsinnaanera nangaanartoqarsinnaavoq, aalajangersakkammi kingunerinnarsinnaavaa, ilaasortat isertullu imigassamik namminneq pisiaminnik nassartalernissaat.

§ 11 Oqaaseq "aningaasalersorneqartippoq" ("lader sig finansiere") paasiuminaappoq. Oqaaseqaatini allaaserineqartut taarsigassarsinernut, tunissutisinernut imaluunniit qularnaveequsiinernut tunngasut eqqornerorpaseqaat inatsisillu oqaasertaani atorneqartariaqarlutik.

§§ 14 aamma 15 Takornariaqarnermik ingerlatsinernut taamatut immikkut akuersissuteqartarnerit ammasarfinnut, tuniniaanernut sassaalliinernullu piffissanut aammalu procentinut killissanut tunngatillugu malittarisassat nalinginnaasut avataasigut pisunut aamma atorneqarsinnaanerit pillugu nassuiaateqarnissaq ujartorneqarpoq.

§ 21 KANUKOKA'p naleqquttuusoraa inatsimmut aalajangersakkami imaluunniit oqaaseqaatini allassimassappat akuersinerup qanoq ingerlanissaa.

§ 23 Kommunit aqunneqarnerat pillugu aqutsinermut inatsimmi § 1 naapertorlugu, kommunet kommunalbestyrelsenit aqunneqarlutik ingerlatsiviupput ataasiakkaartut.

Imm. 2-mi, nr. 5 aamma 6 malittarisassamut tassunga akerliuvoq, kommunenimi sulianik assigiinngitsunik ingerlatsiviit kommunalbestyrelsi sinnerlugu sulimmata.

Nr. 6-imut tunngatillugu KANUKOKA'p maluginiarpaa, kommunet pinaveersaartitsinermut siunnersortimik atorfinitsitsinissamut pisussaaffeqannginnerat.

Inatsimmi malittarisassaq kommuneni immikkut ittumik ataatsimiitsitaliat sulinerannut tunngasoq, tunngaviusumik kommunep nammineerluni ingerlatsiviuneranut immiini unioqqutitsineruvoq.

Tamanna arlalinnik qularnartoqartitsilerpoq, inatsisissatut siunnersuummi

paasinarsisinneqanngitsunik. Aaqqissuussinertut siunnersuutigineqartutut ataatsimiitsitalianiit Namminersorlutik Oqartussanut ingerlatitseqqittoqartassaaq, siunertarineqarsimappallu

ataatsimiitsitaliap ilaasortaanut amerlanerusunut kommunalbestyrelsit ilitsersuinissamut tamakkiisumik pisinnaatitaaffeqannginnerat, KANUKOKA'p paasinninnera malillugu

nalorninartoqarpoq kommunemi ataatsimiitsitaliatut taaneqarsinnaassanersoq. Taamaappat taava ajunnginnerussaaq ataatsimiitsitaliat najukkami nammineerlutik oqartussaassusilittut immikkut

ittumik inatsisiliuussamik maalaarsinnaatitaaffilittut allaaserineqarpata. Tamannami aamma

taamaappasippoq inatsisissatut siunnersuutip imm. 8-ani, tassani Naalakkersuisut ataatsimiitsitalip atuunneranut inatsisiliorsinnaatitaammata. Tamakkununnga taarsiullugu ataatsimiitsitaliat ingerlatinneqarnerannut aningaasartuutinik tamakkiisumik aningaalersuisoqarnissaanik kommunet piunasaqartariaqarput, tassa kommuneni ataatsimiitsitaliat pineqarsimappata. Kommunet ataasiakkaarlutik ingerlatsiviunerisa avataatigut immikkut ittunik kommunemi ataatsimiitsitaliornerit aammattaaq nalorninartoqartitsippot ataatsimiitsitaliamut tunngatillugu apeqqutunut ingerlatitseqqittarnernut immikkut ittunik inatsisit ataanni inissisimannngitsunut tunngatillugu kommunalbestyrelsep piginnaatitaaffeqarneranut, soorlumi aamma apeqqusiinerit pilersartut ataatsimiitsitaliat kommunellu akornanni paasissutissanik paarlaasseqatigiittarnernut tunngasuni. Matumuuna oqaatigineqassaaq aqqissuussineq atuuttoq, tassalu kommunet akuersissuteqarnernik suliaqarnerni piginnaatitaaffeqarnerannut tunngasoq, ersarissunik iluaqutissartaqartoq inunnik isumaginnittoqarfinnik suleqateqarnissamik, taakkumi imigassamik atornerluinerup kingunerisaanik annertuunik suliaqarfiummata.

§ 24 Imm. 2-mi aalajangersakkamut oqaaseqaatini allassimasut § 63-imullu oqaaseqaatinut naleqqiikkaanni nalorninartoqartitsilerpoq, § 63 malillugu imigassaq pillugu politikkip suliarineqartussap imarisassaatut piunasaqaatinut § 24 malillugu ilanngunneqartussanut piunasaqaatit assiginngissorinarmata.

Kapitali 4, 5 aamma 6

Oqaatsit "atorunnaarneq", "piiaaffigineqarneq" aamma "arsaarinninneq" tunngaviusumik ingerlatsineq pillugu malittarisassanut tungatillugu qanoq inissisimanerat ersernerluppasippoq. Pingaartumik atorunnaarnerup arsaarinninnerullu akornanni aalajangeeriaatsit assigiinngitsut marluk taakku tunngaviusumik ingerlatsinermut malittarisassat ataanniippasimmata. Inatsisissatut siunnersuummi atorunnaarnernut tunngaviusunik soorlu allassimasoqarneratut, sulianik suliarinninnermut inatsit malillugu illugiinnik tusarniaasussaatitaaffinni akuersissutillu atorunnaarsinneqarnissaanik aalajangiisoqartinnagu pisut taamatut ittut taamaakkamik nalaanneqarsinnaapput. Sulianik suliarinninnermut inatsisip saniatigut inuussutissartalinnik nioqquteqarnissamik akuersissutit atorunnaarnissaannut suliani, illugiinnik annertusisamik tusarniaasussaatitaaneq atuuppoq. Taamaalilluni suliani tamakkunani suliamut malittarisassat pillugit illugiimmik aamma tusarniaasoqartartussaavoq. Tamakku saniatigut sulianik suliarinninnermut inatsimmi tunngavilersuuteqartussaataaneq atuuppoq. Kommune Kujalleq taamaattumik isumaqarpoq 'atorunnaarnerup' aammalu 'arsaarinninnerup' akornanni immikkoortitsineq paasiuminaatsortaqartoq. Tamatuma saniatigut "atorunnaarnerup" qanoq paasineqarnissaata allaaserineqarnissaa ujartorneqarpoq.

§ 35 Oqaaseqaatit qulaani allassimasut innersuussutigalugit ersernerluppooq, akuersissummik pigisallip qanoq ililluni atorunnaartoqarnerani akuersissutaatini "erngerluni" utertissinnaaneraa, atorunnaartoqarneranimmi paasisaqarneq ingerlatsinneq pillugu malittarisassat naapertorlugit sioqqutsisumik aalajangiinermik tunngaveqartussaammat.

§ 39 Imm. 1, nr. 3-mut tunngatillugu KANUKOKA isumaqarpoq, nal. 03.00-ip tungaanut sassaalliisinnaanermik akuersissutit immikkut ittunik akuersissutitut taanissaa eqqunngitsuusoq. KANUKOKA'p naatsorsuutigaa akuersissummik periarfissaasutut qinnuteqarnermili nal. 24.00-ip kingorna sassaalliisinnaaneq qinnuteqaatigineqarsimassasoq, taamaattumillu tamatumunnga

akuersissutaasinnaasoq akuersissutaareersumi malittarisassanit immikkut ittumik akuersinertut isigineqarsinnaassanngitsaq, taassungali ilaareersutut isigineqartariaqartoq.

§ 45 Aalajangersakkami siunnersuutigineqartutut inuussutissarsiummik ingerlatallit namminneq aningaasaatiminnik pikkorissartitsinernut immikkoortitseqquneqarnerat, inatsit nalinginnaasoq aqququtugalugu piumasaqaataasinnaanersoq nalorninartoqarpoq. Akuersissummik piginnikkunnaarsitsinermut isummanik tunngaveqartumik qularuteqarneq akuersaarneqartariaqarpoq.

§ 47 Qallunaatuani naqinnerluineq, "bortser" aaqqinneqassaaq "bortset"-inngorlugu.

§ 48 Aalajangersakkap angusaqarsinnaassusaa ersernerluppoq. Inuusuttut 18-it inorlugit ukiullit angajoqqaatik paaseqatigalugit angerlarsimaffiminni nakkutigisamik akisussaaffeqartumillu imigassartorsinnaanerannik inerteqquteqarnissap siunertarineqannginnera KANUKOKA'p naatsorsuutigaa.

§ 51 Imm. 2-mi oqaaseq "matunerup nalaa" tulluutinnigilaq, isersimasut inini sassaalliiffiusartuni isersimasinnaanerannut sassaalliinerup uninnerata kingorna akunnermi siullermi.

§ 52 "Landsstyret" allanngortinneqartariaqarpoq "Naalakkersuisut"-nut, imaluunniit allaannarneqarsinnaavoq: "Imigassamut Ikiaroorartumullu siunnersuisooqatigiit siunnersuipput".

Imm. 2-p qanoq paasineqarnissaa ersernerluppoq.

Imm. 3, nr. 6-imut tunngatillugu paasiuminaappoq kommunep sinniisuutitaanik toqqaanissap qanoq ingerlannissaa. Aallaaviusaq tassaavoq, ilaasortassamik toqqaaneq tunngaveqartoq kommunet akornanni amerlanerussuteqartut aalajangiinerannik. Ilaasortanngortussalli KANUKOKA-mit toqqarneqarnera naleqqunnerpaassaaq.

§ 56 Aalajangersagaq suli piareersimarpasinngilaq. Pinerluttuliornermik paasisaqarnerup pisariaqartippaa pinerlussimanermik nassuerutiginninneq imaluunniit pineqaatissinneqarnikkut aalajangersarneqarneranik. Taamaammat aalajangersagaq inunnik anisitsinermut atorneqarsinnaanngilaq, pinerluttoqarsimaneranik politiit naliliinerat kisiat tunngavigalugu.

§ 63 § 24-mut KANUKOKA'p oqaaseqaatai takukkit.

§ 66 § 23-mut KANUKOKA'p oqaaseqaatai takukkit.

§ 69 Nalunaarummi malittarisassat atuutsinneqartut inatsimmullu nutaamut assortuutinnginnissaasa misissoqqissaarneqarnissaannut Naalakkersuisut pisussaaffeqarput.

Akissut:

Suliamik ilisimasaqartut pinngitsooratik tusarniarneqartarnissaannik tapertalerlugu kommunit suli aqutsisinissaannik aqqissuussaqarpat pisariinnerullunilu inuiaqatigiit aningaasaqarneranni akikinnerussasoq KANUKOKA-mit nalilerneqarpoq. Aammattaaq KANUKOKA naliliivoq aalajangiisartut aqqissuussaanikkut inissisimanerat katitigaanerallu annertuumik nalorninartoqartoq kiisalu maleruaqqusat siunnersuutigineqartut inatsilerinermut tunngatillugu pitsaassusiat nalorninartoqartoq KANUKOKA naliliivoq. Naalakkersuisoqarfik siunnersuummut isumaqaataavoq aamma inatsisissatut siunnersuut allanngortillugu, taamaaliornikkut kommunit allaffissornikkut aqutsinerat ingerlatiinnarneqassaaq, pinngitsoornani tusaniaasarnissamik ilallugu. Akitsuutitaqanngitsunik tuniniaaneq aammalu ilaasut iserfigisinnaasaanni sassaallertarneq pillugu inatsimmi maleruaqqusani isiginiarneqassanngitsut KANUKOKA-mit kaammattuutigineqarpoq.

Mittarfinni akunnittarfinnilu kioskinut atatillugu immikkut maleruaqqusat takornariartitsineq eqqarsaatigalugu atorunnaarsinneqassanngitsut KANUKOKA-mit kaammattuutigineqarpoq. Mittarfinni akitsuutitaqanngitsunik tuniniaaneq pillugu oqaaseqaat naalackersuisoqarfimmit tusaatissatut tiguneqarpoq. Mittarfinni akunnittarfinnilu kioskit piffissat ammasarfii pillugit oqaaseqaatit naalackersuisoqarfimmit tusaatissatut tiguneqanngillat, suliaasaqarfimmi maleruaqqusat pisariitsut assigiaartullu sulissutigineqarmata.

Akuersissuteqartarnermut iluserititatut siunnersuutini procentip killisarisai 4, 10 aamma 16 % soq aallaavigineqarnermut inatsisissatut siunnersuummi tunngavilersorneqanngitsut KANUKOKA isumaqarpoq. Oqaaseqaat naalackersuisoqarfimmit tusaatissatut tiguneqarpoq aammalu 4, 10 % aamma 16 %-imut atatillugu akuersissuteqartarnermut iluserititassat siunnersuutigineqartut inatsisissatut siunnersuummut oqaaseqaatini nassuiaaserlugit.

Neriniartarfinni imermik imigassaqaarsinnaaneq pillugu inatsit maleruagassamik taamaallaat imaqartoq imigassanik aalakoornartumik akoqanngitsunik sassaalliisarneq sooq inatsimmi erseqqissaatigineqarnersoq KANUKOKA-mit paasiuminaatsinneqarpoq. Oqaaseqaat naalackersuisoqarfimmit tusaatissatut tiguneqarpoq aammalu ”imigassanik aalakoornartortaqaanngitsunik sassaalliteqarnermut maleruaqqusat” inatsimmi aalajangersakkamit peerlugit.

Oqariaatsimit ”sassaalliteqarneq”-mit nutaaliaanerumik oqaasertaliisoqassasoq KANUKOKA-mit kaammattuutigineqarpoq. Sassaalliinermik oqariaaseq naalackersuisoqarfimmit aallaavigineqarpoq, taamaattumillu oqariaaseq ”sassaalliteqarneq” inatsisissatut siunnersuummi aalajangiusimaneqarluni.

Akuersissummik pigisaqartut imigassaq pillugu paasititsiniaanermi atortussanik tunniussinissamut eqeersimaartumik peqataaqquneqarnerat eqqarsarnartoqartoq KANUKOKA isumaqarpoq. Tamanna naalackersuisoqarfimmit tusaatissatut tiguneqanngilaq, tamaattorli akuersissummik pigisaqartut paasissutissanik qanoq ittunik peqarnissaannik naatsorsuutigisat oqaaseqaatini naalackersuisoqarfimmit erseqqissaatigineqarlutik.

Peqatigiiffinnut, klubinut assigisaannullu sassaallersinnaasunut oqaaseq atorneqartoq ersernerluttoq KANUKOKA isumaqarpoq. Oqaaseqaat naalackersuisoqarfimmit tusaatissatut tiguneqarpoq aamma aalajangersakkap oqaasertai erseqqissarneqarlutik.

Aammattaaq aningaasalersuineq pillugu aalajangersakkami oqaaseq ”taarsigassarsissagunik” ersernerluttoq KANUKOKA isumaqarpoq. Oqaaseqaat naalackersuisoqarfimmit tusaatissatut tiguneqarpoq aammalu aalajangersakkap oqaasertai erseqqissarneqarlutik kiisalu taarsigassarsisinnaaneq, tunissutisiat qularnaveeqqusiinerilluunniit pillugit aalajangersagaq inatsisip oqaasertaanut ilanngullugu.

Takornariartitsinermik ingerlataqartunut immikkut akuersissutini ingerlatat piffissat ammasarfiit pillugit maleruaqqusat naliginnaasut, tuniniaanissamut sassaalliteqarnissamullu piffissarititaasut procentinullu killissarititat avaqqunnaat nassuiaatigineqassasoq KANUKOKA-mit ujjartorneqarpoq. Takornariartitsinermut akuersissut imigassap kimittussusiata procentianut killissarititaq ilaatinneqanngilaq. Sassaalliisarnermi nalinginnaasumik ammasarfiit takornariartitsinermi ingerlatanut atatillugu naleqqussarnissaannut erseqqinnerusumik maleruagassiornissamut Naalackersuisut inatsisissatut siunnersuummi pisinnaatinneqarput.

Nunaminertat inillu sassaallerfiusartut qanoq ilaatinneqassanersut inatsimmi aalajangersakkami nassuiaatiniluunniit nassuiaatigineqarpat tamanna naapertuutissasoq KANUKOKA isumaqarpoq. Oqaaseqaat naalackersuisoqarfimmit tusaatissatut tiguneqarpoq aammalu inatsisip oqaasertaanut oqaaseqaaaatini erseqqissarlugit, taamaalillutik akuerineqarnissamut piumasqaatit erseqqissumik allassimaqqullutik.

Kommunini immikkut akuersissuteqartoqassapat tamanna kommunini immikkoortukkuutaanik aqutsinermi tunngavissanik sanioqqutsinerussasoq aammalu iluserititassatut siunnersuutigineqartoq aalajangiisartut Namminersorlutik Oqartussanut aalajangikkamik naammagittaalliuteqarsinnaanerannik nassataqassasoq KANUKOKA-mit erseqqissaatigineqarpoq, tamatumani aalajangiisartut ilaasortaannut amerlanerussuteqartunut kommunalbestyrelsi tamakkiisumik piumasqaateqarsinnaanani. Aalajangiisartut Namminersorlutik Oqartussani oqartussatut qitiunngitsutut inatsisitigullu aalajangersarneqartumik naammagittaalliorfigineqarsinnaanissaat pitsaanerussasoq KANUKOKA isumaqarpoq. Naalackersuisoqarfimmit inatsisissatut siunnersuut allanngortinneqarpoq, taamaallilluni kommunalbestyrelsit sulii imigassamut akuerissummik suliaqartartuupput.

Akuersissutinik qinnuteqartut imigassaq pillugu politikeqarnissaat pillugu nassuiaatini allaaserineqartut suliffeqarfiit imigassaq pillugu politikeqarnissaannik piumasqaammut atatillugu nalorninartoqartut KANUKOKA-mit isigineqarput. Oqaaseqaatit naalackersuisoqarfimmit tusaatissatut tiguneqarput aammalu akuersissutinik qinnuteqaatinut suliffeqarfinnullu atatillugu imigassaq pillugu politikikkissat allaaserineqarnerat erseqqissarneqarluni.

Oqaatsit ”atorunnaassaaq”, ”arsaarinnissuteqarneq” aammalu ”atorunnaarsitsineq” ersarinngitsut aammalu taakku pisortat ingerlatsineranni maleruaqqusanut tunngaviusunut qanoq atassuteqarnersut paasiuminaatsoq KANUKOKA isumaqarpoq. Oqaaseqaat naalackersuisoqarfimmit tusaatissatut tiguneqarpoq. Arsaarinnissuteqarnissaq pillugu aalajangersagaq inatsisissatut siunnersuummit peerneqassaaq aammalu atorunnaarsitsinissamik oqariaatsit nassuiaatini erseqqinnerusumik nassuiaatigineqarput.

Akuersissummik pigisaqartup atorunnaarsitsinermi akuersissumminik ”ingerlaannartumik” qanoq ililluni utertitsisinaanera KANUKOKA-mit paasiuminaatsinneqarpoq. Oqaaseqaat naalackersuisoqarfimmit tusaatissatut tiguneqarpoq aammalu aalajangersakkami oqaatseqatigiit allanngortinneqarput imaalillugit ”imigassanik aalakoornartortalinnik nioqquteqarsinnaanermut sassaalliuteqarsinnaanermullu akuersissut atorunnaarsinneqarsimappat akuersissuteqartarnermut aalajangiisartunut ingerlaannaq utertinneqassaaq”.

Ataasiaannartumik akuersissutit pillugit aalajangersakkamut atatillugu KANUKOKA-mit oqaatigineqarpoq nal. 03.00-p tungaanut sassaallersinnaatitaanerup qinnuteqarnikkut immikkut akuerineqarfiusinnaasutut oqaatigineqarnera kukkusumik paasineqarsinnaasoq, tassa ataasiaannartumik akuersissummik qinnuteqarnermi nal. 24.00-p kingorna sassaallersinnaanermut akuersissummik qinnuteqartoqarnissaa ilimagineqarsinnaammat. Oqaaseqaat naalackersuisoqarfimmit tusaatissatut tiguneqarpoq aammalu inatsisip oqaasertai allanngortinneqarlutik, taamaalilluni pissutsit immikkut ittut atuutsillugit nal. 03.00-p tungaanut sassaallersinnaanermut akuersissuteqartoqarsinnaassalluni.

Pikkorissartitsinermi ingerlatassanut inuussutissarsiutinik ingerlataqartut namminneq aningaasaliinissaannik inatsimmit peqquneqarsinnaanersut KANUKOKA-mit ilimagineqanngilaq. Inatsisip oqaasertai naalakkersuisoqarfimmit allanngortinneqarput, taamaalilluni imigassanik aalakoornartulinnik illersorneqarsinnaasumik tuniniaaneq sassaalliuteqartarnerlu pillugit imigassamik aalakoornartulimmik tuniniaanermik sassaalliuteqartarnermillu sulisut tamarmik pikkorissartinneqarsimassallutik.

Inuusuttuaqqanut 18-it inorlugit ukiulinnut sassaalleqqusinnginnermi siunertarineqartoq ersarinngitsoq KANUKOKA isumaqarpoq. Aalajangersagaq naalakkersuisoqarfiup inatsisissatut siunnersuummit peerpaa.

Piffissap sassaallerfiusup naanerata kingorna piffissaq siulleq pillugu aalajangersagaq piffissamut matuffiusartumut naapertuutinngimmat KANUKOKA-mit erseqqissaatigineqarpoq. Oqaaseqaat naalakkersuisoqarfimmit tusaatissatut tiguneqarpoq kukkuneq iluarsineqarpoq.

Imigassaq Ikiaroorartorlu pillugit Siunnersuisooqatigiit pillugit aalajangersakkamut atatillugu KANUKOKA-mit nalornissutigineqarpoq aalajangersagaq ”Siunnersuisooqatigiit Peqqissutsimut Naalakkersuisoqarfiup ataani katitigaapput” qanoq paasineqassanersoq kiisalu kommunini ilaasortaaitat qanoq toqqarneqartarnissaat paasiuminaatsinneqarluni. Imigassaq Ikiaroorartorlu pillugit Siunnersuisooqatigiit siunnersuinermik ingerlatsisussaapput apeqqutit imigassamut ikiaroorartumullu nalinginnaasumik attuumassutillit pillugit Naalakkersuisunut siunnersuisussat. Imigassaq Ikiaroorartorlu pillugit Siunnersuisooqatigiit pillugit inatsimmi oqaasertat naalakkersuisoqarfimmit allanngortinneqarput aammalu siunnersuisooqatigiit katitigaanerat pillugu nalunaarummi aalajangersaassalluni.

Inuit pinerlussimasut neriniartarfinni sassaallertarfinnilu aalajangersimasuni isersimasinnaanerannik politiit inerteqquteqarsinnaanerat pillugu aalajangersakkamut atatillugu KANUKOKA-mit oqaatigineqarpoq pinerluuteqarsimanermik paasisaqarnissami pisimasut nassuerutigineqarsimanissaat eqqartuussutikkullu aalajangersaavigineqarsimanissaat pisariaqartoq. Oqaaseqaat naalakkersuisoqarfimmit tusaatissatut tiguneqarpoq aammalu oqaaseqaatit ima allanngortinneqarput pinerluut nassuerneramik eqqartuussutikkulluunniit aalajangernermit paasineqarsimassasoq piumasaqaataassalluni.

Carlsbergimit tusarniaanermut akissut

Carlsberg Breweries A/S sinnerlugu imigassaq pillugu siunnersuummut saqqummiunneqartumut akissuterput matumuuna nassiuppara. Ilanngussami pingaarnertut immikkoortut makkuupput:

- 1. Tusarniaassummi tunngavigineqartut*
- 2. Kalaallit Nunaanni imigassamik aalakoornartortalimmik atuinerup ineriartornera*
- 3. Inuiaqatigiinni kinguaariinnilu nutaani imigassamik aalakoornartortalimmik peqqinnartumik atuisinnaaneq*
- 4. Anngiortumik tuniniaasoqarnerulersinnaanera*
- 5. Nittarsaassinissamut/ersarissuutitsinnginnissamut inerteqquteqarneq*
- 6. Imigassat aalakoornartortallit niuertarfinni assiaqusersorneqarnissaat*
- 7. Eqikkaaneq siunissamilu isiginiagassat*

1 Tusarniaassummi tunngavigineqartut

Tusarniaanermi matumani tunngavissat makku atornerqarput:

- *Carlsberg inuiaqatigiit sinnerit assigalugit innutaasut peqqissuunissaat, taamaalillunilu imigassamik aalakoornartortalimmik atuinikkut ajoqutaasinnaasut nungusarneqarnissaat kiisalu imigassamik aalakoornartortalimmik peqqinnartumik akisussaassuseqartumillu atuisinnaanissap siuarsarneqarnissaa pingaartillugu soqutigisaraa. Ajoqutaasumik atuisinnaaneq tunngavigalugu inatsisinik maleruaqqusanillu ilusilersuinikkut inuiaqatigiit sinnerisa akornuserneqannginnissaat killilersuivigineqannginnissaallu pingaaruteqarpoq. Tamatumani eqqarsaatigineqarput assersuutigalugu niuertarfinni imigassamik aalakoornartortalinnik killilersuineq, innuttaasut nalinginnaasut pisisinnaanerannik killilersuisut kiisalu niuernerminingaaasartuutit qaffakkiartornerannik kinguneqartussat.*
 - *Taamaattumillu Kalaallit Nunaanni imigassamik aalakoornartortalimmik akisussaassuseqarnerusumik atuilertartorluni pitsaanerusumik ineriartornerup ingerlaannarnissaa Carlsbergimit kissaatigineqarpoq. Tamatumali peqatigisaanik erseqqissaatigisariaqarparput inatsisissatut siunnersuut immikkoortunik arlalinnik imaqarmat imigassamik aalakoornartortalimmik peqqissumik atuinissamut ineriartornermut siursaataanngitsunik, akerlianillu imigassamik aalakoornartortalinnik anngiortumik nioqquteqarnerulernissaanut tunngavissaqalersitsisinnaasunik.*
 - *Imigassamik aalakoornartortalimmik atornerluineq isumaginninnikkut inuttullu annertuumik ajornartorsiuteqarnerup kingunerigajuttarpaa nalinginnaasumik killilersuinerit pinnagit siunnerfeqartumik inuillu ataasiakkaat eqqarsaatigalugit suliniuteqarfiusariaqartoq. Imigassamik atornerluilersinnaanerup akiorniarneqarnissaa aammalu imigassap inuiaqatigiinnit isumasuartumik akisussaassuseqartumillu atugaalernissaa eqqarsaatigalugu ilinniartitaaneq paasitsiniaanerlu aqqutissaalluartut Carlsbergimit isumaqarpugut.*
 - *Aammattaaq isumaqarpugut imigassamik aalakoornartortalinnik nioqquteqarneq pisortatigoortumik pisiniarfissat aqqutigalugit ingerlanneqassasoq, taamaalillutalu inatsisinut naapertuutinngitsumik, assersuutigalugu inuinnaat niuertarfiit piffissat nioqquteqartarfiisa avataatigut imigassamik aalakoornartortalinnik nioqquteqartarnerat akerleraagut.*
- 2 Kalaallit Nunaanni imigassamik aalakoornartortalimmik atuinerup ineriartornera Ukiut qulikkaar kingulliit ingerlanerini Kalaallit Nunaanni imigassamik aalakoornartortalinnik atuineq annikilliartuinnartoq misigaarput aammalu kisitsisitigut paasissutissat kingulliit takutippaat Danmarkimi imigassamik aalakoornartortalinnik atuinermit annikinnerulersimasoq. Carlsbergimit naliliivugut tamatumunnga pingaartumik pissutaasoq inuiaqatigiinni innuttaasullu akornanni isummat allanngorsimanerat, tamatumani imigassat aalakoornartortalit pillugit isornartortaqtitsinerit ullumikkut annertunerullutik kinguaariinnut siullernut sanilliullugu. Kalaallit Nunaanni ukiuni kingullerni 10-15-ini ineriartortoqarnerata takutippaa qangaanerusoq unammilligassat ilaat qaangerneqarsimasut aammalu ullumikkut imigassaq aalakoornartortalik peqqinnarnerujussuarmik atugaalersimasoq ataatsimut isigalugu isumaqarpugut – minnerunngitsumik atuisut inuusunnerusut 18-ini 25-inut ukiullit eqqarsaatigalugit. Imaanngilarli imigassamik aalakoornartortalinnik atugaqarnerup kingunerisinnaasai pingaartumillu imigassamik aalakoornartortalimmik atuvallaarneq pillugit paasitsiniaanermik ilinniartitsinermillu suliniutit ingerlatiinnassanngikkivut.*

Erseqqissaatigerusupparput imigassamik aalakoornartortalimmik killilersuinikkut ajoqutaasumik atuneq annikillisinneqassasoq misilittakkatta suulluunniit takutinngimmassuk. Tamanna aatsaat anguneqarsinnaavoq ilinniartitsinikkut aammalu ingerlatsisut assigiinngitsut suleqatigiinnerisigut – tamatumani ilaatigut pineqarlu tik maqitsisarfiit, niuerfiit, neriniartarfiit ilinniartuullu.

Imigassamik aalakoornartortalimmik peqqinnarnerusumik atuilernissap siuarsarneqarnissaanut Carlsbergimit tapeeqataarusuppugut isumaqarpugullu innuttaasut imigassamik aalakoornartortalimmik akisussaassuseqartumik atuilernissaat nukittorsarniarlugu ingerlatsisut tamarmik suleqatigiinnissaat sapinngisamik kaammattuutigineqartariaqartoq. Tamatumani minnerunngitsumik anguniarneqassalluni atuisut peqqinnissakkut ilisimasallit kaammattuutigisaannik annertunerusumik imigassamik aalakoornartortalimmik ullumikkut atuisut ikilisarneqarnissaat.

3 Inuiaqatigiinni kinguaariinnilu nutaani imigassamik aalakoornartortalimmik peqqinnartumik atuisinnaaneq

Kalaallit Nunaanni immiaaqqanik niuernermi pingaarnertut ingerlataqartut ilagimmatigut soorunami akisussaaffeqarpugut aammalu atuisutta imigassamik aalakoornartortalimmik peqqinnartumik atugaqarnissaat kissaatigaarput. Imigassamik aalakoornartortalimmik peqqinnartumik atuinissaq pillugu attaveqatigiinnermik atuisut tusaaniarnerulernerat ilutigalugu peqqissartumik imernissaq pillugu oqariartuutigut annertusarpavut. Imigassamik aalakoornartortalimmik isumasuartumik atuisartut atuilersinniarlugit tamanna iliuutsitta arlallit ilagiinnarpaat. Imigassamik aalakoornartortalinnik peqqinnartumik atuneq Carlsbergip isumaa malillugu tassaavoq imigassamik aalakoornartortalik pillugu atuinerup ersarissuunnissaa. Imigassap aalakoornartortalip toqqortorneqarnissaa kissaatiginngilarput – aammalu imigassamik aalakoornartortalimmik atuisut toqqortorneqarnissaa kissaatiginagu. Aatsaat tamakkiisumik ammasuuneq pilerpat ikittuinnaat imigassamik aalakoornartortalimmik peqqinnangitsumik atuisut oqariartuuteqarfigisinnaassavavut. Taama atugaqartut killilersuiffigeqqinniaraanni attaviginiarnerat inornarnerulissaat aammalu atornerluisoqarpat tamatumani iliuuseqarfiginiarnera ajornakusoornerulissalluni. Kalaallit Nunaanni niuerneq atuisullu eqqarsaatigalugit iliuuserisagut eqqarsaatigalugit amerlanerpaat imigassamik aalakoornartortalimmik pitsaasumik perorsarimasumillu atuisinnaassuseqartuusut isumaqarluinnarpugut.

4 Anngiortumik tuniniaasoqarnerulersinnaanera

Tunnngavilersuut alla tassaavoq inerteqquteqarnerit (sukatereqqinnerit) angerlarsimaffimmi immiornissamut aammalu imigassamik aalakoornartortalinnik anngiortumik nioqquteqarnissamut kajumissutsimik annertunerulersitsisarmata. Tamanna ajornartorsiutitut annertuutut isigaarput – minnerunngitsumik Kalaallit Nunaanni inuiaqatigiinnit saniatigut tuniniaanermik nassataqarmata aammalu unnukkut unnuakkullu immiaaqqanik biilit atorlugit akisunaaraluni tuniniaanermik ajoraluartumik nassataqartarmata.

Imigassamik aalakoornartortalinnik tuniniaanerup pisortatigoortumik tuniniaasarfimmiiginnarnissaa inatsisiliortunit tamani soqutigineqassasoq ilimagineqartariaqarpoq. Taamaattoqanngippat kisitsisitigut paasisutissaatit, akitsuutini akiliuteqartarnerit nakkutilliivigineqarsinnaassanngillat aammalu atuisut, niuertarfiit pisortallu karsii (akitsuutini isertitanullu akileraarutini akiliisoqartannginneratigut) pilliutigalugit tuniniaasartut ataasiakkaat annertoorujussuarmik iluanaaruteqartarlu tik.

Imeruarsaatit puui pillugit nalunaarut piffissap ilaani tamanut ammaaffigineqassappat ajornartorsiut tamanna annertuseriaannassaaq, taamaalillunilu qillertuusat pisiarinqarsinnaalissallutik. Qillertuusat takuinnarlugit naliliinnarlugillu akitsuutinik akiliiffiusimasutut nalilerneqarsinnaanngitsut. Taamaalillunilu niuertarfinni imigassanik aalakoornartortalinnik nioqquteqarsinnaanermut ammasarfuit avataasigut anngiortumik tunibiaanissamut inatsit kajumissaariinnarani aamma pisortatigoortumik periutsit avataatigut eqqussuinissamut periarfissaqalernermik nassataqassaaq.

5 Nittarsaassinissamut/ersarissuutitsinnginnissamut inerteqquteqarneq

Imigassanik aalakoornartortalinnik allagarseeqqusinnginnermut nittarsaasseqqusinnginnermullu inatsisissatut siunnersuummi oqaasertat eqqarsarnartoqartippavut. Inatsisissatut siunnersuummut nassuiaatini oqaatigineqarpoq meqqit, saqqarmiuisat, ilisarnaatit assigisaallu atoqqusaanngitsut. Suliffeqarfiit atuisartunik attaveqarsinnaanissaat pituttorsimannngitsumik niuernermi aalajangiisuusumik tunngaviulluinnarpoq. Suliffeqarfiup ilisarnaataanik il.il. takutitsisinnaanermi siunertarineqartoq tassaavoq atuisup nioqqutissiamik ilisarinnissinnaanissaa aammalu ilisarnaatit imigassanik aalakoornartortalinnik imernerup ajoqutigisinnaasaasa annertussusiat eqqarsaatigalugu ilisarnaatit sunniuteqarneq ajorlutik. Akerlianik attaveqatigiinnerup imarisai tamatumanilu oqariartuutit maleruagassiorneqarnissaat kissaatigineqarpat tamanna allaavoq. Taamaattorli tamatamani oqaatigineqassaaq akisussaassuseqartumik nittarsaassinissaq pillugu piumasqaatit sukannersut Carlsbergimit malinneqartuarmata, tassungalu ilanngullugu annertuallaanngitsumik atuinissaq, pingaartumik meeqqanut il.il. sammititanik ilanngussinngisaannarnissaq kaammattuutigiuarlugu. Aammattaaq misissuinerit takutippaat imigassanik aalakoornartortalinnik nittarsaassineq imigassanik aalakoornartortalinnik ajoqutaasinnaasumik atuinerup qaffariaateqarneranut toqqaannartumik peqquataasinnaanngitsut. Akerlianik atuisartut nioqqutissanik/nittarsaanneqartunik toqqaasinnaanersanut nittarsaassineq sunniuteqarsinnaavoq. Aammattaaq maqitsiveqarpoq maqitsivilinnullu peqatigiiffearluni paasititsiniaanermik sunniuteqarluartumik ingerlatsisunik aammalu imigassanik aalakoornartortalinnik ajoqusiisinnaasumik atuinerup annikillisarneqarneranut sunniuteqartunik. Tamatamani ilaatigut pineqarpoq imigassamik aalakoornartortalinnik danskit suleqatigiiffiat (Alkoholpartnerskabet) Sundhedsstyrelsimit aningaasaliiffigineqartarluni nioqqutissiortut niuertullu akimorlugit imigassamik aalakoornartortalinnik akisussaassuseqarnerusumik atuinissaq pillugu ukiuni arlalinni paasititsiniaasartoq. Inatsit sukannerusumik oqaasertalerneqassappat tamanna ajornarnerulersinneqassaaq, aallaallumi ingerlanneqarnissaa ajornarsivissalluni.

Imigassanik aalakoornartortalinnik qanoq ikkaluartunilluunniit neqerooruteqaqqusiunnaarnissaq inatsisissatut siunnersuummi eqqunniarneqarpoq, tamannalu unammilleqatigiinnermut annertuumik akimmisaartitsilissaaq. Nioqqutissanik neqerooruteqarsinnaajunnaartitsisoqassappat tamanna niuerfinni aningaasaqarnermi unammillersinnaassutsimut pingaaruteqarluinnartumut annikillisaataassaaq. Aammattaaq nioqqutissiat nutaat Kalaallit Nunaanni niuerfinni nittarsaanneqarnissaat ajornakusuulissaaq, tamannalu nioqqutissat pisiniarfinni atuisartunit ilisimaneqareersut unammilleqatigiinnikkut annertuumik akueriuminaatsumillu pitsaanerusumik inissisimalissallutik. Tamatuma saniatigut imigassanik aalakoornartortalinnik tunisassiortut eqeersimaarnerpaat akitigut unammillersinnaanngikkunik niuerfinni pissarsilluarnissamik

ajornakusoortitsinerulissapput. Aammattaaq oqaatigineqassaaq ilisimatusaatit tamarmik takutimmassuk imigassamik aalakoornartortalimmik atorerluisut amerlasuujusutut taaneqarsinnaanngitsut akit qanoq ikkaluarpataluunniit maluginninniartarnerat annikitsuusoq. Allatut oqaatigalugu atuisartut akisussaassusilimmik atuisartut siunnersuummit pillarneqaannassapput.

6 Imigassat aalakoornartortallit niuertarfinni assiaqusersorneqarnissaat Niuertarfinni imigassamik aalakoornartortalinnik assiaqusersuisarneq pillugu Danmarkimi misilittakkat ima takutitsipput:

1) assiaqusersuinissamik piumasagaateqartoqassappat inuussutissarsiummik ingerlataqartut aqutsinikkut annertuumik artukkerneqartartut

2) imigassaq aalakoornartortalik pillugu politikikkut mianerisassat oqartussaaffimmi allami isumagineqarpata pitsaanerpaasoq

3) niuertarfiit, soorlu kioskit, naatitanik niuertarfiit pizzarniarfiillu amerlasuut assiaqusersuinissamik maleruaqqusat malinneq ajorpaat, tamannalu angiortumik/inatsisit malinnagit niuerfinni unammilleqatigiinnermik akueriuminaalluinnartumik nassataqartarluni. Piffissat matusarfiit pillugit inatsisip ammanerulersinneqarnerata kingorna qanoq pisoqarsimaneranut kisitsisinik eqqortunik pigisaqartoqangilaq, niuertarfinnilli aqutsisunit misilittakkat tassaapput ammasarfiit sivitsornerisigut (assersuutigalugu 7-Eleven, Døgn Netto aamma benzinamik tuniniaaviit) ammanerulersitsineq iluaqutigimmassuk kioskit, naatitanik niuertarfiit pizzaarniarfiillu maleruaqqusanik maannamut atuuttunik malinninngitsut pilliutigalugit. Imigassamik aalakoornartortalinnik assiaqusersuineq ininik immikkut ittunik pilersitsinikkut pissasoq inatsisissatut siunnersuummut nassuiaatini aamma oqaatigineqarpoq.

Assiaqusersuinissamik piumasagaat qanoq annertutigisumik atuutissanersoq ilisimaneqangilaq, aammattaaq oqaatigineqarluni imigassat aalakoornartortallit pisinianut allanut takusinnaatinneqassanngitsut, soorluttaaq siunnersuutigineqartoq pisiniaq imigassamik aalakoornartortalinnik pisiniaqartut sullinneqarnissaannut karsinik akiliisarfinnik immikkut ittunik niuertarfiit pilersitsissasut. Siunnersuutip inuussutissarsiummik ingerlataqartut annertuumik artukkissavai, soorluttaaq niuertarfiit mikinerit imigassanut aalakoornartortalinnut ininik immikkut pilersitsinissaannik piumasagaammik eqquutsitsiniarnissartik ajornakusoortissagaat.

Taamaaliornikkut niuertarfiit anginerit mikinerillu akornanni unammilleqatigiinnermik equngalersitsissapput – niuertarfiit tamarmik angissusissaat pillugu sukaterisoqarnianngippat – tamannalu aningaasartuutit amerlinerannik taamaalillunilu atuisunut akigitinneqartut qaffannerannik kinguneqaannassaaq. Taamaaliornikkullu aamma imigassamik aalakoornartortalimmik ajoqusiisinnaasumik atuineq annikillisinneqarsinnaanani.

7 Eqikkaaneq siunissamilu isiginiagassat

Inatsisissatut siunnersuut akuerineqassappat tamanna imigassamik aalakoornartortalimmik peqqinnarnerusumik atuinerup ukiuni kingullerni amerlasuuni Kalaallit Nunaata tusaamasaatigineqarsimasaata ineriartoqqinnissaanut siuarsaataanaviannginnera ernummatigaarput. Akerlianik inatsisissatut siunnersuut atorerluisut atorerluinerulernerannik siuarsaataassasoq, niuertarfinni aningaasartuutit amerlanerulernerannik kinguneqassasoq aammalu inatsisit avaqqullugit nioqquteqarnissamut kajumissuseqarnerulersitsissasoq ilimagilluinnarparput. Tamatuma peqatigisaanik ilimagilluinnarparput inatsisissatut siunnersuut

imigassamik aalakoornartulimmik ajoqusiisinnaasumik atuineq naammaginartumik sunniuteqarnavianngitsoq aammalu siunnersuummi anguniakkat anguneqarnissaat iluatsinnavianngitsoq.

Nunani allani imigassanik aalakoornartortalinnik ajoqusiisinnaasumik atuinerup annikillisinniarnani misilittakkat pitsaasuupput, tamatumalu peqatigisaanik niuerneq tunngavigalugu maleruagassiisarnissap pingaartinneqarnissaa attanneqarluni. Suliniuteqarnermi tunngaviusumik maleruaqqusat arlariittariaqarput aammalu ingerlatsisut assigiinnigitsut akimorlugit tunisassiortut suleqatigiillu imminnut maleruagassiortariaqarlutik.

Carlsbergimit nalilerneqarpoq Kalaallit nunaanni imigassamik aalakoornartortalimmik atuineq ataavartumik pitsanngorsarniarlugu, tassungalu atatillugu peqqissuseq pitsaanerulersinniarlugu tamakkununnga tunngasunik ingerlataqartut tamaasa peqataasinnerisigut aammalu nunanit allanit misilittagarineqartut isumassarsiorfiginerisigut Namminersorlutik Oqartussat pitsaanerpaamik angusaqarsinnaasut. Tamatumani ujartorneqartoq tassaavoq paasititsiniaaneq aqqutigalugu imigassamik aalakoornartortalimmik atuinerup peqqinnarnerusumik ingerlalernissaa aammalu inatsimmik killilersuinerusumik pinnagu imminut maleruagassiorsinnaanissaq.

Akissut:

Carlsbergimit saqqummiunneqarpoq Kalaallit Nunaanni atuineq appariartortoq. Saqqummiussineq eqqorpoq imigassap akoqanngitsup, ukiuni kingullerni 30-ni eqqunneqarsimasoq affaannangorsimavoq. Kisianni imigassamik aalakoornartulimmik eqqussuineq tunisassiornerlu pillugit Naatsorsueqqissartarfiup 2016-imi nalunaarusiaani allassimavoq imigassamik 5,4 pct.-imik aalakoornartulimmik atuineq qaffariaateqarsimasoq. Inuit tamarmik 14-it sinnerlugit ukiullit 2015-imi agguaqatigiissillugu sapaatip akunneranut immigartoorfiit 10,6-it imertarpaat, 2016-imi sapaatip akunneranut atuineq agguaqatigiissillugu immiartoorfiit 11,2-jullutik.

Aammattaq ukiut siuliini unammilligassat Kalaallit Nunaanni ukiut kingulliit 10-15-it ineriartornerup nassatarisaanik qaangerneqarsorinartut Carlsbergimit aamma saqqummiunneqarpoq. . Naalackersuisoqarfik isumaqarpoq tamatuminnga nunatsinni innuttaasut akornanni misissuinermit inernerit takutitsinngitsut. Kinguaassiuutitigut kannguttaatsuliornerit, nakuusernerit, imminortoqartarnerata, atonerluisoqarneratalu il.il. annertuumik atugaanerisa takutippaat inuiaqatigiit annertoorujussuarmik ajornartorsiuteqarfiusut pitsaanngitsumik ingerlaneq unitsinniarlugu annertuumik iliuuseqarfigineqartariaqartunik.

Carlsbergimit tikkuarneqarpoq killilersuinerit sukannererusut kingunerissagaat anngiortumik nioqquteqarnerup annertusinissaanut tunngavissaalluarsinnaasut. Naalackersuisoqarfimmit akuerineqarsinnaavoq killilersuinerit imigassanik aalakoornartortalinnik akuersissutigineqanngitsumik nioqquteqarnissamut tunngavissaliisinnaasut. Taamaattorli naalackersuisoqarfiup nalilerpaa tamatumani ingammik pissutaanerussasut nioqquteqarnermi ammasarfiit killilersorneqarnerat, kiisalu aammattaq ilaatigut sassaalliuteqarsinnaanermi. Taamaattorli inatsisissatut siunnersuummik tamakkununnga tunngasut annikillineqanngillat ammasarfinnut atuuttunut naleqqiussilluni, taamaattumik naalackersuisoqarfik isumaqarpoq

inatsisissatut siunnersuutip kingunerinaviannngikkaa siunertaanngitsumik imigassamik aalakoornartortalinnik akuerineqanngitsumik nioqquteqarnermik annertusiartortoqarnissaa.

Imigassamik aalakoornartulinnik akullit nittarsaassutigineqarnerat imigassamik peqqinnanngitsumik atuinerup annertusineranut toqqaannartumik atassuserneqarsinnaanngitsoq misissuinerit takutikkaat Carlsbergimit oqaatigineqarpoq.

WHO-p inassutigai imigassamik aalakoornartortalimmik tuniniaanissamik avammut nittarsaassisarnermut atatillugu killilersuinissat pitsaaliuinermi iliuuserisassat pingaaruteqartuusutut.

WHO-p allappaa ingammik meeqqat inuusuttullu avammut nittarsaassisarnermut atatillugu eqqorneqarsinnaasut, aamma taamaattumik pingaartuusooq tamatumunnga tunngatillugu iliuuserisassatigut meeqqat inuusuttullu imigassamik aalakoornartortalimmik avammut nittarsaassinermi illersorneqarnissaat siunertarineqarnerussasoq.

Nunarsuaq tamakkerlugu peqqinnissakkut suleqatigiiffiup WHO-p imigassaq pillugu Europami nalunaarutaani, "European Conference on Health, Society and Alcohol, 1995-imeersumi pingaartinneqarpoq imigassamik aalakoornartulimmik nittarsaassinissamut illersorneqarlutik meeqqat kikkulluunniit peroriartorsinnaatitaassasut.

Niuertarfimmi imigassamik aalakoornartortalimmik akullit assiaqusersorneqarnerannik

Danmarkimi misilittakkat Carlsbergimit oqaatigineqarput, tamatuma kinguneraa

inuussutissarsiutinik ingerlatsisunik artorsartitsineq, tassani imigassamut politikimik

mianerinninneq pitsaanersumik allani aammattaaq kioskini, naatitaarniani aamma pizzaniarfinni

il.il. pitsaasumik assersuinissamut maleruaqqusat malineqanngillat, tamatuma kingunerisaanik

unammillernermut tulluanngitsumik kinguneqarpoq aaqqissuussaannngitsumik niuernerimik

ingerlatsisunut iluaqutaasumik. Assersuinissamik siunertaavoq imigassat aalakoornartortalli

nioqqutissanit ulluinnarni atugassanit immikkoortinneqarnissaat, taamaalinikkut meeqqat

inuusuttullu imigassat aalakoornartortallit ulluinnarni nioqqutissatut isiginnilissanngimmata.

Imigassamik ajoqusiinnaasumik atuneq annikillisinniarlugu nunani allani misilittakkat pitsaasut

Carlsbergimit innersuussutigineqarput, tamatumani tunisassiorneq pillugu tunngaviusumik inatsisit

tunisassiortullu namminneq maleruagassiorsinnaanerit kiisalu ingerlatsisut assigiinngitsut

akimorlugit suleqatigiinneq suliniutigineqarlutik. Carlsbergip tamatuma kingorna erseqqissarpai

danskit akornanni imigassamik aalakoornartortallit pillugit suleqatigiit akornanni ataqatigiittarneq,

suleqatigiiffik ukuninnga peqataaffigineqarpoq Dansk Erhverv, De Samvirkende Købmænd,

HORESTA, Danmarks Restauranter & Caf er, GODA, Vin og Spiritus Organisationen i Danmark

og Bryggeriforeningen. Peqatigiilluni suleqatigiiffiup sulissutigaa Danmarkimi imigassaq pillugu

akisussaassuseqartumik kultureqarnissaq. WHO-mit inassutigineqarpoq peqatigiilluni

suleqatigiinnissa aamma soqutigisallit akornanni pitsaanerusumik ataqatigiissaarineq kiisalu

isumalluutit annertunerusumik piareersarsissaanissaat ataatsimoortumik iluuseqarnissamut

ajoqutaasumik imigassamik atuinerup pinngitsoortinneqarnissaanut.

Pisiffiup tusarniaanermut akissutaa

Innuttaasut peqqissuunissat Pisiffimmit assut pingaartinneqarpoq aammalu imigassamik

aalakoornartortalimmik atuneq annikillisinniarlugu tamanut pitsaanerpaamik angusaqarniarluni suleqatigiinnissaq soqutigiuaannarparput.

Tusarniaanermut 26. Aprilimi allakkanut, suliaq nr.: 2017-1548, arlalinnik oqaaseqaatissaqarput. Maluginiaquarput tusarniaanermut akissuterput 2. Juni 2016-imeersoq sulilu atuuttoq. Taanna kingullinngorlugu ilanngunneqarpoq.

Inatsisissatut siunnersuummi immikkoortoqarpoq arlalinnik tapersersorsinnaasatsinnik.

Taamaattorli arlalinnik nangaanartortaqaartitaqarpugut oqaloqatigiissutigerusutatsinnik:

- Siunnersuuteqarpoq arlalinnik oqaasertamikkut amigaateqartunik aammalu paasinninnissamut nalornissuteqarfiusinnaasunik. Soorlutaaq immikkoortoqartoq soqutigisaqaqatigiit akornanni oqaloqatigiiffigineqarsinnaasutut isigineqartunik. Siunnersuutit tamakkiisumik kingunerisassaas pillugit paasissutissartaqaangitsut inuussutissarsiummik ingerlataqartunit isummerfigiuminaapput.
- Siunnersuummi immikkoortoqarpoq Pisiffiup najukkami piginnaasaanik ineriartortitsinissamut aqutsinermillu ineriartortitsinissamut periarfissaanik annikilliliisunik, tamatumunngalu taarsiullugu avataanit sulisussarsiornissamik pisariaqartitsilersitsisunik
- Innuttaasut peqqissuunissaat taama suliniuteqarneq pissutigalugu pilliutigineqassava? Inatsimmi tassani annertoorujussuarmik killilersuiffiusumi aningaasartuutit nioqqutissanut tamanut tutsinneqassapput. Taamaalillunilu nioqqutissat akii tamarmik qaffassapput, tamannalu innuttaasut peqqissuunissaannut pitsaangitsumik sunniuteqarsinnaavoq.
- Imigassaq aalakoornartortalik pillugu inatsisip taama killilersuitiginikkut peqqissutsikkut pitsaasumik sunniuteqarsinnaanera uppersarsarneqarsinnaanngilaq.

Niuertarfittut ingerlatsinitsigut inooqataanikkut akisussaaqqarpugut ingerlakkusutatsinnik aammalu ingerlaavartumik arlalitsigut siunnersuuteqarfigisartakkatsinnik ingerlatsisut, suliniaqatigiiffiit allat, siunnersuisoqatigiit aalajangiisartullu aammalu

Naalakkersuisut/Inatsisartut akornanni oqaloqatigiinnerup qanoq

pitsaangorsarneqarsinnaaneranut. Assersuutigalugu siunnersuutigaarput soqutigisaqaqatigiinnit tamanit peqataaffigineqartumik aalajangiisartunik/siunnersuisoqatigiinnik pilersitsisoqassasoq, peqatigiillutik imigassamik aalakoornartortalimmik nittarsaassisarnermut pitsaaliuinermillu paasititsiniaanermut najoqqutarisassiorsinnaasunik. Kikkut tamarmik akisussaaqqiminnut tunngassutilinnik ingerlataqarnissaannut tamanna tunngavissiisaaq.

Illuatungeriittut suliniummi peqataagutta piginnittuuneq isiginiarneqarnerussasoq isumaqarpugut.

Akerlianik suliamik ingerlataqartut qinikkanit neriniartarfimmik ingerlatsisut, niuertarfimmik ingerlatsisut, politiit peqqinnissaqarfiulluunniit unammilligassaannik, periarfissaannik killilersorneqarnissaannilluunniit ulluinnarni nalaattagaqaangitsunit pinngitsaalineqassappata tamanna tatiginninnginnermik pilersitsisinnaavoq. Taama suleqatigiittoqalertuuppat nunatsinni imigassaq eqqarsaatigalugu annertuumik allannguisinnaavugut pingaartumillu inuusuttut aalakoorniaannarneq siunertaralugu imertarnerat iliuuseqarfigisinnaallutigu.

Imigassamik aalakoornartortalimmik atuineq appartittariaqaripput Pisiffimmit assut taperserneqarpoq. Isumaqarpugut tamanna pitsaanerpaamik ingerlanneqarsinnaasoq

pitsaaliuinnikkut aammalu kinguaariinnut inuusunnerusunut ukiualuit qaangiuppata inuiaqatigiinni maligassiuissusanut sammitinneqartunik suliniuteqarnikkut.

Inatsimmik taama killilersuitigisumik atuutsinniarneqartumik periuseqarnissaq pitsaanerpaangitsoq isumaqarpugut, tamatumani peqqissutsimut sunniutissat pitsaasut uppersarsarneqarsinnaanngimmata. Taamaattumillu niuertarfiit annertunerusumik killilersorneqannginnissaat Pisiffimmit kaammattuutigaarput.

Maluginiarparput nunat avannarliit allat Naalakkersuisunit sanilliunneqartuartut.

Sanilliunneqartartut siammasinnerunissaat aammalu inatsimmut nutaamut atatillugu nuani avannarlerni kisitsisitigut paasissutissat taamaallaat atorneqannginnissaat kaammattuutigerusupparput.

Europami nunani inuusuttut nunani avannarlerni inuusuttunut sanilliukkutsigit nunani avannarlerni tamani (Islandi pinnagu) annertuumik suliassaqrput. ESPAD-mit nalunaarusiami (the European School Survey Project on Alcohol and Other Drugs) 2016-imi ukiakkut saqqummiunneqartumi Europami inuusuttut imigassamik atuisarnerat sanilliunneqarpoq, tamatumani uppersarneqarluni nunani avannarlerni inuusuttut tassaasut Europami imigassamik aalakoornartortalimmik atuinerpaat. Europami nunanit 35-sunit Danmarki siuttuuvoq, Sverige pingajuulluni, Finlandi sisamaralugu, Norge arfineq marloriarlugu aammalu Savalimmiut qulingiluariarlugu.

Aammattaaq Island kisitsisitigut paasissutissat malillugit siusinnerusukkut siuttuusarsimavoq, taamaattorli imigassamik aalakoornartortalimmik atuneq pillugu inuusuttut isumaat allannortissinnaasimallugit aammalu ESPAD-mit misissuineq malillugu 26-tut inissisimalerluni. Soqutigisaqaqatigiit tamarmiusut siunissamat ungasissumut isigaluni suleqatigiinnerisigit naalakkersuinnikkut piunassusilimmik suliniuteqarnikkut iluatsitsisumik pilersitsineq tamatumani pineqarpoq aammalu ilaatigut timersornikkut kultureqarnikkullu neqeroorutit pingaarnerutillugit annertuumik paasitsiniaaneq pitsaaliuinerlu qitiutillugit aallunneqarsimallutik.

Islandimi immikkut ittunik niuertarfeqarpoq naalagaaffimmit aqunneqartunik, taamaattorli nittarsaassineq neqerooruteqartarnerlu killilersuiffigineqarnatik. Pissutsit taakku assersuutigalugu Norgemi Sverigimilu pissutsit assigilluinnarpaat. Nunat akornanni assigiinngissut tassaavoq isummat allannorsimanagerat inuusuttut allanik toqqagassaqrarneranik takutitsinikkut anguneqarpoq.

Aamma isiginiagassat ilaat tassaavoq nunat inuusuttut annikinnerpaamik imertoqarfiit, tassalu Frankrig (22), Grækenland (29) aammalu Italien (30), taakku imigassamat aalakoornartortalimmut inatsimmik ammasumik tamarmik peqarlutik. Nunani taakkunani imigassaq aalakoornartortalik ulluinnarsiutigineqarpoq ileqqunullu ilaalluni.

Tamatuma paatsuugassaannigsumik takutippaa inerteqquteqarneq kissaatigineqartutut sunniuteqarneq ajortoq. Inatsit killilersuisoq ilumut sunniuteqarluartarnersoq uppersarsaatissaqanngilaq. Imigassanik aalakoornartortalinnik immikkut niuertarfiit uppersarneqarsinnaasumik sunniuteqarsimagaluarpata nunani avannarlerni nunat inuusuttut inersimasullu eqqarsaatigalugit Europami imigassamik aalakoornartortalimmik atuinikinnerpaat ilagisimassagaluarpaat. Taamaannngilarli. Aamma Islandimi nittarsaassinissamat neqerooruteqarnissamullu inerteqquteqartoqanngikkaluarpoq nikeriartoqarsimavoq. Killilersuinerit nunatsinni imigassamik aalakoornartortalimmik atuinermik kissaatigineqartumik allannuinnngillat. Inuit ataasiakkaat paasitinneqarnermikkut allanillu toqqagassaqrarnermikkut tamanna ilikkartussaavaat. Imigassaq pillugu ileqqut apeqqutaapput. Sukannersumik killilersuinerit isummanik allannortitsisinnaanngillat. Akerlianik imigassamik aalakoornartortalimmik soqutiginninnerulersitsisarput. Isummat allannortinnissaat pinnagu inerteqquteqarneq kisiat sulissutigigaanni atuisut killilersuutininik avaqqutsinissamat nassaassarsiortuaannartut ilisimaneqarluarpoq. Nunatsinni ullumikkut maanna inatsimmik malinninngitsut amerlareerput. Assersuutigalugu taxaqrarpoq immiaaqqanik pisiniartartunik, akuersissuteqarnani inatsisinillu unioqutitsilluni tuniniaanerit imaluunniit matuffiit avataatigut tuniniaanerit aammalu inuusuttut allanut pisiniutsittarneri. Maleruaqqusat avaqqunniarlugit periarfissanik isumassarsiassat kisimik killiliisuupput. Imigassanik aalakoornartortalinnik inatsisinik unioqutitsilluni niuertarfeqarneq nunatsinni ullumikkut annertuvoq annertunerulernissaalu aarleqqutigaarput.

Aammattaaq immikkut pisiniarfeqalissappat imigassanik aalakoornartortalinnik amerlasuunik ataatsikkut pisinissamat kajumilersitsisoqassaaq, tamannalu atuinerup annertunerulerneranik nassataqassalluni. Imigassamat qanitsilluni imernerusoqarsinnaasarpoq. Imigassat amerlanerit annertunerusumik atuinermik nassataqartarnerat ilisimaneqarluarpoq aammalu

aalakoorniaannarluni imertarneq inatsisissatut siunnersuutikkut annikillisinniarnearqartoq annertusarneqassalluni.

Siunnersuisoqatigiinni peqataanissani Pisiffiup assut kissaatigaa, tamatumani ilaatigut niuertarfinnik neriniartarfinnillu ingerlatsisut paasititsiniaanernut eqeersimaarnerusumik qanoq tapersersuinerulernissaannut sulissuteqartoqarsinnaallunilu nittarsaassinnermut maleruagassiortoqarsinnaalluni. Paasititsiniaaneq pitsaaliuinerlu aqutissaasut upperaarput aammalu Kalaallit Nunaanni inerteqquteqarnissaq isumaqatiginatigu, ajunngitsumik siunertaqarlualuni innuttaasunut oqartussaassusiagaasusaaq namminnerlu inuunerminnut akisussaassuseqarnermik arsaarinnittusaaq. Ukiuni qulilikkaani kingullerni nunatsinni imigassamik aalakoornartortalimmik nioqquteqarneq ammanerulersinneqarpoq, tamatumalu peqatigisaanik atuineq appariaateqarluni.

Matuma kingorna immikkoortut ilaannut oqaaseqaateqassaagut:

§ 4 pillugu – Imigassanik aalakoornartortalinnik nioqquteqarsinnaanermut sassaallersinnaanermut inunnut akuersissuteqartarneq

25-nik ukioqarnissamik killiliineq nalilersoqqinneqassasoq aammalu illoqarfinni mikinerni nunaqarfinnilu immikkut akuersissuteqarnissamut kisimi periarfissaqartoqassanngitsoq inassutigaarput. Maluginiaquarput ukioqqortussutsimik taama killiliineq sulisutta piginnaanerminnik ineriartortitsinissaannik akimmisaartitsissammat aammalu aqutsisunut inuusunnernut kajumissaataassanani, tassa aatsaat 25-nik ukioqalereerunik niuertarfinni piginnaanerminnik aatsaat ineriartortitsilersinnaassagamik.

Maannakkorpiaq niuertarfinni aqutsisut 25-t inorlugit ukiullit sulisorisat arfiniliupput aammalu 20-t 25-llu akornanni ukiullit aqutsisussatut piukkunnarsartut qulit missaanniillutik, taakkulu ineriartoqqinnissamut periarfissaat sunnerneqassapput. 25-nik ukioqarnissamut killiliineq najukkanik piginnaasanik ineriartortitsinermut periusissiatsinnut toqqaannartumik akerliliissaaq aammalu avataanik tikisitsisariaqarnermik nassataqassalluni, tassa piginnaasallit kajumissuseqaannarnissaat ajornakusuulissammat.

Aammattaaq sulisutta inuttut nammineq aningaasaqarnikkut atorsinnaasaannik suliffeqarfiup ingerlanneqarneranut pisortat akuerutsitsinissaat naammaginangitsutut isigaarput. Inuk arlalinnik peqquteqarsinnaavoq pisortanut akiligassaqaruni. Inuk taama inissisimasoq niuertarfinni pisortanngorsinnaatitaassanngippat, taamaalillunilu pisortatut atorfeqalersinnaassanngippat aammalu annertunerusumik taamaalilluni akissarsiaqalersinnaassanngippat inuup akiitsutigut kinguaattoorutiminik utertitsilluni akilersuinissamut periarfissai nunatsinni qinikkat annikillisissavaat.

§ 9 pillugu – Siulersuisunut ilaasortat

Assersuutigalugu siulersuisunut ilaasortap sulisunit toqqarneqartup piumasaqaatinik eqquutsitsinnginnera pissutigalugu imigassanik aalakoornartortalinnik nioqquteqarsinnaanermut sassaallersinnaanermullu akuersissutitsinnik annaasaqassagutta tamanna Pisiffimmut ajornartorsiortitsissaaq. § 4-mi oqarnerput assigalugu isumaqarpugut tamanna tassaasoq suliffeqarfiup ingerlatsineranut pisariaqanngitsumik naalackersuinikkut akulerunnerusooq. Siulersuisunut sulisut sinniisussaannik qinersisarneq tamat oqartussaaqataanerat malillugu ingerlanneqartussaaq, tamatumani sulisut suleqatiminnik siulersuisuni soqutigisaminnik isumaginnissinnaasutut piukkussaminnik toqqaasinnaatitaallutik. Taama killilersuisoqassappat suliffeqarfik qineqqusaarnissamut piumasaqaateqalertariaqassaaq, tamatumani qineqqusaartut pillarneqarsimannginnermik uppersaammik kiisalu pisortanut akiitsoqannginnermut uppersaammik saqqummiisusaatitaallutik. Taamaattoqassappat qineqqusaarusuttut tunuarlissapput. Taamaalillunilu sulisut piginnaasanik ineriartortitseqqinnissamut periarfissaminnik arsaarneqassallutik.

§ 10 pillugu - Aqutsisut

Aqutsisoq/niuertarfimmi pisortaq akuersissuteqartarnermut aalajangiisartunit akuerineqassaaq aammalu unioqqutitsineqarpat niuertarfiup akuersissutini annaasinnaallugu. Akuersissutip arsaarinnissutigineqannginnerani niuertarfimmi pisortamik nutaamik atorfinitsitsinissamut taassumalu akuerineqarnissaanut suliffeqarfiup qanorpiaq periarfissaqarneranut piffissaliisoqarnissaa inassutigaarput.

§ 36 pillugu – Imigassanik aalakoornartortalinnik nioqquteqartarneq sassaallertarnerlu Tallimangornermi piffissat ammasarfiusussat inatsisissatut siunnersuummi nassuiaatinilu assigiinngillat. Ilimagaarput tallimangornermi piffissaq ammasarfik nal. 9-18-iussasoq. Arfininngornikkut piffissap ammasarfiup akunnermik ataatsimik sivikilliniarneqarnera eqqumiigaarput. Tamanna niuertarfinni suli ulapitsitsinerulissaaq. Kikkulluunniit arfininngornikkut imaluunniit matunissaat akunnermik sioqqullugu niuertarfinnut isertut takusareerpaat sulinermi atugassarititaasut qanoq ittuunersut, tamatumani sulisut sullitat allat pisiniarnerminni naammagittaalliutaat akueriniartussaallugillu sunnertissutigisarlugit. Piffissat ammasarfiit sivikillineqassappata tamanna ajornerulersinneqaannassaaq.

§ 38 pillugu – Niuertarfinni imigassat aalakoornartortallit assiaqusersorneqarnissaat Assiaqusersuineq allanneqarmat Naalakkersuisut suna anguniarneraat inatsisissatut siunnersuummi ersarinngitsorujussuarmik nassuiarneqarpoq. Kingunerisassat tamarmiusut paasisstissutigineqarsinnaanngippata inatsisissatut siunnersuut tapersersinnaanngilarput. Assiaqutit qanoq ittuunissaat piffissarlu atorneqartussaq erseqqissumik nassuiaatigineqanngillat. Immikkut inilersuinissaq Pisiffimmit akerlerineqarpoq. Suliniutip taamaattup iluaqutissartai uppersartaatissinneqanngillat aammalu niuertarfiutilinnut annertuumik aningaasartuuteqarfiussallutik. Ininik nutaanik pigineqareersunilluunniit iluarsaaneq kisimik eqqarsaatigineqanngilaq, aammali immikkut sulisoqarnissaaq pineqarluni, tassa immikkut inini nioqquteqarneq tillinniarfigissallugu pilerinarnerusinnaammat. Tamatuma peqatigisaanik imigassat aalakoornartortallit kimittunerit Pisiffiup niuertarfiini tamani assiaqusersorneqareermata, nioqqutissat taakku nammineq tigoorarneqarsinnaanngimmata. Aningaasartuutit taggikkuminaapput

Aningaasartuutaasussat taggikkuminaapput, tassa init immikkut ittut, assiaqutit imaluunniit tippit assiaqutit taamaallaat atorneqarsinnaanersut inatsisissatut siunnersuummi takusinnaannginnatsigu. Ininik isertarfilinnik immikkut inissiterinissaaq millionerpassuarnik naleqarsinnaavoq. Piumasaqaatit aalajangersimanerusumik nassuiaatigeqqullugit taamaalillunilu nutaamik tusarniuteqaqqullugit Naalakkersuisut kaammattorpagut.

§45 pillugu – Akuersissummik pigisaqartup pisussaaffii allat pillugit aalajangersakkat Akisussaassuseqartumik tuniniaanissaaq pillugu sulisut pikkorissartinneqarnissaannik inatsisissatut siunnersuut imaqarpoq. Pikkorissarneq Naalakkersuisunit neqeroorutigineqassaaq. Pikkorissarneq suliffeqarfiup iluani pikkorissarnertut ingerlanneqarsinnaassasoq inassutigaarput. Nunatsinni niuerfinni sulisut taama taarseraatsigitillugit suliffeqarfik Pisiffittut ittoq sulisunik pikkorissartitsiuartalissaaq. Aaqqiissutissaaq pitsaanerpaaq tassaassaaq pikkorissartitsinerup imarisassaanik tunngavissiornissaaq aammalu inuussutissarsiummik ingerlatalit pisariaqartitsinertik malillugu namminneq ingerlaavartumik pikkorissartitsisinnaanissaat. Tamatumunnga taarsiullugu ilitersuisartunut pikkorissartitsinernik Naalakkersuisut ingerlataqarsinnaapput, taakku suliffeqarfinni ilinniaritsinissamut akuerineqarlutik. Pikkorissartitsineq pillugu oqaloqatigiittoqarnissaanut kaammattuuteqarpugut, taamaalilluni pikkorissartitsinerit ingerlataqartut assigiinngitsut ataqqillugit pilersaarusionerqarsinnaaqqullugit. Niuertarfimmi karsimi sulisoq neriniartarfimmi barimi sulisumut sanilliullugu allaanernik pisariaqartitaqarpoq.

§ 46 pillugu – Inuit 18-it inorlugit ukiullit

Inuit 18-it inorlugit ukiullit imigassamik aalakoornartortalimmik pisequsaannginnerat Pisiffimmi tamakkiisumik taperserparput. Ullumikkut aamma taamaattoqarpoq. Taamaattorli nunatsinni kinaassutsimut uppersaammik assitalimmik nuna tamakkerlugu atuuttumik peqannginnerput unammilligassartaqarpoq. 17-inik 18-inillu ukiullit qiviaannarlugit immikkoortikkuminaassinnaapput. Taamatut atuutsitsileqqullugit Naalakkersuisut kaammattorpagut. Kikkut tamarmik pisortatigoortumik kinaassutsimut uppersaateqartuuppata sullitat tamaasa ataqqillugit piumasaqaat ingerlatsisunit tamanit malinneqarsinnaalissagaluarpoq. §47 pillugu – Inuit 18-it inorlugit ukiullit

Sulisut 18-it inorlugit ukiullit imigassamik aalakoornartortalinnik tuniniaaqusaanngitsut inatsisissatut siunnersuummi piumasaqaataavoq. Siunnersuut niuertarfinni immikkut ittuni neriniartarfinnilu imminut akilersinnaasoq tamanna niuertarfinni unammilligassaassaaq. Imigassamik aalakoornartortalinnik tuniniaanissami sulisut tamarmik 18-it ukioqalereersimasuussappata niuertarfiutilittut sulisorisavut 200-t missaanniittut soraarsittariaqassavavut. Sulisoqarpugut inuusuttunik ilinniartunillu amerlasuunik kioskini karsiniluunniit sulisunik. Taakku soraarsittariaqassavavut. Unammilligassartaa tassaavoq sulisunik 18-it sinnerlugit ukiulinnik piffissani nalinginnaasuunngitsuni sapaatillu akunnerisa naanerini sulerusuttunik amerlaqataannik nassaarniarnissarput. Tamanna aamma akit qaffannerannik inerneqassaaq, aningaasarsiat qaffasinnerusut tunniuttalissagatsigit. Neriutigaarput siunnersuut tamanna ima paasineqassasoq 18-it inorlugit ukiullit nakkutilliisoqassasut, inuusuttulli 18-it inorlugit tuniniaasinnaassasut (imigassamik aalakoornartortalinnik tuniniaanissamut maleruaqqusanik ilisimanninnissaat naatsorsuutigalugu). Siunertarineqartoq taamaassimappat siunnersuut Pisiffiup ajornartorsiutiginaaviannigilaa aammalu piumasaqaat taamaattoq eqquutsereerlugu. Tamatumunnga taarsiullugu praktikkertunut ilinniartunullu immikkut akuersissuteqartarnissaq ilanngunneqarsinnaavoq.

§ 54-imut - Imigassamik aalakoornartortalinnik nittarsaassineq

Imigassamik aalakoornartortalinnik nittarsaasseqqusinnigilluinnarnissaq Pisiffimmit akerlerineqarpoq. Pisisartugut imigassaq aalakoornartortalik pillugu TV-kkut, internetikkut atuagassiatigullu il.il. nittarsaassitutunik takunngitsooraviannigillat. Neqeroorutit aammalu aalakoorniaannarluni imigassartortarnerup akornanni ataqatigiittoqarnera pillugu misissueqqissaartoqarsimanniginnera Pisiffimmit uparuarneqanngilaq. Taamaattumillu oqaloqatigiinnissamut piareersimavugut, tamatumani nioqutissiat aalakoorniaannarluni imigassartornermut atorneqarajuttut pillugit ataatsimut najoqutissioqataarusulluta. Aalakoorniaannarluni imigassartorneq pinnagu isumatusaartumik atuinissaq siuarsarusupparput. Siulliullugu taaneqartoq ajoqusiisinaavoq, akerlianilli sapaatip akunneranut 7-inik imernej annertunerusumik kinguneqarnerlunneq ajorluni, tamannalu misissuinerit arlalinnit uppersarnejarpoq.

Aammattaaq imm. 4 qanoq paasineqassanersoq nalorninartoqartipparput, tamatumani siunnersuutigineqarluni neqeroorutit suulluunniit inerteqqutaalissasut. Tamatuma kingunerissavaa nioqutissap akia allannortittarsinnaanngikkippit? Aamma niuertarfinni akinut allagartaq allannortissinnaanngikkippit?

Kiisalu oqaatigerusupparput inuussutissarsiummik ingerlataqartunut aningaasaqarnikkut kingunerisassat nassuiaatini allaaserineqartut naammannigilluinnarmata. Assiaqusersuinissamut sulisullu amerlinissaannut aningaasartuuteqarnissaq eqqaaneqarpoq. Taamaattorli sulisut pikkorissartinneqarnissaannut aammalu niuertarfinni 18-it inorlugit sulisoqannginnissaq pillugu sulisut taarserneqarnissaannut aningaasartuutissat allaaserineqanngillat.

Naggasiullugu innuttaasunut kingunerisassatut taaneqartut isumaqatiginngilagut. Niuertarfiit aningaasartuutigisassaat annertusissammata nioqutissat akiisa qaffannissaat naatsorsuutigisariaqarippat eqqaaneqanngilaq. Aammattaaq ukioqqortussuseq eqqarsaatigalugu

25-nik ukioqarnissamik piumasaqaatip sulinikkut ineriartornissaq sunnertussaammagu najukkami piginnaasallit kajumissuseqalersinnissaannut ineriartortinnissaannullu niuertarfiit ajornartorsiulernerussapput. Kiisalu kingunerisassat pitsaasut uppernarsarneqarnatik pisussatut kissaataannaasut isumaqarpugut.

Tamatumunnga taarsiullugu kingunerisassat pitsaasut pitsaaliuinikkut, paasititsiniaanikkut, suleqatigiinnikkut aammalu imigassaq aalakoornartortalik pillugu inatsimmik nutarterinikkut anguneqarsinnaassapput, tamatumani inuussutissarsiummik ingerlataqartut akerleriissuteqarfiginagit eqeersimaartumik peqataasinnaassallutik.

Akissut

Imigassanik aalakoornartortalinnik nioqquteqarsinnaanermut sassaalliteqarsinnaanermullu akuersissummik tunineqarsinnaasut 25-nik ukioqalereersimanissaannik killiliissut nalileqqinneqartariaqartoq Pisiffimmit inassutigineqarpoq, taamaalilluni illoqarfinni mikinerusuni nunaqarfinnilu immikkut akuersissuteqartarnissaq pisariaqarunnaarsillugu. Najukkami piginnaasanik ineriartortitsinissamut Pisiffiup perusianut ukiunik killiliineq akerliuvoq aammalu avataanit sulisussarsiornissaq pisariaqalersissallugu. 25-nik ukioqarnissamik piumasaqaat pillugu aalajangersagaq naalackersuisoqarfimmit aalajangiusimaneqarpoq, tamatumalu peqatigisaanik erseqqissaatigissallugu akuersissuteqartarnermut aalajangiisartut ukioqqortussutsimut piumasaqaatip avaqqunneqarnissaanut immikkut akuersissuteqarsinnaammata. Pisortanut akiitsut pillugit piumasaqaammut Pisiffiup oqaaseqaataa eqqarsaatigalugu siunnersuutigineqartoq naalackersuisoqarfimmit taperserneqarsinnaanngilaq. Qinnuteqartoq pisortanut akiitsoqarsinnaavoq akilersugarisaminik, qinnuteqartorli akiitsutigut kinguaattooruteqaqqusaanngilaq.

Siulersuisunut ilaasortat imigassanik aalakoornartortalinnik nioqquteqarsinnaanermut sassaalliteqarsinnaanermullu akuersissummik qinnuteqartunut piumasaqaatit assigisaannik eqquutitsinissaat pillugu piumasaqaatit eqquutsikkuminaassasut Pisiffimmit oqaatigineqarpoq. Tamanna pingaartumik siulersuisunut ilaasortap sulisunit toqqarneqartup piumasaqaatinik eqquutsitsinngisinnaanera eqqarsaatigalugu ajornartorsiutitaqassaaq, tamanna imigassanik aalakoornartortalinnik nioqquteqarsinnaanermut sassaalliteqarsinnaanermullu akuersissutip atorunnaarsinneqarneranik kinguneqarsinnaammata. Oqaaseqaat naalackersuisoqarfimmit tusaatissatut tiguneqarpoq aamma inatsisissatut siunnersuut allanngortipparput, taamaalilluni siulersuisunut ilaasortat ikinerpaamik affaasa imigassanik aalakoornartortalinnik nioqquteqarsinnaanermut sassaalliteqarsinnaanermullu akuersissummik atatillugu piumasaqaatinik eqquutsitsinissaat pillugu piumasaqaat ilanngullugu.

Pisiniarfimmi pisortaq akuersissuteqartarnermut aalajangiisartunit akuerineqanngippat pisiniarfimmi pisortamik nutaamik atorfinitsitsinissamut taassumalu akuerineqarnissaanut piffissaliisoqarnissaa Pisiffimmit inassutigineqarpoq. Oqaaseqaat naalackersuisoqarfimmit tusaatissatut tiguneqarpoq aammalu inatsisissatut siunnersuut oqaasertaani piffissaliinissaq ilanngullugu.

Imigassanik aalakoornartortalinnik tuniniaaneq pillugu maleruaqqusat inatsisip oqaasertaani nassuiaatitaanilu imminnut naapertuutinningsut Pisiffimmit oqaatigineqarpoq. Oqaaseqaatit naalackersuisoqarfimmit iluarsineqarput, taamaalilluni taakku inatsisip oqaasertaanut naapertuuttunngortillugit.

Arfiningornikkut piffissat ammasarfiit akunnermik ataatsimik sivikinnerulissappata tamanna sulisut sulinermi atugaannut pisisartullu pisiniarnissamut periarfissaannut sunniutissaat Pisiffimmit ernummatigineqarput. Oqaaseqaat naalackersuisoqarfimmit tusaatissatut tiguneqarpoq, taamaattumillu arfiningornerni piffissaq tuniniaaffiusoq inatsisissatut siunnersuummi nal. 11.00-imit 15.00-imut inissineqassalluni.

Niuertarfinni imigassat aalakoornartortallit assiaqusersorneqarnissaat aammalu ininut immikkut inissineqarnissaannik piumasaqaat Pisiffimmit taparserneqanngilaq. Oqaaseqaatit naalackersuisoqarfimmit ilaannakortumik tusaatissatut tiguneqarput, assiaqusersuinissamik piumasaqaat inatsisissatut siunnersuummi aalajangiusimaneqarluni, taamaattorli ininut immikkut inissiisoqarnissaannik piumasaqaat inatsisissatut siunnersuummi peerneqarluni.

Akisussaassuseqartumik tuniniaasinnaaneq pillugu pikkorissartitsinerit suliffeqarfiup iluani nammineq pikkorissartitsinikkut ingerlanneqarsinnaanissaat Pisiffimmit inassutigineqarpoq, tamatumani pikkorissarnerup imarisassaanut atugassarititaasut suliarineqarpata aammalu namminersorlutik inuussutissarsiteqartut pisariaqartitsinernik malillugu pikkorissartitsinnaappata pitsaanerpaassasoq oqaatigineqarluni. Digitalikkut aaqqiissutissamik naalackersuisoqarfik suliaqassaaq, taamaalilluni sulisut internetikkut toqqaannartumik pikkorissarsinnaanissaat pisariinnerulersillugu. Pikkorissartitsisarnissat pillugit oqaloqatigiinnissamut naalackersuisoqarfik aggersaaniarpoq, taamaalilluni niuertarfinni sassaallertarfinnilu pisariaqartitat assigiinngitsut eqqumaffigineqarsinnaaqqullugit.

Nunatsinni nuna tamakkerlugu uppernarsaammik assitalimmik atuisoqannginnera unammillernartuussasoq Pisiffik isumaqarpoq aammalu piumasaqaat malitsinneqarsinnaaqqullugu nuna tamakkerlugu uppernarsaasiisinnaanissap eqqunneqarnissaa kissaatigalugu. Nunatsinni innuttaasut tamarmik passitaarsinnaatitaammata, taamaattumillu innuttaasut tamarmik uppernarsaasiinissamik piumasaqaammik eqquutsitsisinnaammata naalackersuisoqarfimmit erseqqissaatigineqarpoq.

Meeqqat inuusuttuaqqallu 18-it inorlugit ukiullit imigassamik aalakoornartulimmik tuniniaaqqusaannginnerannik piumasaqaat sulisunik arlalinnik soraarsitsinermik kinguneqarsinnaasoq Pisiffimmit erseqqissaatigineqarpoq. Meeqqat inuusuttuaqqallu 18-it inorlugit ukiullit imigassamik aalakoornartulimmik tuniniaanermik sassaallertarnermillu suliaqassanngitsut naalackersuisoqarfik isumaqarmat aalajangersagaq inatsisissatut siunnersuummi naalackersuisoqarfimmit aalajangiusimaneqarpoq.

Imigassamik aalakoornartortalinnik nittarsaasseqqunngilluinnarneqarneq Pisiffimmit akerlerineqarpoq aammalu najoqqutarisassat pillugit oqaloqatigiittoqarnissaanut kaammattuuteqarluni.

Nunarsuaq tamakkerlugu peqqinnissakkut suleqatigiiffiup WHO-p imigassaq pillugu isumaqatigiissutaani 1995-imeersumi, ”European Conference on Health, Society and Alcohol fra 1995, pingartinneqarpoq meeqqat kikkulluunniit imigassamik aalakoornartortalimmik nittarsaassinissamut illersorneqarlutik peroriartorsinnaatitaasut. Nittarsaasseqqusinninneq pillugu aalajangersagaq naalackersuisoqarfimmit aalajangiusimaneqarpoq, taamaattorli niuertarfinni sassaallertarfinnilu assiaqusersueqqusineq ilaatinneqassanngilaq.

Neqerooruteqaqqusinnginnermik piumasaqaammut tunngatillugu inatsisissatut siunnersuummi aalajangersagaq taanna peerneqassaaq.

Inuussutissarsiornermut, Suliffeqarnermut, Niuernermut Nukissiuuteqarnermullu Naalackersuisoqarfiup tusarniaanermut akissutaa

Imigassanik aalakoornartortalinnik nioqquteqartarneq sassaallertarnerlu pillugit Inatsisartut Inatsisaattut siunnersuummut nr. xx., xx. xxx 2017-imeersumut (imigassaq pillugu inatsimmut) oqaaseqaateqarnissamut periarfissinneqarami Inuussutissarsiornermut, Suliffeqarnermut, Niuernermut Nukissiuuteqarnermullu Naalackersuisoqarfiup qujassutigaa.

Sapaatini sassaalliuteqarsinnaaneq piffissami 12.00-imit 24.00-p tungaanut periarfissaq § 39, imm. 2-mi taamaallaat eqqaanagu aammali § 39, imm. 1-imi toqqaannartumik eqqaaneqassasoq siunnersuutigineqarpoq, taamaangippat sapaatikku sassaalliuteqartoqarsinnaanersoq nalornissutigineqaratalersinnaammat.

Siunnersuummi § 54, imm. 1-imi nittarsaasseqqusinnginneq iluarsineqarlunilu siunnerfilerneqassasoq siunnersuutigineqarpoq. Siunnersuut maannatut isikkoqartillugu tamatuma kingunerisinnaavaa najukkami tunisassiortunut akornusiisumik tunisassiortut nunanit allaneersut iluaqutissillugit unamillernerup equngassuteqalersinnaanera. Tamatumunnga ilaatigut pissutaavoq nioqqutissiorlut nunanit allaneersut amerlanerit niuernikkut inissisimalluareernerat, tassungalu ilanngullugu nittarsaassisinnaanikkut inissisimalluareernerat, ilaatigullu nioqqutissiorlut nunanit allaneersut tusagassiorfiit nunatsinneersuunngitsut qanorluunniit pisoqaraluarpat tunisassiaminnik nittarsaassinissaminnut periarfissaqarnerat, tak. § 54, imm. 2-mi ilaatinneqannginnerat.

Nunatsinni ataatsimut isigalugu nittarsaasseqqusinngilluinnarnissamut taarsiullugu inerteqqutip siunnerfilerneqarnissaanik periarfissaqarnissaq isumaliutigineqartariaqarpoq, taamaalilluni meeqqanut inuusuttunullu sunnerneqaratarsinnaasunut nittarsaassinissaq inerteqqutaalersillugu. Assersuutigalugu meeqqat inuusuttullu timersornikkut unammineranni nittarsaassinissaq inerteqqutaalersinneqarsinnaavoq. Aamma imigassamik aalakoornartortalinnik atuineri ajoqutaalersinnaasut ilisimaneqartut pillugit aarleqqusaarutit takuneqarsinnaasut pillugit piumasaqaateqarnissaq periarfissaasinnaavoq. Ataatsimut isigalugu najukkami tunisassiortut tunisassiortunit nunanit allaneersunit pitsaannginnerusumik inissisimalertillugit nalinginnaasumik inerteqquteqalernissaq mianersuunneqartariaqarpoq.

Akissut

Sapaatikku imigassanik aalakoornartulinnik sassaalliuteqarsinnaanermut atatillugu piffissaq sassaalliuteqarfiusinnaasoq immikkoortumi siullermi toqqaannartumik eqqaaneqassasoq Inuussutissarsiornermut, Suliffeqarnermut, Niuernermut Nukissiuuteqarnermullu Naalackersuisoqarfimmit siunnersuutigineqarpoq. Oqaaseqaat naalackersuisoqarfimmit tusaatissatut tiguneqarpoq aammalu immikkoortumi siullermi aalajangersagaq ilanngunneqarpoq. Nittarsaasseqqusinnginneq naleqqussarneqarlunilu siunnerfilerneqassasoq Inuussutissarsiornermut, Suliffeqarnermut, Niuernermut Nukissiuuteqarnermullu Naalackersuisoqarfimmit siunnersuutigineqarpoq. Aammattaaq nalinginnaasumik inerteqqutaasoq meeqqanut inuusuttuaqqanullu sanngiinnerusunut siunnerfilerneqartariaqartoq siunnersuutigineqarpoq.

Nittarsaasseqqusinninneq pillugu aalajangersagaq naalackersuisoqarfimmit aalajangiusimaneqarpoq, taamaattorli neqeroorutit pillugit aalajangersagaq inatsisissatut siunnersuummit peerneqarpoq.

Sermitsiaq.AG-p tusarniaanermut akissutaa

Nittarsaassisoqaqqusaannginneq akuerineqassappat najukkani tusagassiorfiit najukkanilu tunisassiorfiit eqqorneqassapput.

Najukkani tusagassiorfiit tusagassiorfinnik nunanit allaneersunik, internetikkut ujarlertarfinnik oqallittarfinnillu annertuumik unammillerteqareerput, taakku aqutigalugit nunatsinni innuttaasut pilerisaarutinik takusaqarsinnaammata.

Inatsisissatut siunnersuut unammillersinnaanermik equngatitsilissaaq, tassa nunani allani tusagassiorfiit nunatsinni tusagassiorfinnit pitsaanerusumik atugassaqartinneqalissammata.

Facebooki, internetikkut nutaarsiassaqaqtitsiviit aamma Google ataatsimoorlutik nunatsinni tusagassiorfinnut sanilliullugu nittarsaassutinik amerlanernik nunatsinni takutitsisarput. Facebook aammalu Googlemi internetikkut displayikkut attaveqaatit aqutigalugit nittarsaassutit annertusiartuinnarput.

Assersuutigalugu nunatsinni tusagassiorfitsigut immiaaqqanik nittarsaasseqqusinnigsumik inatsimmik akuersissuteqartoqassappat tamanna nunatsinni tusagassiorfinnut pisariaqanngitsumik eqquissaaq, innuttaasullu internetikkut nittarsaassutinik takunnissinnaatitaallutik.

Assersuutigalugu www.Sermitsiaq.AG-mi nittarsaanissamut taarsiullugu imigassanik aalakoornartortalinnik nittarsaaniartut nunatsinneersut nunanillu allaneersut internetimi nittartakkani arlalipparujussuarni, oqallittarfinni nunanit allaneersuni nunatsinni atuisunit takuneqartartuni nittarsaasinnaapput.

Tamatuma peqatigisaanik nunatsinni nunat allamiut tv-kkut nittarsaassutaat amerlasuut takutinneqartarput aammalu KNR-imi il.il. arsaattunik aallakaatitsisoqartillugu immiaaqqanut nittarsaassutit takutinneqartarput, taamaattumillu nittarsaassutinik taamaattunik takutitsinissamut inerteqquteqartoqalissappat tamanna annertooujussuarmik kinguneqassaaq inatsisip malitsinniarneqarnissaa eqqarsaatigigaanni.

Akerlianik assersuutigalugu imigassanik aalakoornartortalinnik nittarsaassissutinik imaqartunik KNR imaluunniit Nuuk TV tv-kkut aallakaatitsisinnaassappata aammalu naqitanik tusagassiorfiit nunatsinnilu internetikkut nittartagallit assigisaanik atugassaqartinneqassanngippata tamanna unammilleqatigiinnermut qipungalersitsissaaq.

Nunatsinni innuttaasunut nittarsaassutinik takutitsiviusinnaasunik nunatta nunarsuup sinneranut mattunnissaa soorunami periarfissaanaviannigilaq. Taamaattorli imigassanik aalakoornartortalinnik nittarsaasseqqusinninneq pillugu inatsit akuerineqassagaluarpat tamatuma akerlianik nunatsinni tusagassiorfiit annertuumik eqqorneqassapput naalackersuisut peqqissutsimut atatillugu politikiannut atatillugu sunniutissatut siunertarineqartoq sunniuteqanngitsoorluni.

Facebook nunatsinneersutut inatsisissatut siunnersuummi isigineqarsorinarpoq? Facebookip atorneqarnera unitsinneqanngippat Facebook nunatsinnit aquneqarsinnaanngilaq. Nunatsinni Facebook inerteqqutaalissanerluni?

Internetikkut nutaarsiassiiviit oqallittarfiillu allat nunanit allaneersut imigassamik aalakoornartortalimmik nittarsaassisartut tamaasa aamma mattunniarneqarpat?

Imigassamik aalakoornartortalimmik nittarsaasseqqusaajunnaarpat aamma inersuarni timersortarfinni il.il. assersuutigalugu Carlsbergip nittarsaassivigisartagaani nittarsaasseqqusaajunnaartariaqarpoq. (Carlsberg immiaaraavoq suliffeqarfiullu taaguutiginnigilaa. Suliffeqarfiup taaguutigaa Carlsberg Group)

Imigassaq aalakoornartortalik pillugu oqariartuuteqarluni aningaasaliisartut nittarsaassisartullu inerteqquteqarfigineqalissappata kulturip illorsuini sumiiffinnilu arlalippassuarni nipilersukkanik tusarnaartitsinerit eqqorneqassapput.

Taamaattoqassappat timersornermit unamminernik, cykelimik sukkaniunnernik katinngatit atorlugit imigassanik aalakoornartortalinnik nittarsaassiffiusut il.il. takutinnissaannut KNR, Nuuk Tv aammalu tv-kkut aallakaatitsisarfiit allaat inerteqquteqarfigineqartariaqassapput. Paasititsiniaaneq aqquassaassaaq pitsaanerpaaq. Inerteqquteqarneq aqquutiginaq.

Akissut

Nittarsaasseqqusinninnermik aalajangersagaq Sermitsiaq.AG-mit isumaqatigineqanngilaq.

WHO-p imigassaq pillugu Europami isumaqatigiissutaani "European Conference on Health, Society and Alcohol" 1995-imeersumi imigassamik aalakoornartortalimmik nittarsaassinissamut illersorneqarlutik meeqqat tamarmik illersorneqarnissaat pingaartinneqarpoq.

WHO-p inassutigai imigassamik aalakoornartortalimmik tuniniaanissamik avammut nittarsaassisarnermut atatillugu killilersuinissat pitsaaliuinermi iliuuserisassat pingaaruteqartuusutut.

WHO-p allappaa ingammik meeqqat inuusuttullu avammut nittarsaassisarnermut atatillugu eqqorneqarsinnaasut, aamma taamaattumik pingaartuusooq tamatumunnga tunngatillugu iliuuserisassatigut meeqqat inuusuttullu imigassamik aalakoornartortalimmik avammut nittarsaassineri illersorneqarnissaat siunertarineqarnerussasoq.. Meeqqat inuusuttuaqqallu eqqarsaatigineqarnissaat naalakkersuisoqarfimmit pingaartinneqarpoq, taamaattumillu nittarsaassineq pillugu aalajangersagaq inatsisissatut siunnersuummi attatiinnarneqassalluni.

Taamaattorli inatsisip oqaasertai naalakkersuisoqarfimmit erseqqissarneqarput, taamaalilluni aalajangersagaq atuuffissaalu paatsungassutigeqqunagit.

Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Naalakkersuisoqarfiup tusarniaanermut akissutaa

Imigassanik aalakoornartortalinnik nioqquteqartarneq sassaallertarnerlu pillugit Inatsisartut Inatsisaattut siunnersuut nr. xx., xx. Xxx 2017-imeersoq tusarniutigineqarmat Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoqarfiup (AAN) Peqqissutsimut Naalakkersuisoqarfik (PN) qujaffigaa.

Imigassamik atornerluineq nunatsinni isumaginninnikkut inooqataanikkullu annertuumik ajornartorsiutaammat isertuunneqarsinnaanngilaq. Imigassamik atornerluineri atatillugu ajornartorsiutit suli sorsussutigineqarput. Imigassanik aalakoornartortalinnik atuineq annikillisinniaraanni akitsuutitigut politikeqarneq naapertuunnerpaajusut paasineqarajuttarpoq, taamaattorli ajornartorsiutit allat pinngorsinnaasarpur, soorlu angerlarsimaffimmi immiorneq imaluunniit pisut ilaanni assersuutigalugu aanngajaarniutinik atuinikkut akikinnerusunik atuinissaq akit qaffasinnerannut taarsiullugu atorniartarpaat.

Akitsuutit kingullermik 2007-imi 20 %-imik qaffanneqarput, tamatumalu kingunerisaanik 2008-mi atuineq 12 %-imi appariaateqarluni.

Atuinerup appariaateqarnera ingerlaannarpoq 2016-imi 5,3 %-imik qaffariaateqarnera eqqaassanngikkaanni, tamatumani pissutaagunarluni 2016-imi inuiaqatigiinni aningaasaqarnerup siuariaateqarnera. Ullumikkut atuineq imigassamik aalakoornartortalimmik kimittunermik atuineq innuttaasumut ataatsimut 8.72 liiterinik annertussuseqarpoq (Takuuk titartagaq 1). Akitsuutit annikillisinneqarput, tassa imaappoq isertitat ikinnerit nunatsinniiginnalerlutik.

Inuusunnerit eqqarsaatigalugit akileraartut ilanngaatigereerlugit aningaasat atornerqarsinnaasut 2008-mi ikiliartorput (takuuk titartagaq 2). Atuinerup akitsuutillu annikillinerata akornanni

pitsaasumik sunniuteqarnera ersarippoq (inuusunnerit eqqarsaatigalugit) pissutaasunulli nassuiaatissaqarnani. Imigassanik aalakoornartortalinnik atuinerup annikilliarthoneranut peqqutaasut tamanna ilagilluinnaraat ilimagineqarpoq – pisisinnaasut nutaat siusinnerusumut sanilliullugu akissaqannginnerupput.

Piffissat matusarfiit pillugit inatsisip sukateqqinneqarnissaa assiaqusersuinissarluk inatsisissatut siunnersuummi siunniunneqarpoq, tamakkulu imigassanik aalakoornartortalinnik akikilliliinermi akiusut qaffannerisigut taarserniarneqartussanik aningaasartuuteqarnerunermik nassataqassallutik. Aviisit nunanit allaneersut, atuagassiat assigisaallu ilaatinngit nittarsaasseqqusinnginnerup najukkami imigassanik aalakoornartortalinnik tunisassiorut immiaaqqat imigassallu kimittuut nunanit allaneersut eqqarsaatigalugit unammillernikkut pitsaannginnerusumik inissisimalersissavaat. Taama inerteqquteqarneq ilumut sunniuteqassanersoq Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Naalackersuisoqarfimmit nalornissutigineqarpoq, tassa interneti aqutigalugu nunat allamiut aviisiinik atuagassiaannillu il.il. takusaqarsinnaaneq annertusinikummat.

Takornariartitsineq nunatsinni annertusiartuinnarpoq periarfissallu annertullutik. Attassisinnaaneq pillugu nalunaarusiami 2016-imeersumi takornariartitsineq iluarsartuusseqqinnermi aqutissat ilaattut isigineqarpoq. Takornariartitsinermi isertitat ilaatigut nunatsinni isertitat aningaasartuutillu 2030-p tungaanut oqimaaqatigiilernissaannut peqataaqataassapput. Piffissat ammasarfiit pillugit inatsit sukanneruserusoq takornariartitsinermik ingerlatallit pinngitsoorani eqqussavai. Ullut nalliuttut arlallit ullullu nalliuttorsiorfusut eqqarsaatigalugit akunnittarfinni neriniartarfinnilu killilersuinerit sukannererulerujussuarnissaat takornariartitsinermik ineriartortitsinerup nukittorsarneqarnissaanut naleqqutinngillat.

Taamaalillunilu ataatsimut isigalugu Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Naalackersuisoqarfik nalilivoq imigassamik aalakoornartortalinnik atuineq annikilliseqqinniarlugu suliniuteqassagaanni tuniniaanermut piffissanullu ammasarfinnut atatillugu inatsisissatut siunnersuummi killilersuutit pinnagit akitsuutit pillugit politikki ataatsimut isigalugu sunniuteqarluarnerussasoq.

Taamaattumillu akitsuutit pillugit maanna politikki isiginiarneqassasoq aammalu inatsisissatut siunnersuummut ilanngunneqassasoq naalackersuisoqarfimmit kaammattuutigineqarpoq.

Akissut:

Imigassamik aalakoornartortalinnik hashimillu atorneqarlutik ullumikkut nunatsinni innuttaasut peqqissuunissaanni ajornartorsiutit annertunersarigaat nunatsinni innuttaasut peqqissusaannik misissuinerup 2014-imeersup takutippaa, tamatumani inuit ataasiakkaat peqqissusaannut inuiaqatigiinnullu kingunerisat annertooujussuullutik.

Nittarsaasseqqusinnginnissaq sunniuteqarluassanersoq Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Naalackersuisoqarfimmit ilimagineqanngilaq.

WHO-p imigassaq pillugu Europami nalunaarutaani i ”European Conference on Health, Society and Alcohol” 1995-imeersumi imigassamik aalakoornartortalinnik nittarsaassinissamut illersorneqarlutik meeqqat tamarmik illersorneqarnissaat pingaartinneqarpoq. WHO-mit kaammattuutigineqartut malinneqartariaqartut naalackersuisoqarfimmit kissaatigineqarpoq, tamatumani ersarissuuneq pisisinnaanerlu qitiutillugit aallunneqassallutik.

WHO-p inassutigai imigassamik aalakoornartortalinnik tuniniaanissamik avammut nittarsaassisarnermut atatillugu killilersuinissat pitsaaliuinermi iliuuserisassat pingaaruteqartuusutut.

WHO-p allappaa ingammik meeqqat inuusuttullu avammut nittarsaassisarnermut atatillugu

eqqorneqarsinnaasut, aamma taamaattumik pingaartuusooq tamatumunnga tunngatillugu iliuuserisassatigut meeqqat inuusuttullu imigassamik aalakoornartortalimmik avammut nittarsaassinermi illersorneqarnissaat siunertarineqarnerussasoq. Piffissat matusarfiit sukaterneqarpata tamanna takornariartitsinermit ingerlataqartunut kinguneqassasoq Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Naalakkersuisoqarfik isumaqarpoq. Piffissat sassaallertarfiusut assigiiaarsinneqalernissaat naalakkersuisoqarfimmit kissaatigineqarpoq, taamaalilluni sapaatikkut nalliuttunilu kiisalu Kalaallit Nunaata inuiattut ullorsiornerani piffissaq sassaallerfiusartoq 12.00-24.00-iussalluni. Tamatuma saniatigut juulli pillugu aalajangersagaq aalajangiusimaneqarpoq, tamatumani sassaalliisinnaannginneq atuutiinnassalluni. Akitsuutit pillugit politiki pillugu oqaaseqaatit naalakkersuisoqarfimmit isumaqatigineqarput.

Kommuneqarfik Sermersuup tusarniaanermut akissutaa

Aningaasaqarnermut Inuussutissarsiornermullu Ataatsimiititaq juunip aallaqqaataanni 2017 ataatsimiinnermi, imigassamik aalakoornartortalinnik nioqquteqarneq sassaallertarnerlu pillugit Inatsisartut inatsisissaattut nutaatut siunnersuutit misissorsimavaat, tassungalu tunngatillugu inatsisissatut siunnersuutit nassiuqqarsimasut ima oqaaseqaateqarfigaat.

Kommuneqarfik Sermersuup najukkami akuersissuteqartarnermut aalajangiisartoqarnissaq pillugu siunnersuut taperserpaa. Taamaattorli eqqumaffigineqassaaq aaqqissuussanut akuersissuteqarnissamik suliaqarneq, soorlu tusarnaartitsinerlut, peqatigiiffinnut allanullu maannamit akuerineqarnissaanut suliarineqartarneratut piffissamik sivilisuumik atuisoqartarunnaassammat. Ataasiaannarluni aaqqissuussanut akuersissuteqarnissap oqinnerusumik aalajangiivigineqarsinnaanissaa pingaaruteqarpoq.

Imigassat aalakoornartortalit pilerisaarutigineqartarnerat pillugu piumasaqaatit sakkortunerulernissaat ataatsimiititami assigiinngitsunik isumaqarfigineqarpoq, nunat allat aviisii, atuagassiaat assiliartallillu saqqummersittagaat atorlugit pilerisaarinissaq suli inerteqqutaanaviangimmat. Tamannalu equngasogalerneranik kinguneqassaaq. Ataatsimiititami amerlanerussuteqartut, tamangajammik ataaseq minillugu inerteqqutiginninneq atornagu imigassarli taassumalu sunniutai pillugit, atonerluinermullu pinaveersaartitsineq ilanngullugu paasisutissaqarnerunissaa innersuutigaat.

Annisassanik pisinermi imigassanik aalakoornartortalinnik aatsinissap inerteqqutigilluinnarneqarnissaa ataatsimiititap tapersinngilaa. Aatassat/annissassat sukanganerusumik piumasaqaateqarfigineqarnissaat ajunngitsuuvoq, siornatigut nerisassanik ikittunnguanik piniarluni imigassat aalakoornartut aanneqarnissaat, taakkulu annertussusaat atonerlunneqartarsimammat. Annissassanik pisinermi imigassat nerisassallu annertussusaat imminnut naleqquppata aatsaat tuniniaasoqartariaqarpoq.

Imigassamik aalakoornartortalimmik tuniniaanerup inerteqqutigineqarnerani, inatsit naapertornagit imigassamik ilaatigullu hashimik tuniniaasoqarlunilu pisisoqartarnissaa ataatsimiititap ernumartoqartippaa.

Ammasarnerit allannngortinnerisigut malunnaateqarsinnaanera ataatsimiititap takujuminaatsippaa. Imigassamik atuisarnerup ileqqorissaarfigineqarnerulerlunilu pitsaanerulernissaanik suliniuteqarnissaq ataatsimiititamiittut amerlanerit takorusunneruaat.

Ataatsimiititaq isumaqanngilaq, inuit 18 inorlugit ukiullit neriniartarfinnut qulit kingorna iseqqusaassanngitsut imigassanik sassaallertoqarpat. Amerlanerit isumaqanngillat neriniartarfinni inuit aalakoortut ajornartorsiutaasut. Neriniartarfinnukartoqarneq ajorpoq aalakoorniarluni - ilaqtutalli ikinngutillu nuannisaqatiginarlugit pitsaasunillu nerisaqarniarluni neriniartarfiliartoqartarpoq. Meeqqat inuusuttullu aamma inuiaqatigiinni silappaarissumik

imigassartorsinnaaneq takusinnaasariaqarpaat, soorlu 17-inik ukiullip inersimasut eqqissisimasunik ajunngitsunillu avatangiiseqarlutik viinnisorlutillu immiaartortut najussallugit ilinniarsinnaassavaa.

Takornarissat meeqqatik ilagalugit kingusissukkut neriniartarfiliarniat siunnersuutip aamma akornusissavai.

Naggataatigut oqaatigineqassaaq Kommuneqarfik Sermersuumit inatsisissatut siunnersuummi aalajangersakkat sinneri pitsaasutut nalilerneqarmata tassungalu atatillugu suliniutit pitsaasut ingerlanneqartussaasut takusinnaallugu.

Akissut

Akuersissuteqarsinnaanermut aalajangiisartut Sermersuup Kommunianit taperserpeqarput, taamaattorli ataasiaannartumik akuersissuteqartarnermut atatillugu eqaannerusumik aaqqissuussisoqarnissaa kissaatigineqarluni. Oqaaseqaat naalakkersuisoqarfimmit tusaatissatut tiguneqarpoq, tamatumalu kingorna ataasiaannartumik akuersissutit Politiit akuersissuteqarnerisigut siulittaasumik akuerineqarsinnaalissallutik.

Nittarsaasseqqusinnginnermik siunnersuut Sermersuup Kommunianit taperserpeqanngilaq, tamanna nunani allani tusagassiorfiit aallakaatitaannut atatillugu naapertuutissanngimmat.

WHO-p imigassaq pillugu Europami nalunaarutaani ”European Conference on Health, Society and Alcohol” 1995-imeersumi imigassamik aalakoornartortalimmik nittarsaassinissamut illersorneqarlutik meeqqat tamarmik peroriartornissamut illersorneqarnissaat pingaartinneqarpoq.

WHO-p inassutigai imigassamik aalakoornartortalimmik tuniniaanissamik avammut nittarsaassisarnermut atatillugu killilersuinissat pitsaaliuinermi iliuuserisassat pingaaruteqartuusutut.

WHO-p allappaa ingammik meeqqat inuusuttullu avammut nittarsaassisarnermut atatillugu eqqorneqarsinnaasut, aamma taamaattumik pingaartuusooq tamatumunnga tunngatillugu iliuuserisassatigut meeqqat inuusuttullu imigassamik aalakoornartortalimmik avammut nittarsaassinermi illersorneqarnissaat siunertarineqarnerussasoq.

Meeqqat inuusuttuaqqallu tamarmik imigassamik aalakoornartortalimmik nittarsaassissutinut illersorneqarlutik peroriartorsinnaaqitaasariaqartut naalakkersuisoqarfik isumaqarmat nittarsaassineq pillugu aalajangersagaq inatsisissatut siunnersuummi naalakkersuisoqarfimmit aalajangiusimaneqarpoq.

Angerlaassassanik piseqqusaannginnissaq –take-away- Kommuneqarfik Sermersuumit taperserpeqanngilaq. Aaqqissuussineq siusinnerusukkut atornerluttarneqarsimammat angerlaassassanik piseqqusaannginneq pillugu aalajangersagaq, sassaalliteqartarfinit imigassanik aalakoornartortalinnik anissassassanik nioqquteqarsinnaanerup inerteqqutigineqarnera naalakkersuisoqarfimmit attatiinnarneqarumavoq.

Inuit 18-it inorlugit ukiullit nal. 22-p kingorna sassaallertarfinnut iseqqusaannginnissat Sermersuup Kommunianit isumaqatigineqanngilaq. Oqaaseqaat naalakkersuisoqarfimmit tusaatissatut tiguneqarpoq aammalu aalajangersagaq inatsisissatut siunnersuummit peerneqarpoq.

Aalajangersakkanut ataasiakkanut nassuiaatit

§ 1-imut

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami inatsisip killiliussatut atuuffissai aalajangersarneqarput.

Inatsit imigassanik aalakoornartortalinnik nioqquteqarnermut aamma taakkuninnga imigassartortitsinermut atuuppoq. Imigassamik aalakoornartulimmik akullit tassaapput imigassat ethanolimik akullit aammalu immialiat. Immiaaqqat, viinnit imigassallu kimittuut imigassaapput kimittussusillit assigiinngitsut.

Imm. 2-mut

Inatsimmi ilaapputaaq angerlarsimaffimmi imigassanik aalakoornartortalinnik imigassaliorneq pillugu maleruaqqusat aammalu imigassanik aalakoornartortalinnik tuniniaaniassamut suliniut pillugu maleruaqqusat.

Taakku saniatigut, imigassamik naleqqunnerusumik atuisalernissamut iluaqutaasussanik inatsit imaqarpoq, assersuutigalugu imigassat aalakoornartortalit pillugit politikimik suliffeqarfiit tamarmik suliaqarnissamut peqquneqarnissaat pillugu aalajangersakkanik inatsit imaqarpoq.

Imm. 3-mut

Nunanut allanut timmisartuussinerit pineqartillugit niuertarfiit akitsuuteqanngitsunik tuniniaaffiusut inatsimmi ilaatinneqanngillat, tassunga ilanngullussaaq Danmark aamma Savalimmiut.

§ 2-mut

Imigassanut aalakoornartortalinnut nassuiaatinut tunngasut aalajangersakkami tassani erseqqinnerusumik aalajangersarneqarput.

Imm. 1-imut

Killissarititaasoq, tassa inatsimmi aalajangersakkat tunngavigalugit imigassatut aalakoornartortalittut pineqartunut suli 2,25 volumenprocentiupput.

Imm. 2-mut

Aalajangersagaq malillugu nioqquteqarneq pisarpoq atuisartuq imigassanik aalakoornartortalinnik nassatassaminik pisiaqarpat. Nioqqutissat pisiarineqartut atuisartup namminerpiaq atugassarivai pisinerlu niuertarfiit aqqutigalugit ingerlanneqartarpoq.

Imm. 3-mut

Imigassanik aalakoornartortalinnik imigassartortitsineq pisarpoq imigassanik aalakoornartortalinnik akiliisitsilluni imigassartortitsineq pisititsiffimmi imaluunniit taassuma eqqaani najoqqarneqartussamik. Viinninik misiliititsineq assigisaallu aammattaaq isummap imarisaanut imigassartortitsinermut ilaatinneqassapput.

Imm. 4-mut

Taaguutit ”imigassaq pillugu akuersissut” imaluunniit ”akuersissut” imigassanik aalakoornartortalinnik tuniniaanertut imigassartortitsinertullu paasisariaqarput.

Imm. 5-imut

Tassani taaguutsumut ”imigassaq pillugu akuersissut” imaluunniit ”akuersissut”, taava “ataasiaannartumik atuuttussamik akuersissut”, assigiinngissutaalluni tassani kisimi pineqarpoq aaqqissuussinermut aalajangersimasumut ataasiinnarmut atatillugu imigassartortitsinissamut akuersissut.

Imm. 6-imut

Takornariat pillugit akuersissummi ilaavoq takornariatitsinermik inoqarfiunngitsuni ingerlatanut soorlu umiartornermi imaluunniit pisuttuarnermi imigassartortitsinermut akuersissut.

Imm. 7-imut

Aalajangersakkap aalajangerpaa inatsisip aalajangersagai allat malillugit ullut sorliit nalliuttuunersut.

§ 3-mut

Imm. 1-imut

Aalajangersakkap aalajangerpaa imigassanik aalakoornartortalinnik nioqquteqassagaanni imaluunniit imigassartortitsinaraanni, taava imigassaq pillugu akuersissummik peqartoqartariaqartoq.

Imm. 2-mut

Aalajangersakkami sumiiffimmi oqartussaasup pisinnaatitaaffia saqqummiunneqarpoq tamatuma kingunerisaanik imigassaq pillugu akuersissut kommuneqarfimmi pineqartumi kommunalbestyrelsimit tunniunneqartussaavoq.

Imm. 3-mut

Kommunalbestyrelsip imigassaq pillugu akuersissut tunniunneqannginnerani politiit, kommunimi meeqqanut inuusuttunullu ingerlatsivik, peqqissutsumut pitsaaliuinernullu aqutsisoqarfik ajornanngippallu nunaqarfimmi siulersuisut tusarniaaffigissavai, tassani nunaqarfimmi pineqartumi imigassaq pillugu akuersissummik tunineqartussami.

Kommunit aggorneqarnerisa avataanni sumiiffinni imigassaq pillugu akuersissutit Naalackersuisunit suli tunniunneqartassapput.

Imm. 4-imut

Ataasiaannartumik akuersissutit kommunalbestyrelsimit nalinginnaasumik tunniunneqartarput. Taamaattorli kommunalbestyrelsimi siulittaasoq Kalaallit Nunaanni Politiit akuersissuteqarnerisigut ataasiaannartumik akuersissuteqarsinnaatitaavoq.

Ataasiaannartumik akuersissutit suliarineqartarnerat eqqaannerulersinniarlugu aalajangersagaq ilanngunneqarpoq.

Imm. 5-mut

Kommunalbestyrelsimi ilaasortat imigassaq pillugu akuersissutinik suliaqarnerminni ataatsimiittarnerminnilu pissutsinut ilisimalikkaminnut nipangiussisussaataapput.

Kalaallit Nunaanni pinerluttulerinermi inatsitsimmi § 50-mi taavaa nipangiussisussaataanermik unioqqutitsineq eqqartuunneqarsinnaasoq. Aalajangersakkami ilaapput kinaluunniit pisortani kiffartuummi imaluunniit suliamik suliaqarluni suliaqarsimalluniluunniit.

Kalaallit Nunaanni pinerluttuliornermi inatsit §52-mi ilannguppai nipangiussisussaataanermik unioqqutitsineq inuit pineqartut ikiortigisaannut § 50-mi ilanngunneqarsimangitsut. Kalaallit Nunaanni pinerluttuliornermi inatsit § 53 imarivaa paasissutissanik nipangiussisussaataasunik pissarsisoq, atornerluisoq ingerlatitseqqiisorlu, taavalu kalaallit Nunaanni pinerluttuliornermi inatsit § 54 §§ 50 -53-miittut atuutinngillat pineqartoq paasissutissamik allanut ingerlatitseqqiinnissamut pissusaappat, imaluunniit ersarissumik tamanut iluaqtissaq imaluunniit imminerminut allanulluunniit pitsaanerusussa q tunngavissaqartumik isumagalugit iliuuseqarpat.

Imm. 6-mut

Aalajangiussa q kommunalbestyrelsi kinaassutsimik uppersaasiinermikkut ininik silamilu sumiiffinnik Inatsisartut inatsisaanni matumani suliffeqarfinnut ilaatinneqartunut atasunik misissuisinnaatitaapput. Misissuinermit atatillu Kommunalbestyrelsi piumaffigineqarpat kinaassutsimik ilisarnaammik assitalimmik takutitsissaaq.

Kommunalbestyrelsip misissuisinnaatitaaneranut init unnuiffissatut attartortinneqartut ilaatinneqanngillat.

Kommunalbestyrelsip piumasaqarneratigut atortussat paasissutissallu akuersissummik pigisartumit tunniunneqassapput.

§ 4-mut

Imigassaq pillugu akuersissummik pigisaqalernissaminnik kissaateqartunut inunnut piumasaqaatit maleruaqqusanut manna tikillugu atuuttunut assingungajalluinnarput.

Imm. 1-imut

Imigassaq pillugu akuersissummik qinnuteqaateqarniaraanni qinnuteqaateqartumut malittarisassatut pingaarnerpaavoq 25-nik ukioqalereersimanissaq.

Qinnuteqaateqartoq nammineersinnaassusiiagaasimassanngilaq aamma nakkutigineqartussaassanngilaq kiisalu tamakku saniatigut, soorlu imatut ileqqulersorsimassanngilaq isumaqartoqarsinnaalluni suliffimmik illersorneqarsinnaasumik ingerlatsisinnaanngitsuusoq. Tamatumani aammattaaq pineqarput pissutsit Kalaallit Nunaanni pinerluttulerinermi inatsit tunngavigalugu pineqaatissinneqarsimanermik kinguneqarsimasut, tamannalu tunngavigalugu atorfimmik imaluunniit suliffeqarfimmik ingerlatsinermut atatillugu unioqutitsisinnaanerit nalorninarqoqarsinnaalluni.

Qinnuteqartoq imatut ileqqulersorsimassanngilaq isumaqartoqarsinnaalluni suliffimmik illersorneqarsinnaasumik ingerlatsisinnaanngitsuusoq, ilanngullugu Kalaallit Nunaanni pinerluttuliornermi inatsit § 164-mi imm. 2-mi taaneqartumi pisut.

Tamakku saniatigut imigassaq pillugu akuersissummik qinnuteqaateqartoq imigassanik nioqqutissiortunut imaluunniit nioqquteqartunut taarsigassarsisimanermik assigisaanillu pisussaaffeqassanngilaq Naalakkersuisunit akuerineqarsimatinnani, taamatuttaaq qinnuteqaateqartoq akiligassaminik akilersuinerminik unitsitsisimasutut nalunaarutigineqarsimassanngilaq taamatuttaaq akiliisinnaajunnaartutut suliaqarneq tassunga tunngasoq ingerlanneqassanani.

Aalajangersagaq nutaaq ilanngunneqarpoq oqartussaasunut akiitsoqarnermut tunngasoq. Taanna tunngavigalugu imigassaq pillugu akuersissummik qinnuteqaateqartoq tunineqarsinnaanngilaq oqartussaasunut 100.000 koruuninik amerlanerusunilluunniit akiligassaareersunik akiitsoqaruni.

Akiitsut akiligassaareersut pillugit aalajangersagaq qinnuteqaateqartup aningaasaqarnikkut inissisimaneranut nalilersuinermit ilaatinneqassapput tamannalu tunngavigalugu qinnuteqaateqartup niuernermit isumannaatsumik ingerlatsisinnaanermit piginnaaneramik aamma piumasuseqarneramik nalilersuinermit.

Qinnuteqaateqartoq oqartussaasunut akiitsoqarsinnaavoq kisianni qinnuteqaateqartoq 100.000 koruuninik amerlanerusunilluunniit akiligassaareersunik akiitsoqassanngilaq. Akiitsut akiligassaareersimasutut isigineqassanngillat qinnuteqaateqartoq soorlu assersuutigalugu naafferaalluni akilersuinissaminut isumaqatigiissuteqarsimappat aamma qinnuteqaateqartup naafferaalluni akilersuinini eqqortittarpagu akilersukkaminik piffissaq eqqorlugu akiliisarluni. Taamatut pisoqartillugu qinnuteqaateqartoq akuersissummik pisinnaassaaq, tassa akiitsuni akilertaramigit akiligassanngorneri tunngavigalugit.

Imm. 2-mut

Ingerlatsiteqatigiiffinnut imigassaq pillugu akuersissummik kissaateqartunut piunasaqaatit maleruagassani maannamut atuuttuni piunasaqaatit ataatsimut isigalugit assigaaq. Qinnuteqartoq akiligassaminik akilersuinerminik unitsitsisimasutut nalunaarutigineqarsimassanngilaq imaluunniit

akiliisinnaajunnaarsimassanani, soorluttaa q sulii piimasaqaataasoq qinnuteqartoq arlaannit taarsigassarsiaqarnanilu imigassanik aalakoornartortalinnik nioqqutissiortunit nioqquteqartunillu aningaasaqaliiffigineqarsimassanngitsoq Naalakkersuisunit akuersissutigineqanngitsumik.

Nutaatut ilanngunneqarpoq ingerlatseqatigiiffiit pisortanut 100.000 kr.-inik taakkuninngaluunniit amerlanernik akiitsutigut kinguaattooruteqannginnissaat.

Ingerlatseqatigiiffimmi qullersaasut siulersuisunullunniit ilaasortat affaat imigassaq pillugu akuersissuteqarnissamut piimasaqaatinik eqquutsitsissapput.

Imm. 3-mut

Kommunalbestyrelsi pisariaqartippagu ukioqqortussutsimut piimasaqaat immikkut ittumik avaqqunneqarsinnaavoq. Tamanna nunaqarfinnut illoqarfinnilu minnernut immikkut attuumassuteqarsinnaavoq.

Kommunalbestyrelsi akisuussaassuseq, inerisimaneq, pissutsillu allat pingaartissinnaavai, pineqartumut ukioqqortussutsimut piimasaqaat ukiunut 25-nut killittoq immikkut ittumik avaqqunneqassappat.

Imm. 4-mut

Soqutigisaqatigiiffinni inatsisit tunngavigalugit aningaasatigut pisussaaffillit tamarmik imigassaq pillugu akuersissummik pigisaqarnissaat sulii piimasaqaataavoq.

Imm. 5-imut

Aaqqissuussinerit aalajangersimasut imaluunniit uteqqiattumik ingerlanneqartartut peqatigiiffiup imaluunniit klubbip iniutaani, tassani aalakoornartortalinnik imigassartortitsisarluni, tassani imigassaq pillugu akuersissut pigineqartariaqarluni aammattaaq ilaasortaasunut taamaallaat imigassartortitsisoqaraluarpuunniit.

Tamatumani pineqarpoq imigassartortitsisarneq aalajangersimasumik uteqqiattumillu aaqqissuussisarneq, tassani aalajangiisuusarpoq klubbi imaluunniit peqatigiiffik aalajangersimasumik imigassaq pillugu akuersissummik imaluunniit ataasiaannartumik atuuttussamik akuersissummik pigisaqassanersoq. Qaammammut arlaleriarluni imigassartortitsisarnermi piimasaqaataavoq imigassaq pillugu akuersissummik pigisaqarnissaq.

§ 5-imut

Imm. 1-mut

Kommunalbestyrelsi pisussaataavoq inuiaqatigiinnut, ileqqorissaarnissamut aamma pinaveersaartitsinerit mianerisassat isiginiassallugit, tassa akuersissummik tunniussilluni nalunaaruteqarnissami nalilersuinerit.

Qinnuteqartup niuernikkut piginnaatitaaffii isiginiarneqassapput, tamatumani akuersissummik qinnuteqartup piginnaasai ilanngunneqassallutik, tassungalu ilanngullugu qinnuteqartoq toqqissisimanartumik neriniartarfimmik ingerlatsinissamut piukkunnaateqarnerisq ilimagineqartariaqarluni.

Aammattaaq qinnuteqartup aningaasaqarnikkut inissisimanera tunngavigisaalu ilanngunneqassapput kiisalu qinnuteqartoq pisortanut 100.000 kr.-inik amerlanerilluunniit pisortanut akiitsoqannginnissaa isiginiarneqassalluni.

Suliffeqarfiup angissusia, aaqqissugaanera tassanilu pissutsit immikkut ittut aammalu suliffeqarfiup sumiiffia eqqarsaatigalugit inuiaqatigiinnut atatillugu mianerineqartariaqartut kommunalbestyrelsip ilanngullugit isiginiassavai. Suliffeqarfik meeqqat inuusuttuaqqallu sumiiffigisartagaanni atuarfimmik assigisaannullu qanittumik inissisimappat, tamanna imigassaq pillugu akuersummik qanoq sunniuteqarsinnaanersq kommunalbestyrelsimik nalilerneqartariaqarpoq.

Kommunalbestyrelsi isumaliutiginninnermini ilaatissavaa akuersissut torersuutitsinnermut inooqatigiinnermulluunniit ajornartorsiortitsissanersq, imigassaq pillugu akuersummik tunisinissamik nangaanartoqartitsisinnaaasumik.

Kommunalbestyrelsi tamatumunnga paasisutissat ilanngutissavaat, naak politiit mianersqussuteqartarsimagaluartoq, siusinnerusukkut inatsimmik arlaleriartumik qanoq unioqqutitsisoqartarsimasq.

Inatsisunik unioqqutitsinerit ilaat immikkut tunngaviusinnaapput isumaqalernissamut suliffeqarfiup isumannaatumik ingerlanneqarsinnaannginneranut. Taakku tassaasinnaapput Inatsisartut inatsisaannik matumani pineqartumik, Kalaallit Nunaanni pilerluttulerinermi inatsimmik, aangajaarniutit pillugit inatsimmik unioqqutitsinerit. Unioqqutitsinerit annikinnerusut kingunerisinnavaat kommunalbestyrelsip imigassaq pillugu akuersissut piffissami sivikinnerusumi atuuttussanngorlugu tunniukkaat.

Aalajangiinermi tunngaviit siullerpaamik qinnuteqaateqartoqarnerani aamma sivitsuinissamik qinnuteqaateqartoqarnerani ilanngunneqassapput. Mianerisassalli oqimaaqatigiissinnerat nalinginnaasumik assigiinngitsuusarput, tassa qinnuteqaammik sivitsuinissamik nalilersuinnermi piffissaq akuersissutip atuuffigisimasaa nalilersuinnermut ilanngunneqartussaammat.

Imm. 2-mut

Kommunalbestyrelsip taamaallaat mianerisassat imm. 1-imi nr. 3-5-imiittut ilanngussinnaavai qinnuteqartoq tassaappat peqatigiiffik imaluunniit klubbi § 4 imm. 5 malillugu.

Imm. 3-mut

Akuersissummik ukiuni pingasuni atuuttussamik siusinnerusukkut pissutsit assigalugit tunniussisoqassaaq. Ukiunit pingasunit sivikinnerusumik atuuttussanik akuersissuteqartoqarsinnaavoq. Assersuutigalugu tamanna pisinnaavoq ukiup ilaata ingerlanerani niuertarfeqarnermi imaluunniit pissutsit allat pineqartillugit sivikinnerusumik atuutsitsisoqarnissaanut tunngavilersuutaasinnaasuninik.

Imm. 4-mut

Aalajangersagaq tunngavigalugu akuersissut isummaminik sivitsorneqassaaq imatut pisoqarsimappat piffissap akuersissuteqarfiusup suli naannginnerani akuersissummik pigisaqartoq sivitsuinissamat qinnuteqaammik nassiussaqaarsimalluni kiisalu piffissaq akuersissuteqarfiusoq nutaaq pillugu inaarutaasumik aalajangersaasoqarsimanani piffissap akuersissummik pigisaqarfiusup naannginnerani. Taamatut pisoqartillugu akuersissut suli atuutissaaq kommunalbestyrelsi aalajangernerata saqqummiunneqarnissaata tungaanut, taamaattorli piffissap akuersissummik pigisaqarfiusup naanerata kingorna sivilunerpaamik qaammatini 3-ni.

Imm. 5-imut

Aalajangersakkami maleruaqqusaq ingerlatseqqinneqarpoq tassaasoq piffissami akuersissutip atuuffiani akuersissut nutaamik isummerfigeqqinneqarsinnaasoq, tassa suliffeqarfimmi imaluunniit pissutsit piginnittumut tunngasut annertuumik allannguuteqarpata tamatumunnga ilanngullugit aningaasaqarnermut tunngasut. Aalajangersakkap oqaasertaani ersersinneqartutut pissutsit pineqartut annertuujusariaqarput. Kommunalbestyrelsip akuersissut nutaamik isummerfigeqqissinnaavaa pissutsit akuersissummik tunisinermi tunngaviusut annertuumik allannguuteqarsimappata, imaluunniit akuersinermut piumasaqaataasut eqquutinneqarunnaarpata.

Tamatumani assersuutigalugu pineqarsinnaapput allannguutit malunnaateqarluartut, soorlu annertuumik aqutsisut akornanni allanngortoqarnera. Igaffik atorunnaarsinneqarpat taava tamanna allannguutaassaaq malunnaateqarluartoq, tassa tamanna neriniartarfiunerminit imerniartarfinngorlugu allanngortinneqarmat. Taamatuttaaq qitittarfissamik pilersitsineq siusinnerusukkut taamaallaat imigassartortitsiffittut atorineqartumi, tamanna allannguutaassaaq malunnaateqarluartoq.

Imm. 6-imut

Nutaatut ilanngunneqarpoq imigassaq pillugu aalajangersimasumik akuersissummik qinnuteqaammut suliffeqarfiup imigassaq pillugu politikkaa ilanngunneqartussanngornera, tamatumani imigassanik aalakoornartortalinnik akisussaassusilimmik tuniniaanissaq imigassartortitsisarnerlu qanoq qulakkeerniarneqarnermut, soorlu assersuutigalugu sulisut suliffimminiitillutik imigassat aalakoornartortallit qanoq pissuseqarfigissaneraat, sulisut imigassanik aalakoornartortalinnik nioqquteqarnerminni aamma imigassartortitsinerminni akisussaassuseqartumik pissuseqarnissaat suliffeqarfiup qanoq qulakkeerniarneraa, sulisut inunnik

aalakoortunik il.il. akuerinninninnissaannut periusissat il.il suliffeqarfimmit nassuiaatigineqassallutik.

Imm. 7-mut

Aalajangersagaq inatsimmik ingerlatitseqqiineruvoq, Naalackersuisut akuersissapput imigassaq pillugu akuersissut atuutilernissaanut, inuit imaluunniit ingerlateqatigiiffiit nammineq imigassanik aalakoornartortaliortarpat nioqquteqartarpalluunniit.

§ 6-imut

Imm. 1-imut

Imigassaq pillugu akuersissut paasissutissaq kimut tunniunneqarsimanersoq aamma sumiiffiit sorliit akuersissummut attuumassuteqarnersut paasissutissanik erseqqinnerusunik imaqassaaq. Nakkutilliinissaq pisariinneroqqullugu akuersissutip suunera imigassaq pillugu akuersissummi allassimassaaq.

Kommunalbestyrelsi imigassaq pillugu akuersissuteqarnissamut piumasagaatinik aamma aalajangersaasinnaapput, taakkulu akuersissummi allassimassallutik.

Imm. 2-mut

Aalajangersagaq tunngavigalugu kommunalbestyrelsi imigassaq pillugu akuersissummik tunniussaqtartillutik, taava akuersissutip assilinera politiinut nassitissavaat.

Imm. 3-mut

Aalajangersakkami aalajangerneqarpoq akuersissuteqarnermut uppernarsaat pisiniarfiup iluani imaluunniit imigassartortitsiffiup iluani takuneqarsinnaasunngorlugu inissisimatinneqassasoq. Aalajangersagaq nakkutilliinissaq ajornannginnerulernissaanut tapertaassaaq.

Akuersissut arlaannik sumik pissuteqartumik atuarneqarsinnaajunnaarpat taava akuersissummik pigisaqartup taanna nutaamik taarsissavaa atuarneqarsinnaasunngorlugu.

§ 7-imut

Imm. 1-imut

Aalajangersakkap aalajangerpaa akuersissummik piginnittup nammineq suliffeqarfimmik ulluinnarni ingerlatsineq pisortaaffingngippagu, pisortaasussamik ulluinnarni ingerlatsisussamik toqqaasoqassaaq.

Imm. 2-mut

Pisortaatitaq suliffeqarfiup ulluinnarni ingerlanneqarneranik isumaginnittuussaguni imigassaq pillugu akuersissummut piumasagaataasunik eqquutsitsissaaq aammalu kommunalbestyrelsimit akuerineqarsimassalluni.

Kommunalbestyrelsi § 4-mi imm. 1 nr. 1-mi qanoq ukioqqortussuseqarnissamut piumasagaammik immikkut ittunik akuersissuteqarsinnaavoq § 4-mi imm. 3 naapertorlugu.

Pisortatut atorfinitsinneqartup imigassaq pillugu akuersissummi piumasagaatinik naammassinninngippat kommunalbestyrelsimillu akuerineqanngippat imigassaq pillugu akuersissut annaanngikkaluarlugu suliffeqarfik pisortamik nutaamik atorfinitsitsisinnaavoq.

Imm. 3-mut

Aalajangersakkap pissutsinut pisortap imigassaq pillugu akuersissuteqarnissamut piumasagaatinik eqquutsitsiunnaarneranut tunngassutilinnut malittarisaliuppaa. Pisortamut akuersissut atorunnaarpat akuersissummik pigisaqartoq qaammatip ataatsip iluani pisortamik nutaamik atorfinitsitsisinnaavoq.

Aqutsisusutut akuersissutip atorunnaarsinneqarnera ingerlatsinermut inatsisit tunngavigalugit aalajangersaaneruvoq, kommunalbestyrelsip tamanna suliarissallugu suliat ingerlanneqartarnerannut inatsimmi aalajangersakkat nalinginnaasut malillugit.

Atorunnaartitsinermut aalajangersakkat pinngitsuugassaangillat, tassa aqutsisoq § 4-mi piumasagaatinik naammassinnikkunnaarpat aqutsisussamik akuersissutip atorunnaarsinneqarneranut kommunalbestyrelsi aalajangiisussaalluni.

§ 8-mut

Aalajangersagaq pisinnaatitaaffimmit atuuttumit ingerlatitseqqiineruvoq.

Imm. 1-imut aamma 2-mut

Akuersissummik peqartoq imaluunniit suliffeqarfinni pisortaq imigassaq pillugu akuersissummik pigisaqartuni Naalakkersuisunit akuerineqaqqaartinnatik imigassanik aalakoornartortalinnik nioqqutissiortunit imaluunniit tunisassiortunit aningaasanik taarsigassarsianik imaluunniit allatut taarsigassarsianik, tunissutinik imaluunniit qularnaveeqqusikkanik pissarsisinnaangillat.

Imigassaq pillugu akuersissummik pigisaqartoq Naalakkersuisunit akuerineqaqqaarani tunissutinik naleqarluartunik aammalu akuersissummik pigisaqartup suliffeqarfiutaanut atorneqartussanik tunissutinik tigusaqarsinnaangilaq. Imigassaq pillugu akuersissummik pigisaqartoq imigassanik aalakoornartortalinnik imigassaliortartunit imaluunniit nioqquteqartartunit immikkut ittunik akiligassarsisinnaangilaq. Immikkut ittunik akiligassarsisinneqarneq tassaavoq nalinginnaasumik inuussutissarsiummik suliaqarnermi nioqqutissanik assigisaanilluunniit pisinermi piffissaliussaasup iluani akiligassarsisarneq pisarnertut ingerlanneqartartoq pineqanngippat.

Immiaaraliorfiit akuttunngitsumik immiaaqqanut maqitsivinnik neriniartarfinnut assigisaannullu atugassanngortitsisarput, nioqqutissiortulli immiaaqqanut maqitsivik immiaaqqanik sassaalliteqarsinnaanermut pinngitsoorneqarsinnaanngimmat, taava immiaaqqanut maqitserivimmik pissarsinermut Naalakkersuisunit akuersissummik pissarsisoqarnissaa piomasaaqaataanngilaq. Immiaaqqanut maqitsivik pequtinut ilaasutut isigineqanngilaq taamaattumillu ingerlatsinermut aningaasalersuinertut isigineqarani.

§ 9-mut

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami imigassaq pillugu akuersissummi suussutsit assigiinngitsut nalunaarsorneqarput, tassa imigassanik aalakoornartortalinnik nioqquteqarsinnaanermut akuersissummik tunniussisinnaanermut atatillugu.

Akuersissutit suussusii agguataarneqarput ima ”nioqquteqartarnerit aamma imigassartortitsisarnerit tamarmik”, ” 16 %-ip tungaanut akulinnik nioqquteqarneq” aammalu ” 4,10 %-ip tungaanut akulinnik nioqquteqarneq”. Agguataarinermi siunertarineqarpoq nioqquteqarfinni assigiinngitsuni sunik nioqquteqartoqarsinnaanera pillugu kommunalbestyrelsip maleruagassiinissamut periarfissinneqarnissaat. Taamaalillunilu niuertarfiit imigassanik aalakoornartortalinnik suugaluartunilluunniit, tassalu viinninik immiaaqqanilluunniit imaluunniit taamaallaat immiaaqqanik 4,10 volumenprocentimik akulinnik nioqquteqarsinnaanerat kommunalbestyrelsimit maleruagassiorneqarsinnaassaaq.

§ 10-mut

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami imigassaq pillugu akuersissummi suussutsit assigiinngitsut nalunaarsorneqarput, tassa imigassanik aalakoornartortalinnik imigassartitsisinnaanermut akuersissummik tunniussisinnaanermut atatillugu

Annerpaamik imigassap volumenprocenteqarnissamut aalajangersagaq ilanngunneqarpoq volumenprocentip akuersissutigineqartup unioqqutinneqarnissaa pinngitsoortinniarlugu, soorlu assersuutigalugu nioqqutissanik imigassamik aamma sodavandimik akooiikkanik sassaalliteqarnikkut.

Akuersissutit suussusii agguataarneqarput ima ”nioqquteqartarnerit aamma imigassartortitsisarnerit tamarmik”, ” 16 %-ip tungaanut akulinnik imigassartortitsineq”, ” 4,10 %-ip tungaanut akulinnik imigassartortitsineq”, ”ataasiaannartumik atuuttussamik akuersissut” aammalu ”takornariartitsinermut atatillugu akuersissut”. Sumiiffinni pineqartuni imigassat aalakoornartortallit kimittussusissaat pillugu kommunalbestyrelsip maleruagassiornissamut periarfissinneqarnissaa agguataarinermi siunertarineqarpoq.

Akuersissummut tunngatillugu akuersissummi akuersissutigineqartup suussusia imigassartortitsisarneq eqqarsaatigalugu 16 %-it tungaanut aamma ataasiaannartumik atuuttussamik akuersissut 16 %-it tungaanut, tassani imigassat aalakoornartortallit imerneqarsinnaasut ataasiakkaarlutik imigassaataasa 16 volumenprocenti qaangersimassanngilaat.

Akuersissummut tunngatillugu akuersissummi akuersissutigineqartup suussusia imigassartortitsisarneq eqqarsaatigalugu 4,10 %-it tungaanut, tassani imigassat aalakoornartortallit imerneqarsinnaasut ataasiakkaarlutik imigassaataasa 4,10 volumenprocenti qaangersimassanngilaat.

Aalajangersakkami aalajangerneqarpoq ataasiaannartumik atuuttussamik akuersissummik qinnuteqaateqartoqartarnissaa, aaqqissuussinerit ataasiaannartumik pisut ingerlanneqarneranni kikkut tamat peqataasinnaatillugit.

Aaqqissuussineq kikkunnit tamanit peqataaffigineqarsinnaasoq tassaavoq tunngaviumik kikkut tamarmik iserfigisinnaasaat. Tassani pingartuunngilaq aaqqissuussinermut kina ingerlatsisuunersoq, kisianni kikkut aaqqissuussinermut isersinnaanersut. Aaqqissuussineq atituumik aamma aalajangersagaanngitsunik sullinniagaqaruni soorlu assersuutigalugu sumiiffimmi aalajangersimasumi najugaqartunik, kiisalu isaarissami isilernermi ilaasortannortoqarsinnaalluni, taava aaqqissuussineq taamaattoq kikkut tamat peqataaffigisinnaasaattut isigineqassaaq.

Taamaattorli aalajangersakkami pineqanngillat nammineerluni privatimik katerisimaarnerit, tassa imaappoq katerisimaarnerit privatimik isigineqartussatut ingerlanneqartut. Suliffeqarfimmi suleqatinik aamma suleqatigisartakkanik inuulluaqqusilluni ilasseqatigiinneq ataasiaannartumik atuuttussamik akuersissummik peqassaaq, tassa aaqqissuussineq taamaattoq privatimik isigineqartumik katerisimaarnertut taaneqarsinnaanngimmat.

Nipilersorluni tusarnaartitsinerit nipilersorluni tusarnaartitsinissaaq sioqqullugu bilitsinik pisititsisoqartillugu, aammattaaq aaqqissuussinertut kikkut tamat peqataaffigisinnaasaattut isigineqartussanut assersuutigineqarsinnaapput, tassani ataasiaannartumik atuuttussamik akuersissut pissarsiarineqassaaq.

Pisortat suliffeqarfiutaanni aaqqissuussinerit aamma ilinniarfinni imigassartortitsilluni ingerlanneqartunut nalinginnaasumik kikkunnit tamanit peqataaffigineqarsinnaasunut, taamatuttaaq ataasiaannartumik atuuttussamik akuersissummik qinnuteqaateqassaaq.

Apeqqutaanngilaq aaqqissuussinermi siunertarineqartoq inunnik isumaginninnermut imaluunniit ikiuiniarnermut samminersoq, aamma imigassanik aalakoornartortalinnik nioqquteqarnermi sinneqartoortaaajunnartut ikiuiniarnermut tunniussassatut, timersornermut, peqatigiiffilerinnermut il. il. ingerlatsinneqarnissaat siunertaappat.

Takornariartitsinermut atatillugu akuersissut eqqarsaatigalugu takornariartitsinermit ingerlatanut atatillugu immikkut imigassaq pillugu akuersissuteqarnissamut kommunalbestyrelsi periarfissaqarput. Aalajangersakkami aaqqissuussinerit takornarianut tunngasut isiginiarneqarput soorlu assersuutigalugu angallatinik attartornermi. Tamanna tunngavigalugu takornarianik sullissisut periarfissinneqarput immiaaqqanik, viinninik il.il. imigassartortitsinissaminut asiarnermi nerinermut atatillugu, taamatuttaaq takornarianik sullissisoq periarfissinneqarpoq imigassamik sermersuup nilaanik nilalerlugu imigssartortitsinissaminut serminut iigartartunut asiarnernut atatillugu.

Imm. 2-mut

Ataasiaannartumik atuuttussamik akuersissummik qinnuteqaammut akisussaassuseqartumik imigassartortitsinissamut aamma aaqqissuussinermit ingerlatsinissamut pilersaarut ilanngunneqassaaq.

Kommunalbestyrelsi akuersissutip assinganik kingusinnerpaamik aaqqissuussinerup ingerlanneqarnissaa ulluinnarnik marlunnik sioqqullugu politiinut nassiussissaaq.

Aaqqissuussinerup imigassartortitsinerullu akisussaassuseqartumik ingerlanneqarnissaanut pilersaarut taama qinnuteqarnermi ilanngunneqartassaaq.

Tamatumunnga siunertaavoq ilaatigut kommunalbestyrelsi ilisimasaqarneq tunngavigalugu akuersissuteqarnissaat, taavalu qinnuteqaateqartup nammineq aaqqissuussinerup ingerlatinnginnerani eqqarsaatigeriissammagu aaqqissuussineq qanoq ingerlanneqassanersoq, taamatuttaaq pisut siunertarineqanngitsut qanoq iliuuseqarfiginissaat.

Pilersaarutip imarisinnaavai inunnut aalakoortunut imigassartortitsinermut aamma tamatuma qanoq isummerfigineqassaneranut tunngasut, inuusuttunut 18-it inorlugit ukiulinnut najoqqutarisassat, inuusuttut 18-it inorlugit ukiullit aalakoortut qanoq iliuuseqarfigineqarnissaat aammalu inunnut tulluannigsumik nakuuserniarnermillu iliuuseqartunut atatillugu najoqqutarisassat aammalu ikuallattoqalissagaluarpat il.il. qanoq iliuuseqartoqassanersoq.

Tamakku saniatigut aaqqissuussineq pillugu paasissutissat kommunalbestyrelsi pitsaanerumik periarfissaqartilissavaat sillimaniarnermut imaluunniit peqqissutsimut tunngasunik amigaateqarnermoq, tamakkulu tunngavigalugit ataasiaannartumik atuuttussamik akuersissummik tunniussaqaarnissaq eqqarsarnartoqarsinnaanersoq.

Imm. 3-mut

Aalajangersakkap kommunalbestyrelsi periarfissaqartippaat akuersissummik tunniussinermut atatillugu atugassarititaasunik aalajangersaanissaannik. Soorlu assersuutigalugu atugassarititaasunut

aalajangersarneqarsinnaasunut ilaasinnaapput matulerisunik atuinissaq, peqataasinnaasut amerlassusissaat, taamaallaat nal. 23.00-p tungaanut nipilersortoqarsinnaanera assigisaallu.

Atugassarititanik aalajangiineq pivisiorsioortumik tunngavilersorluagaassapput.

Imm. 4-mut

Aalajangersagaq nutaaq ilanngunneqarpoq, taanna malillugu meeqqat inuusuttullu 18-it inorlugit ukiullit aaqqissuussinernut taamaallaat peqataasinnaapput angajoqqaamik arlaannik, angajoqqaatut akisussaasuussuseqartumik imaluunniit inummik allamik inersimasumik nammineersinnaasumik, inersimasutut nammineq oqartussaassuseqanngitsumut immikkut akisussaaffeqartumik aatsaat ilaqarlutik.

Inersimasoq immikkut inuusuttumut akisussaassuseqartoq tassaasinnaavoq inersimasoq ilaqutarisaaq imaluunniit inersimasoq ilaqutariinnit ilisarimaneeqartoq, angajoqqaat imaluunniit angajoqqaatut akisussaassuseqartoq isumaqatigalugit inuusuttumut ingiaqataasoq aaqqissuussinerup ingerlanneqarnerata nalaani.

Aalajangersagaq aqutigalugu ilaatigut kissaatigineqarsimavoq aaqqissuussinerit annertunerusut soorlu assersuutigalugit nipilersornermik tusarnaartitsinerit, festivalit, Kalaallit Nunaanni pissartanngorniunnerni naggataarnersiornerni assigisaannilu, inersimasunut taamatullu meeqqanut inuusuttunullu 18-it inorlugit ukiulinnut ingerlanneqartartut, ingerlanneqarneranni meeqqanut inuusuttunullu 18-it inorlugit ukiulinnut imigassartortitsisoqassanngitsoq.

Aaqqissuussisut tamatumunnga atasumik pisussaatinneqarput nakkutilliinermik pilersitsinissamut, tassa ukiukitsoq 18-it inorlugit ukioqartoq inersimasumik ingiarlorteqanngippat isersinnaatitaassanani.

§ 11-mut

Imm. 1-imut

Inuussutissarsiutigalugu imigassanik aalakoornartortalinnik imigassartortitsisarnerit init imaluunniit silami nunaminertanit taamaallaat ingerlanneqassapput, taakku neriniartarfittut, hotelitut, cafétut, imerniartarfittut assigisaattulluunniit suliarineqarsimasuussapput taamatullu atorineqarnissaminnut akuersissutigineqarsimasuussallutik.

Aalajangersagaq maanna tikillugu inatsisaasumit ingerlateqqitaavoq aalajangersarneqarporlu init imigassartortitsiffiusut, tamakkununnga ilanngullugit init neriniartarfittut atorineqartut atorineqarfissaminnut pequsorneqarsimassasut aamma atorineqalinnginnerminni akuersissutigineqareersimanissaat.

Taakku saniatigut nutaatut ilanngunneqarpoq silami imigassartitsinissamut akuersissummik tunniussisoqarsinnaalernera. Ataatsikkoortumik inip iluani taamatullu silami nunaminertami imigassartortitsinnaanermut qinnuteqaammik tunniussisoqarpat, taava akuersissut akuersissutitut ataatsitut tunniunneqassaaq.

Siusinnerusukkut inip iluani akuersissummik qinnuteqaateqartoqarsimappat kiisalu nunaminertami tamatumunnga atasumi silami imigassartortitsinissaq kissaatigineqarpat tamatumunnga qinnuteqaateqartoqassaaq.

Init atorneqalinnginnerminni akuersissutigineqareersimassapput. Akuersissutiginnikkut qulakkeerneqassapput pissutsit minnerpaamik isumannaallisaanermut piumasaqaatit sukkulluunniit atuuttut eqqortinneqassasut – aamma piumasaqaatit peqqinnissamut tunngasut.

Imm. 2-mut

Inaarutaasumik akuersissut amigaatigineqarpat kommunalbestyrelsi immikkut pissutsit pissutaatillugit immikkut ittumik avaqquqqussisinnaavoq, taamaallaat amigaataasut pingaaruteqanngitsut pineqarpata. Amigaataasut isumannaallisaanermut imaluunniit peqqissutsimut attuumassuteqartut aallaavittut pingaaruteqartuusutut tamatigut pineqartassapput.

Imm. 3-mut

Takornariartitsinermut atatillugu akuersissutit aalajangersakkami ilaatinneqanngillat, taamaattut pinngortitami aammalu ornittakkani assigiinngitsuni ingerlanneqarajuttarmata. Ataasiaannartumik atuuttussamik akuersissutit aalajangersakkami aammattaaq ilaatinneqanngillat, taamakku silami imaluunniit inini neriniartarfittut, hotelitut, cafétut, imerniartarfittut assingatullu pequtsersorneqanngitsuni ingerlanneqarsinnaassammata.

Imm. 4-mut

Init qanoq ilusilersorneqarnissaannut atorneqarnissaannullu piumasaqaatinik Naalakkersuisut aalajangersaasinnaapput. Taama piginnaatitsinermi siunertarineqartoq tassaavoq peqqissuseq isumannaatsuunissarlu eqqarsaatigalugit ilusilersuinerup atuinerullu isumannaatsuunissaasa qulakkeerneqarnissaat.

§ 12-imut

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami ingerlateqqinneqarput manna tikillugu maleruaqqusat atuuttut imigassaq pillugu akuersissutip atorunnaarsinneqarnissaanut tunngasut.

Atorunnaarsitsineq pissaaq kinaassusersiunngitsumik aamma pissutsit qularnaarneqartut tunngavigalugit. Toquneq, akisussaasuutitaaneq (nammineersinnaassusiiagaaneq), akiliisinnaajunnaarneq aamma eqqartuussaaneq tamakku kinaassusersiunnginnermut assersuutaapput pissutsinut qularneqarsinnaasunut. Ingerlatsinermut inatsisimit aalajangiinertut

atorunnaarsitsineq isigineqassaaq akuersissummik pigisaqartumut suliat ingerlanneqartarnerannut inatsimmi aalajangersakkat nalinginnaasut malillugit nalunaarutigineqartussaq.

Kommunalbestyrelsi taakkuupput isummertussat akuersissutip atorunnaarneranut tunngatillugu.

Pissutsit akuersissutip atorunnaarneranut tunngaviusut aalajangersakkami tullerriiarneqarput, akuersissummut tunngavilersuut atorunnaarmat. Piumasaqaatit taakkua naammassineqarpata kommunalbestyrelsip akuersissutip atorunnaarsinneqarnera pillugu aalajangiissaaq.

Imm. 2-mut

Akuersissummik pigisaqartoq toqukkut qimagutsillugu, taava toqusup aappaa qimagaasoq aalajangersakkat tunngavigalugit akuersissut nangillugu ingerlatsiinnarsinnaavoq, akuersissuteqarnissamut piunasaqaatit naammassisimappagit.

Imm. 3-mut

Aalajangersakkami periarfissiisoqarpoq toqusup qimataa, aapparisaq kingornussassat agguanneqartinnagit, akiliisinnaajunnaarnerup kingorna pigisat imaluunniit nammineersinnaajunnaarsitaasimasumut angajoqqaatut akisussaassuseqartuusup toqukkut qimaguttup, akiliisinnaajunnaarsimasup imaluunniit nammineersinnaajunnaarsitaasimasup suliffiutaanik ingerlatseqqissinnaanera, tamatumani imigassaq pillugu akuersissummik nutaamik pigisaqartinnagu taamaatikkiartuaarnissaa, tunineqarnissaa imaluunniit assingusumik pineqarnissaa siunertaralugu.

Aalajangersakkap periarfissiissutigaa soorlu assersuutigalugu katissimallugu aapparisaq, kingornussassat suliarineqartinnagit ingerlaannartoq, katissimallugu aapparisaq suliffeqarfiutaanik ingerlatsiinnarsinnaanera imigassaq pillugu akuersissummik nutaamik peqarnani, tassa suliffeqarfiup tunineqarnissaata tungaanut. Aalajangersakkap taamaaliornikkut qulakkeerpaa katissimallugu aapparisaq qimagaasup pigisanik tulluurtumik isumannaarisinnaanissaminut piffissaqarnissaa.

Pissutsi taamaattut kommunalbestyrelsimut nalunaarutigineqassapput.

Taamatut periarfissiineq toqukkut qimaguttoqarnerata, akiliisinnaajunnaarnermik nalunaaruteqarnerup imaluunniit nammineersinnaajunnaarsitaasimanerup kingorna taamaallaat ukiumi 1-imi atuuppoq.

§ 13-imut

Aalajangersakkami pineqarpoq allaffissornikkut imigassaq pillugu akuersissummik utaqqiisaagallartumik atorunnaarsitsisoqarnera. Imigassaq pillugu akuersissut utaqqiisaagallartumik atorunnaarsinneqarsinnaavoq patsisissaqarluartumik isumaqartoqarpat akuersissummik pigisaqartoq

suliffeqarfimmik isumannaatsumik ingerlatsiumanngitsoq imaluunniit ingerlatsisinnaanngitsoq. Akuersissummik utaqqiisaagallartumik atorunnaarsitsineq kommunalbestyrelsimit aalajangersarneqassaaq.

Utaqqiisaagallartumik atorunnaarsitsinermi pissutaasut tassaasariaqanngillat inatsimmik unioqqutitsisimanerit kingunerisimasai. Akerlianik immikkut tunngavissaqarluni isumaqartoqarsinnaassaaq akuersissummik pigisaqartoq suliffeqarfimmik aarlerinangitsumik ingerlatsisinnaanngitsoq. Tamatumunnga ilaatigut pissutaasinnaavoq neriniartarfiup imaluunniit imigassartortitsisarfiup piffissami ingerlasimasumi aarlerinaateqartumik ingerlanneqarsimannginnera.

Tamatumani assersuutigalugit pineqarput suliffeqarfik imatut ingerlanneqarpat ingasattumik imertoqartarnera, mamianartumik ileqqoqarneq imaluunniit inatsisunik unioqqutitsisarnerit ingerlanneqartarlutik. Imigassaq pillugu akuersissummik utaqqiisaagallartumik arsaarinnittoqarsinnaavoq soorlu assersuutigalugu akuersissummik pigisaqartup naammaginartumik isaatitsinermi nakkutillititsinngippat, akuersissummik pigisaqartoq politiinik aggersaanngippat inatsisunik unioqqutitsinernik annertuunik pisoqartillugu soorlu kamaannernik imaluunniit nakuuserluni saassussinernik pisoqartillugu, imaluunniit akuersissummik pigisaqartoq sulisulluunniit arlaleriarlutik imigassartorsimappata mianersoqqusummik tunniussisoqareersimanerata kingornatigut.

Utaqqiisaagallartumik atorunnaarsitsineq aammattaaq pissutsit tunngavigalugit pisinnaavoq tukatsitsinerujussuaq pineqarpat, soorlu assersuutigalugit saliisimannginneq aamma immiartorfinnik imaluunniit puiaasanik aseqqukunik katersuisimannginneq, saligaatsuutitsinnginneq assigisaallu.

Imigassaq pillugu akuersissummik utaqqiisaagallartumik atorunnaarsitsineq aamma pisinnaavoq malunnartumik aalakoortunut nioqquteqarneq imigassartortitsisinaanermut inerteqqut unioqqutinneqarpat.

Imigassaq pillugu akuersissummik utaqqiisaagallartumik atorunnaarsitsinissamik eqqarsaateqarnermi piumasaqaatigineqassapput siullermeertumik qinnuteqaateqarnermut atatillugu itigartitsinermi piumasaqaatinik annertunerusunik, tassani pissutaarpiarput pisinnaatitaaffimmik pigineqareertumik arsaarinninneq.

Utaqqiisaagallartumik atorunnaarsitsineq kommunalbestyrelsimit atorneqarsinnaavoq iliuuserineqartumut allaffissornikkut kinguneqartitsinertut, tamanna kajumilersitsissaaq akuersissummik pigisaqartup atugarisaminik aaqqiiniarnissaanut imaluunniit piffissami aalajangersimasup iluani imaluunniit utaqqiisaagallartumik atorunnaarsitsinermut ilutigitillugu unnerluussisartut piumaffigalugit imigassamik nioqquteqartarnissamut akuersissutip

arsaarinnissutiginiisaanut eqqartuussivimmut saqqummiuteqqullugu, tassani eqqartuussiviup aalajaangiinissaata tungaanut utaqqiisaagallartumik arsaarinninneq atuutissalluni.

§ 14-imut

Unnerluussisartut unnerluussinerat tunngavigalugu eqqartuussiviit akuersissummik pigisaqartoq imigassaq pillugu akuersissummik pigisaanik arsaarsinnaavaat. Imigassaq pillugu akuersissummik pigisaqarnissamut pisinnaatitaaffik arsaarinnissutaasinnaavoq akuersissummik pigisaqartoq imigassaq pillugu akuersissummi piumasaqaataasunik annertuumik imaluunniit arlaleriarluni imaluunniit inatsimmi aalajangersakkanik unioqqutitsisimappat imaluunniit pineqaatissiisutaassanik soorlu assersuutigalugu Kalaallit Nunaanni pinerluttulerinermi inatsimmik, Kalaallit Nunaannut sakkut pillugit inatsimmik, aanngajaarniutit pillugit inatsimmik aammalu akileraartarnermut akitsuusiisarnermullu inatsimmik unioqqutitsisimappat. Akuersissummik pigisaqartup inaarutaasumik eqqartuussinikkut pineqaatissinneqarsimanera imaluunniit pisumut pineqartumut atatillugu akiligassinneqarnini akuerisimappagu § 14 imm. 1 nr. 3 tunngavigalugu arsaarinnissamut pissutaassapput.

Akuersissummik pigisaqartoq akuttunngitsumik arlaleriarluni unioqqutitsinermi pisuusimappat, taava tamanna pillugu arsaarinnissuteqarnermut piumasaqaataavoq pissutsit kommunnalbestyrelsimiit politiinilluunniit akuersissummik pigisaqartumut uparuarneqarsimanerat.

Eqqartuussivimmit toqqarneqarsinnaavoq akuersissummik pigisaqarsinnaanermut pisinnaatitaaffiup arsaarinnissutigineqarnissaa, tamanna sioqqullugu mianersoqqussuteqanngikkaluarluni, tassa eqqartuussiviup nalilerpagu unioqqutitsinerup annertussusia taamaaliornissamut tunngaviusinnaasoq.

§ 15-imut

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami pineqartoq, imigassaq pillugu akuersissut atuukkunnaartup imaluunniit arsaarinnissutigineqartup ingerlaannartumik kommunalbestyrelsimut utertillugu nassiunneqarnissaa, tassaavoq manna tikillugu tamatumunnga maleruaqqusanik ingerlatitseqqinneq.

Imm. 2-mut

Akuersissummik pigisaqartoq akuersissummik arsaarneqartoq imigassaq pillugu akuersissummik nutaamik qinnuteqarsinnaavoq.

Akuersissummik pigisaqartoq imigassaq pillugu akuersissummik nutaamik qinnuteqarsinnaavoq pisortanut akiitsui 100.000 koruunit ataappagit. Akuersissummik pigisaqartoq pisortanut naafferaalluni akilersuinissaminut isumaqatigiisuteqartoq akiitsoqarsinnaavoq 100.000 koruuninik amerlanerusunik, akuersissummillu arsaarinnissutigineqarnissaa pisariaqassannani, naafferaalluni akilersugassat akilerneqarfissaanni akilersorneqartillugit.

Imm. 3-mut

Kommunalbestyrelsi akuersissutit atorunnaarsinneqartut, arsaarinnissutigineqartut imaluunniit atuukkunnaartut politiinut nalunaarutigissavaat

§ 16-imut

Imm. 1-imut

Nutaatut inerteqqutaalerpoq akuersissummik pigisaqartoq nammineq akuersissummik pigisaqartut imaluunniit sulisut piffissami tassani sulisuusunut isersimasut peqatigalugit imigassanik aalakoornartortalinnik imigaqarnissaq.

Tamatumali pisinnaajunnaartinngilaa akuersissummik pigisaqartoq imaluunniit tamatuminnga pisussaaffilerneqarsimasoq viinnimik katerisimaartussat imigassaannik misiliinissaa pisisartoq ilagalugu imaluunniit ilassinninnermut atatillugu viinnimik iggiserluni nerisinnaaneq.

Akuersissummik pigisaqartoq aammattaaq nammineq inuttut neriniartarfimmi akuersissummik pigisaqartut pigisamini isersimasinnaavoq, tamattutaaq sulisut sulinnigiffimmini neriniartarfimmi suliffigisaminni isersimasinnaapput.

§ 17-imut

Aalajangersagaq imatut paasineqassaaq neriniartarfiit aamma imigassartortitsisarfiit imermut sikulimmut akiliuteqartoqarnissaanik piunasaqaateqarsinnaanngitsut. Tamanna atuuppoq neriniartarfiup imaluunniit imigassartortitsisarfiup citronimik, limemik, kuannermik assigisaannilluunniit imermut sikulimmut ikisinissaq toqqarsimappagu.

Imermik akeqanngitsumik atugassanngorlugu saqqumititsinissamut aalajangersagaq tassaavoq pisinnaatitaaffioreersoq ingerlateqqitaq, tassani ilaatigut qulakkeerneqarpoq isersimasut imigassanik aalakoortartortalinnik sakkortunerusunik imigaqarnissaminnut pisussaasutut misigisimannginnissaat.

Imigassartortitsisarfinnut aalajangersagaq aporfissaqartitsinngilaq mineralvandimut imaluunniit allamut imermut puiaasamiittumut akiliisitsinissaq, aalajangersakkamili piunasaqaataavoq tamanna ilutigalugu isersimasunut allamik qinigassaartitsitsilluni akeqanngitsumik najugassaqartitsinissaq.

§ 18-imut

Aalajangersakkami periarfissiissutigineqarpoq akuersissummik pigisaqartut aamma imigassanik aalakoornartulinnik nioqqutissiortut paasititsiniutinut peqataanissaminnut pisussaaffilerneqarsinnaanerat, soorlu assersuutigalugit sualunngitsumik imernissamik paasititsiniaanermut, imigassartorsimatilluni biilinnginnissamut, naartunerup nalaani

aalakoornartulinnik iminnginnissamut assigisaannullu. Aalajangersakkami siunertarineqartoq tassaavoq imigassaq pillugu akuersissummik pigisaqartut pisisartunut paasititsiniaanermut atortunik agguaassisarnissaat imaluunniit saqqumititsisarnissaat pisisartut namminneq tigusinnaasaannik. Paasisitsiniaanermut atortunik nioqquteqartarfinni imaluunniit imigassartortitsiffinni nivinngaasoqarsinnaavoq tamatumani assiliarsuit plakatit assigisaalluunniit pineqarpata.

Paasisitsiniaalluni suliniutit taamaattut akuersissummik pigisalimmut imaluunniit nioqqutissiortumik aningaasartuutaassanngillat.

§ 19-imut

Imm. 1-imut

Aalajangersagaq taanna tunngavigalugu inummut takuneqarsinnaasumik aalakoortumut imigassanik aalakoornartortalinnik imigassartortitsisarneq inerteqqutaavoq. Inuk takuneqarsinnaasumik aalakoortoq tassa erseqqinngitsumik oqaluttoq, uppeqattaartoq, timimik aqutsisinnaanngitsoq, killeqanngitsumik pissusilersorneq assigisaalu.

Imm. 2-mut

Akuersissummik pigisaqartoq tamanna pillugu takuneqarsinnaasumik allagarsiisimassaaq, soorlu assersuutigalugu baarip eqqaani imaluunniit ersertarfiup eqqaani.

§ 20-mut

Aalajangersagaq maannamut aalajangersakkanik ingerlatitseqqiineruvoq.

Imm. 1 aamma 2-mut

Imigassanik aalakoornartortalinnik inunmut 18-it inorlugit ukiulinnut tuniniaaneq imaluunniit imigassartortitsisinnaaneq aalajangersakkakut inerteqqutigineqarpoq, tamatumani inimi nioqquteqarfimmi imigassartortitsisarfimmiluunniit tamanna pillugu takuneqarsinnaasumik imaluunniit allagarsiinissamut akuersissummik pigisaqartoq pisussaataalluni.

Imm. 3-mut

Aalajangersagaq allanguuteqarnani maannamut inatsimmi atuuttumeersuvoq, tasanilu aalajangersarneqarpoq akuersissummik pigisaqartup imaluunniit taassumunnga taartaasup qulakkiissaagaa suliffeqarfiup inuusuttunut 18-it inorlugit ukioqartunut nioqquteqartoqannginnissaa imaluunniit imigassartortitsisoqannginnissaa.

Imm. 4-mut

Aalajangersagaq maannamut inatsimmit ingerlateqqitaavoq aalajangersarneqarporlu inuusuttut 18-it inorlugit ukioqartut inini imigassartortsiffiusartuni nal. 20-p kingorna taamaallaat isersimasinnaasut

inersimasumik ingiallorneqarlutik, tassa inersimasoq ingialluisoq tassaappat angajoqqaq, nakkutiginnittorisaa imaluunniit inersimasoq alla pineqartumut immikkut akisussaaffeqartuusut.

§ 21-mut

Imerneqartussatut nioqqutigisanut akigitinneqartut takuneqarsinnaallutik saqqumitinneqassapput. Tamanna imatut paasineqassaaq pisisartoq periarfissaqassaaq akigitinneqartut pillugit paasisaqarnissaminut, soorlu assersuutigalugu neriniartarfiit viinninut allagartaanni.

§ 22-mut

Sulisut 18-it inorlugit ukiullit sulinerminni suliarisinnaasaat aalajangersakkakut killilerneqarput.

Imm. 1-imut

Inuusuttut 18-it inorlugit ukiullit imigassanik aalakoornartortalinnik nioqquteqarsinnaatitaanngillat imigassartortitsisinnaatitaanaatillu.

Tamatuma nassatarisaanik inuusuttut 18-it inorlugit ukiullit imigassanik aalakoornartulinnik imigassartortitsiffinni suleqqusaanngillat. Inuusuttut imigassartortitsiffiup iggaviani erruisinnaatitaapput. Aammattaaq viinninik tuniniaavinni inuusuttut 18-it inorlugit ukiullit viinninik tuniniaaqusaanngillat.

§ 23-mut

Imm. 1-imut

Maanna tikillugu imigassartortitsiffinnit imigassanik aalakoornartortalinnik annissassanik nioqquteqartoqaqqusaanngilaq. Tamatuma kingunerisaanik neriniartarfinni aamma inini imigassartortitsiffinni allani isersimasut imigassanik aalakoornartortalinnik piseqqusaanngillat tamatumalu kingorna taakku imigassartortitsiffimmiit annillugit imaluunniit imigassartortitsiffimmiit aggitititillugit.

Imm. 2-mut

Aalajangersagaq pisinnaatitaaffinnik ingerlatitseqqiineruvoq, tassa aalajangersarneqarpoq umiarsuarni umiarsualivinniittuni imigassanik aalakoornartortalinnik nioqquteqartoqassanngitsoq imaluunniit imigassartortitsisoqassanngitsoq allanut, tassa taamaallaat umiarsuarmi ilaasunut.

§ 24-mut

Aalajangersagaq taanna nutaajuvoq akuersissummillu pigisaqartoq pisussaatinneqarpoq sulisuni akisussaassuseqartumik imigassanik aalakoornartortalinnik tuniniaanermut aamma imigassartortitsinermut pikkorissarnernut peqataatittassagai.

Akuersissummik pigisaqartup isumagissava sulisumi sulilernermi kingorna piffissap naleqquttup ingerlareernerani pikkorissarnernut neqeroortigineqartunut peqataanissaat. Pikkorissarnerit Naalackersuisunit neqeroortigineqassapput.

§ 25-mut

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami aalajangersarneqarput imigassanik aalakoornartortalinnik unioqqutitsinani nioqquteqarfiit ullui aamma piffissarititaasut.

Imigassanik aalakoornartortalinnik nioqquteqarnermut ulluinnarni ammasarfiit inatsimmut atuuttumut naleqqiussilluni allangortinneqanngillat, taamaalilluni ulluinnarni nal. 09.00-imi 18.00-ip tungaanut imigassanik aalakoornartortalinnik nioqquteqartoqarsinnaavoq. Arfininngornikkut ammasarfik allangortinneqarpoq 11.00-15.00-imut, ilaatigut tamatumani pinngitsoortinniarnearpoq innuttaasut nangikkiarnerniit ingerlaannarlutik pisiniarfinnut iserlutik imigassanik aalakoornartortalinnik pisisarnissaat.

Maajip ulluisa aallaqqaataani sapaatit akunnerisa ullui malinneqarput, tamatuma kingunerisaanik 1. maajimi sapaatit akunneranni ullormi pineqartumi ammasarfiit malinneqassapput.

Imm. 2-mut

Imigassanik aalakoornartortalinnik nioqquteqarneq ingerlanneqassanngilaq sapaatini aamma nalliuttuni. Nalliuttut § 2 imm. 7-mi nassuiarneqarput.

§ 26-mut

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami aalajangersarneqarput imigassanik aalakoornartortalinnik hotelini aamma neriniartarfinni, caféni assigisaannilu imigassartortitsisoqarsinnaaneranut piffissarititaasut. Nalliuttut § 2 imm. 7-mi nassuiarneqarput.

Maajip ulluisa aallaqqaataani sapaatit akunnerisa ullui malinneqarput, tamatuma kingunerisaanik 1. maajimi sapaatit akunneranni ullormi pineqartumi ammasarfiit malinneqassapput.

Imm. 2-mut

Ataasiaannartumik atuuttumik akuersissuteqarnermi 12.00-imit 24.00-ip tungaanut imigassartortitsisinnaanermut akuersissuteqartoqarsinnaavoq, tamannalu tallimanngornerni arfininngornernilu 12.00-imit 03.00-imut sivitsorneqarsinnaalluni.

Imm. 3-mut

Aalajangersakkat imm. 1-imiittut aamma 2-miittut apeqqutaatinnagit juulliaqqami 24. decembari, juullerujussuarmi 25. decembari aamma juullip aappaani 26. decembari imigassartortitsisineq

matoqqassaaq. Aalajangersagaq imm. 1-imi aamma 2-mi aalajangersakkanit salliutinneqarpoq. Tamatuma kingunerissavaa juullip ulluisa arlaat tallimannngornikkut imaluunniit arfininngornikkut nalliuppat, taava imigassartortitsineq ammatinneqassanngilaq. Ulloq 24. decembari soorlu assersuutigalugu arfininngornikkut nalliuppat, taava tallimannngornerup unnuaani nal. 24.00 matusisoqassaaq.

Imm. 4-mut

Takornariaqartitsinermik sammisaqarneq suli ineriartortuarmat Naalakkersuisut imm. 4-mi piginnaatinneqarput takornarianut tunngasunik ingerlatsinernut sukumiinerusunik maleruaqqusaliorinissamut, taamaaliornikkut sammisaq ingerlaavartumik naleqqussarneqarsinnaassammat ineriartorneq malillugu.

Taamaaliornikkut Naalakkersuisut takornarianut tunngasunik ingerlatsinernut atatillugu imigassanik aalakoornartortalinnik imigassartortitsisinnaanermut maleruaqqusaliorsinnaapput imm. 1-imi, 2-mi aamma 3-mi aalajangersakkanit allaanerusunik.

Imm. 5-imut

Inini neriniartarfittut aamma imigassartortitsiffittut atorneqartuni taakku matoreernerisa kingorna nalunaaquttap akunneranni 1-imi isersimasinnaaneq periarfissiissutigineqarpoq. Nalunaaquttap akunnerata taassuma isersimasut piffissaqalersissavai imigassartortitsiffimmit eqqissimasumik aamma naammaginartumik ingerlanneqartumik qimatsinissaat, taamaaliornikkut perulluliornermut ajornartorsiuteqarnissaat pinngitsoortinneqassammata.

Matoreernerup kingorna imigassartortitsisoqaqqusaanngilaq taamatuttaaq piffissap inimi isersimaffiusup nalaani. Inassutigineqarpoq matunissaq sioqqutilaarlugu imigassanik aalakoornartumik akulinnik ima annertutigisumik imigassartortitsisoqassanngitsaq, piffissap kinguleruttup isersimaffiussussap nalaani nungunneqarsinnaanngitsunik imaluunniit ima annertussuseqartunik/amerlatigisunik naatsorsuutigineqarsinnaalluni annertuumik aalakoortoqalernissaa.

§ 27-mut

Imm. 1-imut

Aalajangersagaq nutaajuvoq kiisalu tassani inerteqqutigineqarput imigassanik aalakoornartortalinnik nittarsaassinerit suugaluartulluunniit.

Imigassanik aalakoornartortalinnik akuttunngitsumik annertooujussuarmik nittarsanneqartartut killilerneqarpata imerujussuuartartut amerlassusiisa ikilernerannut tapertaassaaq, aammalu pingaartumik inuusuttut atuinerannik annikillisaataassalluni inuunermilu kingusinnerusukkut imigassanik aalakoornartortalinnik atuinissamik ileqqunik naleqqunnerusunik pilersitsissalluni.

Imm. 2-mut

Meqqit, saqqarmiuusat, ilisarnaatit assigisaallu atoqqusaanngillat. Imigassamik aalakoornartulimmik akulinnut assingusunik nioqqutissianik nittarsaarisoaqqusaanngilaq.

Akornutissaqanngilarli neriniartarfiit imigassartortitsiffilluunniit tusarnaartitstinissamik ussassaarinerminni suliffeqarfiup aqqanik ilisarnaammilluunniit atuinissaq. Taamaattorli pilerisaarinermut atatillugu suliffeqarfiup aqqa aamma ilisarnaataa atorreqartillugit, ilanngunneqassanngillat assit imaluunniit allassimasut imigassanik aalakoornartortalinnik innersuussisut.

Imm. 3-mut

Aalajangersakkami maleruaqqusat atuutereersut misilitassanik assigisaannillu tunniussisinnaanerup inerteqqutigineqarnerat ingerlateqqinneqarpoq. Immiaaqqanik aamma viinninik misiliititsinerit misilitassanik tunniussinertut isigineqanngillat aaqquissuussinerummata.

Aalajangersakkap ilaatigut piffissamut imigassartortitsiusartumut aalajangersakkap unioqqutinneqarnissaa pinngitsoortissavaa, misilitassanik tunniussisarneq pilerisaarinermut aamma ussassaarinermut maleruaqqusat malillugit inerteqqutaassamat.

Taamaattumik aammattaq inerteqqummi ”sullitanut tunissutit” aamma nioqqutissat misilitassat ilaatinneqarput.

Imm. 4-mut

Assiaqusersukkami ussassaarisoaqarpat ussassaareqqusinnginneq atuutissanngilaq, tamatumani imigassat aalakoornartortallit niuertarfimmi nioqqutissanit allanit assiaquserneqarlutik imaluunniit inini imigassartortitsiffiusuni immikkoortillugit inissisimatinneqassammata.

Imm. 5-imut

Nunami maani inatsimmi aviisitigut, atuagassiatigut, atuagassiatigut sapaatit akunneranut saqqummersartutigut aamma assiliat atorlugit tusagassiuutitigut nunanit allaneersutigut nittarsaassinissaq killilersorneqanngilaq. Tusagassiuutit taakku immikkut siunertarinngilaatunami maani imigassanik aalakoornartortalinnik pilerisaaruteqarnissaq, kiisalu innuttaasut aviisinik, aamma atuagassianik sapaatit akunneranut saqqummersartunik pisisarnissaasa imaluunniit assiliat atorlugit tusagassiuutit allanit nunanit allaneersunik atuisinnaanerisa inatsimmi killilersorneqarnissaat siunertarineqanngilaq.

§ 28-mut

Imm. 1-imut

Iliuusissatut nutaatut siunnersuutigineqarpoq imigassat aalakoornartortallit niuertarfimmi inissinneqartarnerannik maleruagassaliorneq. Tamatuma kingunerisaanik imigassat aalakoornartortallit pisiniarfimmi nioqqutissanit allanit assiaqusersorneqassapput. Tamanna imigassanut aalakoornartortalinnut Inatsisartut inatsisaanni matumani pineqartunut.

Pisiniarfinnut piumasaqaatigineqarpoq imigassat aalakoornartortallit pisisartunit allanit takusinnaajunnaarlugit inissittarnissaannik. Tamatumunnga atatillugu pisiniarfiit soorlu assersuutigalugu karsinik akiliiffiusartunik pisiniarfimmi assiaqusersorneqarsimasup iluani pilersitsisinnaapput. Pisiniarfiit soorlu assersuutigalugu karsit akiliiffiusartut immikkoortissinnaavaat taamaaliornikkut karsit akiliiffiusartut, imigassanik aalakoornartortalinnik pisiniartunik sullissisut aamma karsit ulluinnarni nioqqutissanik imigassartaqanngitsunik akiliiffiusartut immikkoortinneqarsinnaallutik.

Taamaattumik malittarisassaliorneq imatut ingerlanneqarpoq kikkut tamat iserfigisartagaanni imigassat aalakoornartortallit takussaanninnerulernissaat kissaatigalugu, ingammik meeqqat inuusuttullu tulluannngitsumik sunnerneqarsinnaanerannut illersorniarlugit.

Imigassanik aalakoornartortalinnik pisinermi immikkut akiliisarfeqarnissaq niuertarfiit periarfissaraat, tamatumunnga peqatigitillugu inuusuttut 18-it inorlugit ukiullit imigassanik aalakoornartortalinnik nioqquteqannginnissaat qulakkeerneqarsinnaalluni.

Imm. 2-mut

Naalakkersuisut assiaqusersuinissamut tunngatillugu sukumiinerusumik aalajangersaasinnaapput, tamakkununnga ilanngullugit pisiniarfiit imigassanik aalakoornartortalinnik pisiniarfiup iluani qanoq inissitsiterinissaannut tunngasut. Tamanna imigassanut aalakoornartortalinnut tamanut atuuppoq.

Niuertarfiit imigassanik aalakoornartortalinnik qanoq assiaqusersuinissaannut piumasaqaateqarnissaq pillugu erseqqinnerusumik maleruagassiornissamut aalajangersagaq inatsisitigut tunngavissiivoq. Init immikkut ittut pillugit piumasaqaateqarnissaq pillugu aalajangersaanissamut aalajangersagaq inatsisitigut tunngavissiinngilaq.

§ 29-mut

Maannamut ittutut automatit atorlugit imigassanik aalakoornartortalinnik nioqquteqarneq aamma imigassartortitsineq inerteqqutaavoq.

Akunnittarfinni minibari inimiittoq aalajangersakkami ilaatinneqanngilaq. Akunnittarfimi najugaqartoq soorlu angerlarsimaffigisamiinnermisulli imigassanik aalakoornartortalinnik pisinnaavoq nammineq kissaatigisani tunngavigalugu.

§ 30-mut

Imm. 1 aamma 2-mut

Aalajangersakkami ingerlateqqinneqarput maleruqqusat angerlarsimaffinni imigassanik aalakoornartortaliornerup inerteqqutaaneranut tunngasut.

Immiassanik (malt), sungarnitsussanik (humle) aamma tangernik qalaatanik nammineq atugassanik eqqussineq inerteqqutaavoq. Tangernik qalaatanut ilaapput naasut tangernik qalaatat panertut, panersernikut sequtseqqissaakkat

§ 31-mut

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami neriniartarfiit aamma imigassartortitsiffiit allat peqquneqarput sulisussanik pisariaqartinneqartunik atorfinitsitsinissamut matulerisut suliassaannik isumaginnittussaasutut.

Suliffeqarfiup pisussaaffigaa isumagissallugu sulisunik pisariaqartitat tunngavigalugit sulisoqassalluni neriniartarfimmut imaluunniit imigassartortitsiffimmut isernissamik isumaginnittussanik, taamaaliornikkut tamanna eqqissisimasumik aamma torersumik ingerlanneqassammat.

Suliffeqarfiit matulerisoqarneq pinngitsoorsinnaavaat eqqissisimasumik aamma torersumik pisoqarnissaata nakkutigineqarnissaa pisariaqanngippat. Soorlu assersuutigineqarsinnaapput café imaluunniit neriniartarfiit allat suliffeqarfiup piffissat ammasarfii imaluunniit allatigut qanoq ittuunera pissutigalugit matulerisoqarnissamik pisariaqartitsinngitsut. Taamatuttaaq suliffeqarfiit allat imigassartortitsisartut ammasarfeqarsinnaapput, soorlu assersuutigalugu ulluunerani, imigassartortitsisarnerup pisiniartunut avatangiisinullu akornutaanngitsumik imigassartortitsinermik ingerlatsisinnaasut matulerisoqarnissamik pisariaqartitsinatik.

Imm. 2-mut

Matulerisut inerissimasuunissaat pisariaqarpoq taamaattumillu inerteqqutaalluni inuusuttut 18-t inorlugit ukiullit taamatut sulisorinissaat.

Imm. 3-mut

Aalajangersakkami ilanngunneqarpoq Naalackersuisunut piginnaatitsissut, tamatumuuna Naalackersuisut matulerisunik aamma matulerisuunermut tunngasunik allanik suliaqartartunik pinngitsuugassaanngitsumik ilinniartitsisarnissamut tunngatillugu aalajangersaasinnaannut.

§ 32-mut

Imm. 1-imut aamma 2-mut

Aalajangersakkami politiit periarfissalernerqarput inuit aalajangersimasut neriniartarfimmi imaluunniit imigassartortitsisarfimmi isersimatinneqarnissaat inerteqqutigisinnaalerlugu, soorlu assersuutigalugu inuk ataaseq arlaleriarluni nakuuserluni ileqqulersortarsimappat imaluunniit allatut isersimasunut akornusersuisarsimappat, imaluunniit politiit qularnaarsimagunikku aangajaarniutit pillugit inatsimmik unioqqutitsisoqartoq.

Tamatumani piunasaqaatigineqanngilaq pissutsit pinerlunnermut inatsisinut attuumassuteqartut eqqartuussinermi aalajangersarneqarsimasut. Taamaalilluni inerteqquteqalerneq nalunaarutigineqarsinnaavoq pineqartoq pinerluttuliornermik iliorsimanini tunngavigalugu neriniartarfimmi imaluunniit imigassartortitsisarfimmi isersimanerminut atatillugu. Inerteqquteqarneq atorunnaarsinneqassaaq pineqartoq pinerlunnermut inatsimmut attuumassuteqartuni pinngitsuutitaappat, imaluunniit unnerluunneqanngippat. Naatsorsuutigineqarpoq aalajangersakkap ingammik aangajaarniutit pillugit inatsimmik unioqqutitsinermit atatillugu, Kalaallit Nunaanni pinerluttulerinermi inatsimmi nakuusernermut aamma sakkut pillugit inatsimmut tunngatillugu.

Aalajangersagaq mianersortumik atorneqartariaqarpoq aamma pisariaqarpoq unioqqutitsinermi peqqarniisaarneq sanilliuutissallugu, tassa inuit ilaat iseqqusaajunnaartinneqassappata sumik angusaqarnissamik kissaatigisaqarneranut. Taamaattumik tamanna inerteqquteqarnerup sivissusiani takuneqarsinnaassaaq, tassa politiit piffissamik aalajangersaaneranni inuup neriniartarfimmut imaluunniit imigassartortitsisarfimmut iseqqusaajunnaarnerata siviissusianik. Inuusuttut 18-it inorlugit ukioqartut isersimasinnaanerannik inerteqquteqarnermut tunngatillugu taava assersuutigalugu inerteqquteqarnermut pissutaasinnaapput, sumiiffimmi imigassartortitsisarfimmut tunngarpiartumik nalilersuereernikkut tamanna inuusuttunut 18-it inorlugit ukioqartunut ajoqutaasinnaappat, imigassanik aalakoornartortalinnik il.il. atuinerlunnermik kinguneqarsinnaalluni.

Politiit aalajangersakkami imm. 1-imi aamma 2- mi malillugit inerteqquteqarnerat ingerlatsinermit oqartussaasunit aalajangerneqartartutut isikkoqaroq, taamaattumik ingerlatsinermit inatsisimmi aalajangersakkat nalinginnaasut atorneqarlutik. Inerteqquteqarneq aammattaaq ingerlatsinermit inatsisimi annertussutsimut periutsimut assingussaaq inerteqquteqarnerup piffissamut atatillugu siviissaa eqqarsaatigalugu.

§ 33-mut

Aalajangersagaq taanna atorlugu politiit eqqartuussisunik akuersititseqqaarnatik ininut assigisaannullu isersinnaalerput, naliliisoqarpat tamanna pisariaqartinneqartoq. Aalajangersagaq pisinnaatitaaffinni atuutereersunik ingerlatitseqqiineruvoq.

Aalajangersakkami politiit pisinnaatinneqanngillat eqqartuussisunik akuersititseqqaarnatik ineeqqanut unnuiffigisassanngorlugit attartortinneqarsimasunut isernissaminut.

§ 34-mut

Imm. 1-imut

Nipiliorluni, nakuuserluni, ajuallatsitsiniarluni assigisaannilluunniit ileqqulersorneq inerteqqutaavoq, taamaaliorneq tassaasinnaavoq tamat ornittagaanni eqqissimasinnaanermik akornuseruutaalluni imaluunniit allanut tamaaniittunut imaluunniit eqqaani najugaqartunut

akornusersuutaasumik kinguneqarsinnaasoq, sumiiffinni imigassanik aalakoornartunik nioqquteqarfiusuni imaluunniit imigassartortitsiffiusuni.

Imm. 2-mut

Akuersissummik piginnittoq imaluunniit taassumunnga taartaasoq pissussaaffeqarpoq nakkutigissallugu imm. 1-imi inerteqqutaasup eqqortinneqarnera, tamannalu pisariaqassappat politiit ikioqqusinnaalluni.

Aalajangersagaq nutaajuvoq aamma ilanngunneqarpoq aammattaaq akuersissummik pigisaqartoq qulakkeerinninnissamut peqataaniassammat, kikkut tamarmik ingerlaarsinnaanissaannut akornusersuinerneq taamatut ittunik nalaataqarnatik, taamatuttaaq soorlu assersuutigalugu ilaqutariit meerartallit pisiniarfiliarsinnaassapput caféliarsinnaassapput, meeqqat aamma inuusuttut taamatut tulluannigsumik ileqqulersuutinik nalaataqarnatik.

§ 35-mut

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami politiit periarfissalernerqarput akulerussinnaanermi aamma imigassanik aalakoornartortalinnik nioqquteqarnerup imaluunniit imigassartortitsinerup ingerlaannartumik piffissap ammaffiusinnaasup sinnerani matusisoqarnissaanut, tassa eqqissiviillioornernik imaluunniit Inatsisartut Inatsisaanni matumani aalajangersakkanik annertuumik unioqutitsisoqartillugu imaluunniit inatsisinik allanik, soorlu assersuutigalugu Kalaallit Nunaanni pinerluttulerinermi inatsimmik.

Pisoq taamak iliornissamut tunngavisoq sumiiffimmi nioqquteqarfiusummi imaluunniit imigassartortitsiffiusumi tassanerpiami pisimassaaq.

Inatsisitigut tunngavigisaq politiinut periarfissiivoq nioqquteqarnerup imaluunniit imigassartortitsinerup ullup imaluunniit unnuup sinnerani matusinissamut kiisalu piffissap ammasarfiup sinnerani matusinissamut.

Imm. 2-mut

Politiit taamatut pisoqarnera ullormi nalinginnaasumi siullermi kommunalbestyrelsimut nalunaarutigissavaat.

Kommunalbestyrelsi tassaavoq tamatuma kingorna isummertussat, akuersissummik pigisaqartup tungaanut Inatsisartut Inatsisaat manna malillugu allanik iliuuseqartoqassaneranut tunngatillugu.

§ 36-mut

Imm. 1-imut

Aalajangersagaq nutaajuvoq aalajangersarneqarporlu politiit peqqussuteqarsinnaanerat nakuusernerit pinaveersaartinniarlugit niuertarfinni, neriartarfinni, hotelini aamma imigassartortitsiffinni allani tamanik iserfigineqarsinnaasuni ininik ilusilersuinnermut pequsersuinnermullu tunngasut allanngortinneqarnissaannut.

Taamatut peqqussuteqarnissap nalunaarutigineqarnissaanut piumasaqaataavoq nioqquteqartarfimmi – imaluunniit imigassartortitsiffimmi nakuuserniarluni ileqqulersortoqarsinnaanerata immikkut aarlerinaateqartoqarnera. Nakuusertoqarnissaanut immikkut aarlerinaateqartoqarsinnaanera aammattaaq siornatigut nakuusertarsimaneratigut imaluunniit taamatut iliortoqaqqajaalernikkut takussutissaqarsimasinnaavoq.

Taamaattumik piviusumik nalilersuineq tunngavigalugu isumannaatsuunissamik iliuuseqarneq aallartinneqassaaq, tamatumani nakuusertoqarsinnaanera pinaveersaartinniarlugi imaluunniit taamaattoqalerneratigut pilertortumik akuleruttoqarsinnaanera anguniarlugu. Taamatuttaaq piumasaqaataavoq pissutsit piviusut tunngavigalugit pitsanngortitsisoqarsinnaanera.

Isumannaallisaanermut atatillugu ininik allanngortitsisoqarnissaa soorlu assersuutigalugu tassaasinnaapput isertarfiit isumannaallisarnissaat, tassunga ilanngullugit matut, saputaasat imaluunniit assingusut ninngusuunik taarserneqarnissaat. Aammattaaq kalerrisaarutitut tunngatillugu piumasaqaatitaqartoqarsinnaavoq, soorlu assersuutigalugu matulerisoq ikiortissarsiorsinnaavoq isaarissami kamaattoqaqqajaasoqalerpat imaluunniit assingusumik pisoqalerpat. Isumannaallisaanermi pequtitut atatillugu soorlu assersuutitut imigassartortitsiffimmi imerfiit aseroneq ajortut pigineqarsinnaapput.

Politiit, taamaaliornissaminnut periarfissaqarpat, isumannaatsuunissamut pissutsit akuersissummik pigisaqartumut oqaluuserisariaqarpat imaluunniit akuersissummik pigisaqartoq ilisimatillugu, piumasaqaatit pisuni ataasiakkaani saqqummiussassat erseqqissumik suliarineqarnissaasa isummerfigineqannginneranni.

Imm. 2-mut

Isumannaallisaanermi iliuusissat pisariaqartut piviusunnngortinnissaannut naammaginartumik piffissaliisoqassaaq.

Piffissarititaasoq politiinit sivitsorneqarsinnaavoq iliuusissat piffissarititaasutut aalajangiussap iluani piviusunnngortinneqarsimannnginnerannut naammaginartumik tunngavissaqarpat.

Imm. 3-mut

Akuersissummik pigisaqartup peqqussutigineqartoq naammassisimanngippagu, taava kommunalbestyrelsip politiinit inassuteqaateqartoqarnera tunngavigalugu imigassartortitsinnaanermut akuersissut arsaarinnissutigisinnaavaa isumannaallisaanermut atatillugu ininut allanngortiterisoqarnissaanik piumasaqaataasup naammassineqarnissaata tungaanut.

Tassunga atatillugu politiit akuersissut arsaarinnissutigigallarsinnaavaat kommunalbestyrelsip akuersissutip arsaarinnissutigineranik isummernissaata tungaanut.

§ 37-mut

Aalajangersagaq nutaajuvoq oqartussaasut suliffeqarfiutaannik tamani aamma namminersortut suliffeqarfiutaanik ikinnerpaamik ataatsimik sulisoqartuni imigassaq aalakoornartortalik pillugu politikkimik suliaqarnissamik peqqussuteqarpoq.

Suliffeqarfiup avataani ataatsimoornermi aaqqissuussinerni, taassuma ingerlanneqarnerani imigassanik aalakoornartortalinnik imigassartortitsisoqarluni, taava imigassaq pillugu politikkimut assersuutigalugu ilanngunneqarsinnaavoq qanoq ililluni aaqqissuussinerniit imersimalluni angerlarnermi biilertoqannginnissaa. Ilasseqatigiinnernut imaluunniit nereqatigiinnernut atatillugu imigassartortitsinermi ileqqut, sulisut isumasioqatigiinnernut sulisut pisortat suliffeqarfiutaanersut allat peqatigalugit il.il.

Inassutigineqarpoq imigassaq aalakoornartortalik pillugu politikkimi tamatigut ilanngunneqartussaasoq ikiuinissamut pilersaarut, tassa suleqataasup imigassamik ajornartorsiuteqarsinnaanerata aallartinnerani.

§ 38-mut

Imm. 1-imut

Siunnersuisoqatigiit pinaveersaartitsinermut, peqqinnerulersitsiniarnermut, nakkutiginninnermut aamma katsorsaanermut tunngasuni siunnersuisartuupput aammalu Naalakkersuisunut siunnersuisarlutik.

Imm. 2-mut

Siunnersuisoqatigiit siunertarisaat, ilaasortaat siunnersuisoqatigiillu pillugit aalajangersakkat allat pillugit maleruagassanik erseqqinnerusunik aalajangersaanissamut aalajangersagaq tunngavissiivoq.

§ 39-mut

Imm. 1-imut

Nakkutilliinermut oqartussaasut maannamut pisinnaatitaaffigaat misissuisinnaaneq, tassa inatsisimmi aalajangersakkanik unioqqutitsisoqartarnersoq. Aalajangersakkap taamatuttaaq nakkutilliinermik oqartussaasut pisinnaatippai misissuisinnaanermut, tassa akuerisummik pigisaqartup akuersisummi aalajangersakkanik piumasaqaataasinnaasunik unioqqutitsinersoq.

Imm. 2-mut

Aalajangersagaq tunngavigalugu Naalakkersuisut imaluunniit taamatut pisussaatinneqartoq eqqartuussisup aalajangiinera tunngavigeqqaarnagu suliffeqarfimmut isersinnaatitaapput. Aalajangersagaq pisinnaatitaaffimmik atuuttumik ingerlatitseqqiineruvoq. Nakkutilliinermik

oqartussaasut isersinnaatitaanerat sammisanit allanit ilisimaneqarpoq, tassa nakkutilliinernik ingerlatsiffiusuni.

Taamaattorli isersinnaatitaanermi matumani init unnuiffigisassatut attartortitat ilaatinneqanngillat.

Imm. 3-mut

Naalakkersuisut imm. 1 aamma 2 malillugit nakkutilliinerup ingerlanneqarnissaanut tunngasunik maleruaqqusanik aalajangersaasinnaapput.

§ 40-mut

Imm. 1-imut

Aalajangersakkat manna tikillugu inatsimmi atuussimasut ingerlateqqinneqarput Naalakkersuisullu pisussaatinneqarput imigassaq pillugu akuersissutinik tunniussinerni imaluunniit nutarterinerni sukumiinerusunik akitsuuteqarnissaq pillugu maleruaqqusaliorinissamut. Akitsuut Nunatta Karsianut akilerneqartassaaq.

Imm. 2-mut

Naalakkersuisut sukumiinerusumik maleruaqqusaliorinnaapput akitsuutip annertussusissaanut aamma qanoq akilersinneqarnissaanut.

§ 41-mut

Imm. 1-imut

Aalajangersagaq manna taamatuttaaq Naalakkersuisut piginnaatinneqarnerannik atuuttumik ingerlatitseqqiineruvoq. Taamaattorli aalajangersakkat itisilerneqarput inatsimmi erseqqinnerulersillugit Naalakkersuisut qanoq pisoqartillugu nioqquteqarsinnaanermut imigassartortitsinermullu malittarisassaliornissaannut tunngatillugu.

Aalaajangersakkap kommunalbestyrelsip imaluunniit nunaqarfinni aqutsisut kajumissaaruteqarnerat malillugu Naalakkersuisut piginnaatippaat killilersuisoqaqqinnissaanut imaluunniit innuttaasut imigassanut aalakoornartortalinnik pissarsisinnaaneranannik sutigut tamatigut mattussinissaannut. Taamatuttaaq atuutissaaq najukkami imaluunniit nuna tamakkerlugu innuttaasut taasisinneqarnerisigut aalajangiisoqarpat innuttaasut imigassanik aalakoornartortalinnik pissarsisinnaanerat sulii killilersoqqinneqassasoq imaluunniit mattutivinneqassasoq.

Taamatuttaaq aalajangersakkat Naalakkersuisut piginnaatippaat innuttaasut imigassanik aalakoornartortalinnik pissarsisinnaaneranannik sulii killilersoqqinneqarnissaannut imaluunniit sutigut tamatigut mattussinissaannut imigassanik aalakoornartortalinnik atugaqarnerup meeqqanut pitsaanerusussat imaluunniit innuttaasut isumannaatsuunissaat annertuumik sooranartorsiortinneqalerpata. Meeqqanut pitsaanerusussat imaluunniit innuttaasut isumannaatsuunissaat annertuumik sooranartorsiortinneqarnerat pisinnaavoq peqqarniitsumik

pisoqarneranut imaluunniit najukkani inuiaqatigiinni pitsaanngitsumik ineriartortoqarneranut atatillugu killilersuisoqqaqqinnissaanik imaluunniit sutigut tamatigut imigassamik aalakoornartortalimmik mattussinissaq pisariaqalerluni.

Imm. 2-mut

Naalackersuisut malittarisassiorsinnaapput nioqquteqarsinnaaneq imigassartortisisinnaanerlu unitsillugit soorluttaaq Naalackersuisut immikkut ittunik aaqquissuussinnaasut nioqquteqarsinnaanermut imigassartortitsisinnaanermullu kommunip illoqarfiinut nunaqarfiinullu aalajangersimasunut atasunik.

Soorlu aamma maannakkut atuuttoq, taamatuttaaq siunissami periarfissaavoq illoqarfiup nunaqarfiulluunniit nammineq aalajangersinnaagaa sammisamut tunngatillugu nalunaarusiornissaq. Nalunaarusiami tassani maleruagassat aalajangersarneqarsinnaapput imigassanik aalakoornartortalinnik nioqquteqarsinnaaneq imigassartortitsisinnaanerlu unitsinneqassasut. Taamaattuni aalajangiineq illoqarfimmi nunaqarfimmiluunniit taasititsinikkut pisinnaavoq.

Imm. 3-mut

Naalackersuisut aalajangersakkanik aalajangersaasinnaapput sumiiffinni kommuneqarfiit aggornerisa avataanniittuni imigassaq pillugu akuersissuteqartarnerit arsaarinnissuteqartarnerillu pillugit.

Imm. 4-mut

Naalackersuisut umiarsuarni imigassanik aalakoornartortalinnik tuniniaanermut aamma imigassartortitsinermut aalajangersakkanik aalajangersaasinnaapput, sammisami suliassanik tigusimaneq apeqquataassaaq.

§ 42-mut

Imm. 1-imut

Kommunalbestyrelsi Inatsisartut Inatsisaat manna tunngavigalugu aalajangiineri pillugit naammagittaalliutit Naalackersuisunit suliarineqartassapput.

Kommunalbestyrelsi imigassaq pillugu akuersissutaannut tunngasut imaluunniit akuerinninnerannut tunngasut Naalackersuisunut maalaarutigineqarsinnaapput.

Imm. 2-mut

Naammagittaalliut aalajangiinerup tiguneqarnerata kingorna sapaatit akunneri 4-t qaangiutsinnagit tunniunneqarsimassaaq.

Naammagittaalliutip piffissarititaasoq eqqorlugu apuussimaneranut tunngatillugu Naalackersuisut naammagittaaliuteqarfiusutut aalajangersaasinnaapput.

Imm. 3-mut

Aallaavigneqassaaq naammagittaalliuteqarneq kinguartitsinermik kinguneqarsinnaannginnera, kisianni Naalakkersuisunut soorlu assersuutigalugu aalajangiisnaapput akuersissummik pigisaqartoq suliffeqarfimmi ingerlatsisinnaasoq suliap suliarineqarnerata ingerlanerani

Imm. 4-mut

Naalakkersuisut aalajangiussaasut oqartussaasut allaffeqarfiinut allanut ingerlateqqinneqarsinnaanngillat.

§ 43

Aalajangersakkami inatsimmi aalajangersakkanik unioqutitsisoqarnerani pineqaatitsissutissat saqqummiunneqarput.

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami nalunaarneqarput Inatsisartut inatsisaanni matumani aalajangersakkat ataasiakkaat akiliisitsinermi pineqaatissinneqarnermik kinguneqarsinnaasut.

Imm. 2-mut

Aalajangersakkami piginnaatitsisoqarpoq Inatsisartut inatsisaat naapertorlugu najoqqutassiani akiliisitsisoqarnissaanik aalajangiisnaanermut najoqqutassiami aalajangersakkat unioqqutinneqarpata.

Imm. 3-mut

Aalajangersakkami periarfissaliisoqarpoq imigassat aalakoornartortallit angerlarsimaffinni imigassaliat aamma atortussat aalakoornartortalinnik angerlarsimaffinni imigassaliornissamut atorineqarsinnaasut arsaarinnissutigineqarsinnaanerannik.

Imm. 4-mut

Inuit inatsisitigut akisussaasut pillaammik akiliisussanngortinneqarsinnaanerannik aalajangersagaq inatsisitigut tunngavissiivoq.

Imm. 5-mut

Inatsisartut inatsisaat manna malillugu pillaammik akiliisitsissutit aamma arsaarinnissutigineqartut Nunatta Karsianut ingerlatinneqassapput.

§ 44-mut

Aalajangersakkami saqqummiunneqarput piffissaq atortuulersitsiffiusoq aammattaaq ikaarsaariarnermi aalajangersakkat.

Imm. 1-imut

Inatsisartut Inatsisaat atuutilerpoq 1. marsi 2018.

Imm. 2-mut

Inatsisartut Inatsisaat imigassanik aalakoornartortalinnik nioqquteqartarneq imigassartortitsinerlu pillugit kingusinnerusukkut Inatsisartut Inatsisaatigut nr. 3-kkut 2001-imeersukkut allangortinneqartoq atuutilersitsineq ilutigalugu atorunnaarsinneqarput.

Imm. 3-mut

Nalunaarutit aamma maleruaqqusaliat allat imigassanik aalakoornartortalinnik nioqquteqartarneq imigassartortitsinerlu pillugit Inatsisartut Inatsisaat aamma Inatsisartut Inatsisaat nr. 3, 2001-imeersoq tungavigalugit aalajangersarneqarsimasut atorunnaarsinneqarnissamik tungaanut atuutissapput.

Imm. 4-mut

Imigassaq pillugu akuersissutit Inatsisartut Inatsisaata matuma atortuutilerfia sioqqullugu tunniunneqarsimasut atorunnaarnissamik tungaanut atuutissapput imaluunniit Inatsisartut Inatsisaat manna tunngavigalugu atorunnaarsinneqarnissamik tungaanut.

§ 45-mut

Aalajangersakkami aalajangersarneqarput inatsit atuutinngitsoq, sumiiffinni illersornissaqarfiusuni Kalaallit Nunaata illersorneqarnissaa pillugu isumaqatigiissutit tunngavigalugit.